



CVRIA

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE

Výroční zpráva
2014



SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2014

Přehled činnosti Soudního dvora,
Tribunálu a Soudu pro veřejnou službu Evropské unie

Lucemburk 2015

www.curia.europa.eu

Soudní dvůr
L-2925 Lucemburk
Telefon: +352 43 03-1

Tribunál
L-2925 Lucemburk
Telefon: +352 43 03-1

Soud pro veřejnou službu
L-2925 Lucemburk
Telefon: +352 43 03-1

Internetová adresa Soudního dvora: <http://www.curia.europa.eu>

Redakční uzávěrka: 1. ledna 2015

Reprodukce povolena s uvedením zdroje. Fotografie mohou být reprodukovány pouze v kontextu této publikace. Pro veškeré jiné použití je třeba požádat o schválení Úřad pro publikace Evropské unie.

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu.
Můžete se s nimi seznámit na portálu Europa (<http://europa.eu>).

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2015

Print	ISBN 978-92-829-1973-6	ISSN 1831-8398	doi:10.2862/35330	QD-AG-15-001-CS-C
PDF	ISBN 978-92-829-1950-7	ISSN 2315-2265	doi:10.2862/32205	QD-AG-15-001-CS-N

© Evropská unie, 2015

Printed in Belgium

VYTIŠTĚNO NA PAPIŘE BĚLENÉM BEZ POUŽITÍ ELEMENTÁRNÍHO CHLORU (ECF)

Obsah

Page

Předmluva, autor: předseda Soudního dvora, Vassilios Skouris	5
---	---

Kapitola I

Soudní dvůr

A – Vývoj a činnost Soudního dvora v roce 2014	9
B – Judikatura Soudního dvora v roce 2014	11
C – Složení Soudního dvora	63
1. Členové Soudního dvora	65
2. Změny ve složení Soudního dvora v roce 2014	81
3. Protokolární pořádky	83
4. Bývalí členové Soudního dvora	85
D – Soudní statistiky Soudního dvora	89

Kapitola II

Tribunál

A – Činnost Tribunálu v roce 2014	121
B – Složení Tribunálu	157
1. Členové Tribunálu	159
2. Změny ve složení Tribunálu v roce 2014	169
3. Protokolární pořádky	171
4. Bývalí členové Tribunálu	173
C – Soudní statistiky Tribunálu	175

Kapitola III*Soud pro veřejnou službu*

A – Činnost Soudu pro veřejnou službu v roce 2014	197
B – Složení Soudu pro veřejnou službu	207
1. Členové Soudu pro veřejnou službu	209
2. Změny ve složení Soudu pro veřejnou službu v roce 2014	213
3. Protokolární pořádek	215
4. Bývalí členové Soudu pro veřejnou službu	217
C – Soudní statistiky Soudu pro veřejnou službu	219

Předmluva

Tato výroční zpráva má čtenáři poskytnout stručný, avšak věrný přehled o činnosti orgánu za rok 2014. Jak je zvykem, podstatná část je věnována prezentaci vlastní soudní činnosti Soudního dvora, Tribunálu a Soudu pro veřejnou službu s uvedením hlavních směrů vývoje judikatury.

U každého ze soudů jsou navíc uvedeny podrobné statistické přehledy s upřesněním povahy a objemu agendy, která mu byla předkládána. V roce 2014 dosáhl počet věcí zahájených před všemi třemi soudy dohromady čísla 1 691, a tím i nového rekordu, tj. nejvyššího čísla od vytvoření soudního systému Unie. Na druhou stranu vykázal orgán též nejvyšší úroveň produktivity ve své historii, kdy počet ukončených věcí činil 1 685. Paralelně ke zvýšení produktivity došlo též ke zkrácení délky řízení.

Tento dobrý výkon však nevylučuje riziko budoucího zahlcení. Konstantní pracovní zátěž soudů a hlavně nárůst počtu žalob před Tribunálem jsou sice nepopíratelným dokladem úspěchu tohoto systému, mohou však rovněž ohrozit jeho efektivitu.

Od 1. prosince 2014, tj. od skončení přechodného období zavedeného Lisabonskou smlouvou pro soudní přezkum unijních aktů v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, je mimoto plně v pravomoci Soudního dvora rozhodovat na základě článku 258 SFEU v řízení pro nesplnění povinnosti proti všem členským státům (až na jednu výjimku), které poruší ustanovení unijního práva v této oblasti.

Z těchto důvodů je třeba soustavně a trvale hledat jak prostředky legislativního charakteru, tak prostředky na úrovni metod práce, s cílem dále zlepšovat efektivitu soudního systému Unie.

Významný krok na této cestě byl učiněn v roce 2014 v podobě návrhu nového jednacího řádu Tribunálu, jemuž se na půdě Rady dostalo kladného přijetí. Tento nový jednací řád obsahuje opatření k zefektivnění práce soudu a při nakládání soudu s údaji či podklady týkajícími se bezpečnosti nebo zahraniční politiky Unie nebo jejích členských států umožňuje zaručit jejich ochranu.

V budoucnu však bude třeba učinit ještě důležitější krok. K výzvě italského předsednictví Rady v druhém pololetí roku 2014 totiž Soudní dvůr předložil Radě návrh na zdvojnásobení počtu soudců Tribunálu postupně ve třech etapách až do roku 2019. Vzhledem k tomu, že Rada s tímto návrhem vyslovila principiální souhlas, bude během prvních měsíců roku 2015 třeba vypracovat jeho podrobné znění.

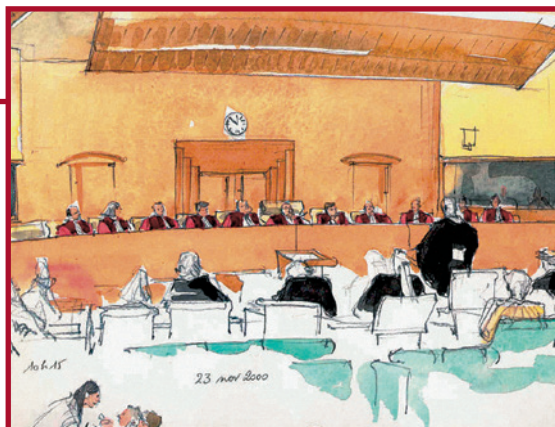
Ve dnech 20. a 21. listopadu 2014 oslavil orgán 25. výročí od zřízení Tribunálu. V rámci akcí pořádaných k této příležitosti bylo možné vyhodnotit toto přínosné období pro soudní systém Unie, ale též zvážit rysující se perspektivy.

Rok 2014 byl také příležitostí k připomenutí 10. výročí od rozšíření Evropské unie o deset nových členských států dne 1. května 2004. U této příležitosti se dne 5. června 2014 konala konference s názvem „Soudní dvůr v letech 2004 až 2014: retrospektiva“.

Tato předmluva k výroční zprávě je tou poslední, pod kterou mám tu čest se podepsat z pozice předsedy orgánu. Chtěl bych tedy této příležitosti využít a vyjádřit vřelé díky svým kolegům ze Soudního dvora za to, že mi opakovaně vyslovili svou důvěru, a členům Tribunálu a Soudu pro veřejnou službu za jejich přispění k plnění úkolu, kterým byl náš orgán pověřen. Mé díky patří také všem, kdo stojí v zadních liniích, avšak jejichž práce v kabinetech nebo obslužných útvech orgánu je zásadní k tomu, aby Soudní dvůr Evropské unie mohl nalézat právo.



V. Skouris
předseda Soudního dvora



Kapitola I

Soudní dvůr

A – Vývoj a činnost Soudního dvora v roce 2014

Autor: předseda Vassilios Skouris

V této první kapitole je shrnuta činnost Soudního dvora za rok 2014. Tato část obsahuje zaprvé přehled vývoje soudu v průběhu předchozího roku a zadruhé analýzu statistik, jež ukazuje vývoj pracovní zátěže Soudního dvora a průměrnou délku řízení. Druhá část (B) pak čtenáři nabídne stejně jako každý rok hlavní vývojové směry judikatury seřazené podle oblastí, třetí část (C) uvádí podrobnosti o složení Soudního dvora za příslušné období a čtvrtá část (D) obsahuje statistiky za soudní rok 2014.

1. Z pohledu obecného vývoje nedošlo u soudu k žádným závažným událostem, kromě odstoupení kyperského soudce Arestise a jeho nahrazení soudcem Lycourgosem, který do funkce nastoupil dne 8. října 2014.

V souvislosti s procesními pravidly je třeba jen připomenout, že v návaznosti na vstup nového jednacího řádu Soudního dvora v platnost v roce 2012 vstoupily dne 1. února 2014 v platnost jednak nový doplňkový řád, jímž byla aktualizována ustanovení týkající se dožádání, bezplatné právní pomoci a oznámení o porušení přísahy svědky a znalci (Úř. věst. L 32, s. 37), a jednak Praktické pokyny pro účastníky řízení ve věcech předkládaných Soudnímu dvoru (Úř. věst. L 31, s. 1).

2. Soudní statistiky Soudního dvora za rok 2014 se celkově vyznačují bezprecedentními čísly. Uplynulý rok je totiž podle těchto údajů nejproduktivnějším rokem v historii Soudního dvora.

V roce 2014 tak bylo před Soudním dvorem ukončeno 719 věcí (hrubý údaj nezohledňující případy spojení věcí, 632 v čistém vyjádření), tj. více než předchozí rok (701 věcí ukončených v roce 2013). Z těchto věcí byl ve 416 případech vydán rozsudek a 214 věcí vedlo k vydání usnesení.

Soudnímu dvoru bylo předloženo 622 nových věcí (bez ohledu na případy spojení věcí z důvodu vzájemné souvislosti) oproti 699 v roce 2013, což představuje pokles o 11 %. Tento relativní pokles celkového počtu zahájených věcí se týká hlavně kasačních opravných prostředků a žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce. V roce 2014 činil počet žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce 428.

U délky řízení jsou statistické údaje velmi pozitivní. V případě žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce činila délka řízení 15,0 měsíce. Zjištěné zkrácení délky řízení oproti roku 2013 (16,3 měsíce) je potvrzením trendu patrného od roku 2005. U přímých žalob činila průměrná délka jejich vyřizování 20,0 měsíce a u kasačních opravných prostředků 14,5 měsíce, a byla tedy taktéž kratší než v roce 2013.

Tato čísla jsou plodem bedlivé pozornosti, s níž Soudní dvůr soustavně sleduje svou pracovní zátěž. Zvýšení efektivity Soudního dvora při vyřizování věcí není jen výsledkem reforem jeho metod práce uskutečněných za poslední léta, ale také výsledkem rozsáhlejšího využívání různých procesních nástrojů, jež má k dispozici pro rychlejší vyřizování některých věcí (naléhavé řízení o předběžné otázce, přednostní projednání věci, zrychlené řízení, zjednodušené řízení a možnost rozhodnout bez stanoviska generálního advokáta).

O naléhavé řízení o předběžné otázce bylo požádáno v 6 věcech a ve 4 z těchto případů dospěl určený senát k závěru, že podmínky stanovené článkem 107 a následujícími jednacího řádu byly splněny. Tyto věci byly ukončeny v průměru za 2,2 měsíce, stejně jako v roce 2013.

O zrychlené řízení bylo žádáno ve dvanácti případech, ale podmínky stanovené jednacím řádem byly splněny jen ve dvou případech. V souladu s praxí zavedenou v roce 2004 rozhoduje o vyhovění žádostem o zrychlené řízení nebo o jejich zamítnutí předseda Soudního dvora usnesením s odůvodněním. Tři věci byly mimoto projednány přednostně.

Pro zodpovězení některých předběžných otázek využíval Soudní dvůr také zjednodušeného řízení upraveného v článku 99 jednacího řádu. Na základě tohoto ustanovení bylo takto usnesením ukončeno celkem 31 věcí.

Soudní dvůr konečně dosti často využíval možnosti, upravené v článku 20 jeho statutu, rozhodnout věc bez stanoviska generálního advokáta, pokud ve věci nevystává žádná nová právní otázka. Bez stanoviska tak bylo v roce 2014 vyhlášeno 208 rozsudků (ve 228 věcech, zohlední-li se případy spojení věcí).

Co se týče rozdělení věcí mezi jednotlivá kolegia Soudního dvora, lze poukázat na to, že z celkového počtu věcí ukončených v roce 2014 rozsudkem nebo judikujícím usnesením vyřešil velký senát přibližně 8,7 % věcí, senáty složené z pěti soudců 55 % věcí a senáty složené ze tří soudců přibližně 37 % věcí. V porovnání s předchozím rokem lze konstatovat stabilní podíl věcí projednávaných velkým senátem (8,4 % v roce 2013) a mírný pokles podílu věcí projednávaných senáty složenými z pěti soudců (59 % v roce 2013).

Podrobnější informace ke statistickým údajům za uplynulý soudní rok nalezne čtenář v části (D) kapitoly I, která je jim v rámci této výroční zprávy za rok 2014 zvlášť věnována.

B – Judikatura Soudního dvora v roce 2014

I. Základní práva

1. Přistoupení Evropské unie k Evropské úmluvě o lidských právech

Dne 5. dubna 2013 vyústila jednání o přistoupení Evropské unie k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“)¹ v dohodu o návrzích přístupových instrumentů. Dne 18. prosince 2014 vydalo plénium Soudního dvora k žádosti podané na základě čl. 218 odst. 11 SFEU posudek 2/13 (EU:C:2014:2454) o slučitelnosti zamýšlené dohody se Smlouvami.

K přípustnosti žádosti o posudek² Soudní dvůr nejprve upřesnil, že k tomu, aby mohl rozhodnout o slučitelnosti ustanovení zamýšlené dohody s ustanoveními Smluv, je nezbytné, aby měl k dispozici dostatečné informace o samotném obsahu uvedené dohody. V tomto ohledu uvedl, že v dané věci poskytovaly Komisi předané návrhy přístupových instrumentů v souhrnu dostatečně úplný a přesný rámec podmínek, za nichž by mělo k zamýšlenému přistoupení dojít. V souvislosti s interními pravidly unijního práva, jejichž přijetí je nezbytné k zajištění účinnosti dohody o přistoupení a o kterých je v žádosti o posudek také řeč, Soudní dvůr určil, že povaha těchto pravidel vylučuje možnost, že by byla předmětem řízení o posudku, které se může týkat pouze mezinárodních dohod, jež Unie zamýšlí uzavřít. Soudní dvůr se totiž musí omezit pouze na zkoumání slučitelnosti dohod se Smlouvami, neboť jinak by zasáhl do pravomocí ostatních orgánů, které jsou pověřeny stanovením těchto pravidel.

Pokud jde o meritorní stránku žádosti o posudek, Soudní dvůr nejprve úvodem připomněl základní prvky ústavněprávního rámce Unie a následně ověřil zachování specifických rysů a autonomie unijního práva, a to i v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky (dále jen „SZBP“), a dodržení zásady autonomie právního systému Unie zakotvené v článku 344 SFEU. Soudní dvůr ověřil zachování specifických rysů Unie také z hlediska institutu spolužalovaného a z hlediska předběžného řízení před Soudním dvorem. Na základě tohoto zkoumání dospěl Soudní dvůr k závěru, že návrh dohody není slučitelný ani s čl. 6 odst. 2 SEU ani s protokolem č. 8 k tomuto ustanovení, připojeným ke Smlouvě o EU³.

Soudní dvůr zaprvé poukázal na to, že v důsledku přistoupení Unie k EÚLP by Unie jako každá jiná Smluvní strana podléhala externí kontrole, jejímž předmětem by bylo dodržování práv a svobod upravených v této úmluvě. V rámci této externí kontroly by výklad EÚLP, který podá Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“), byl pro Unii a její orgány, včetně Soudního dvora, závazný a výklad určitého práva uznaného touto úmluvou podaný Soudním dvorem by nebyl závazný pro ESLP. Soudní dvůr nicméně uvedl, že toto nemůže platit vzhledem k výkladu unijního práva, zejména Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina základních práv“), který podává Soudní dvůr. V rozsahu, v němž článek 53 EÚLP poskytuje Smluvním stranám možnost upravit vyšší standardy ochrany, než zaručuje tato úmluva, je v tomto ohledu třeba zajistit koordinaci mezi tímto ustanovením a článkem 53 Listiny základních práv, aby tato možnost zůstala omezena – v případě

¹ Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsaná v Římě dne 4. listopadu 1950.

² K otázkám přípustnosti v případě žádosti o posudek viz také posudek 1/13 (EU:C:2014:2303) v rubrice IX „Justiční spolupráce v občanských věcech“

³ Protokol (č. 8) k čl. 6 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii o přistoupení Unie k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod.

práv uznaných jak Listinou základních práv, tak úmluvou – na to, co je nezbytné k tomu, aby nebyla ohrožena úroveň ochrany stanovená Listinou základních práv ani přednost, jednotnost a účinnost unijního práva. K zajištění takové koordinace však návrh dohody neobsahuje žádné ustanovení. Zadruhé v rozsahu, v němž by EÚLP vyžadovala, aby členský stát ověřil, zda jiný členský stát dodržuje základní práva, přestože zvláště v určitých oblastech musí podle unijního práva panovat mezi členskými státy vzájemná důvěra, by přistoupením mohla být ohrožena rovnováha, na níž je Unie založena, a autonomie unijního práva. Zatřetí může narušit autonomii a účinnost tohoto řízení vzhledem k tomu, že zamýšlená dohoda nijak neupravuje vazbu mezi mechanismem zavedeným protokolem č. 16 k EÚLP, který dovoluje nejvyšším soudním orgánům členských států předkládat ESLP žádosti o posudek, a řízením o předběžné otázce upraveným v článku 267 SFEU, které je stěžejním bodem soudního systému zavedeného Smlouvami.

Ke slučitelnosti zamýšlené dohody s článkem 344 SFEU Soudní dvůr konstatoval, že návrh dohody ponechává Unii či členským státům možnost předložit ESLP návrh, jehož předmětem bude tvrzené porušení EÚLP členským státem nebo Unii v souvislosti s unijním právem. Článek 344 SFEU má ale za cíl zachovat právě výlučnost způsobů řešení sporů o výklad nebo provádění Smluv, a zejména výlučnost soudní pravomoci Soudního dvora v tomto ohledu, a brání tak jakékoli předchozí či následné externí kontrole. Za těchto okolností by návrh dohody mohl být slučitelný se SFEU, pouze kdyby pravomoc ESLP byla výslovně vyloučena v případě sporů mezi členskými státy navzájem nebo mezi nimi a Unii týkajících se uplatňování EÚLP v rámci unijního práva.

Soudní dvůr rovněž uvedl, že zamýšlená dohoda neupravuje podmínky fungování institutu spolužalovaného a předběžného řízení před Soudním dvorem, které by umožňovaly zachovat specifické rysy Unie a práva Unie. Pokud jde konkrétně o institut spolužalovaného, Soudní dvůr zdůraznil, že ESLP by mohl v souladu se zamýšlenou dohodou být nucen při zkoumání podmínek pro účast Unie nebo členského státu v řízení v postavení spolužalovaných posuzovat pravidla unijního práva upravující rozdělení pravomocí mezi Unii a členské státy a kritéria přičitatelnosti jejich aktů nebo opomenutí. Taková kontrola by se mohla dostat do střetu s rozdělením pravomocí mezi Unii a její členské státy.

Ohledně předběžného řízení před Soudním dvorem upraveného v návrhu dohody Soudní dvůr zaprvé uvedl, že k zachování specifických rysů Unie je nutné, aby otázka, zda již Soudní dvůr rozhodoval o téže otázce, byla řešena příslušným orgánem Unie, jehož rozhodnutím by měl být ESLP vázán, což ale návrh dohody nestanoví. Umožnit ESLP, aby rozhodoval o takové otázce, by v tomto ohledu znamenalo totéž, co přiznat mu pravomoc vykládat judikaturu Soudního dvora. Soudní dvůr zadruhé uvedl, že by omezení předběžného řízení před Soudním dvorem v případě sekundárního práva jen na otázky platnosti, s vyloučením otázek výkladu, narušovalo pravomoci Unie a pravomoci Soudního dvora, jelikož by Soudnímu dvoru neumožňovalo podat konečný výklad sekundárního práva z hlediska práv zaručených v EÚLP.

Soudní dvůr konečně konstatoval, že zamýšlená dohoda nerespektuje specifické rysy unijního práva týkající se soudního přezkumu aktů, jednání či opomenutí Unie v oblasti SZBP. Za současného stavu unijního práva se totiž některé z těchto aktů, jednání či opomenutí sice vymykají soudnímu přezkumu prováděnému Soudním dvorem, avšak ESLP by byl podle návrhu dohody oprávněn rozhodovat o tom, zda jsou tyto akty s EÚLP slučitelné. Taková pravomoc provádět soudní přezkum, a to i z hlediska základních práv, přitom nemůže být výlučně svěřena mezinárodnímu soudu, který stojí vně institucionálního a soudního rámce Unie.

2. Listina základních práv Evropské unie

Soudní dvůr se v průběhu roku 2014 zabýval výkladem a aplikací Listiny základních práv v celé řadě rozhodnutí, z nichž nejvýznamnější jsou prezentována v různých rubrikách této výroční zprávy⁴. V této rubrice jsou uvedena dvě rozhodnutí, z nichž první se týká dovolatelnosti Listiny základních práv ve sporu mezi jednotlivci a druhé její působnosti.

V rozsudku *Association de médiation sociale* (C-176/12, EU:C:2014:2), vyhlášeném dne 15. ledna 2014, se velký senát Soudního dvora zabýval otázkou dovolatelnosti článku 27 Listiny základních práv a směrnice 2002/14 týkající se informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci v rámci sporu mezi jednotlivci⁵. Jednalo se o spor před francouzským Cour de cassation (kasačním soudem) mezi zaměstnavatelem, sdružením Association de médiation sociale (AMS), na jedné straně a odborovou organizací Union locale des syndicats CGT a jistou osobou, která byla jmenována zástupcem odborového útvaru zřízeného v rámci AMS, na straně druhé. Sdružení AMS se rozhodlo, že volbu zástupce zaměstnanců neuskuteční, protože zaměstnanci, se kterými je uzavřena smlouva o zvyšování odborné kvalifikace (dále jen „zaměstnanci, s nimiž jsou uzavřeny asistované smlouvy“), podle něj musí být v souladu s francouzským zákoníkem práce vyloučeni ze stanovení počtu zaměstnanců pro účely stanovení zákonných prahových hodnot pro zřízení orgánů zastupujících zaměstnance, a těchto prahových hodnot tedy nebylo v případě AMS dosaženo.

Soudní dvůr určil, že čl. 3 odst. 1 směrnice 2002/14 musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátnímu ustanovení, které vylučuje zaměstnance, s nimiž jsou uzavřeny asistované smlouvy, ze stanovení zmíněných prahových hodnot. Soudní dvůr však upřesnil, že i když toto ustanovení splňuje podmínky požadované k tomu, aby zakládalo přímý účinek, nemůže být uplatňováno v rámci sporu probíhajícího výlučně mezi jednotlivci.

Soudní dvůr následně rozhodl, že článku 27 Listiny základních práv, ať už samostatně nebo ve spojení s ustanoveními směrnice 2002/14/ES, se nelze dovolávat ve sporu mezi jednotlivci s tím cílem, aby nebylo použito vnitrostátní ustanovení odporující unijnímu právu, jestliže vnitrostátní ustanovení, kterým je tato směrnice provedena, je neslučitelné s unijním právem. Soudní dvůr totiž dospěl k závěru, že k tomu, aby měl článek 27 Listiny základních práv plný účinek, musí být upřesněn ustanoveními unijního práva nebo vnitrostátního práva. Zákaz vyloučení určité kategorie zaměstnanců ze stanovení počtu zaměstnanců podniku, zakotvený ve směrnici 2002/14, přitom nelze dovodit jakožto přímo použitelné právní pravidlo ze znění článku 27 Listiny základních práv ani z vysvětlení k uvedenému článku. Soudní dvůr však upozornil na skutečnost, že by se účastník řízení, který by byl poškozen v důsledku neslučitelnosti vnitrostátního práva s unijním právem, mohl dovolávat rozsudku *Francovich a další*⁶, aby případně dosáhl náhrady utrpěné škody.

⁴ Je třeba poukázat na rozsudek ze dne 17. září 2014, *Liivimaa Lihaveis* (C-562/12, EU:C:2014:2229), prezentovaný v rubrice IV.3 „Žaloby na neplatnost“, na rozsudek ze dne 30. dubna 2014, *Pfleger a další* (C-390/12, EU:C:2014:281), prezentovaný v rubrice VI.2 „Svoboda usazování a volný pohyb služeb“, na rozsudek ze dne 30. ledna 2014, *Diakite* (C-285/12, EU:C:2014:39), prezentovaný v rubrice VII.2 „Azylová politika“, na posudek ze dne 14. října 2014 (1/13, EU:C:2014:2303), prezentovaný v rubrice IX „Justiční spolupráce v občanských věcech“, na rozsudek ze dne 18. března 2014, *International Jet Management* (C-628/11, EU:C:2014:171), prezentovaný v rubrice X „Doprava“, a na rozsudek ze dne 8. dubna 2014, *Digital Rights Ireland a další* (C-293/12 a C-594/12, EU:C:2014:238), a ze dne 13. května 2014, *Google Spain a Google* (C-131/12, EU:C:2014:317), prezentované v rubrice XIII.2 „Ochrana osobních údajů“.

⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/14/ES ze dne 11. března 2002, kterou se stanoví obecný rámec pro informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci v Evropském společenství (Úř. věst. L 80, s. 29; Zvl. vyd. 05/04, s. 219).

⁶ Rozsudek Soudního dvora ze dne 19. listopadu 1991, *Francovich a Bonifaci v. Itálie* (C-6/90 a C-9/90, EU:C:1991:428).

V rozsudku ze dne 10. července 2014, *Julian Hernández a další* (C-198/13, EU:C:2014:2055), měl Soudní dvůr možnost podat upřesnění k působnosti Listiny základních práv⁷ v rámci řízení o předběžné otázce týkajícího se článku 20 Listiny základních práv a směrnice 2008/94 o ochraně zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele⁸. Předběžné otázky se týkaly vnitrostátní právní úpravy, podle které může zaměstnanec v důsledku zákonné subrogace požádat za určitých podmínek přímo členský stát o vyplacení mezd během řízení, ve kterém je napadáno propuštění zaměstnanců, jestliže jeho zaměstnavatel tyto mzdy neuhradil a nachází se v situaci dočasné platební neschopnosti. Soudní dvůr zkoumal, zda tato vnitrostátní právní úprava spadá do působnosti směrnice 2008/94, a zda ji tedy lze posuzovat z hlediska základních práv zaručených Listinou základních práv.

Soudní dvůr v tomto ohledu zdůraznil, že vnitrostátní právní úpravu lze považovat za právní úpravu uplatňující unijní právo ve smyslu článku 51 Listiny základních práv, pouze pokud je mezi aktem unijního práva a předmětným vnitrostátním opatřením dána souvislost, která jde nad rámec příbuznosti dotýčných oblastí nebo nepřímého dopadu jedné oblasti na druhou. Pouhá skutečnost, že vnitrostátní opatření spadá do oblasti, v níž má Unie pravomoci, nemůže způsobit, že bude spadat do působnosti unijního práva, a způsobit tedy použitelnost Listiny základních práv. Pro určení, zda se v případě vnitrostátního opatření jedná o uplatňování unijního práva, je tedy třeba kromě dalších skutečností ověřit, zda má dotčená vnitrostátní právní úprava za cíl provést určité ustanovení unijního práva, jakou má tato právní úprava povahu, a zda sleduje jiné cíle než unijní právo, i když může toto právo nepřímo ovlivnit, a konečně zda existuje ustanovení unijního práva specifické pro tuto oblast nebo způsobit ji ovlivnit.

V souvislosti s předmětnou vnitrostátní právní úpravou Soudní dvůr konstatoval, že sleduje jiný cíl než zajištění minimální ochrany zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele uvedené ve směrnici 2008/94 a že se poskytnutí odškodnění podle vnitrostátní právní úpravy nemůže dotknout minimální ochrany upravené směrnicí ani nemůže tuto ochranu omezit. Soudní dvůr dále uvedl, že článek 11 směrnice, který stanoví, že se tato směrnice nedotýká možnosti států přijímat předpisy, které zaměstnancům přiznávají příznivější ochranu, takovou možnost členským státům nepřiznává, nýbrž ji pouze uznává. Předmětnou vnitrostátní právní úpravu proto nelze považovat za právní úpravu spadající do působnosti směrnice.

3. Obecné zásady unijního práva

V rozsudku ze dne 3. července 2014, *Kamino International Logistics a další* (C-129/13, EU:C:2014:2041), se Soudní dvůr zabýval zásadou, podle níž musí správní orgán v rámci uplatňování celního kodexu dodržovat právo na obhajobu a právo být vyslechnut⁹. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce byla podána v rámci sporu týkajícího se dvou celních zástupců, kterým byly v návaznosti na kontrolu celních orgánů vydány dva celní výměry na doplatek cla, aniž byli předem vyslechnuti.

Soudní dvůr v tomto ohledu zdůraznil, že se jednotlivci mohou u vnitrostátních soudů přímo dovolávat zásady, podle níž musí správní orgán dodržovat právo na obhajobu a z něj plynoucí

⁷ V souvislosti s působností Listiny základních práv je třeba poukázat na rozsudek ze dne 30. dubna 2014, *Pfleger a další* (C-390/12, EU:C:2014:281), prezentovaný v rubrice VI.2 „Svoboda usazování a volný pohyb služeb“.

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/94/ES ze dne 22. října 2008 o ochraně zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele (Úř. věst. L 283, s. 36).

⁹ Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04, s. 307), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2700/2000 ze dne 16. listopadu 2000 (Úř. věst. L 311, s. 17; Zvl. vyd. 02/10, s. 239).

právo každé osoby být vyslechnuta před přijetím každého rozhodnutí, které je způsobilé nepříznivým způsobem zasáhnout do jejích zájmů, tak jak se tato práva uplatní v rámci celního kodexu Společenství. Povinnost dodržovat uvedenou zásadu totiž mají správní orgány členských států při přijímání rozhodnutí, která spadají do působnosti unijního práva, i když použitelná právní úprava takovýto formální požadavek výslovně nestanoví. Mimoto v případě adresáta takového rozhodnutí, jako je celní výměr, který nebyl správním orgánem vyslechnut, přestože může svůj postoj obhájit během následujícího řízení o správním odvolání, je jeho právo na obhajobu porušeno, pokud vnitrostátní právní úprava neumožňuje přiznat adresátům těchto rozhodnutí odklad jejich výkonu až do případné nápravy. Každopádně vzhledem k tomu, že je vnitrostátní soud povinen zajistit plnou účinnost unijního práva, může zohlednit okolnost, že by takové porušení mělo za následek zrušení rozhodnutí pouze tehdy, kdyby toto řízení mohlo bez této vady dospět k jinému výsledku.

II. Občanství Unie

V oblasti občanství Unie zasluhuje zvláštní pozornost šest rozsudků. První z nich se týká práva vstupu na území členského státu, další čtyři se zabývají právem pobytu státních příslušníků třetích států, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů Unie, a šestý rozsudek se týká poskytování sociálních dávek občanům Unie, kteří nejsou hospodářsky činní a nehledají si zaměstnání.

V rozsudku ze dne 18. prosince 2014, *McCarthy a další* (C-202/13, EU:C:2014:2450), velký senát Soudního dvora rozhodl, že *článek 35 směrnice 2004/38*¹⁰ ani *článek 1 protokolu č. 20 připojeného ke Smlouvě o EU*¹¹ neumožňují členskému státu, aby v zájmu obecné prevence podrobil státní příslušníky třetích států, kteří mají „pobytovou kartu rodinného příslušníka občana Unie“ vydanou orgány jiného členského státu, povinnosti být držiteli povolení ke vstupu, aby mohli vstoupit na jeho území.

Kolumbijská státní příslušnice H. P. McCarthy Rodriguez pobývá ve Španělsku se svým manželem, S. A. McCarthy, který má britskou a irskou státní příslušnost. Aby mohla H. P. McCarthy Rodriguez vstoupit na území Spojeného království, musela v souladu s příslušnou vnitrostátní právní úpravou předem požádat o vydání vstupního dokladu rodinného příslušníka, a právě slučitelnost této podmínky s unijním právem byla předkládajícím soudem zpochybněna.

Soudní dvůr ve svém rozsudku nejprve potvrdil, že manželé jsou „oprávněnými osobami“ ve smyslu směrnice 2004/38, načež v první řadě připomněl, že osoba, která je rodinným příslušníkem občana Unie, nepodléhá v takové situaci, v jaké se nachází H. P. McCarthy Rodriguez, povinnosti získat vízum nebo rovnocenné povinnosti, aby mohla vstoupit na území členského státu původu tohoto občana Unie.

Pokud jde dále o *článek 35 směrnice 2004/38*, který stanoví, že členské státy mohou přijmout potřebná opatření k odepření, pozastavení nebo odnětí jakéhokoliv práva přiznaného touto

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EH) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. L 158, s. 77; Zvl. vyd. 05/05, s. 46; oprava v Úř. věst. 2011, L 327, s. 70).

¹¹ Protokol (č. 20) o použití některých hledisek článku 26 Smlouvy o fungování Evropské unie na Spojené království a Irsko.

směrnicí v případě zneužití práv nebo podvodu¹², Soudní dvůr uvedl, že opatření přijímaná na základě tohoto ustanovení musí být spojená s procesními zárukami stanovenými směrnicí a musí být založena na individuálním přezkumu každého jednotlivého případu. V tomto ohledu dodal, že důkaz o zneužití vyžaduje souhrn objektivních skutečností a subjektivní prvek. Skutečnost, že členský stát čelí vysokému počtu případů zneužití práv nebo podvodů, nemůže odůvodňovat přijetí opatření, jež vychází z hledisek obecné prevence, přičemž je vyloučeno jakékoliv specifické posouzení vlastního jednání dotčené osoby. Taková opatření by totiž na základě své automatické povahy umožňovala členským státům neuplatňovat ustanovení směrnice 2004/38 a porušovala by samotnou podstatu základního a individuálního práva občanů Unie na svobodný pohyb a pobyt, jakož i odvozených práv, která mají jejich rodinní příslušníci, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu.

Soudní dvůr konečně uvedl, že i když článek 1 protokolu č. 20 umožňuje Spojenému království ověřit, zda osoba, která chce vstoupit na jeho území, skutečně splňuje požadované podmínky, toto ustanovení neumožňuje tomuto státu určovat podmínky vstupu osob, které mají takové právo na základě unijního práva, a zejména ukládat jim dodatečné podmínky vstupu nebo jiné podmínky, než stanoví unijní právo.

Ve dvou rozsudcích měl velký senát Soudního dvora příležitost vyložit *články 21 SFEU a 45 SFEU a směrnici 2004/38 v otázce práva pobytu rodinných příslušníků občana Unie, kteří mají státní příslušnost třetího státu*. V rozsudku ze dne 12. března 2014, O. (C-456/12, EU:C:2014:135), Soudní dvůr na úvod připomněl, že posláním směrnice 2004/38 není přiznat odvozené právo pobytu státnímu příslušníkovi třetího státu, který je rodinným příslušníkem občana Unie, jenž pobývá v členském státě, jehož je státním příslušníkem. Avšak za situace, kdy občan Unie rozvíjel nebo upevnil rodinný život se státním příslušníkem třetího státu během skutečného pobytu v jiném členském státě, než jehož je státním příslušníkem, a vrátí se s rodinným příslušníkem do svého členského státu původu v souladu s čl. 21 odst. 1 SFEU, použijí se ustanovení směrnice obdobně. Podmínky přiznání odvozeného práva pobytu by tedy neměly být přísnější než podmínky stanovené touto směrnicí, jestliže se občan Unie usadí v jiném členském státě, než jehož je státním příslušníkem¹³. Soudní dvůr však zdůraznil, že krátkodobé pobyty, jako jsou víkendy či dovolené strávené v jiném členském státě než v členském státě, jehož je tento občan státním příslušníkem, nesplňují uvedené podmínky, i kdyby byly zohledněny jako celek.

Soudní dvůr mimoto poukázal na skutečnost, že státní příslušník třetího státu, který neměl alespoň po určitou dobu svého pobytu v hostitelském členském státě postavení rodinného příslušníka a nemohl v tomto členském státě získat odvozené právo pobytu podle shora uvedených článků směrnice 2004/38, se rovněž nemůže dovolávat čl. 21 odst. 1 SFEU za účelem získání odvozeného práva pobytu při návratu dotyčného občana Unie do členského státu, jehož je státním příslušníkem.

V rozsudku *S. a G.* (C-457/12, EU:C:2014:136), vyhlášeném dne 12. března 2014, Soudní dvůr rozhodl, že ustanovení směrnice 2004/38 nebrání tomu, aby členský stát zamítl právo pobytu státnímu příslušníkovi třetího státu, který je rodinným příslušníkem občana Unie, má-li uvedený občan státní příslušnost uvedeného členského státu a své bydliště v tomto členském státě, avšak v rámci svých pracovních činností se pravidelně vydává do jiného členského státu. Ustanovení této směrnice

¹² Otázky zneužití práva se týkají další dva rozsudky zmiňované v této výroční zprávě, a to rozsudek ze dne 17. července 2014, *Torresi* (C-58/13 a C-59/13, EU:C:2014:2088), prezentovaný v rubrice VI.2 „Svoboda usazování a volný pohyb služeb“, a rozsudek ze dne 13. března 2014, *SICES a další* (C-155/13 EU:C:2014:145), prezentovaný v rubrice V „Zemědělství“.

¹³ Viz zejména čl. 7 odst. 1 a 2 a článek 16 směrnice 2004/38.

totiž přiznávají vlastní právo pobytu pro občany Unie a odvozené právo pobytu pro jejich rodinné příslušníky, pouze pokud uvedený občan využívá svého práva volného pohybu tím, že se usadí v jiném členském státě, než jehož je státním příslušníkem.

Soudní dvůr naproti tomu dospěl k závěru, přičemž se inspiroval svým výkladem článku 56 SFEU v rozsudku *Carpenter*¹⁴, že článek 45 SFEU přiznává právo pobytu rodinnému příslušníkovi občana Unie, který je státním příslušníkem třetího státu, má-li uvedený občan státní příslušnost dotyčného členského státu a své bydliště v tomto členském státě, avšak pravidelně se vydává do jiného členského státu jako pracovník, pokud by odmítnutí práva pobytu příslušníkovi třetího státu mělo odrazující účinek na skutečný výkon práv, která pro pracovníka vyplývají z článku 45 SFEU. Soudní dvůr v tomto ohledu zdůraznil, že stará-li se státní příslušník třetího státu o dítě občana Unie, může se jednat o relevantní skutečnost, kterou musí vnitrostátní soud zohlednit. Samotná skutečnost, že se může jevit jako žádoucí, aby se státní příslušník třetího státu, v daném případě matka manželského partnera občana Unie, staral o dítě, však sama o sobě pro konstatování takového odrazujícího účinku nestačí.

V rozsudku ze dne 16. ledna 2014, *Reyes* (C-423/12, EU:C:2014:16), měl Soudní dvůr možnost upřesnit rovněž pojem „rodinný příslušník vyživovaný občanem Unie“. V původním řízení šlo o spor mezi filipínskou státní příslušnicí starší 21 let a švédským přistěhovaleckým úřadem ve věci zamítnutí žádosti, kterou se dotyčná domáhala vydání povolení k pobytu ve Švédsku jakožto rodinný příslušník své matky německé státní příslušnosti a jejího partnera norské státní příslušnosti.

Soudní dvůr v tomto kontextu připomněl, že má-li být možné na potomka občana Unie v přímé linii, který je starší 21 let, nahlížet jako na osobu „vyživovanou“ tímto občanem, musí být prokázána existence skutečné závislosti v zemi posledního pobytu dotyčného rodinného příslušníka. Naproti tomu není nutné zjišťovat důvody této závislosti. Za okolností, kdy občan Unie vyplácí pravidelně během značně dlouhého období potomkovi v přímé linii staršímu 21 let peněžní částku, která je pro posledně uvedeného nezbytná, aby uspokojil své základní potřeby ve státě původu, čl. 2 bod 2 písm. c) směrnice 2004/38 neumožňuje členskému státu požadovat od tohoto potomka, aby prokázal, že se neúspěšně pokoušel najít si zaměstnání nebo získat od orgánů země původu příspěvek na živobytí anebo se pokoušel zajistit si obživu jiným způsobem. Požadavek takového dodatečného prokázání, které nelze v praxi snadno provést, totiž může nadměrně ztížit možnost téhož potomka využít právo pobytu v hostitelském členském státě.

Soudní dvůr mimoto upřesnil, že skutečnost, že rodinný příslušník je z důvodu takových osobních okolností, jako jsou jeho věk, odborná kvalifikace a zdravotní stav, považován za osobu mající rozumné vyhlídky najít si zaměstnání a kromě toho má v úmyslu v hostitelském členském státě pracovat, nemá vliv na výklad podmínky „být vyživován“, jež je uvedena v tomto ustanovení směrnice 2004/38.

V rozsudku ze dne 10. července 2014, *Ogieriakhi* (C-244/13, EU:C:2014:2068), Soudní dvůr vyložil – rovněž v oblasti směrnice 2004/38 – pojem „nepřetržitý legální pobyt s občanem Unie“ uvedený v čl. 16 odst. 2 této směrnice. Předběžné otázky mají svůj původ v řízení o žalobě na náhradu škody podané státním příslušníkem třetího státu proti Irsku. Žalobce v původním řízení tvrdil, že mu vznikla škoda v důsledku nepřiznání práva pobytu po odluce s jeho manželkou, občankou Unie. Právo pobytu mu bylo odepráno na základě vnitrostátní právní úpravy, kterou podle žalobce v původním řízení nebyla směrnice 2004/38 provedena řádně.

¹⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 11. července 2002, *Carpenter* (C-60/00, EU:C:2002:434).

V této věci dospěl Soudní dvůr k závěru, že na státního příslušníka třetí země, který po dobu pěti let před datem provedení směrnice nepřetržitě pobýval v členském státě jakožto manžel občanky Unie pracující v uvedeném členském státě, musí být pohlíženo v tom smyslu, že nabyl právo trvalého pobytu podle směrnice 2004/38, i když se manželé v uvedeném období rozhodli žít odděleně a začali žít s jinými partnery a manželka uvedeného státního příslušníka, která má unijní občanství, mu již nezajišťovala ubytování ani mu jej neposkytovala. Výklad čl. 16 odst. 2 směrnice 2004/38 v tom smyslu, že lze povinnost pobývat s občanem Unie pro účely nabytí práva trvalého pobytu považovat za splněnou pouze v případě, že manžel, který s občanem Unie pobývá v hostitelském členském státě, neukončil manželské soužití, totiž zjevně odporuje cíli této směrnice, kterým je poskytnout právní ochranu rodinným příslušníkům občana Unie, a to zejména ve vztahu k pobytovým právům přiznávaným bývalým manželům za určitých podmínek pro případ rozvodu.

V dané věci musela být mimoto legálnost pobytu posuzována podle pravidel stanovených v čl. 10 odst. 3 nařízení č. 1612/68¹⁵, neboť doba pěti let zohledňovaná pro účely nabytí práva trvalého pobytu předcházela datu provedení směrnice 2004/38. V tomto ohledu Soudní dvůr určil, že tímto článkem stanovená podmínka mít k dispozici ubytování nevyžaduje, aby tam dotyčný rodinný příslušník trvale pobýval, ale pouze to, aby ubytování, které pracovník má, mohlo být považováno za obvyklé pro jeho rodinu. Dodržení tohoto ustanovení musí být posuzováno pouze k datu, k němuž státní příslušník třetí země započal soužití s manželem-občanem Unie v hostitelském členském státě.

Soudní dvůr konečně uvedl, že pokud jde o právo na náhradu škody pro porušení unijního práva členským státem, skutečnost, že vnitrostátní soud považoval za nutné položit předběžnou otázku týkající se předmětného unijního práva, nelze považovat za rozhodující pro účely určení, zda členský stát toto právo zjevně porušil.

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek *Dano* (C-333/13, EU:C:2014:2358), vyhlášený dne 11. listopadu 2014, se velký senát Soudního dvora zabýval otázkou, zda *může členský stát vyloučit z pobírání nepřispěvkových dávek na zajištění živobytí občany Unie, kteří jsou státními příslušníky jiných členských států a nejsou hospodářsky činní, zatímco se tyto dávky vlastním občanům ve stejné situaci poskytují*. Ve věci v původním řízení šlo o rumunskou státní příslušnici, která na území Německa nevstoupila za účelem hledání zaměstnání, nýbrž žádala o dávky základního zabezpečení pro uchazeče o zaměstnání.

Velký senát Soudního dvora na předběžnou otázku odpověděl tak, že „zvláštní nepřispěvkové peněžité dávky“ ve smyslu nařízení č. 883/2004¹⁶ spadají pod pojem „sociální pomoc“ ve smyslu čl. 24 odst. 2 směrnice 2004/38. Soudní dvůr konstatoval, že ustanovení této směrnice a ustanovení nařízení č. 883/2004¹⁷ nebrání vnitrostátní právní úpravě, podle které jsou státní příslušníci jiných členských států vyloučeni z pobírání některých sociálních dávek, kdežto vlastním občanům, kteří se nacházejí ve stejné situaci, jsou tyto dávky zaručeny, pokud státním příslušníkům jiných členských států nenáleží v hostitelském členském státě právo pobytu na základě směrnice 2004/38. Soudní dvůr uvedl, že pro přístup ke shora uvedeným sociálním dávkám se občan Unie může domáhat stejného zacházení jako státní příslušníci hostitelského členského státu, pouze pokud jeho pobyt

¹⁵ Nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 ze dne 15. října 1968 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství (Úř. věst. L 257, s. 2; Zvl. vyd. 05/01, s. 15).

¹⁶ Viz čl. 70 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 166, s. 1; Zvl. vyd. 05/05, s. 72; oprava v Úř. věst. 2013, L 188, s. 10), ve znění nařízení Komise (EU) č. 1244/2010 ze dne 9. prosince 2010 (Úř. věst. L 338, s. 35).

¹⁷ Článek 24 odst. 1 směrnice 2004/38 ve spojení s jejím čl. 7 odst. 1 písm. b) a článek 4 nařízení č. 883/2004.

na území hostitelského členského státu splňuje podmínky stanovené směrnicí 2004/38. Mezi podmínky platné pro hospodářsky nečinné občany Unie, jejichž délka pobytu v hostitelském členském státě je delší než tři měsíce, avšak kratší než pět let, patří povinnost mít pro sebe a své rodinné příslušníky dostatečné prostředky¹⁸. Členský stát má proto možnost odepřít přiznání sociálních dávek hospodářsky nečinným občanům Unie, kteří využívají svobody pohybu pouze s cílem získat nárok na sociální podporu od jiného členského státu, ačkoli nemají dostatečné prostředky na to, aby se mohli dožadovat práva pobytu. V tomto ohledu je nutné provést konkrétní analýzu hospodářské situace každé takové osoby bez přihlídnutí k požadovaným sociálním dávkám.

III. Ustanovení institucionální povahy

1. Právní základ unijních aktů

V průběhu roku 2014 vyhlásil Soudní dvůr několik rozsudků týkajících se problematiky právního základu unijních aktů. Z těchto rozsudků je třeba poukázat na jeden rozsudek v oblasti dopravní politiky a na pět rozsudků, jejichž předmětem byly akty Rady týkající se mezinárodních dohod.

Rozsudkem ze dne 6. května 2014, *Komise v. Parlament a Rada* (C-43/12, EU:C:2014:298), velký senát Soudního dvora vyhověl žalobě na neplatnost, kterou podala Komise proti *směrnici 2011/82 o přeshraniční výměně informací umožňující identifikaci osob, které se dopustily dopravního deliktu*¹⁹, neboť dospěl k názoru, že čl. 87 odst. 2 SFEU je nesprávným právním základem.

Soudní dvůr nejprve připomněl svou ustálenou judikaturu, podle níž se volba právního základu unijního aktu musí zakládat na objektivních skutečnostech, které mohou být předmětem soudní kontroly, mezi něž patří účel a obsah tohoto aktu. Soudní dvůr dále připomněl, že pokud přezkum unijního aktu ukáže, že sleduje dvojí účel nebo že má dvě složky, a pokud jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek je možné označit za hlavní nebo převažující, zatímco druhý účel nebo složka je pouze vedlejší, musí být akt založen na jediném právním základě, a sice na tom, který vyžaduje hlavní nebo převažující účel nebo složka.

Soudní dvůr následně konstatoval, že hlavním nebo převažujícím účelem této směrnice je zvýšení bezpečnosti silničního provozu. Na základě posouzení obsahu směrnice a průběhu výměny uvedených informací mezi členskými státy již totiž Soudní dvůr rozhodl²⁰, že předmětná opatření spadají hlavně do dopravní politiky, neboť se jedná o opatření ke zlepšení bezpečnosti dopravy, a že tato směrnice nemá přímý vztah k cílům policejní spolupráce. Soudní dvůr z toho dovodil, že tato směrnice měla být přijata na základě čl. 91 odst. 1 písm. c) SFEU, a nemohla být platně přijata na základě čl. 87 odst. 2 SFEU týkajícího se mimo jiné výměny příslušných informací pro účely zmiňované spolupráce.

Pokud jde o akty týkající se mezinárodních dohod, velký senát Soudního dvora zrušil rozsudkem *Komise v. Rada* (C-377/12, EU:C:2014:1903), vyhlášeným dne 11. června 2014, *rozhodnutí Rady 2012/272 o podpisu Rámcové dohody o partnerství a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na*

¹⁸ Viz zejména čl. 7 odst. 1 písm. b) směrnice 2004/38.

¹⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/82/EU ze dne 25. října 2011 o usnadnění přeshraniční výměny informací o dopravních deliktech v oblasti bezpečnosti silničního provozu (Úř. věst. L 288, s. 1).

²⁰ Rozsudek Soudního dvora ze dne 9. září 2004, *Španělsko a Finsko v. Parlament a Rada* (C-184/02 a C-223/02, EU:C:2004:497).

jedné straně a Filipínskou republikou na straně druhé²¹. Vzhledem k tomu, že rámcová dohoda, které se uvedené rozhodnutí týká, upravuje spolupráci a partnerství zohledňující konkrétně potřeby Filipín jakožto rozvojové země, přijala Komise pro účely podpisu této rámcové dohody návrh rozhodnutí založený na článcích 207 SFEU a 209 SFEU, z nichž první se týká společné obchodní politiky a druhý rozvojové spolupráce. Naproti tomu Rada, která měla za to, že spolupráce a partnerství upravené předmětnou rámcovou dohodou jsou globální povahy a nemohou být zúženy pouze na oblast „rozvojové spolupráce“, zvolila vedle těchto článků za právní základy také čl. 79 odst. 3 SFEU, článek 91 SFEU, článek 100 SFEU a čl. 191 odst. 4 SFEU, které se týkají zpětného přebírání státních příslušníků třetích států, dopravy a životního prostředí. Doplnění těchto právních základů vedlo k použití protokolů č. 21 a č. 22 ke Smlouvě o FEU, z nichž první se týká postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva a druhý postavení Dánska a podle kterých se tyto členské státy neúčastní na půdě Rady podpisu a uzavírání mezinárodních dohod Unie podle hlavy V třetí části Smlouvy o FEU, ledaže oznámí své přání účastnit se.

Soudní dvůr, který měl v této souvislosti poprvé příležitost zabývat se působností článku 209 SFEU, potvrdil svou judikaturu z doby před Lisabonskou smlouvou²² a upřesnil, že se podle článku 208 SFEU politika Unie v oblasti rozvojové spolupráce neomezuje na opatření, jejichž předmětem je přímo vymýcení chudoby, ale k dosažení tohoto hlavního cíle sleduje také další cíle uvedené v čl. 21 odst. 2 SEU, jako je cíl spočívající v podpoře udržitelného rozvoje rozvojových zemí v hospodářské a sociální oblasti a v oblasti životního prostředí. Soudní dvůr v tomto ohledu konstatoval, že jelikož má odstraňování chudoby multidimenzionální charakter, předpokládá plnění těchto cílů v souladu se společným prohlášením Rady a zástupců vlád členských států o rozvojové politice Unie z roku 2006²³ provádění celé škály rozvojových činností mimo jiné v oblasti hospodářských a sociálních reforem, sociální spravedlnosti, rovného přístupu k veřejným službám, předcházení konfliktům, životního prostředí, udržitelného řízení přírodních zdrojů, migrace a rozvoje.

Rozsudkem ze dne 24. června 2014, *Parlament v. Rada* (C-658/11, EU:C:2014:2025), velký senát Soudního dvora vyhověl žalobě na neplatnost podané Parlamentem proti *rozhodnutí Rady 2011/640/SZBP o podepsání a uzavření dohody mezi Evropskou unií a Mauricijskou republikou*²⁴ (dále jen „dohoda EU-Mauricius“).

Soudní dvůr na prvním místě shledal neopodstatněným žalobní důvod Parlamentu, podle kterého okolnost, že dohoda EU-Mauricius sleduje, třebaže pouze jako cíle vedlejší, i jiné cíle než cíle spadající do SZBP, stačí k tomu, aby vyloučila, že uvedené rozhodnutí spadá výlučně do této politiky ve smyslu čl. 218 odst. 6 SFEU, takže Parlament měl být do přijímání rozhodnutí zapojen. Soudní dvůr v tomto ohledu poukázal na to, že čl. 218 odst. 6 SFEU zavádí symetrii mezi postupem přijímání unijních opatření na vnitřní úrovni a postupem přijímání mezinárodních dohod k zajištění toho, aby v souvislosti s danou oblastí měly Parlament a Rada stejné pravomoci, v souladu s institucionální

²¹ Rozhodnutí Rady 2012/272/EU ze dne 14. května 2012 o podpisu, jménem Unie, Rámcové dohody o partnerství a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Filipínskou republikou na straně druhé (Úř. věst. L 134, s. 3).

²² Rozsudek ze dne 3. prosince 1996, *Portugalsko v. Rada* (C-268/94, EU:C:1996:461).

²³ Viz zejména bod 12 Společného prohlášení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě, Evropského parlamentu a Komise o rozvojové politice Evropské unie, nazvaného „Evropský konsensus“ (Úř. věst. 2006, C 46, s. 1).

²⁴ Rozhodnutí Rady 2011/640/SZBP ze dne 12. července 2011 o podepsání a uzavření dohody mezi Evropskou unií a Mauricijskou republikou o podmínkách předávání osob podezřelých z pirátství a zabaveného majetku, který je s touto činností spojen, námořními silami pod vedením Evropské unie do Mauricijské republiky a o podmínkách osob podezřelých z pirátství po předání (Úř. věst. L 254, s. 1).

rovnováhou nastolenou Smlouvami. Za těchto podmínek tedy právě za účelem zajištění, že tato symetrie bude účinně dodržována, platí pravidlo, podle něhož hmotněprávní základ aktu určuje postupy, jež je třeba použít pro jeho přijetí, nejen pro postupy stanovené pro přijetí vnitřního aktu, ale i pro postupy použitelné při uzavírání mezinárodních dohod. V rámci postupu uzavírání mezinárodní dohody v souladu s článkem 218 SFEU je tedy typ postupu použitelný na základě odstavce 6 tohoto článku určen hmotněprávním základem rozhodnutí o uzavření této dohody. Vzhledem k tomu, že v dané věci bylo rozhodnutí Rady platně založeno výlučně na ustanovení spadajícím do SZBP, mohlo být na základě tohoto ustanovení přijato bez souhlasu Parlamentu i bez konzultace s ním.

Soudní dvůr naproti tomu vyhověl jinému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení čl. 218 odst. 10 SFEU, který zavádí povinnost informovat Parlament o všech etapách postupu sjednávání a uzavírání mezinárodních dohod. V dané věci nebyl Parlament informován okamžitě, a Rada tedy tento článek porušila. Vzhledem k tomu, že toto procesní pravidlo představuje podstatnou formální náležitost, jeho porušení způsobuje neplatnost příslušného aktu, neboť účast Parlamentu v legislativním postupu je na úrovni Unie odrazem základní demokratické zásady, podle níž se lid účastní výkonu moci prostřednictvím zastupitelského shromáždění.

Avšak vzhledem k tomu, že by zrušení předmětného rozhodnutí mohlo bránit vedení operací prováděných na základě dohody EU-Mauricius, Soudní dvůr zachoval účinky zrušovaného rozhodnutí.

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 4. září 2014, *Komise v. Rada* (C-114/12, EU:C:2014:2151), zrušil velký senát Soudního dvora *rozhodnutí Rady a zástupců vlád členských států zmocňující Unii a její členské státy ke společné účasti na jednáních o Úmluvě Rady Evropy o ochraně práv vysílacích organizací*. Podle Komise má Unie v oblasti dohody zamýšlené podle čl. 3 odst. 2 SFEU výlučnou vnější pravomoc, a společná účast tudíž měla být vyloučena.

Soudní dvůr se s tímto tvrzením ztotožnil, neboť předmětná dohoda patří mezi dohody, na které pamatuje posledně uvedený článek, jež mohou ovlivnit společná pravidla přijatá k dosažení cílů Smlouvy. V dané věci spadá obsah jednání o úmluvě Rady Evropy o ochraně práv vysílacích organizací souvisejících s autorským právem do oblasti, kterou pokrývají velkou měrou společná pravidla Unie. Ze směrnic 93/83²⁵, 2001/29²⁶, 2004/48²⁷, 2006/115²⁸ a 2006/116²⁹ totiž vyplývá, že uvedená práva jsou v unijním právu předmětem harmonizovaného právního rámce, který má zejména zajistit řádné fungování vnitřního trhu a který zavedl režim vysoké a homogenní ochrany ve prospěch vysílacích organizací.

²⁵ Směrnice Rady 93/83/EHS ze dne 27. září 1993 o koordinaci určitých předpisů týkajících se autorského práva a práv s ním souvisejících při družicovém vysílání a kabelovém přenosu (Úř. věst. L 248, s. 15; Zvl. vyd. 17/01, s. 134).

²⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230).

²⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví (Úř. věst. L 157, s. 45; Zvl. vyd. 17/02, s. 32).

²⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem (kodifikované znění) (Úř. věst. L 376, s. 28).

²⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/116/ES ze dne 12. prosince 2006 o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících (kodifikované znění) (Úř. věst. L 372, s. 12).

Vzhledem k tomu, že existence výlučné vnější pravomoci Unie musí být založena na závěrech vycházejících z konkrétní analýzy vztahu mezi zamýšlenou mezinárodní dohodou a platným unijním právem, nemůže okolnost, že byl daný unijní právní rámec zaveden různými právními nástroji, zpochybnit opodstatněnost tohoto přístupu. Posouzení existence rizika ovlivnění společných pravidel Unie či změny jejich působnosti prostřednictvím mezinárodních závazků totiž nemůže záviset na umělém rozlišování vycházejícím z toho, zda jsou taková pravidla obsažena v jednom a téže unijním právním nástroji, či nikoliv.

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 7. října 2014, *Německo v. Rada* (C-399/12, EU:C:2014:2258), zamítl velký senát Soudního dvora žalobu na neplatnost podanou Německem proti rozhodnutí Rady ze dne 18. června 2012, kterým se stanoví postoj, který má být zaujímán jménem Evropské unie s ohledem na některé rezoluce, které mají být přijaty v rámci Mezinárodní organizace pro révu a víno (dále jen „OIV“).

V rámci svého jediného žalobního důvodu vycházejícího z porušení čl. 218 odst. 9 SFEU, který je právním základem napadeného rozhodnutí, Německo, podporované několika členskými státy, tvrdilo, že toto ustanovení není použitelné v kontextu mezinárodní dohody, která byla stejně jako Dohoda o OIV uzavřena členskými státy, a nikoliv Unii, a dále že „akty s právními účinky“ ve smyslu tohoto ustanovení jsou pouze akty mezinárodního práva, které jsou závazné pro Unii.

Soudní dvůr nejprve poukázal na skutečnost, že znění čl. 218 odst. 9 SFEU nebrání tomu, aby Unie přijala rozhodnutí stanovící postoj, který má být zaujat jejím jménem v rámci orgánu zřízeného mezinárodní dohodou, jejíž není smluvní stranou. Soudní dvůr v tomto ohledu mimo jiné zdůraznil, že rozhodnutí stanovící postoj členských států, které jsou zároveň členy OIV, spadá do oblasti společné zemědělské politiky, konkrétně společné organizace trhů v odvětví vína, tedy oblasti, kterou zákonodárce Unie velmi podrobně upravuje na základě své pravomoci vyplývající z článku 43 SFEU. Spadá-li tedy dotčená oblast do takovéto pravomoci Unie, skutečnost, že se Unie neúčastní předmětné mezinárodní dohody, nebrání tomu, aby tuto pravomoc vykonávala tak, že v rámci svých orgánů stanoví postoj, který má být jejím jménem zaujat v rámci orgánu zřízeného touto dohodou, a to zejména prostřednictvím členských států, které jsou smluvními stranami této dohody, jednajících solidárně v jejím zájmu.

Soudní dvůr následně ověřil, zda jsou doporučení, která mají být přijata OIV – a která se v posuzované věci týkají nových enologických postupů, metod analýzy, které umožňují určovat složení produktů v odvětví vína, nebo i specifikace čistoty a identity látek používaných v rámci takových postupů – „akty s právními účinky“ ve smyslu čl. 218 odst. 9 SFEU. Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že předmětem uvedených doporučení je přispět k dosažení cílů této organizace a z důvodu jejich začlenění do unijního práva podle čl. 120f písm. a), článku 120g a čl. 158a odst. 1 a 2 nařízení č. 1234/2007³⁰, jakož i čl. 9 odst. 1 prvního pododstavce nařízení č. 606/2009³¹ mají právní účinky ve smyslu čl. 218 odst. 9 SFEU. Ačkoli Unie není smluvní stranou Dohody o OIV, je tedy oprávněna stanovit postoj, který má být zaujat jejím jménem ohledně těchto doporučení, s ohledem na jejich přímý vliv na unijní *acquis* v této oblasti.

³⁰ Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů) (Úř. věst. L 299, s. 1).

³¹ Nařízení Komise (ES) č. 606/2009 ze dne 10. července 2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o druhy výrobků z révy vinné, enologické postupy a omezení, která se na ně použijí (Úř. věst. L 193, s. 1).

Ve věcech, v nichž byl vydán rozsudek ze dne 26. listopadu 2014, *Parlament a Komise v. Rada* (C-103/12 a C-165/12, EU:C:2014:2400), velký senát Soudního dvora zrušil rozhodnutí 2012/19, kterým se jménem Evropské unie schvaluje Prohlášení o udělení rybolovných práv ve vodách EU plavidlům plujícím pod vlajkou Bolívarovské republiky Venezuely ve výlučné ekonomické zóně při pobřeží Francouzské Guyany³². Podle žalobců toto rozhodnutí nemělo být přijato na základě čl. 43 odst. 3 SFEU ve spojení s čl. 218 odst. 6 písm. b) SFEU, nýbrž na základě čl. 43 odst. 2 SFEU ve spojení s čl. 218 odst. 6 písm. a) bodem v) SFEU.

Soudní dvůr se ztotožnil se argumentací žalobců, přičemž zdůraznil, že v případě přijetí opatření upravených v čl. 43 odst. 2 SFEU, která se týkají provádění společné zemědělské politiky, jde o politické rozhodnutí, které musí být vyhrazeno unijnímu zákonodárci. Naproti tomu přijetí opatření týkajících se stanovení a přidělení rybolovných práv podle čl. 43 odst. 3 SFEU nevyžaduje takové posouzení, jelikož taková opatření mají převážně technickou povahu a mají být přijímána k provedení ustanovení přijatých na základě odstavce 2 téhož článku.

S odkazem na Úmluvu Organizace spojených národů o mořském právu (dále jen „úmluva z Montego Bay“)³³ a na stanovené podmínky umožňující pobřežnímu státu poskytnout jiným státům přístup k živým zdrojům v jeho výlučné ekonomické zóně, Soudní dvůr mimoto učinil závěr, že souhlas zainteresovaného státu s nabídkou pobřežního státu představuje dohodu ve smyslu této úmluvy. Sporné prohlášení o udělení rybolovných práv, které Unie – namísto pobřežního státu – nabídla Bolívarovské republice Venezuely, jež s ním souhlasila, tedy představuje dohodu.

V otázce, zda toto prohlášení spadá do pravomoci vyhrazené unijnímu zákonodárci, Soudní dvůr konstatoval, že jeho předmětem je stanovit obecný rámec s cílem povolit rybářským plavidlům plujícím pod venezuelskou vlajkou rybolov ve výlučné ekonomické zóně pobřežního státu. Nabídka proto nepředstavuje technické či prováděcí opatření, nýbrž opatření, které vyžaduje samostatné rozhodnutí přijaté s ohledem na politické zájmy, které Unie sleduje zejména v rybářské politice. Takové prohlášení patří do oblasti pravomoci unijního zákonodávce, a spadá tedy do působnosti čl. 43 odst. 2 SFEU, a nikoli čl. 43 odst. 3 SFEU. Mimoto vzhledem k tomu, že je toto prohlášení také konstitutivní součástí mezinárodní dohody, spadá pod čl. 218 odst. 6 písm. a) bod v) SFEU.

Soudní dvůr sice žalobám vyhověl, avšak s ohledem na existenci významných důvodů právní jistoty se rozhodl zachovat účinky rozhodnutí do doby, než vstoupí v platnost nové rozhodnutí založené na náležitém právním základě.

2. Orgány a jiné subjekty Unie

V oblasti pravomocí orgánů a jiných subjektů Unie je třeba poukázat na dva rozsudky, z nichž jeden se týká pravomocí Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (dále jen „ESMA“) a druhý prováděcí pravomoci Komise.

V rozsudku *Spojené království v. Parlament a Rada* (C-270/12, EU:C:2014:18), vyhlášeném dne 22. ledna 2014, bylo zkoumáno, zda pravomoc ESMA mimořádně zasáhnout na finančních trzích

³² Rozhodnutí Rady 2012/19/EU ze dne 16. prosince 2011, kterým se jménem Evropské unie schvaluje Prohlášení o udělení rybolovných práv ve vodách EU rybářským plavidlům plujícím pod vlajkou Bolívarovské republiky Venezuely ve výlučné ekonomické zóně při pobřeží Francouzské Guyany (Úř. věst. L 6, s. 8).

³³ Úmluva Organizace spojených národů o mořském právu, podepsaná v Montego Bay dne 10. prosince 1982 a schválená jménem Evropského společenství rozhodnutím Rady 98/392/ES ze dne 23. března 1998 (Úř. věst. L 179, s. 1; Zvl. vyd. 04/03, s. 260).

členských států s cílem regulovat či zakázat prodej na krátko je v souladu s unijním právem. Na základě žaloby na neplatnost podané Spojeným královstvím proti článku 28 nařízení č. 236/2012³⁴, který takovou pravomoc ESMA upravuje, velký senát Soudního dvora rozhodl, že toto ustanovení není v rozporu s unijním právem.

Soudní dvůr zaprvé odmítl výtku, že pravomoci svěřené ESMA jdou nad rámec pravomocí, jež mohou orgány Unie přenést na jiné subjekty³⁵. ESMA totiž může přijímat opatření pouze tehdy, pokud tato opatření reagují na ohrožení správného fungování a integrity finančních trhů nebo stability finančního systému Unie a situace má přeshraniční důsledky. Tento zásah je mimoto vázán na podmínku, že taková opatření nepřijal žádný vnitrostátní orgán, nebo – pokud je přijal – tato opatření na tyto hrozby nereagují odpovídajícím způsobem. Dále musí ESMA ověřit, zda opatření přijatá tímto orgánem významně řeší takovou hrozbu nebo zlepší schopnost vnitrostátních orgánů tuto hrozbu monitorovat. Konečně prostor pro uvážení ESMA je omezen jak povinností vést konzultace s Evropskou radou pro systémová rizika, tak dočasnou povahou povolených opatření.

Zadruhé Soudní dvůr vyvrátil tvrzení Spojeného království, že je na základě rozsudku Romano³⁶ nepřipustné svěřovat takovému subjektu, jako je ESMA, pravomoc přijímat normativní akty. Soudní dvůr v tomto ohledu připomněl, že institucionální rámec zavedený Smlouvou o FEU, zejména čl. 263 prvním pododstavcem SFEU a článkem 277 SFEU, umožňuje, aby instituce a jiné subjekty Unie přijímaly akty s obecnou působností.

Zatřetí Soudní dvůr uvedl, že článek 28 nařízení č. 236/2012 není neslučitelný s režimem přenášení pravomocí stanoveným v článcích 290 SFEU a 291 SFEU. Toto ustanovení totiž nelze posuzovat izolovaně, nýbrž je třeba ho chápat jako součást souboru pravidel, která si kladou za cíl poskytnout příslušným vnitrostátním orgánům a ESMA intervenční pravomoci, aby se mohly vypořádat s nepříznivým vývojem ohrožujícím finanční stabilitu Unie a důvěru na trzích.

Soudní dvůr konečně konstatoval, že článek 114 SFEU je náležitým právním základem pro přijetí článku 28 nařízení č. 236/2012. V tomto ohledu poukázal na skutečnost, že nic ve znění článku 114 SFEU neumožňuje dospět k závěru, že se opatření přijatá na základě tohoto ustanovení musí omezovat pouze na členské státy. Toto ustanovení se kromě toho použije pouze tehdy, je-li cílem aktu přijatého na jeho základě zlepšit podmínky vytváření a fungování vnitřního trhu též ve finanční oblasti. Článek 28 nařízení č. 236/2012 tyto podmínky splňuje, neboť cílem unijního zákonodárce je prostřednictvím tohoto ustanovení řešit harmonizovaným způsobem potenciální rizika vyplývající z prodeje na krátko a ze swapů úvěrového selhání a zajistit větší koordinaci mezi členskými státy a jejich jednotnější postup, pokud je za výjimečných okolností nutné přijmout opatření.

V rozsudku ze dne 15. října 2014, *Parlament v. Komise* (C-65/13, EU:C:2014:2289), Soudní dvůr zamítl žalobu Parlamentu na neplatnost, v níž šlo o to, zda Komise respektovala *meze své prováděcí*

³⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 236/2012 ze dne 14. března 2012 o prodeji na krátko a některých aspektech swapů úvěrového selhání (Úř. věst. L 86, s. 1).

³⁵ Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. června 1958, *Meroni v. Vysoký úřad* (C-9/56, EU:C:1958:7).

³⁶ Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. května 1981, *Romano* (C-98/80, EU:C:1981:104).

pravomoci při přijímání rozhodnutí 2012/733 týkajícího se zřízení Evropské služby zaměstnanosti (EURES) přijatého k provedení nařízení č. 492/2011³⁷ o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie³⁸.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že prováděcí pravomoc svěřená Komisi musí být omezena jak článkem 291 odst. 2 SFEU, tak uvedeným nařízením. Prováděcí akt totiž zpřesňuje legislativní akt, pokud ustanovení prováděcího aktu respektují základní cíle legislativního aktu a pokud jsou tato ustanovení nezbytná nebo užitečná k jednotnému provedení legislativního aktu, aniž jej doplňují či mění. V dané věci Soudní dvůr konstatoval, že napadené rozhodnutí má stejně jako nařízení č. 492/2011 usnadnit přeshraniční geografickou mobilitu pracovníků prostřednictvím podpory transparentnosti a výměny informací o evropských trzích práce v rámci společného postupu, tedy sítě EURES. Soudní dvůr dále konstatoval, že ustanovení tohoto rozhodnutí jsou v souladu s tímto cílem. Podle Soudního dvora také koordinace politik zaměstnanosti členských států vyznačující se výměnou informací o obtížích týkající se volného pohybu a zaměstnávání pracovníků a o souvisejících údajích patří mezi opatření nezbytná k provedení nařízení č. 492/2011.

Zvláště čl. 11 odst. 1 druhý pododstavec nařízení č. 492/2011 přiznává Komisi pravomoc vypracovat pravidla fungování takového společného postupu Komise a členských států v oblasti vyrovnávání nabídky zaměstnání a poptávky po zaměstnání v Unii a umisťování pracovníků, jakým je síť EURES. Zřízení správní rady EURES a její pověření poradní úlohou rovněž spadají do tohoto rámce, který nedoplňují ani nemění, jelikož tyto kroky mají pouze zajistit účinné fungování společného postupu. Na základě těchto úvah dospěl Soudní dvůr k závěru, že Komise svou prováděcí pravomoc nepřekročila.

3. Přístup k dokumentům

V oblasti přístupu veřejnosti k dokumentům je třeba zmínit rozsudek *Rada v. in 't Veld* (C-350/12 P, EU:C:2014:2039), vyhlášený dne 3. července 2014, kterým Soudní dvůr v řízení o kasačním oprávněném prostředku potvrdil rozsudek Tribunálu³⁹, jímž bylo částečně vyhověno žalobě na neplatnost podané členem Evropského parlamentu proti rozhodnutí Rady, jímž mu byl odepřen úplný přístup ke stanovisku právní služby Rady k zahájení jednání mezi Uníí a Spojenými státy americkými ohledně dohody o předávání údajů o finančních transakcích za účelem předcházení terorismu (dohoda „SWIFT“).

Soudní dvůr v tomto ohledu nejprve připomněl, že pokud orgán uplatňuje jednu z výjimek stanovených v čl. 4 odst. 2 a 3 nařízení č. 1049/2001⁴⁰, má povinnost zvážit zvláštní zájem, jenž má být chráněn nezpřístupněním dotyčného dokumentu, a zejména obecný zájem na zpřístupnění tohoto dokumentu vzhledem k výhodám vyplývajícím ze zvýšené transparentnosti, tedy bližší účasti občanů na rozhodovacím procesu, jakož i větší legitimitě, účinnosti a odpovědnosti správních orgánů ve vztahu k občanům v demokratickém systému. Tyto úvahy sice mají zvláštní význam v případě, kdy orgán jedná jako normotvůrce, avšak nelegislativní činnost orgánů není z působnosti nařízení č. 1049/2001 vyňata.

³⁷ Prováděcí rozhodnutí Komise 2012/733/EU ze dne 26. listopadu 2012, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011, pokud jde o vyřizování nabídek volných pracovních míst a žádostí o zaměstnání a opětovné zřízení sítě EURES (Evropská služba zaměstnanosti) (Úř. věst. L 328, s. 21).

³⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie (Úř. věst. L 141, s. 1).

³⁹ Rozsudek Tribunálu ze dne 4. května 2012, *In 't Veld v. Rada* (T-529/09, EU:T:2012:215).

⁴⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, s. 43; Zvl. vyd. 01/03, s. 331).

Pokud jde o výjimku týkající se právního poradenství upravenou v čl. 4 odst. 2 druhé odrážce nařízení č. 1049/2001, musí přezkum, který má orgán provést, pokud je požádán o zpřístupnění dokumentu, nezbytně proběhnout ve třech fázích, odpovídajících třem kritériím uvedeným v tomto ustanovení. Je-li orgán žádán o zpřístupnění určitého dokumentu, musí se tak v první fázi ujistit, že se dokument skutečně týká právního poradenství. V druhé fázi musí zkoumat, zda je rozumně předvídatelné, a nikoli čistě hypotetické, že by zpřístupnění částí dotčeného dokumentu, o nichž bylo zjištěno, že se týkají právního poradenství, vedlo k porušení ochrany, která musí být poskytnuta právnímu poradenství. Konečně jestliže se orgán domnívá, že by zpřístupnění dokumentu vedlo k porušení ochrany právního poradenství, musí ve třetí fázi ověřit, zda neexistuje převažující veřejný zájem odůvodňující toto zpřístupnění.

4. Finanční předpisy

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 13. listopadu 2014, *Nencini v. Parlament* (C-447/13 P, EU:C:2014:2372), podal bývalý člen Evropského parlamentu Soudnímu dvoru kasační opravný prostředek proti rozsudku, jímž Tribunál zamítl jeho žalobu znějící mimo jiné na zrušení rozhodnutí Parlamentu o navrácení některých částek, jež mu byly neoprávněně vyplaceny na úhradu cestovních výdajů a výdajů na parlamentní asistenci a na zrušení souvisejícího oznámení o dluhu⁴¹. Na podporu svého kasačního opravného prostředku navrhovatel mimo jiné uvedl, že Tribunál porušil použitelná pravidla o promlčení.

Soudní dvůr konstatoval, že nařízení č. 1605/2002 (finanční nařízení)⁴² ani nařízení č. 2342/2002 (prováděcí nařízení)⁴³ nestanoví lhůtu, ve které je nutné ode dne vzniku dotčené pohledávky sdělit oznámení o dluhu. Soudní dvůr prohlásil, že zásada právní jistoty nicméně vyžaduje, aby v případě, kdy platné předpisy danou právní otázku neupravují, dotyčné orgány přistoupily k tomuto sdělení v přiměřené lhůtě. V tomto ohledu uvedl, že vzhledem k pětileté promlčecí lhůtě upravené v článku 73a finančního nařízení je třeba považovat lhůtu pro sdělení oznámení o dluhu za nepřiměřenou, pokud k tomuto sdělení dojde po více než pěti letech od okamžiku, kdy orgán byl za obvyklých okolností schopen uplatnit svůj nárok. Takový předpoklad může být vyvrácen, pokud dotčený orgán prokáže, že i přes řádnou péči, kterou vynaložil, lze jeho opožděné jednání přičíst chování dlužníka, a zejména jeho liknavosti nebo zlému úmyslu. V případě, že takový důkaz neexistuje, nezbyvá než konstatovat, že daný orgán neplnil povinnosti, které mu vyplývaly ze zásady přiměřené lhůty.

IV. Unijní soudní řízení

V průběhu roku 2014 se Soudní dvůr zabýval některými aspekty unijního soudního řízení, a to jak řízení o předběžné otázce, tak přímých žalob.

⁴¹ Rozsudek Tribunálu ze dne 4. června 2013, *Nencini v. Parlament* (T-431/10 a T-560/10, EU:T:2013:290).

⁴² Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (Úř. věst. L 248, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 74), ve znění nařízení (ES, Euratom) č. 1995/2006 ze dne 13. prosince 2006 (Úř. věst. L 390, s. 1).

⁴³ Nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (Úř. věst. L 357, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 145), ve znění nařízení Komise (ES, Euratom) č. 478/2007 ze dne 23. dubna 2007 (Úř. věst. L 111, s. 13).

1. Řízení o předběžné otázce

V rozsudku A (C-112/13, EU:C:2014:2195), vyhlášeném dne 11. září 2014, který se týkal oblasti justiční spolupráce v občanských věcech⁴⁴, měl Soudní dvůr příležitost určit, zda článek 267 SFEU brání vnitrostátní právní úpravě, podle které jsou obecné soudy rozhodující o odvolání nebo v posledním stupni řízení povinny v případě, že dospějí k závěru, že vnitrostátní zákon je v rozporu s Listinou základních práv, předložit v rámci řízení, které před nimi probíhá, ústavnímu soudu návrh na zrušení zákona namísto toho, aby se v konkrétním případě omezily na jeho nepoužití.

Po připomenutí zásad stanovených ve věci *Melki a Abdeli*⁴⁵ Soudní dvůr rozhodl, že unijní právo, a zejména článek 267 SFEU musí být vykládány v tom smyslu, že takové vnitrostátní právní úpravě brání v rozsahu, v němž přednostní povaha tohoto řízení brání ve svém důsledku těmto obecným soudům ve výkonu jejich pravomoci nebo v plnění jejich povinnosti obrátit se na Soudní dvůr s předběžnými otázkami, a to jak před podáním takového návrhu vnitrostátnímu soudu pověřenému výkonem kontroly ústavnosti zákonů, tak případně po rozhodnutí tohoto soudu.

Soudní dvůr v tomto ohledu poukázal na to, že pokud se incidenční řízení kontroly ústavnosti týká vnitrostátního zákona, jehož obsah se omezuje na provedení kogentních ustanovení směrnice Unie, nesmí toto řízení zasahovat do pravomoci, kterou má pouze Soudní dvůr, rozhodnout o neplatnosti aktu Unie. Než může být z hlediska stejných důvodů, které vedou ke zpochybnění platnosti této směrnice, provedena incidenční kontrola ústavnosti takového zákona, jsou vnitrostátní soudy, jejichž rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, v zásadě povinny položit Soudnímu dvoru otázku na základě čl. 267 třetího pododstavce SFEU týkající se platnosti uvedené směrnice a poté vyvodit důsledky, které vyplývají z rozsudku vydaného Soudním dvorem v řízení o předběžné otázce, pokud se soud, který dal podnět k zahájení incidenční kontroly ústavnosti, již sám neobrátil na Soudní dvůr s touto otázkou na základě druhého pododstavce uvedeného článku. Pokud jde totiž o vnitrostátní zákon provádějící směrnici, má otázka, zda je směrnice platná, s ohledem na povinnost tuto směrnici provést, předběžnou povahu.

2. Žaloby pro nesplnění povinnosti

Velký senát Soudního dvora podal ve třech rozhodnutích upřesnění k řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU v případech, kdy nebylo vyhověno rozsudku, jímž bylo konstatováno nesplnění povinnosti členským státem.

Zprvce rozsudek ze dne 15. ledna 2014, *Komise v. Portugalsko* (C-292/11 P, EU:C:2014:3), poskytl Soudnímu dvoru příležitost vyslovit se k *pravomoci Komise při ověřování, zda bylo vyhověno rozsudku vydanému na základě čl. 260 odst. 2 SFEU*. Rozsudkem z roku 2008⁴⁶ Soudní dvůr určil, že Portugalsko nevyhovělo rozsudku vyhlášenému v roce 2004, kterým bylo konstatováno nesplnění povinnosti⁴⁷, a uložil proto tomuto státu povinnost platit penále. V řízení, v němž bylo toto penále vymáháno, přijala Komise rozhodnutí, v němž konstatovala, že opatření přijatá tímto státem nezajišťují řádné splnění povinností vyplývajících z uvedeného rozsudku z roku 2004. Portugalsko napadlo toto

⁴⁴ Část tohoto rozsudku týkající se justiční spolupráce v občanských věcech je prezentována v rubrice IX věnované této oblasti.

⁴⁵ Rozsudek Soudního dvora ze dne 22. června 2010, *Melki a Abdeli* (C-188/10 a C-189/10, EU:C:2010:363).

⁴⁶ Rozsudek Soudního dvora ze dne 10. ledna 2008, *Komise v. Portugalsko* (C-70/06, EU:C:2008:3).

⁴⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. října 2004, *Komise v. Portugalsko* (C-275/03, EU:C:2004:632).

rozhodnutí před Tribunálem, který žalobě vyhověl s tím, že toto posuzování nepatří do pravomoci Komise, nýbrž Soudního dvora⁴⁸. Proti tomuto rozsudku podala Komise kasační opravný prostředek.

V rozsudku vydaném na základě tohoto kasačního opravného prostředku Soudní dvůr připomněl, že na rozdíl od řízení zavedeného článkem 258 SFEU, jehož cílem je určit, že jednání členského státu je v rozporu s unijním právem, a přimět tento členský stát, aby v tomto jednání ustal, je cíl řízení upraveného v článku 260 SFEU mnohem více omezen, jelikož směřuje pouze k tomu, přimět členský stát, který je v prodlení, aby vyhověl rozsudku, kterým bylo konstatováno nesplnění povinnosti. Na posledně uvedené řízení tedy musí být nahlíženo jako na zvláštní soudní řízení za účelem výkonu rozsudků Soudního dvora, tzn. jako na prostředek výkonu rozhodnutí. Komise proto musí při ověřování opatření přijatých tímto členským státem k vyhovění takovému rozsudku a při vymáhání dlužných částek přihlížet k tomu, jak bylo nesplnění povinnosti vymezeno v rozsudku Soudního dvora. Z toho plyne, že pokud v souvislosti se splněním povinností vyplývajících z rozsudku vydaného na základě článku 260 SFEU dojde ke sporu mezi Komisí a dotčeným členským státem v otázce, zda může být určitou praxí nebo právní úpravou vyhověno rozsudku, kterým bylo konstatováno nesplnění povinnosti, Komise nemůže takový spor řešit sama a vyvozovat z toho důsledky pro výpočet penále.

Soudní dvůr stejně tak uvedl, že ani Tribunál, který má rozhodnout o legalitě takového rozhodnutí, nemůže rozhodnout o závěrech Komise o tom, zda může být určitou vnitrostátní praxí nebo právní úpravou, která nebyla předtím přezkoumána Soudním dvorem, vyhověno rozsudku, kterým bylo konstatováno nesplnění povinnosti. Tribunál by tím totiž musel nevyhnutelně rozhodnout o souladu takové praxe nebo právní úpravy s unijním právem a zasáhl by tak do výlučné pravomoci Soudního dvora v tomto ohledu.

Zadruhé dvěma rozsudky ze dne 2. prosince 2014, *Komise v. Itálie* (C-196/13, EU:C:2014:2407) a *Komise v. Řecko* (C-378/13, EU:C:2014:2405), velký senát Soudního dvora rozhodoval – na základě dvou žalob Komise, které byly podány podle čl. 260 odst. 2 SFEU a ve kterých šlo o to, že Itálie a Řecko nevyhověly rozsudkům, jimiž bylo konstatováno nesplnění povinnosti v oblasti nakládání s odpady – o kritériích, jimiž se řídí stanovování peněžitých sankcí v případě nevyhovění rozsudku, jímž bylo konstatováno nesplnění povinnosti⁴⁹.

Soudní dvůr v tomto ohledu upřesnil, že pokud je tak jako v těchto věcech uložení povinnosti členskému státu zaplatit penále vhodným finančním prostředkem, který má tento stát přimět k přijetí nezbytných opatření k ukončení zjištěného nesplnění povinnosti, taková sankce musí být stanovena v závislosti na stupni donucení nezbytném k tomu, aby členský stát, který nesplnil povinnost, přiměl vyhovět rozsudku o nesplnění povinnosti a změnit jeho chování za účelem ukončení vytýkaného protiprávního jednání. V rámci posouzení prováděného Soudním dvorem jsou tedy základními kritérii, která musí být zohledněna k zajištění donucující povahy penále za účelem jednotného a účinného používání unijního práva, v zásadě závažnost protiprávního jednání, doba jeho trvání a platební schopnost dotčeného členského státu. Při používání těchto kritérií musí Soudní dvůr přihlídnout zvláště k dopadům nevyhovění rozsudku na soukromé a veřejné zájmy, jakož i k naléhavosti, s níž je třeba přimět dotčený členský stát k tomu, aby dostál svým povinnostem. K zajištění úplného vyhovění rozsudku Soudního dvora je třeba požadovat penále v plném rozsahu až do doby, kdy členský stát přijme veškerá nezbytná opatření

⁴⁸ Rozsudek Tribunálu ze dne 29. března 2011, *Portugalsko v. Komise* (T-33/09, EU:T:2011:127).

⁴⁹ Rozsudky Soudního dvora ze dne 26. dubna 2007, *Komise v. Itálie* (C-135/05, EU:C:2007:250) a ze dne 6. října 2005, *Komise v. Řecko* (C-502/03, EU:C:2005:592).

k ukončení zjištěného nesplnění povinnosti. V některých konkrétních případech lze však uvažovat o sestupném penále zohledňujícím případný pokrok členského státu při plnění jeho povinností.

Soudní dvůr dále zdůraznil, že je při výkonu posuzovací pravomoci, která je mu v dané oblasti svěřena, oprávněn uložit současně penále a paušální částku, načež uvedl, že zásada uložení povinnosti zaplatit paušální částku spočívá hlavně na posouzení dopadů nesplnění povinností dotyčného členského státu na soukromé a veřejné zájmy, zejména pokud neplnění povinností trvalo po dlouhou dobu od vyhlášení rozsudku, jímž bylo původně určeno. Uložení této paušální částky musí v každém jednotlivém případě záviset na všech relevantních skutečnostech souvisejících jak s charakteristikami zjištěného nesplnění povinnosti, tak s přístupem členského státu, který nesplnil povinnost.

3. Žaloby na neplatnost

Zaprvé v rozsudku ze dne 9. prosince 2014, *Schönberger v. Parlament* (C-261/13 P, EU:C:2014:2423), rozhodoval velký senát Soudního dvora o tom, za jakých podmínek je rozhodnutí Petičního výboru Parlamentu, kterým bylo ukončeno projednání petice, napadnutelným aktem, a napadený rozsudek Tribunálu⁵⁰ potvrdil.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že podle jeho ustálené judikatury jsou akty, které mohou být předmětem žaloby na neplatnost podle čl. 263 prvního pododstavce SFEU, opatření s právně závaznými účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobce tím, že podstatným způsobem mění jeho právní postavení.

Soudní dvůr následně zdůraznil, že petiční právo patří k základním právům, je vykonáváno za podmínek stanovených v článku 227 SFEU a je nástrojem účasti občanů na demokratickém životě Unie. Soudní dvůr v tomto ohledu upřesnil, že rozhodnutí, kterým Parlament, jemuž je předložena petice, shledá, že petice nesplňuje podmínky stanovené v článku 227 SFEU, musí podléhat soudnímu přezkumu, neboť může nepříznivě zasáhnout do petičního práva dotyčného. Totéž platí pro rozhodnutí, kterým by se Parlament v rozporu se samotnou podstatou petičního práva odmítl zabývat peticí, která mu byla předložena, nebo se zdržel jejího projednání, a tudíž neověřil, zda petice splňuje výše zmíněné podmínky.

Pokud jde dále o otázku, zda jsou podmínky stanovené v článku 227 SFEU splněny, musí být záporné rozhodnutí Parlamentu odůvodněno takovým způsobem, aby předkladateli petice umožnilo zjistit, jaká podmínka nebyla v jeho případě splněna. Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že stručné odůvodnění tento požadavek splňuje.

Soudní dvůr naproti tomu určil, že jedná-li se stejně jako v dané věci o petici, o níž měl Parlament za to, že splňuje podmínky stanovené v článku 227 SFEU, je Parlament nadán širokou posuzovací pravomocí politického rázu, pokud jde o způsob, jakým bude s peticí naloženo. Z toho plyne, že rozhodnutí přijaté v tomto ohledu nepodléhá soudnímu přezkumu bez ohledu na to, zda takovým rozhodnutím přijímá uvedená opatření sám Parlament nebo zda má za to, že není schopen je přijmout a postoupí petici příslušnému orgánu nebo útvaru k přijetí těchto opatření. Takové rozhodnutí proto nelze před unijním soudem napadnout.

Zadruhé v rozsudku ze dne 17. září 2014, *Liivimaa Lihaveis* (C-562/12, EU:C:2014:2229), podal Soudní dvůr upřesnění k *aktům napadnutelným před unijním soudem a k povinnostem členských států*,

⁵⁰ Rozsudek Tribunálu ze dne 7. března 2013, *Schönberger v. Parlament* (T-186/11, EU:T:2013:111).

aby bylo zaručeno dodržování práva na účinnou právní ochranu zakotveného v článku 47 Listiny základních práv, neexistují-li procesní prostředky před unijním soudem. V této věci šlo o rozhodnutí monitorovacího výboru zřízeného členským státem a pověřeného prováděním operačního programu v rámci politiky hospodářské a sociální soudržnosti, kterým byla zamítnuta žádost jistého podniku o grant.

Soudní dvůr připomněl, že se mechanismus soudního přezkumu stanovený v článku 263 SFEU vztahuje na instituce a subjekty zřízené zákonodárcem Unie, kterým byly svěřeny pravomoci přijímat právně závazné akty ve vztahu k fyzickým nebo právnickým osobám v určitých oblastech. Naproti tomu takový monitorovací výbor zřízený členským státem v rámci operačního programu určeného k podpoře evropské územní spolupráce, jako je monitorovací výbor zavedený nařízením č. 1083/2006⁵¹, není jedním z těchto orgánů ani jednou z institucí Unie nebo jiným subjektem Unie. Unijní soud proto nemá pravomoc rozhodovat o legalitě takového aktu přijatého takovýmto výborem, jako je rozhodnutí, kterým se zamítá žádost o grant. Unijní soud mimoto nemá ani pravomoc posuzovat platnost ustanovení programových příruček přijatých takovýmto výborem.

Soudní dvůr však rozhodl, že nařízení č. 1083/2006 ve spojení s článkem 47 Listiny základních práv musí být vykládáno v tom smyslu, že brání ustanovení programové příručky přijaté monitorovacím výborem, které nestanoví, že rozhodnutí tohoto monitorovacího výboru zamítající žádost o grant lze napadnout u soudu členského státu. Aby bylo v rámci Unie zaručeno dodržování práva na účinnou právní ochranu zakotveného v článku 47 Listiny základních práv, čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU totiž členským státům ukládá stanovit prostředky nezbytné k zajištění účinné právní ochrany v oblastech pokrytých právem Unie.

4. Žaloby na náhradu škody

V rozsudku ze dne 10. července 2014, *Nikolaou v. Účetní dvůr* (C-220/13 P, EU:C:2014:2057), Soudní dvůr potvrdil rozsudek Tribunálu, kterým byla zamítnuta žaloba na náhradu škody proti Unii⁵², přičemž měl určit, zda je unijní soud z hlediska zásady loajální spolupráce povinen zohlednit právní kvalifikaci skutečností provedenou vnitrostátním soudem během vnitrostátního trestního řízení týkajícího se skutečností totožných se skutečnostmi zkoumanými v rámci řízení o uvedené žalobě na náhradu škody. V této věci podala členka Účetního dvora žalobu na náhradu škody, kterou údajně utrpěla v důsledku nesrovnalostí a porušení unijního práva, kterých se měl Účetní dvůr dopustit v souvislosti s vnitřním vyšetřováním. Ve svém kasačním opravném prostředku navrhovatelka mimo jiné tvrdila, že zásada presumpce nevinu musí být vykládána v tom smyslu, že brání tomu, aby Tribunál zpochybnil její nevinu, přestože byla předtím zproštěna viny pravomocným rozhodnutím vydaným ve vnitrostátním trestním řízení.

Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že žaloba na náhradu škody na základě článků 235 ES a 288 ES⁵³, související s mimosmluvní odpovědností Unie za jednání nebo opomenutí jeho orgánů, byla zavedena jako autonomní procesní prostředek ve vztahu k ostatním soudním žalobám, který má v rámci systému procesních prostředků zvláštní funkci a podléhá podmínkám výkonu stanoveným s ohledem na jeho zvláštní účel.

⁵¹ Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999 (Úř. věst. L 210. s. 25).

⁵² Rozsudek Tribunálu ze dne 20. února 2013, *Nikolaou v. Účetní dvůr* (T-241/09, EU:T:2013:79).

⁵³ Nyní články 268 SFEU a 340 SFEU.

Zjištění učiněná v průběhu vnitrostátního trestního řízení, která se týkají skutečností totožných se skutečnostmi zkoumanými v rámci řízení podle uvedeného článku 235 ES, mohou tedy být sice zohledněna unijním soudem, kterému byla věc předložena, avšak uvedený soud není vázán právní kvalifikací uvedených skutečností provedenou trestním soudem. Přísluší mu analyzovat je s využitím plného rozsahu svého prostoru pro uvážení samostatně, aby ověřil, zda jsou splněny podmínky, jejichž splnění podléhá vznik mimosmluvní odpovědnosti Unie. Unijnímu soudu tedy nelze vytýkat, že porušil zásadu loajální spolupráce zakotvenou v článku 10 ES⁵⁴, když některé skutkové okolnosti posoudil odlišně ve srovnání s úvahami vnitrostátního soudu.

V. Zemědělství

V oblasti zemědělství se mohl Soudní dvůr v rozsudku *SICES a další* (C-155/13, EU:C:2014:145), vyhlášeném dne 13. března 2014, vyjádřit k pojmu „zneužití práva“ v rámci výkladu režimu dovozních licencí pro česnek zavedeného nařízením č. 341/2007⁵⁵. V této věci měl Soudní dvůr mimo jiné upřesnit, zda čl. 6 odst. 4 uvedeného nařízení brání transakcím, kterými dovozce, jenž je držitelem licencí na dovoz se sníženou celní sazbou, nakoupí zboží před jeho dovozem do Unie od subjektu, jenž je sám tradičním dovozcem ve smyslu nařízení, avšak jenž vyčerpал vlastní licence na dovoz se sníženou celní sazbou, a následně mu ho zpětně prodá poté, co ho doveze do Unie. Předkládající soud se tázal, zda uvedený článek, který se těchto transakcí netýká, takovým transakcím brání a zda tyto transakce zakládají zneužití práva⁵⁶.

V této věci měl Soudní dvůr možnost připomenout, že se jednotlivci nemohou norem unijního práva dovolávat podvodně nebo zneužívajícím způsobem a že ke kvalifikaci určité praktiky jako zneužívající praktiky je zapotřebí splnění objektivního a subjektivního prvku. V případě objektivního prvku Soudní dvůr v dané věci uvedl, že cíle nařízení, kterým je zachovat při správě celních kvót hospodářskou soutěž mezi skutečnými dovozci tak, aby jediný dovozce nemohl ovládnout trh, nebylo dosaženo. Předmětné transakce totiž mohou kupujícímu, jenž je dovozcem, který vyčerpал vlastní licence a není již s to dovážet česnek v preferenčním sazebním režimu, umožnit, aby mu byl dodán česnek dovezený v preferenčním sazebním režimu a aby rozšířil svůj vliv na trhu nad svůj podíl na celní kvótě, který mu byl přidělen. Co se týče subjektivního prvku, Soudní dvůr uvedl, že za takových okolností, jako jsou okolnosti v původním řízení, je pro to, aby dotčené transakce mohly být považovány za transakce, jejichž hlavním účelem bylo poskytnout kupujícímu v Unii neoprávněnou výhodu, nezbytné, aby záměrem dovozců bylo poskytnout takovou výhodu uvedenému kupujícímu a aby transakce postrádaly pro tyto dovozce jakékoliv hospodářské a obchodní odůvodnění, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

Soudní dvůr proto rozhodl, že uvedené ustanovení sice v zásadě nebrání předmětným transakcím spočívajícím v prodeji, dovozu a zpětném prodeji, takovéto transakce nicméně představují zneužití práva, pokud byly vytvořeny uměle hlavně za účelem využití preferenčního sazebního režimu.

⁵⁴ Nyní čl. 4 odst. 3 SEU.

⁵⁵ Nařízení Komise (ES) č. 341/2007 ze dne 29. března 2007 o otevření a správě celních kvót a zavedení režimu dovozních licencí a osvědčení o původu pro česnek a některé jiné zemědělské produkty dovážené ze třetích zemí (Úř. věst. L 90, s. 12).

⁵⁶ Otázky zneužití práva se týkají další dva rozsudky zmiňované v této výroční zprávě, a to rozsudek ze dne 17. července 2014, *Torresi* (C-58/13 a C-59/13, EU:C:2014:2088), prezentovaný v rubrice VI.2 „Svoboda usazování a volný pohyb služeb“, a rozsudek ze dne 18. prosince 2014, *McCarthy a další* (C-202/13, EU:C:2014:2450), prezentovaný v rubrice II „Občanství Unie“.

VI. Svobody pohybu

1. Volný pohyb pracovníků a sociální zabezpečení

Ve dvou významných rozsudcích se Soudní dvůr zabýval pojmy „pracovník“ a „zaměstnání ve veřejné správě“ ve smyslu článku 45 SFEU.

V rozsudku ze dne 19. června 2014, *Saint Prix* (C-507/12, EU:C:2014:2007), se Soudní dvůr zabýval výkladem pojmu „pracovník“ ve smyslu článku 45 SFEU a článku 7 směrnice 2004/38⁵⁷. Spor v původním řízení se týkal francouzské státní příslušnice, která podala žádost o podporu příjmu po zastavení své výdělečné činnosti ve Spojeném království z důvodů souvisejících s jejím těhotenstvím. Britské orgány jí odmítly tuto dávku přiznat s odůvodněním, že žadatelka v souladu s příslušnými vnitrostátními právními předpisy pozbyla postavení pracovníka, a v důsledku toho i nárok na podporu příjmu.

Soudní dvůr zdůraznil, že pojem „pracovník“ ve smyslu článku 45 SFEU musí být vykládán široce a že směrnice 2004/38 nemůže rozsah tohoto pojmu omezit. Při výkladu směrnice dospěl Soudní dvůr k tomu, že na situaci žadatelky nelze pohlížet stejně jako na situaci osoby dočasně práce neschopné v důsledku nemoci ve smyslu čl. 7 odst. 3 písm. a) této směrnice, neboť těhotenství není spojeno s nemocí.

Soudní dvůr mimoto určil, že z uvedeného článku 7 ani z ostatních ustanovení směrnice nevyplývá, že by žena, která z důvodů spojených s tělesnými omezeními vyplývajícími z pokročilého stadia těhotenství a situace po narození dítěte přestala pracovat nebo se ucházet o zaměstnání, měla být systematicky zbavena postavení „pracovníka“ ve smyslu článku 45 SFEU. Toto postavení si zachovává, pokud se v přiměřené době po narození dítěte vrátí do práce nebo si najde jiné zaměstnání. Postavení pracovníka ve smyslu článku 45 SFEU, jakož i práva, která z takového postavení vyplývají, totiž nutně nezávisí na existenci či skutečném pokračování pracovního poměru. Několikaměsíční nepřítomnost na pracovním trhu tedy neznamena, že tato osoba přestala po tuto dobu k uvedenému trhu patřit, pokud začne v přiměřené lhůtě po porodu opět pracovat nebo si najde jiné zaměstnání. Pokud jde o přiměřenost této doby, Soudní dvůr uvedl, že je třeba zohlednit všechny konkrétní okolnosti dané věci a vnitrostátní pravidla upravující dobu trvání mateřské dovolené v souladu se směrnicí 92/85⁵⁸.

V rozsudku ze dne 10. září 2014, *Haralambidis* (C-270/13, EU:C:2014:2185), měl Soudní dvůr vyložit čl. 45 odst. 4 SFEU, podle kterého se volný pohyb pracovníků nevztahuje na zaměstnání ve veřejné správě. V této věci bylo jmenování řeckého státního příslušníka do funkce předsedy přístavního orgánu v Brindisi zpochybněno konkurenčním uchazečem z důvodu, že podle italského práva musí mít dotyčná osoba povinně italskou státní příslušnost.

Soudní dvůr nejprve určil, že předsedu přístavního orgánu je třeba považovat za pracovníka ve smyslu čl. 45 odst. 1 SFEU. Následně konstatoval, že pravomoci, které jsou mu svěřeny, tj. přijímat závazná rozhodnutí v případě okamžité potřeby a naléhavosti, v zásadě mohou spadat pod výjimku z volného pohybu pracovníků stanovenou v čl. 45 odst. 4 SFEU.

⁵⁷ Uvedená výše v poznámce pod čarou 12.

⁵⁸ Směrnice Rady 92/85/EHS ze dne 19. října 1992 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň (desátá zvláštní směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS) (Úř. věst. L 348, s. 1; Zvl. vyd. 05/02, s. 110). Další rozhodnutí Soudního dvora týkající se této směrnice jsou prezentována v rubrice XIV „Sociální politika“.

Výkon takových pravomocí je však jen okrajovou částí činnosti předsedy přístavního orgánu, která má obecně technickou povahu a povahu hospodářského řízení, a tyto pravomoci mají být vykonávány pouze příležitostně nebo za mimořádných okolností. Soudní dvůr dospěl k názoru, že obecné vyloučení státních příslušníků jiných členských států z přístupu k funkci předsedy přístavního orgánu představuje za těchto podmínek diskriminaci na základě státní příslušnosti, která je zakázána článkem 45 SFEU, a že předmětná podmínka státní příslušnosti není z hlediska odstavce 4 tohoto ustanovení odůvodněná.

2. Svoboda usazování a volný pohyb služeb

Pokud jde nejprve o volný pohyb fyzických osob, velký senát Soudního dvora se v rozsudku ze dne 17. července 2014, *Torresi* (C-58/13 a C-59/13, EU:C:2014:2088), zabýval výkladem směrnice 98/5 o povolání advokáta v jiném členském státě než v tom, ve kterém byla získána kvalifikace, za účelem určení podmínek, za nichž je dáno zneužití práva⁵⁹. V dané věci požádali dva italské státní příslušníci krátce poté, co ve Španělsku získali titul „abogado“, o zápis do advokátní komory, aby byli oprávněni vykonávat povolání advokáta v Itálii. Tato žádost byla příslušnou radou komory odmítnuta.

Soudní dvůr uvedl, že cílem této směrnice je usnadnit trvalý výkon povolání advokáta v jiném členském státě než v tom, ve kterém byla získána odborná kvalifikace. Právo státních příslušníků členského státu zvolit si jak členský stát, v němž chtějí získat svou odbornou kvalifikaci, tak členský stát, v němž mají v úmyslu vykonávat své povolání, je nedílnou součástí výkonu základních svobod zaručených Smlouvami na jednotném trhu. Za těchto okolností dospěl Soudní dvůr k závěru, že ani skutečnost, že se státní příslušník členského státu, který v tomto státě získal vysokoškolský titul, odebere do jiného členského státu za účelem získat zde odbornou kvalifikaci advokáta a poté se vrátí do členského státu, jehož je státním příslušníkem, aby tam vykonával povolání advokáta pod profesním označením udělovaným v členském státě, ve kterém byla získána odborná kvalifikace, ani skutečnost, že se tento státní příslušník rozhodl získat odbornou kvalifikaci v jiném členském státě než ve státě svého bydliště s cílem využít tam výhodnějších právních předpisů, nedovolují učinit závěr o zneužití této svobody⁶⁰.

Soudní dvůr také uvedl, že režim zavedený směrnicí 98/5 nemůže mít vliv na základní politické a ústavní systémy ani základní funkce hostitelského členského státu ve smyslu čl. 4 odst. 2 SEU, neboť neupravuje přístup k povolání advokáta ani výkon tohoto povolání pod profesním označením udělovaným v hostitelském členském státě.

Pokud jde dále o právnické osoby v souvislosti se svobodou usazování a volným pohybem služeb, pozornost si zasluhují čtyři rozsudky. Dva z nich se týkají vnitrostátních daňových režimů. V rozsudku ze dne 1. dubna 2014, *Felixstowe Dock and Railway Company a další* (C-80/12, EU:C:2014:200), se velký senát Soudního dvora vyjadřoval k právním předpisům Spojeného království, které umožňovaly získat daňová zvýhodnění převedením ztrát mezi propojenými společnostmi pouze v případě, kdy společnost, která ztráty převádí, a společnost, která je započítává proti svým ziskům, jsou rezidenty téže země nebo tam mají stálou provozovnu.

⁵⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/5/ES ze dne 16. února 1998 o usnadnění trvalého výkonu povolání advokáta v jiném členském státě než v tom, ve kterém byla získána kvalifikace (Úř. věst. L 77, s. 36; Zvl. vyd. 06/03, s. 83).

⁶⁰ Otázky zneužití práva se týkají další dva rozsudky zmiňované v této výroční zprávě, a to rozsudek ze dne 18. prosince 2014, *McCarthy a další* (C-202/13, EU:C:2014:2450), prezentovaný v rubrice II „Občanství Unie“, a rozsudek ze dne 13. března 2014, *SICES a další* (C-155/13, EU:C:2014:145), prezentovaný v rubrice V „Zemědělství“.

Soudní dvůr v tomto ohledu konstatoval, že podmínka, aby propojující společnost byla rezidentem, zavádí rozdílné zacházení se společnostmi-rezidenty propojenými ve smyslu vnitrostátních daňových právních předpisů prostřednictvím propojující společnosti-rezidenta, na které se daňové zvýhodnění v podobě daňové úlevy vztahuje, oproti společnostem-rezidentům propojeným prostřednictvím propojující společnosti usazené v jiném členském státě, na které se předmětné zvýhodnění nevztahuje. Toto rozdílné zacházení přitom činí usazení propojující společnosti v jiném členském státě méně atraktivním z daňového hlediska. Takové rozdílné zacházení by mohlo být slučitelné s ustanoveními Smlouvy o FEU týkajícími se svobody usazování, pouze pokud situace dotyčných společností z hlediska možnosti vzájemného převádění ztrát prostřednictvím daňové úlevy pro skupinu v rámci konsorcia nejsou objektivně srovnatelné.

Soudní dvůr nadto zdůraznil, že by takový daňový systém mohl být v zásadě odůvodněn naléhavými důvody obecného zájmu vycházejícími z cíle směřujícího k zachování vyváženého rozdělení zdaňovací pravomoci mezi členské státy, k boji proti čistě vykonstruovaným operacím, jejichž cílem je uniknout uplatnění právních předpisů dotyčného členského státu, nebo k boji proti daňovým rájům. Soudní dvůr však uvedl, že tomu tak není v případě vnitrostátních právních předpisů, které nijak nesledují specifický cíl boje proti čistě vykonstruovaným operacím, ale jejichž účelem je přiznat daňové zvýhodnění společnostem-rezidentům náležejícím ke skupinám obecně a v rámci konsorcií zvláště. Soudní dvůr tak byl nucen vyslovit závěr, že takové vnitrostátní právní předpisy nejsou s unijním právem slučitelné.

Rozsudek *Nordea Bank Danmark* (C-48/13, EU:C:2014:2087), vyhlášený dne 17. července 2014, který rovněž spadá do oblasti svobody usazování, se týká otázky *zdanění přeshraničních operací uskutečněných skupinami společností*. Tato věc se týkala dánských právních předpisů, podle kterých musí být do zdanitelného zisku společnosti-rezidenta opětovně zahrnuty dříve odečtené ztráty stálých provozoven nacházejících se v jiných členských státech nebo v jiném státě, který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „EHP“)⁶¹, pokud byly tyto provozovny převedeny společností-nerezidentovi v rámci téže skupiny podniků.

V této souvislosti velký senát Soudního dvora rozhodl, že unijní právo takovým právním předpisům brání, pokud členský stát zdaňuje jak zisky dosažené uvedenou provozovnou před jejím převodem, tak i ty, které vyplývají z výnosu dosaženého při uvedeném převodu. Soudní dvůr totiž dospěl k názoru, že uvedené právní předpisy překračují rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cíle spočívajícího ve vyváženém rozdělení zdaňovacích pravomocí, jehož smyslem je zachování symetrie mezi pravomocí ke zdanění zisků a možností odečítat ztráty.

Soudní dvůr dále určil, že obtíže daňové správy – na něž poukazovalo Dánsko – s ověřením tržní hodnoty převáděného obchodního majetku v jiném členském státě v případě převodu v rámci skupiny podniků nejsou specifické pro přeshraniční situace, neboť stejné ověření se provádí v případě, že dojde k prodeji obchodního majetku provozovny-rezidenta v rámci skupiny podniků. Správní orgány mají navíc možnost požádat převádějící společnost o předložení dokumentů, které jsou k provedení ověření nezbytné.

Rozsudek ze dne 30. dubna 2014, *Pfleger a další* (C-390/12, EU:C:2014:281), se týká otázky, zda unijní právo brání *vnitrostátní právní úpravě, která zakazuje provozování výherních hracích přístrojů bez předchozího povolení správních orgánů*.

⁶¹ Dohoda o Evropském hospodářském prostoru ze dne 2. května 1992 (Úř. věst. 1994, L 1, s. 3; Zvl. vyd. 11/52, s. 3).

Soudní dvůr po připomenutí své judikatury *ERT*⁶² poukázal úvodem na to, že pokud se členský stát dovolává naléhavých důvodů obecného zájmu k odůvodnění právní úpravy, která může narušit výkon svobodného poskytování služeb, musí být toto odůvodnění, které je upravené unijním právem, vykládáno v souladu s obecnými zásadami unijního práva, a zejména základními právy, která jsou zaručena Listinou základních práv. Výjimky se mohou na tuto právní úpravu vztahovat pouze tehdy, je-li v souladu se základními právy, jejichž dodržování zajišťuje Soudní dvůr⁶³. Tato povinnost slučitelnosti se základními právy spadá nepopíratelně do působnosti unijního práva, a tedy do působnosti Listiny základních práv.

Soudní dvůr v dané věci nejprve konstatoval, že taková právní úprava, jako je právní úprava ve sporu v původním řízení, představuje omezení ve smyslu článku 56 SFEU. Pro účely posouzení, zda je toto omezení odůvodnitelné důvody veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti či veřejného zdraví nebo naléhavými důvody obecného zájmu, Soudní dvůr připomněl, že cíle spočívající v ochraně hráčů omezením nabídky hazardních her a v boji s trestnou činností související s těmito hrami jsou uznány jako cíle, které mohou odůvodnit omezení základních svobod v odvětví hazardních her. V tomto ohledu musí být právní úprava způsobilá k tomu, aby zaručila uskutečnění těchto cílů. Pokud má přitom předkládající soud za to, že skutečným cílem omezujícího režimu je maximalizace příjmů státu, pak musí být předmětný režim považován za neslučitelný s unijním právem.

Pokud jde dále o omezení práva svobodné volby povolání, svobody podnikání a práva na vlastnictví, které jsou zakotveny v člancích 15 až 17 Listiny základních práv, Soudní dvůr připomněl, že podle čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv se k přípustnosti takového omezení vyžaduje, aby bylo stanoveno zákonem a respektovalo podstatu těchto práv a svobod, a že zásada proporcionality je dodržena, může-li být omezení zavedeno pouze tehdy, pokud je nezbytné a pokud skutečně odpovídá cílům obecného zájmu, které Unie uznává. Pokud tedy omezení volného pohybu služeb podle článku 56 SFEU není odůvodněné nebo je nepřiměřené, nemůže být považováno za přípustné na základě uvedeného čl. 52 odst. 1 ve vztahu k uvedeným právům a svobodám zakotveným v člancích 15 až 17 Listiny základních práv.

Konečně v rozsudku ze dne 11. prosince 2014, *Azienda sanitaria locale n.5 „Spezzino“ a další* (C-113/13, EU:C:2014:2440), Soudní dvůr rozhodl, že články 49 SFEU a 56 SFEU nebrání *vnitrostátní právní úpravě, podle které musí být poskytováním služeb zdravotní záchranné dopravy a urgentní zdravotní záchranné dopravy pověřovány přednostně a prostřednictvím přímého zadání bez jakéhokoliv uveřejnění smluvní dobrovolnické subjekty*.

Soudní dvůr uvedenou právní úpravu zkoumal nejprve z hlediska směrnice 2004/18 o veřejných zakázkách⁶⁴. Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že pokud plnění přesáhne relevantní prahovou hodnotu stanovenou v článku 7 směrnice a hodnota dopravních služeb přesáhne hodnotu zdravotnických služeb, směrnice 2004/18 se použije, a přímé zadání zakázky pak bude v rozporu s touto směrnicí.

Naproti tomu v případě, kdy není uvedené prahové hodnoty dosaženo nebo hodnota zdravotnických služeb přesáhne hodnotu dopravních služeb, použijí se pouze obecné zásady transparentnosti a rovného zacházení vyplývající z článků 49 SFEU a 56 SFEU, které se v rámci

⁶² Rozsudek Soudního dvora ze dne 18. června 1991, *ERT v. DEP* (C-260/89, EU:C:1991:254).

⁶³ V souvislosti s působností Listiny základních práv se rovněž dokazuje na rozsudek *Julian Hernández a další* (C-198/13, EU:C:2014:2055), prezentovaný v rubrice I.2 „Listina základních práv Evropské unie“.

⁶⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (Úř. věst. L 134, s. 114; Zvl. vyd. 06/07, s. 132).

druhého z uvedených případů uplatní ve spojení s článkem 23 a čl. 35 odst. 4 směrnice 2004/18. Tato ustanovení Smlouvy přitom takové právní úpravě nebrání, pokud právní a smluvní rámec, ve kterém se činnost těchto subjektů uskutečňuje, skutečně přispívá k naplňování sociálního účelu, jakož i cílů solidarity a dostupnosti, na kterých je založena tato právní úprava.

Ačkoli vyloučení subjektů, které nesledují dobrovolnický cíl, z podstatné části dotyčného trhu představuje překážku volnému pohybu služeb, tato překážka totiž může být odůvodněna takovým naléhavým důvodem obecného zájmu, jakým je cíl spočívající v zachování vyvážené a všem dostupné lékařské a nemocniční služby z důvodů veřejného zdraví. To se týká opatření, která jednak odpovídají obecnému cíli zajistit na území dotyčného členského státu dostatečnou a stálou dostupnost vyvážené škály kvalitní zdravotní péče a jednak přispívají ke snaze zajistit kontrolu výdajů a v co největším možném rozsahu zabránit jakémukoliv plýtvání finančními, technickými a lidskými zdroji.

3. Volný pohyb kapitálu

V rozsudku ze dne 5. června 2014, *X a TBG* (C-24/12 a C-27/12, EU:C:2014:1385), Soudní dvůr rozhodl, že *unijní právo nebrání daňovému opatření členského státu, které účinně a přiměřeně sleduje cíle boje proti daňovým únikům a omezuje přitom pohyby kapitálu mezi tímto členským státem a jeho vlastním ZZÚ.*

K otázce, zda je daňový režim týkající se pohybů kapitálu mezi Nizozemskem a Nizozemskými Antilami v souladu s unijním právem v oblasti volného pohybu kapitálu, Soudní dvůr upřesnil, že zvláštní systém přidružení mezi Unií a zámořskými zeměmi a územími (ZZÚ) má ten důsledek, že obecná ustanovení Smlouvy o ES, tedy ustanovení, jež nejsou uvedena v části čtvrté uvedené Smlouvy, se na ZZÚ bez výslovného odkazu neuplatní. Soudní dvůr tedy předmětné daňové opatření zkoumal ve světle ustanovení rozhodnutí 2001/822 o přidružení zámořských zemí a území k Evropskému společenství (dále jen „rozhodnutí ZZÚ“)⁶⁵.

Soudní dvůr v tomto ohledu připomněl, že rozhodnutí ZZÚ sice zakazuje, mezi jinými omezeními, i omezení výplaty dividend mezi Unií a ZZÚ, stejně jako to činí zákaz takových opatření zakotvený v článku 56 ES⁶⁶, pokud jde zejména o vztahy mezi členskými státy a třetími zeměmi, uvedené rozhodnutí však obsahuje doložku o vynětí ze zákazu týkající se výslovně předcházení daňovým únikům.

Soudní dvůr tak v konkrétní rovině uvedl, že daňové opatření, které je určené k předcházení nadměrných kapitálových toků na Nizozemské Antily a k boji proti přitažlivosti tohoto ZZÚ jakožto daňového ráje, spadá pod tuto doložku o vynětí daňových opatření, a nespadá tedy do působnosti rozhodnutí ZZÚ, za podmínky, že uvedené opatření sleduje tento cíl účinně a přiměřeně.

⁶⁵ Rozhodnutí Rady 2001/822/ES ze dne 27. listopadu 2001 o přidružení zámořských zemí a území k Evropskému společenství („rozhodnutí o přidružení zámoří“) (Úř. věst. L 324, s. 1; Zvl. vyd. 11/38, s. 319).

⁶⁶ Nyní článek 63 SFEU.

VII. Kontroly na hranicích, azyl a přistěhovalectví

1. Překračování hranic

V oblasti společných pravidel upravujících normy a postupy pro kontroly na vnějších hranicích si zaslouží zmínku rozsudek U (C-101/13, EU:C:2014:2249) vyhlášený dne 2. října 2014. V této věci se německý soud tázal na *přípustnost vnitrostátní právní úpravy ukládající povinnost uvádět na stránce pasu obsahující biografické údaje „příjmení a rodné příjmení“ z hlediska nařízení č. 2252/2004 o cestovních pasech a cestovních dokladech*⁶⁷. Tato otázka byla položena ve sporu, v němž vnitrostátní orgán odmítl změnit zápis rodného příjmení žalobce v původním řízení, které bylo uvedeno vedle jeho příjmení, ačkoli rodné příjmení není z právního hlediska jeho součástí.

Soudní dvůr nejprve poukázal na požadavek přílohy nařízení č. 2252/2004, podle níž musí strojově čitelná stránka s biografickými údaji v cestovních pasech splňovat všechny povinné specifikace upravené Mezinárodní organizací pro civilní letectví (dále jen „ICAO“)⁶⁸. Poté uvedl, že tato příloha nebrání tomu, aby členský stát, podle jehož právních předpisů je jméno člověka tvořeno jeho osobními jmény a příjmením, mohl přesto zapsat rodné příjmení jako primární identifikační znak do pole 06 strojově čitelné stránky s biografickými údaji v cestovním pase nebo jako sekundární identifikační znak do pole 07 této stránky anebo do společného pole tvořeného těmito poli 06 a 07. Pojem „úplné jméno, tak jak zní podle vydávajícího státu“, uvedený v dokumentu ICAO ponechává státům prostor pro uvážení při rozhodování o tom, které údaje tvoří „úplné jméno“. Naopak příloha nařízení č. 2252/2004 brání podle Soudního dvora tomu, aby členský stát, podle jehož právních předpisů je jméno člověka tvořeno jeho osobními jmény a příjmením, mohl zapsat rodné příjmení jako nepovinný biografický údaj do pole 13 strojově čitelné stránky, které obsahuje pouze nepovinné biografické údaje.

Závěrem Soudní dvůr rozhodl, že příloha nařízení č. 2252/2004 musí být vykládána ve světle článku 7 Listiny základních práv, jímž je chráněn soukromý život, v tom smyslu, že pokud se členský stát, podle jehož právních předpisů je jméno člověka tvořeno jeho osobními jmény a příjmením, přesto rozhodne uvést rodné příjmení držitele cestovního pasu v polích 06 nebo 07 strojově čitelné stránky s biografickými údaji v cestovním pase, musí v označení těchto polí jednoznačně uvést, že je v nich obsaženo rodné příjmení. Stát má totiž sice možnost doplnit ke jménu držitele cestovního pasu další údaje, jmenovitě rodné příjmení, avšak způsob, jakým této možností využívá, musí respektovat právo dotyčného na soukromý život, které je zakotveno v článku 7 Listiny a jehož součástí je respektování jména.

2. Azylová politika

V následujícím textu jsou uvedeny tři rozsudky vydané v oblasti práva na azyl, jejichž předmětem je především směrnice 2004/83 o postavení uprchlíků („kvalifikační“ směrnice)⁶⁹.

⁶⁷ Nařízení Rady (ES) č. 2252/2004 ze dne 13. prosince 2004 o normách pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech vydávaných členskými státy (Úř. věst. L 385, s. 1), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 444/2009 ze dne 28. května 2009 (Úř. věst. L 142, s. 1).

⁶⁸ Viz dokument č. 9303 Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO), první část, oddíl IV, bod 8.6.

⁶⁹ Směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (Úř. věst. L 304, s. 12; Zvl. vyd. 19/07, s. 96).

Zaprvé se v rozsudku *Diakite* (C-285/12, EU:C:2014:39) ze dne 30. ledna 2014 Soudní dvůr zabýval otázkou, zda pojem „vnitrostátní ozbrojený konflikt“ upravený ve směrnici 2004/83 musí být vykládán autonomně ve vztahu k definici obsažené v mezinárodním humanitárním právu a pokud ano, podle jakých kritérií musí být tento pojem posuzován⁷⁰. Ve sporu v původním řízení žádal guinejský státní příslušník o mezinárodní ochranu v Belgii a ve své žádosti tvrdil, že byl v Guineji vystaven násilí z důvodu účasti na protestech proti vládnoucímu režimu. Přiznání podpůrné ochrany mu bylo odmítnuto z důvodu, že v Guineji nedochází k „vnitrostátnímu ozbrojenému konfliktu“ ve smyslu mezinárodního humanitárního práva.

Soudní dvůr konstatoval, že pojem „vnitrostátní ozbrojený konflikt“ je vlastní směrnici 2004/83 a musí být vykládán nezávisle. Tento pojem nemá přímý ekvivalent v mezinárodním humanitárním právu, jež zná pouze „ozbrojené konflikty, které nemají mezinárodní ráz“. Soudní dvůr také uvedl, že mezinárodní humanitární právo neupravuje režim podpůrné ochrany, takže neidentifikuje situace, v nichž je tato ochrana nezbytná, a zavádí jasně odlišné mechanismy ochrany, než které upravuje směrnice. Mezinárodní humanitární právo má navíc velmi úzké vztahy s mezinárodním trestním právem, zatímco u mechanismu ochrany stanoveného uvedenou směrnicí takový vztah neexistuje.

Stran kritérií pro posouzení tohoto pojmu plynoucích ze směrnice 2004/83 Soudní dvůr upřesnil, že výraz „vnitrostátní ozbrojený konflikt“ se vztahuje na situaci, kdy řádná armáda státu stojí proti jedné nebo několika ozbrojeným skupinám nebo kdy proti sobě stojí dvě nebo více ozbrojených skupin. Ozbrojený konflikt může proto vést k přiznání podpůrné ochrany pouze tehdy, pokud míra svévolného násilí dosáhne natolik vysoké úrovně, že hrozí, že žadatel bude již z pouhého důvodu své přítomnosti na dotyčném území čelit reálné hrozbě vážného a individuálního ohrožení svého života nebo nedotknutelnosti. V takovém případě není nezbytné, aby konstatování existence takového konfliktu bylo podmíněno určitým stupněm organizace ozbrojených sil či konkrétní délkou konfliktu.

Zadruhé se velký senát Soudního dvora v rozsudku *A, B a C* (C-148/13, C-149/13 a C-150/13, EU:C:2014:2406) ze dne 2. prosince 2014 zabýval otázkou, zda unijní právo stanoví členským státům meze při posuzování žádosti o azyl podané žadatelem, který se obává pronásledování v zemi svého původu z důvodu své sexuální orientace. Soudní dvůr předeslal, že příslušné orgány odpovědné za posouzení takové žádosti o azyl nejsou povinny považovat na základě pouhých prohlášení žadatele jeho tvrzenou orientaci za prokázanou. Taková prohlášení mohou být vzhledem ke zvláštnímu kontextu, jehož jsou žádosti o azyl součástí, pouze výchozím bodem v procesu posuzování skutečností a okolností uvedeném v článku 4 směrnice 2004/83. Tato prohlášení mohou podle Soudního dvora vyžadovat důkazy. Příslušné orgány musí při posuzování prohlášení a písemných nebo jiných dokladů předložených na podporu takových žádostí postupovat v souladu s ustanoveními směrnic 2004/83 a 2005/85 („procesní směrnice“)⁷¹, jakož i s právem na respektování lidské důstojnosti zakotveným v článku 1 Listiny základních práv a právem na respektování soukromého a rodinného života zaručeným jejím článkem 7.

V projednávaném případě měl Soudní dvůr za to, že tato ustanovení brání dotazování žadatele pouze na základě stereotypních představ spojovaných s homosexuály, jakož i podrobnému dotazování na sexuální praktiky tohoto žadatele, jelikož takové posouzení neumožňuje vnitrostátním orgánům zohlednit jeho individuální a osobní situaci. Neschopnost žadatele o azyl

⁷⁰ Viz zejména článek 15 písm. c) směrnice 2004/83.

⁷¹ Směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka (Úř. věst. L 326, s. 13).

odpovědět na tyto otázky proto nemůže být sama o sobě dostatečným důvodem k závěru o jeho nedůvěryhodnosti. Ohledně důkazů předkládaných žadateli o azyl Soudní dvůr rovněž uvedl, že článek 4 směrnice č. 2004/83, ve spojení s článkem 1 Listiny základních práv brání tomu, aby uvedené orgány při posouzení žádosti o azyl souhlasily s takovými důkazy, které spočívají v uskutečnění homosexuálního chování dotčným žadatelem o azyl, podrobení se tímto žadatelem „testům“ za účelem zjištění jeho homosexuality nebo předložení videozáznamů tímto žadatelem zachycujících takovéto chování. Kromě skutečnosti, že nemusí mít nutně důkazní hodnotu, mohou totiž tyto požadavky narušit lidskou důstojnost, jejíž respektování je zaručeno článkem 1 Listiny základních práv. Soudní dvůr nakonec uvedl, že vzhledem k citlivé povaze otázek souvisejících s osobní sférou člověka, a zejména s jeho sexualitou, neumožňuje okolnost, že se žadatel „co nejdříve“ nedovolával své homosexuální orientace, příslušnému vnitrostátnímu orgánu dospět k závěru o nedůvěryhodnosti z hlediska relevantních ustanovení směrnic 2004/83 a 2005/85⁷².

Zatřetí vyložil velký senát Soudního dvora směrnici 2004/83 v rozsudku ve věci *M'Bodj* (C-542/13, EU:C:2014:2452) ze dne 18. prosince 2014, v němž se jednalo o přiznání statusu podpůrné ochrany osobě postižené vážnou nemocí⁷³.

Soudní dvůr se na dotaz belgického ústavního soudu zabýval rozdílným zacházením, které bylo ve sporu v původním řízení zavedeno vnitrostátními právními předpisy u státních příslušníků třetích zemí trpících vážným onemocněním, a to podle toho, zda tito příslušníci mají postavení uprchlíka podle směrnice 2004/83, nebo zda mají povolení k pobytu vydané uvedeným státem ze zdravotních důvodů. Předkládající soud se zejména tázal, zda vydání takového povolení k pobytu nepředstavuje s ohledem na znění této směrnice a na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva týkající se vyhošťování vážně nemocných osob ve skutečnosti podpůrnou formu mezinárodní ochrany, která ve svém důsledku zakládá nárok na ekonomické a sociální výhody stanovené uvedenou směrnicí.

Soudní dvůr rozhodl, že články 28 a 29 směrnice 2004/83, ve spojení s čl. 2 písm. e), jakož i s články 3, 15 a 18 této směrnice, musí být vykládány v tom smyslu, že členský stát nemusí přiznat nárok na sociální a zdravotní péči stanovenou těmito články státnímu příslušníkovi třetí země, jemuž byl povolen pobyt na jeho území na základě vnitrostátních právních předpisů, které v uvedeném členském státě povolují pobyt cizinci se závažným onemocněním v případě, že v zemi původu tohoto cizince nebo ve třetí zemi, kde pobýval předtím, neexistuje odpovídající léčba, aniž jde zároveň o úmyslné odepírání péče tomuto cizinci v uvedené zemi.

K tomu Soudní dvůr dodal, že riziko zhoršení zdravotního stavu státního příslušníka třetí země trpícího vážným onemocněním, které vyplývá ze skutečnosti, že v zemi jeho původu není poskytována odpovídající léčba, aniž jde zároveň o úmyslné odepírání péče tomuto státnímu příslušníkovi třetí země, nemůže postačovat k tomu, aby z něj plynula nutnost přiznat tomuto státnímu příslušníkovi podpůrnou ochranu. Přiznání nároku na postavení nebo status upravené ve směrnici 2004/83 státním příslušníkům třetích zemí, kteří se octli v situacích postrádajících jakoukoli vazbu na účel mezinárodní ochrany, by totiž bylo v rozporu s celkovou systematikou a s cíli této směrnice. Přiznání takového statusu vnitrostátní ochrany členským státem z jiných důvodů než na základě potřeby mezinárodní ochrany ve smyslu čl. 2 písm. a) této směrnice, tzn. na základě uvážení z rodinných nebo humanitárních důvodů, nespadá do oblasti působnosti této směrnice. Soudní dvůr proto dospěl k závěru, že státní příslušníci třetích zemí, jimž byl povolen pobyt na

⁷² Viz zejména čl. 4 odst. 3 směrnice 2004/83 a čl. 13 odst. 3 písm. a) směrnice 2005/85.

⁷³ Stran státních příslušníků třetích zemí se závažným onemocněním lze odkázat rovněž na rozsudek ze dne 18. prosince 2014, *Abdida* (C-562/13, EU:C:2014:2453) popsany v rubrice VII.3. „Přistěhovalecká politika“.

základě takových vnitrostátních právních předpisů, nejsou osobami, kterým by byl přiznán status podpůrné ochrany a na něž by se vztahovaly články 28 a 29 uvedené směrnice.

3. Přistěhovalecká politika

Tento rok se vyznačoval řadou důležitých rozhodnutí, jejichž předmětem byla směrnice 2008/115 (směrnice o „navracení“)⁷⁴.

Dva z těchto rozsudků se zabývají článkem 16 této směrnice, podle kterého se každé zajištění státních příslušníků třetích zemí čekajících na vyhoštění musí zpravidla vykonávat ve zvláštních zajišťovacích zařízeních a pouze výjimečně ve věznici, přičemž členský stát musí zaručit, že cizí státní příslušník bude oddělen od běžných vězňů.

Dne 17. července 2014 se velký senát Soudního dvora ve věcech *Pham* (C-474/13, EU:C:2014:2096) a *Bero a Bouzalmate* (C-473/13 et C-514/13, EU:C:2014:2095) zabýval otázkou, *zda má členský stát povinnost umístit státní příslušníky třetích zemí s neoprávněným pobytem do zvláštního zajišťovacího zařízení, když spolková země příslušná pro rozhodnutí a výkon takového umístění nemá takové zajišťovací zařízení k dispozici*. Ve věci *Pham* vyvstala rovněž otázka vyjádření souhlasu ze strany dotčené osoby.

K podmínkám výkonu umístění Soudní dvůr uvedl, že podle směrnice „o navracení“ musí být vnitrostátní orgány schopny vykonat zajišťovací opatření ve zvláštních zařízeních nezávisle na správní nebo ústavní struktuře členského státu, do jehož jurisdikce spadají. Okolnost, že možnost provést takové zajištění mají příslušné orgány v některých spolkových zemích členského státu, nemůže představovat dostatečné provedení směrnice „o navracení“, pokud tuto možnost nemají příslušné orgány ostatních spolkových zemí tohoto státu. Členský stát, který má federální strukturu, tedy není povinen zřídit zvláštní zajišťovací zařízení v každé spolkové zemi, ale musí zajistit, aby příslušné orgány spolkových zemí, které taková zařízení nemají, mohly umístit státní příslušníky třetích zemí do zvláštních zajišťovacích zařízení v jiných spolkových zemích.

Ve věci *Pham* Soudní dvůr ještě doplnil, že členský stát nemůže zohlednit vůli dotyčného státního příslušníka třetí země, aby byl zajištěn ve věznici. Ve směrnici „o navracení“ není totiž z povinnosti oddělení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí od běžných vězňů stanovena žádná výjimka, čímž je zajištěno dodržování práv cizinců při zajištění. Konkrétně překračuje povinnost odděleného zajištění rámec pouhého zvláštního pravidla pro výkon zajištění ve věznicích a představuje hmotněprávní podmínku tohoto umístění, bez které toto umístění není v souladu se směrnicí 2008/115.

Rozsudek *Mahdi* (C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320) vyhlášený dne 5. června 2014 se týká súdánského státního příslušníka umístěného do zvláštního zajišťovacího zařízení v Bulharsku za účelem výkonu jemu určeného opatření vrácení na hranici, když již uplynula šestiměsíční lhůta upravená v rozhodnutí o počátečním zajištění. Jelikož dotyčný odmítl odejít dobrovolně, odmítlo mu jeho velvyslanectví vydat cestovní doklady, což byl důvod, proč nemohlo být provedeno vyhoštění.

Bulharský soud se v rámci žádosti o projednání předběžné otázky v naléhavém řízení obrátil na Soudní dvůr s dvěma otázkami procesního charakteru, a sice zda musí příslušný správní orgán při přezkumu situace dotyčné osoby po uplynutí původní lhůty pro zajištění přijmout nový

⁷⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. L 348, s. 98).

odůvodněný písemný akt s právními a věcnými důvody a zda kontrola legality takového aktu vyžaduje, aby příslušný soudní orgán mohl rozhodnout ve věci samé.

Stran první otázky Soudní dvůr připomněl, že jediným výslovně uvedeným požadavkem článku 15 směrnice „o navracení“ ohledně přijetí písemného aktu je požadavek stanovený v jeho druhém odstavci, a sice že zajištění se nařizuje písemně s uvedením věcných a právních důvodů. Tento požadavek musí být chápán tak, že se vztahuje i na jakékoliv rozhodnutí o prodloužení zajištění, neboť zajištění a jeho prodloužení mají obdobnou povahu, a že státní příslušník musí mít možnost seznámit se s odůvodněním rozhodnutí, které bylo vůči němu přijato. Soudní dvůr tedy dospěl k závěru, že pokud bulharské orgány rozhodly ještě před tím, než se obrátily na správní soud s otázkou, zda má být dotyčný dále zajištěn, měly přijmout písemný akt s právními a věcnými důvody. Naopak v případě, že bulharské orgány pouze přezkoumaly situaci p. Mahdiho, aniž rozhodly o žádosti o prodloužení, neměly výslovnou povinnost vydat právní akt, jelikož směrnice 2008/115 neobsahuje v tomto smyslu žádné ustanovení.

Soudní dvůr kromě toho uvedl, že soudní orgán rozhodující o legalitě rozhodnutí o prodloužení původního zajištění musí být schopen rozhodnout o všech věcných a právních okolnostech relevantních pro určení, zda je prodloužení zajištění odůvodněné, což vyžaduje důkladný přezkum skutečností relevantních pro vydání takového rozhodnutí. Z toho vyplývá, že pravomoci soudního orgánu v rámci takového přezkumu nemohou být v žádném případě omezeny pouze na skutečnosti předložené dotčeným správním orgánem.

Stran merita věci se předkládající soud dotázal Soudního dvora, zda počáteční doba zajištění může být prodloužena již z toho důvodu, že státní příslušník třetí země nemá doklady totožnosti, a existuje tak nebezpečí, že se bude skrývat. Soudní dvůr v této souvislosti připomněl, že nebezpečí skrývání se musí být zohledněno v rámci původního zajištění. V případě prodloužení zajištění však nebezpečí skrývání se nepředstavuje ani jednu ze dvou podmínek pro prodloužení obsažených ve směrnici „o navracení“. Toto nebezpečí je proto relevantní jen u přezkumu podmínek, za kterých bylo rozhodnuto o původním zajištění. Tento přezkum tedy vyžaduje posoudit skutkové okolnosti situace dotyčné osoby, za účelem zjištění, zda u ní nelze účinně uplatnit mírnější donucovací opatření. Pouze v případě, že nebezpečí skrývání se přetrvává, lze zohlednit neexistenci dokladů totožnosti. Z toho vyplývá, že taková neexistence dokladů nemůže sama o sobě odůvodnit prodloužení zajištění.

Rozsudek ve věci *Mukarubega* (C-166/13, EU:C:2014:2336) vydaný dne 5. listopadu 2014 se týká *povahy a rozsahu práva být vyslechnut, upraveného v čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny základních svobod, před přijetím rozhodnutí o navracení podle směrnice 2008/115*. Soudnímu dvoru byla položena otázka, zda státní příslušnice třetí země, která byla náležitě vyslechnuta v souvislosti s jejím neoprávněným pobytem, musí být nutně vyslechnuta znovu před přijetím rozhodnutí o navracení.

Soudní dvůr měl za to, že právo být vyslechnut v každém řízení, které se uplatní v rámci směrnice „o navracení“, a zejména jejího článku 6, má být vykládáno v tom smyslu, že nebrání tomu, aby vnitrostátní orgán nevyslechl státního příslušníka třetí země specificky ve věci rozhodnutí o navracení, pokud hodlá vůči němu vydat takové rozhodnutí poté, co konstatoval neoprávněnost jeho pobytu na území státu v návaznosti na řízení, v němž bylo jeho právo být vyslechnut plně respektováno, a to bez ohledu na to, zda má být toto rozhodnutí o navracení vydáno po zamítnutí žádosti o povolení k pobytu, či nikoli. V této souvislosti Soudní dvůr poukázal na to, že rozhodnutí o navracení je podle uvedené směrnice úzce svázáno s konstatováním neoprávněnosti pobytu a se skutečností, že dotyčná osoba měla možnost užitečným a účinným způsobem vyjádřit své stanovisko k neoprávněnosti svého pobytu a skutečností, které by mohly být na základě vnitrostátního práva důvodem k tomu, aby uvedený orgán nepřijal rozhodnutí o navracení.

Soudní dvůr však poznamenal, že z povinnosti přijmout rozhodnutí o navrácení, upravené v čl. 6 odst. 1 této směrnice, ve spravedlivém a transparentním řízení plyne, že členské státy musí v rámci své procesní autonomie stanovit výslovně ve svém vnitrostátním právu povinnost opuštění území v případě neoprávněného pobytu a zajistit, aby dotčené osoby byly v rámci řízení o žádosti o povolení pobytu nebo případně o neoprávněnosti svého pobytu platně vyslechnuty. V této souvislosti však nemůže být právo být vyslechnut využíváno pro neomezené znovuvotevírání správního řízení, a to s cílem zachovat rovnováhu mezi základním právem dotčené osoby na vyslechnutí před přijetím rozhodnutí nepříznivě zasahujícího do jejího právního postavení a povinností členských států bojovat proti nelegálnímu přistěhovalectví.

Nakonec je třeba upozornit na rozsudek velkého senátu Soudního dvora ze dne 18. prosince 2014 vydaný ve věci *Abdida* (C-562/13, C:2014:2453), v níž se jednalo o spor mezi belgickým veřejnoprávním orgánem a nigerijským státním příslušníkem, který onemocněl AIDS. Spor se týkal procesních záruk a sociálních výhod, které je členský stát podle směrnice „o navrácení“ povinen přiznat státnímu příslušníkovi třetího státu, jehož zdravotní stav vyžaduje lékařskou péči, v případě, že tato osoba čeká na vydání rozsudku o legalitě rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k pobytu ze zdravotních důvodů a příkazu k opuštění území⁷⁵.

Soudní dvůr dospěl k závěru, že články 5 a 13 směrnice „o navrácení“ vykládané ve světle čl. 19 odst. 2 a článku 47 Listiny základních práv Evropské unie, jakož i čl. 14 odst. 1 písm. b) této směrnice brání vnitrostátním právním předpisům, které v situaci, kdy může výkon rozhodnutí, jímž bylo vážně nemocnému státnímu příslušníkovi třetí země nařízeno, aby opustil území členského státu, vystavit tohoto státního příslušníka třetí země vážnému riziku, že se jeho zdravotní stav závažným a nevratným způsobem zhorší, nepřiznávají odkladné účinky opravnému prostředku podanému proti uvedenému rozhodnutí⁷⁶.

Soudní dvůr rovněž rozhodl, že výše uvedená ustanovení brání vnitrostátním právním předpisům, které nestanoví, aby základní potřeby uvedeného státního příslušníka třetí země byly dle možností zabezpečovány, aby bylo zaručeno, že po dobu, během níž má dotčený členský stát povinnost odložit výkon rozhodnutí o navrácení tohoto státního příslušníka třetí země poté, co byl podán tento opravný prostředek, bude skutečně moci být poskytována neodkladná zdravotní péče a základní léčba.

VIII. Policejní a justiční spolupráce v trestních věcech

V oblasti justiční spolupráce v trestních věcech si zaslouží pozornost dva rozsudky, v nichž se Soudní dvůr zabýval uplatňováním zásady *ne bis in idem* v schengenském prostoru.

Dne 27. května 2014 v rozsudku *Spasic* (C-129/14 PPU, EU:C:2014:586), který byl vydán v naléhavém řízení o předběžné otázce, zkoumal Soudní dvůr *slučitelnost omezení zásady ne bis in idem v schengenském prostoru s Listinou základních práv*.

⁷⁵ Stran státních příslušníků třetích zemí se závažným onemocněním lze odkázat rovněž na rozsudek ze dne 18. prosince 2014, *M'Bodj* (C-542/13, EU:C:2014:2452) uvedený v rubrice VII.2. „Azylová politika“.

⁷⁶ Při výkladu čl. 19 odst. 2 Listiny základních práv na základě čl. 52 odst. 3 Listiny zohlednil Soudní dvůr judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, a konkrétně rozsudek ze dne 27. května 2008, *N v. Spojené království* (Stížnost č. 26565/05).

Tato otázka vyvstala v případě srbského státního příslušníka stíhaného v Německu za spáchání podvodu, za který byl již odsouzen v Itálii k trestu odnětí svobody v délce jednoho roku a k peněžitému trestu. Zoran Spasic, který se nacházel ve výkonu trestu odnětí svobody pro jiné trestné činy v Rakousku, uloženou peněžní částku uhradil, ale trest odnětí svobody nevykonával. Německé orgány se domnívaly, že se s ohledem na Úmluvu k provedení Schengenské dohody (dále jen „ÚPSD“)⁷⁷ neuplatní zásada *ne bis in idem*, jelikož trest odnětí svobody nebyl dosud v Itálii vykonán.

Soudní dvůr uvedl, že zatímco článek 54 ÚPSD podmiňuje uplatnění zásady *ne bis in idem* tím, že v případě odsouzení sankce „již byla vykonána“ nebo je „právě vykonávána“, zakotvuje článek 50 Listiny základních práv tuto zásadu bez výslovného odkazu na takovou podmínku.

Velký senát Soudního dvora nejprve uvedl, že v případě zásady *ne bis in idem* odkazují vysvětlení k Listině základních práv výslovně na ÚPSD, takže tato úmluva omezuje zásadu zakotvenou v Listině. Tento senát dále konstatoval, že podmínka výkonu sankce stanovená v článku 54 ÚPSD představuje omezení zásady *ne bis in idem* vyplývající ze zákona ve smyslu čl. 52 odst. 1 Listiny a nezpochybňuje uvedenou zásadu jako takovou, jelikož jejím cílem je pouze zabránit případné beztrestnosti osob odsouzených v jiném členském státě konečným trestním rozsudkem, který nebyl vykonán. Konečně je pak podle Soudního dvora podmínka výkonu sankce přiměřená cíli, jímž je zajistit v rámci prostoru svobody, bezpečnosti a práva vysokou úroveň bezpečnosti, a nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné k zabránění beztrestnosti odsouzených osob. V rámci konkrétního uplatnění podmínky výkonu sankce však nelze vyloučit, že vnitrostátní soudy navážou kontakt a zahájí konzultace, aby ověřily, zda členský stát prvního odsouzení má skutečně v úmyslu přistoupit k výkonu uložených sankcí.

Soudní dvůr také určil, že pokud jsou trest odnětí svobody a peněžitý trest uloženy jako hlavní sankce, nestačí pouze zaplacení peněžité částky k učinění závěru, že sankce již byla vykonána nebo je právě vykonávána ve smyslu ÚPSD.

Článek 54 ÚPSD byl rovněž vyložen v rozsudku *M* (C-398/12, EU:C:2014:1057), vyhlášeném dne 5. června 2014, v němž se Soudní dvůr vyslovil k *dosahu zastavení trestního stíhání bez nařízení hlavního líčení z hlediska zásady ne bis in idem*.

Vůči obviněnému ze sexuálního obtěžování nezletilé osoby bylo v Belgii vydáno usnesení o zastavení trestního stíhání bez nařízení hlavního líčení, které potvrdil Cour de cassation. Pro stejné skutky však bylo zahájeno trestní řízení také v Itálii.

Soudní dvůr zdůraznil, že při určení, zda rozhodnutí vyšetřovacího soudu představuje rozhodnutí pravomocně odsuzující určitou osobu ve smyslu článku 54 ÚPSD, je nutno se ujistit, že toto rozhodnutí bylo vydáno po posouzení věci samé a že stíhání bylo s konečnou platností zastaveno. Tak je tomu v případě rozhodnutí, kterým, tak jako ve sporu v původním řízení byl obžalovaný pravomocně zproštěn obžaloby pro nedostatek důkazů, které vylučuje veškeré možnosti obnovy řízení na základě téhož souboru indicií, a v jehož důsledku je stíhání s konečnou platností zastaveno.

⁷⁷ Úmluva k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích, která byla podepsána v Schengenu dne 19. června 1990 a vstoupila v platnost dne 26. března 1995 (Úř. věst. 2000, L 239, s. 19).

Soudní dvůr rovněž upřesnil, že pravomocný charakter usnesení o zastavení trestního stíhání nemůže být zpochybněn možností obnovit vyšetřování z důvodu výskytu nových skutečností či důkazů. Tato možnost totiž znamená výjimečné zahájení nového řízení na základě odlišných důkazů, a nikoli pouhé pokračování již ukončeného řízení. Každé nové řízení vůči téže osobě pro tentýž skutek lze navíc zahájit pouze ve státě, na jehož území bylo toto usnesení vydáno.

Z těchto skutečností Soudní dvůr vyvodil, že usnesení o zastavení trestního stíhání bez nařízení hlavního líčení, které je ve státě, kde bylo toto usnesení vydáno, překážkou nového stíhání pro tentýž skutek proti osobě, v jejíž prospěch bylo toto usnesení vydáno, pokud se proti této osobě nevyskytnou nové skutečnosti či důkazy, musí být považováno za rozhodnutí představující pravomocný rozsudek ve smyslu článku 54 ÚPSD, které je tak překážkou nového stíhání téže osoby pro tentýž skutek v jiném smluvním státě.

IX. Justiční spolupráce v občanských věcech

V této oblasti stojí za upozornění posudek a rozsudek, v nichž se jednalo o občanskoprávní aspekty mezinárodních únosů dětí, jakož i rozsudek týkající se nařízení č. 44/2001⁷⁸.

V posudku ze dne 14. října 2014 (posudek 1/13, EU:C:2014:2303) se velký senát Soudního dvora zabýval otázkou, zda souhlas s přistoupením třetí země k Úmluvě o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí (dále jen „Haagská úmluva z roku 1980“)⁷⁹ spadá do výlučné pravomoci Unie.

Soudní dvůr nejprve upřesnil několik hledisek své konzultační pravomoci⁸⁰. V tomto ohledu konstatoval, že úkon přistoupení a prohlášení o souhlasu s přistoupením k mezinárodní dohodě vyjadřují jako celek shodnou vůli dotyčných států, a tvoří proto mezinárodní dohodu, ohledně které má Soudní dvůr pravomoc vydat posudek. Tento posudek, který se může týkat rozdělení pravomocí mezi Unii a členské státy za účelem uzavření dohody se třetími státy, si lze vyžádat v případech, kdy byl Radě předložen návrh Komise týkající se určité dohody a v okamžiku předložení věci Soudnímu dvoru nebyl tento návrh odvolán. Není naopak nutné, aby Rada již v tomto stadiu vyjádřila záměr takovou dohodu uzavřít. Za těchto okolností je totiž žádost o posudek vedena legitimní snahou dotyčných orgánů zjistit rozsah příslušných pravomocí Unie a členských států před tím, než bude přijato rozhodnutí o předmětné dohodě.

Zadruhé ve věci samé Soudní dvůr předeslal, že prohlášení o souhlasu s přistoupením, a tím i mezinárodní dohoda, jejíž je toto prohlášení konstitutivní součástí, jsou ve vztahu k Haagské úmluvě akcesorické. Uvedená úmluva kromě toho spadá do oblasti rodinného práva s mezinárodním prvkem, v níž je Unie nadána vnitřní pravomocí podle čl. 81 odst. 3 SFEU. Unie, která tuto pravomoc vykonala přijetím nařízení č. 2201/2003⁸¹, je navíc nadána vnější pravomocí v oblasti, kterou pokrývá cíl této úmluvy. Ustanoveními uvedeného nařízení jsou totiž velkou měrou

⁷⁸ Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42).

⁷⁹ Úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí, uzavřená v Haagu dne 25. října 1980.

⁸⁰ K otázkám přípustnosti žádosti o posudek viz rovněž posudek č. 2/13 (EU:C:2014:2454) v rubrice I.1 „Přistoupení Evropské unie k Evropské úmluvě o lidských právech“.

⁸¹ Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000 (Úř. věst. L 338, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 243).

pokryta obě řízení upravená Haagskou úmluvou z roku 1980, tj. řízení o navrácení protiprávně přemístěných dětí a řízení k zajištění výkonu práva styku s dítětem.

Soudní dvůr nakonec dospěl k závěru, že navzdory přednosti nařízení č. 2201/2003 před uvedenou úmluvou hrozí, že nejednotné souhlasy členských států s přistoupením třetích států k Haagské úmluvě z roku 1980 ovlivní působnost a účinnost společných pravidel stanovených tímto nařízením. Riziko zásahu do jednotného a soudržného používání nařízení č. 2201/2003, a konkrétně pravidel spolupráce mezi orgány členských států, by totiž vzniklo vždy, když se případ mezinárodního únosu dítěte bude týkat třetího státu a dvou členských států, z nichž jeden s přistoupením tohoto třetího státu k této úmluvě souhlasil a druhý nikoli.

Ve stejné oblasti vyhlásil Soudní dvůr na základě žádosti o předběžné otázce, jež byla projednána v naléhavém řízení, dne 9. října 2014 rozsudek *C (C-376/14 PPU, EU:C:2014:2268)*, v němž se zabýval *pojmem protiprávního přemístění nebo zadržení dítěte ve smyslu nařízení č. 2201/2003 a postupem, který je nutno provést v případě, že je u určitého soudu na základě Haagské úmluvy z roku 1980 podána žaloba, jejímž předmětem je navrácení dítěte, které bylo protiprávně přemístěno do jiného členského státu nebo v tomto státě zadrženo.*

Pan C., francouzský státní příslušník, se rozvedl s manželkou, která má britskou státní příslušnost. Rozsudek o rozvodu vyhlášený ve Francii určil, že obvyklé bydliště jejich dítěte bude u matky, a povolil jí, aby se usadila v Irsku, což učinila. Pan C. napadl tento rozsudek odvoláním. Vzhledem k tomu, že francouzský odvolací soud vyhověl jeho žádosti o stanovení bydliště dítěte v místě bydliště otce, obrátil se pan C. na irský soud prvního stupně s návrhem na prohlášení vykonatelnosti tohoto rozsudku a nařízení navrácení dítěte zpět do Francie. Předkládající irský soud, u něhož bylo podáno odvolání v návaznosti na zamítnutí posledně uvedeného návrhu, se Soudního dvora dotázal, zda nařízení č. 2201/2003 musí být vykládáno v tom smyslu, že v případě, kdy k přemístění dítěte došlo v souladu s předběžně vykonatelným soudním rozhodnutím, které bylo následně v odvolacím řízení zrušeno soudním rozhodnutím, jež stanovilo obvyklé bydliště dítěte v místě bydliště rodiče žijícího v členském státě původu, je nenavrácení dítěte do tohoto státu v návaznosti na druhé rozhodnutí protiprávní.

V první řadě Soudní dvůr ohledně žádosti o navrácení dítěte připomněl, že předpokladem existence protiprávního přemístění nebo zadržení dítěte v určitém státě je, že dítě mělo bezprostředně před přemístěním nebo zadržením obvyklé bydliště v členském státě původu a že toto přemístění nebo zadržení dítěte vyplývá z porušení práva péče o dítě přiznaného podle právních předpisů tohoto členského státu. V tomto ohledu musí soud členského státu, do kterého bylo dítě přemístěno, v projednávaném případě soud Irsko, rozhodující o žádosti o navrácení dítěte určit, zda dítě mělo bezprostředně před údajným protiprávním zadržením obvyklé bydliště stále v členském státě původu (tedy ve Francii). Ve prospěch závěru, že obvyklé bydliště dítěte bylo přemístěno, nehovoří v této souvislosti okolnost, že soudní rozhodnutí umožňující přemístění dítěte mohlo být vykonáno předběžně, ale že proti němu bylo podáno odvolání. Tuto okolnost je však třeba poměřit s dalšími skutkovými okolnostmi, které mohou prokazovat určitou integraci dítěte do sociálního a rodinného prostředí po jeho přemístění, a zejména čas, který uplynul mezi tímto přemístěním a soudním rozhodnutím, kterým bylo zrušeno rozhodnutí prvního stupně a stanoveno, že bydliště dítěte je v místě bydliště rodiče žijícího v členském státě původu, přičemž čas, který uplynul po tomto rozhodnutí, nelze v žádném případě zohlednit.

Zadruhé stran výkonu rozsudku odvolacího soudu, který přiznal otci v členském státě původu právo péče o dítě, Soudní dvůr uvedl, že okolnost, že obvyklé bydliště dítěte se mohlo v návaznosti na rozsudek prvního stupně změnit a že tuto změnu případně konstatuje soud projednávající žádost o navrácení, nemůže představovat skutečnost, již by se mohl dovolávat rodič, který

zadržením dítěte porušuje právo péče o dítě, aby prodloužil faktickou situaci vzniklou v důsledku jeho protiprávního jednání a zabránil výkonu rozhodnutí.

Konečně v rozsudku A (C-112/13, EU:C:2014:2195)⁸² ze dne 11. září 2014 vyložil Soudní dvůr článek 24 nařízení č. 44/2001, podle něhož *účast žalovaného na řízení, jejímž cílem není zpochybnění příslušnosti soudu, který spor projednává, zakládá automaticky ujednání o jeho příslušnosti*⁸³, a to přesto, že by tento soud nebyl příslušný na základě pravidel zavedených uvedeným nařízením.

Věc v původním řízení se týkala žaloby na náhradu škody podané proti A, který měl své známé obvyklé bydliště v obvodu rakouského soudu, jemuž byla věc předložena. Po několika neúspěšných pokusech o doručení ustanovil tento soud na návrh žalobců opatrovníka žalovaného pro případ nepřítomnosti, který podal žalobní odpověď, v níž navrhoval zamítnutí žaloby a vznesl řadu věcných námitek, avšak nezpochybnil mezinárodní příslušnost rakouských soudů. Mezinárodní příslušnost rakouských soudů byla zpochybněna až advokátní kanceláří, kterou A., jenž mezitím opustil Rakousko, zplnomocnil ke svému zastupování.

Soudní dvůr rozhodl, že účast opatrovníka žalovaného pro případ nepřítomnosti ustanoveného v souladu s vnitrostátním právem není účastí na řízení ve smyslu článku 24 nařízení č. 44/2001, vykládaného ve světle článku 47 Listiny základních práv. Konkludentní ujednání o příslušnosti na základě první věty článku 24 nařízení č. 44/2001 je totiž založeno na svobodné volbě účastníků sporu týkajícího se této příslušnosti, což předpokládá, že žalovaný je obeznámen s řízením, které je proti němu zahájeno. V případě nepřítomného žalovaného, jemuž nebyl návrh na zahájení řízení doručen a který si není vědom, že proti němu bylo řízení zahájeno, nelze mít naproti tomu za to, že konkludentně souhlasil s příslušností soudu, jemuž byl spor předložen. V této souvislosti nevyžaduje právo na účinnou právní ochranu žalobce zaručené článkem 47 Listiny základních práv, které musí být v rámci nařízení č. 44/2001 prováděno zároveň s právem žalovaného na obhajobu, odlišný výklad článku 24 tohoto nařízení.

X. Doprava

V oblasti dopravy lze uvést tři rozsudky.

Zprvce posuzoval velký senát Soudního dvora v rozsudku *International Jet Management* (C-628/11, EU:C:2014:171) ze dne 18. března 2014 z hlediska *zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti podle článku 18 SFEU vnitrostátní právní úpravu členského státu stanovící, že letečtí dopravci v Unii, kteří nemají provozní licenci vydanou tímto státem, musejí obdržet pro každý let ze třetího státu povolení*.

Soudní dvůr nejprve konstatoval, že okolnost, že jsou dotčené služby poskytovány z třetí země, nemůže vyloučit tuto situaci z oblasti působnosti Smluv ve smyslu článku 18 SFEU, a poté posuzoval slučitelnost sporné vnitrostátní úpravy s tímto ustanovením. V této souvislosti uvedl, že je třeba za diskriminační považovat právní úpravu prvního členského státu, která vyžaduje, aby letecký dopravce, který je držitelem provozní licence vydané druhým členským státem, získal povolení ke vstupu do vzdušného prostoru prvního členského státu k uskutečnění nepravidelných soukromých letů z třetí země do tohoto prvního členského státu, ačkoli takové povolení není požadováno

⁸² Tento rozsudek je prezentován rovněž v kapitole IV. 1 „Řízení o předběžné otázce“.

⁸³ Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42).

od leteckých dopravců, kteří jsou držiteli provozní licence vydané uvedeným prvním členským státem. Taková právní úprava totiž zavádí rozlišovací kritérium, které vede ve skutečnosti k témuž výsledku jako kritérium státní příslušnosti. V praxi pak taková právní úprava znevýhodňuje pouze letecké dopravce, kteří mají sídlo v jiném členském státě v souladu s článkem 4 písm. a) nařízení č. 1008/2008⁸⁴, a jejichž provozní licence byla vydána příslušným orgánem posledně uvedeného státu. Soudní dvůr uvedl, že to platí tím spíše i v případě právní úpravy členského státu, která těmto leteckým dopravcům ukládá povinnost, aby předložili prohlášení o nedostupnosti prokazující, že letečtí dopravci, kteří jsou držiteli provozní licence vydané tímto státem, nejsou ochotni nebo schopni tyto lety uskutečnit. Podle Soudního dvora představuje taková právní úprava diskriminaci na základě stání příslušnosti, kterou nelze odůvodnit cíli ochrany národního hospodářství a bezpečnosti.

Zadruhé dne 22. května 2014 se Soudní dvůr v rozsudku *Glatzel* (C-356/12 EU:C:2014:350) vyslovil k platnosti přílohy III bodu 6.4 směrnice 2006/126 o řidičských průkazech⁸⁵ z hlediska článků 20, 21 odst. 1 a 26 Listiny základních práv. Věc se týkala slučitelnosti požadavků na zrakovou ostrost stanovených uvedenou směrnicí se zásadou zákazu diskriminací na základě zdravotního postižení. Ve sporu v původním řízení nemohl totiž žalobce z důvodu uvedených požadavků na zrakovou ostrost vykonávat činnost řidiče.

Soudní dvůr nejprve upřesnil dosah pojmu „diskriminace založená na zdravotním postižení“ podle čl. 21 odst. 1 Listiny základních práv. V této souvislosti uvedl, že toto ustanovení od unijního zákonodárce vyžaduje, aby se vyvaroval jakéhokoli rozdílného zacházení na základě omezení vyplývajícího především z dlouhodobých fyzických, duševních nebo psychických postižení, které v interakci s různými překážkami může bránit plnému a účinnému zapojení dotčené osoby do profesního života na rovnoprávném základě s ostatními osobami, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno. Poté se Soudní dvůr zabýval platností přílohy III bodu 6.4 směrnice 2006/126 a konstatoval, že rozdílné zacházení s osobou podle toho, zda má či nemá zrakovou ostrost potřebnou k řízení motorových vozidel, není v zásadě v rozporu se zákazem diskriminace založené na zdravotním postižení ve smyslu čl. 21 odst. 1 Listiny základních práv, pokud takový požadavek skutečně odpovídá cíli obecného zájmu, je nezbytný a nepředstavuje nepřiměřenou zátěž. Když směrnice 2006/126 stanoví v příloze III pro řidiče – a to zejména řidiče nákladních vozidel – minimální hodnotu zrakové ostrosti, usiluje totiž podle Soudního dvora o zvýšení bezpečnosti silničního provozu a odpovídá tak cíli obecného zájmu jejího zlepšení. Při prokázání nezbytnosti minimálních požadavků na zrak řidičů motorových vozidel je k zaručení bezpečnosti silničního provozu nezbytné, aby osoby, kterým je vydán řidičský průkaz, měly odpovídající fyzické schopnosti, zejména pokud jde o jejich zrak, neboť fyzické vady mohou mít závažné důsledky. Soudní dvůr tedy dospěl k závěru, že unijní zákonodárce poměřil požadavky bezpečnosti silničního provozu a právo osob se zrakovým postižením takovým způsobem, který nelze považovat za nepřiměřený sledovaným cílům.

Při přezkumu navíc Soudní dvůr uvedl, že provedení nebo účinky ustanovení Úmluvy OSN o zdravotním postižení⁸⁶ jsou podmíněny vydáním pozdějších aktů smluvních stran, takže

⁸⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 ze dne 24. září 2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb ve Společenství (přepřacované znění) (Úř. věst. L 293, s. 3).

⁸⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES ze dne 20. prosince 2006 o řidičských průkazech (Úř. věst. L 403, s. 18), ve znění směrnice Komise 2009/113/ES ze dne 25. srpna 2009 (Úř. věst. L 223, s. 31).

⁸⁶ Úmluva Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením, schválená jménem Evropského společenství rozhodnutím Rady 2010/48/ES ze dne 26. listopadu 2009 (Úř. věst. 2010, L 23, s. 35).

ustanovení této úmluvy nepředstavují bezpodmínečná a dostatečně přesná ustanovení umožňující přezkum platnosti aktu unijního práva s ohledem na ustanovení uvedené úmluvy⁸⁷.

Soudní dvůr nakonec rozhodl, že i když článek 26 Listiny základních práv vyžaduje, aby Unie respektovala a uznávala právo osob se zdravotním postižením na integrační opatření, zásada zakotvená v tomto článku neznamena, že je unijní zákonodárce povinen přijmout to či ono konkrétní opatření.

V poslední řadě je nutné upozornit na rozsudek *Fonnship a Svenska Transportarbetarförbundet* (C-83/13, EU:C:2014:2053), vyhlášený dne 8. července 2014, který velkému senátu Soudního dvora umožnil upřesnit působnost *ratione personae* nařízení č. 4055/86 o volném pohybu služeb v námořní dopravě⁸⁸.

Soudní dvůr rozhodl, že článek 1 tohoto nařízení musí být vykládán v tom smyslu, že společnost, která je usazena ve státě, jenž je smluvní stranou Dohody o EHP⁸⁹ a je vlastníkem plavidla plujícího pod vlajkou třetí země, prostřednictvím kterého jsou poskytovány služby námořní dopravy ze státu, jenž je smluvní stranou této dohody, nebo do něj, se zpravidla může dovolávat volného pohybu služeb. Je tomu tak pod podmínkou, že tato společnost může být z důvodu, že provozuje toto plavidlo, kvalifikována jako poskytovatel těchto služeb a že příjemci těchto služeb jsou usazeni v jiných státech, jež jsou smluvní stranou uvedené dohody, než je stát, ve kterém je uvedená společnost usazena.

Na použití nařízení č. 4055/86 nemá v žádném případě vliv okolnost, že na plavidle jsou zaměstnáni pracovníci, kteří jsou státními příslušníky třetí země. Uplatňování tohoto nařízení navíc vyžaduje dodržování pravidel Smlouvy týkajících se volného pohybu služeb, která byla vyložena Soudním dvorem především v judikatuře ke slučitelnosti protestních akcí odborů s volným pohybem služeb⁹⁰.

XI. Hospodářská soutěž

1. Kartelové dohody

Pokud jde o výklad a uplatňování unijních pravidel v oblasti kartelových dohod, lze upozornit na čtyři rozsudky Soudního dvora, z nichž první se týká práva na náhradu škod způsobených kartelovou dohodou, další dva se týkají zjištění kartelové dohody a poslední z nich se zabývá řízením, v němž jsou uplatňována pravidla hospodářské soutěže.

Rozsudek *Kone a další* (C-557/12, EU:C:2014:1317), vyhlášený dne 5. června 2014, se týká věci, v níž žalobkyně v původním řízení zakoupila u třetích podniků, které nebyly účastníky kartelové dohody zakázané právem hospodářské soutěže, výtahy a eskalátory za cenu vyšší, než která by byla stanovena, kdyby tato kartelová dohoda neexistovala. Podle žalobkyně v původním řízení

⁸⁷ Ohledně účinků této úmluvy v unijním právním řádu lze odkázat rovněž na rozsudek ze dne 18. března 2014, Z. (C-363/12, EU:C:2014:159), který je uvedený v kapitole XIV.2. „Právo na mateřskou dovolenou“.

⁸⁸ Nařízení Rady (EHS) č. 4055/86 ze dne 22. prosince 1986 o uplatňování zásady volného pohybu služeb v námořní dopravě mezi členskými státy a mezi členskými státy a třetími zeměmi (Úř. věst. L 378, s. 1, Zvl. vyd. 06/01, s. 174, a oprava Úř. věst. 1987, L 93, s. 17).

⁸⁹ Uvedená výše v poznámce pod čarou 61.

⁹⁰ Rozsudek ze dne 18. listopadu 2007, *Laval un Partneri* (C-341/05, EU:C:2007:809).

využily tyto třetí podniky, které byly jejich dodavateli, existence kartelové dohody, aby stanovily ceny na vyšší úrovni. Předkládající soud se obrátil na Soudní dvůr s otázkou, zda *subjekt, jemuž byla způsobena škoda jednáním osoby neúčastnící se kartelové dohody, má na základě článku 101 SFEU právo požadovat náhradu od účastníků kartelové dohody.*

Soudní dvůr nejprve připomněl, že plná účinnost a zvláště užitečný účinek zákazu stanoveného v čl. 101 odst. 1 SFEU by byly zpochybněny, kdyby se každý nemohl domáhat náhrady škody, jež mu měla být způsobena smlouvou nebo jednáním, které jsou způsobilé omezovat nebo narušovat působení hospodářské soutěže. Poté konstatoval, že kartelová dohoda může vést společnosti, které se jí neúčastnily, ke zvýšení jejich cen, aby se přizpůsobily tržním cenám vyplývajícím z kartelové dohody, což museli její účastníci vědět. Určení ceny nabídky je sice považováno za čisté samostatné rozhodnutí přijaté každým podnikem, který se neúčastnil kartelové dohody, avšak takové rozhodnutí mohlo být přijato s ohledem na tržní cenu zkrácenou kartelovou dohodou. Jestliže se tedy prokáže, že by kartelová dohoda mohla mít za následek zvýšení cen uplatňovaných soutěžiteli, kteří nejsou účastníky této kartelové dohody, musí mít osoby poškozené tímto zvýšením možnost získat od účastníků kartelové dohody náhradu vzniklé škody.

Podle Soudního dvora by byla účinnost článku 101 SFEU ohrožena, pokud by právo domáhat se náhrady vzniklé škody bylo vnitrostátním právem kategoricky a bez ohledu na zvláštní okolnosti projednávaného případu podmíněno existencí přímé příčinné souvislosti mezi kartelovou dohodou a škodou a vyloučeno z důvodu, že dotčená osoba nebyla ve smluvním vztahu s účastníkem kartelové dohody, ale s podnikem, který se jí neúčastnil, avšak jehož cenová politika byla ovlivněna kartelovou dohodou.

V rozsudku *MasterCard a další v. Komise* (C-382/12 P, EU:C:2014:2201) vydaném dne 11. září 2014 měl Soudní dvůr, který projednával kasační opravný prostředek podaný proti rozsudku Tribunálu, v němž tento soud rozhodl, že *mnohostranně sjednané mezibankovní poplatky (CMI) v systému plateb prováděných prostřednictvím karet MasterCard jsou v rozporu s právem hospodářské soutěže*⁹¹, příležitost upřesnit výklad různých pojmů obsažených v článku 81 ES⁹². V projednávaném případě uvedl, že mnohostranně sjednané mezibankovní poplatky (dále jen „CMI“) odpovídají zlomku ceny transakce platební kartou, který si ponechává banka vydávající tuto kartu. Komise měla za to, že tyto poplatky, pokud jsou účtované obchodníkům v obecnějším rámci poplatků, které jsou jim fakturovány za používání platebních karet, vedou ke zvýšení základu těchto poplatků, které by mohly být jinak nižší, a proto je v rozhodnutí, které bylo napadeno u Tribunálu, kvalifikovala jako omezení hospodářské soutěže prostřednictvím cen mezi zúčtovacími bankami.

V rámci zkoumání podmínek stanovených v článku 81 ES Soudní dvůr předeslal, a potvrdil tím výklad podaný Tribunálem, že MasterCard a finanční instituce účastníci se stanovení CMI lze vzhledem ke společně sdíleným zájmům kvalifikovat jako „sdružení podniků“ ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES. V této souvislosti zejména zdůraznil, že pokud článek 81 ES rozlišuje mezi pojmem „jednání ve vzájemné shodě“ a pojmem „dohoda mezi podniky“ nebo „rozhodnutí sdružení podniků“, činí tak s cílem zamezit tomu, aby se podniky mohly vyhnout použití pravidel hospodářské soutěže kvůli pouhé formě, jejímž prostřednictvím koordinují své jednání.

Soudní dvůr se kromě toho vyslovil k otázce, zda je možné, aby CMI nepodléhaly zákazu stanovenému v čl. 81 odst. 1 ES z důvodu jejich akcesorické povahy ve vztahu k platebnímu systému MasterCard. V tomto ohledu zejména připomněl, že omezení obchodní samostatnosti

⁹¹ Rozsudek Tribunálu ze dne 24. května 2012, *MasterCard a další v. Komise* (T-111/08, EU:T:2012:260).

⁹² Nyní článek 101 SFEU.

nepodléhá zákazu podle čl. 81 odst. 1 ES, pokud je objektivně nezbytná k provedení určité operace nebo činnosti, které takový charakter nemají, a je přiměřená cílům této operace nebo činnosti. V tomto rámci Soudní dvůr nejprve ověřoval, zda by v případě neexistence CMI bylo znemožněno fungování systému MasterCard. V této souvislosti dospěl k závěru, že oproti tomu, co tvrdí navrhovatelky, skutečnost, že by bez dotčeného omezení bylo možné uvedenou operaci provést jen obtížně nebo že by byla méně zisková, neznamená, že tomuto omezení přiznává „objektivně nezbytnou“ povahu, jež je nutná k tomu, aby mohlo být považováno za akcesorické. Stran přiměřenosti CMI ve vztahu k cílům sledovaným systémem MasterCard pak Soudní dvůr upřesnil, že jakožto srovnávací hypotézy je třeba zohlednit nejen situaci, jež by mohla nastat v případě neexistence tohoto omezení, ale i jiné alternativní situace, které by mohly nastat, pokud jsou tyto hypotézy realistické.

V tomto ohledu Soudní dvůr konstatoval, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když se nezabýval pravděpodobnou povahou nebo i jen možností zákazu zpoplatnění „*ex post*“ v případě neexistence CMI, ale že vycházel pouze z kritéria ekonomické životaschopnosti systému fungujícího bez uvedených poplatků. Podle závěrů Komise však byla jedinou další možností umožňující systému MasterCard fungovat bez CMI v projednávaném případě hypotéza systému fungujícího pouze na základě zákazu zpoplatnění *ex post*, takže toto pochybení nemělo podle Soudního dvora dopad na analýzu protisoutěžních účinků CMI provedenou Tribunálem, ani na výrok jeho rozsudku, že CMI omezují hospodářskou soutěž.

Nakonec Soudní dvůr posuzoval, zda se na CMI může uplatnit výjimka podle čl. 81 odst. 3 ES. Zdůraznil, že v projednávaném případě je nezbytné zohlednit všechny objektivní výhody nejen na relevantním trhu, ale též na souvisejícím zvláštním trhu. Tribunál přihlédl k úloze CMI v rámci vyvažování mezi segmenty „Vydávání“ a „Zúčtování“ systému MasterCard a uznal přitom, že mezi těmito dvěma segmenty existuje propojení. Z důvodu chybějících důkazů o existenci výrazných objektivních výhod, jež mohou být přičítány CMI na zúčtovacím trhu pro obchodníky, však Tribunál nemusel podle názoru Soudního dvora zkoumat výhody plynoucí z CMI pro držitele karet, jelikož takové výhody nejsou samy o sobě schopny vyrovnat nevýhody vyplývající z těchto poplatků.

Soudní dvůr tedy potvrdil rozsudek Tribunálu, v němž bylo určeno, že se na kartelovou dohodu nemůže vztahovat výjimka.

Dne 11. září 2014, v další věci týkající se bankovních karet, a sice v rozsudku *CB v. Komise* (C-67/13 P, EU:C:2014:2204), zrušil Soudní dvůr rozsudek Tribunálu z důvodu, že neprávem rozhodl, že *tarifní opatření přijatá francouzským Groupement des cartes bancaires představují svou samotnou povahou omezení hospodářské soutěže*.

Groupement des cartes bancaires (CB) (dále jen „sdružení“), založené hlavními francouzskými bankovními institucemi, které jsou vydavateli bankovních karet, přijalo opatření stanovící poplatky za vstup do sdružení pro členy, jejichž činnost vydávání platebních karet (PK) převyšovala činnost nových obchodníků sdružených v systému, jakož i poplatky pro neaktivní či ne příliš aktivní členy.

Tribunál měl podobně jako Komise za to, že sdružení přijalo rozhodnutí sdružení podniků, které vede k omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“. Proto dospěl k závěru, že přezkum účinků těchto opatření na trh není nezbytný.

Soudní dvůr v této souvislosti rozhodl, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, jelikož správně neposoudil existenci omezení hospodářské soutěže z hlediska cíle, což je pojem, který musí být vykládán restriktivně a lze jej uplatnit pouze na určité druhy koordinace mezi podniky. Soudní dvůr poukázal konkrétně na to, že v důvodech na podporu závěru, proč dotčená opatření

mohou omezit hospodářskou soutěž nových účastníků na trhu, Tribunál neuvedl, v čem toto omezení vykazuje dostatečný stupeň škodlivosti, aby mohlo být kvalifikováno jako omezení z hlediska cíle. Vzhledem k tomu, že cílem dotčených opatření bylo uložení finančního příspěvku členům sdružení, kteří těží z úsilí jiných členů v akviziční činnosti v systému PK, nelze mít podle Soudního dvora za to, že takový cíl škodí svou samotnou povahou řádnému fungování hospodářské soutěže.

Soudní dvůr také uvedl, že když Tribunál prošetřoval možnosti poskytnuté členům sdružení za účelem realizace interoperability mezi systémy plateb a výběrů platebními kartami, posuzoval ve skutečnosti možné účinky opatření, a nikoli jejich cíl, z čehož sám vyvodil, že dotčená opatření nelze považovat „na základě jejich samotné povahy“ za škodlivá pro řádné fungování hospodářské soutěže.

Soudní dvůr proto věc Tribunálu vrátil, aby určil, zda je „účinkem“ dotčených dohod omezení hospodářské soutěže ve smyslu článku 81 ES⁹³.

V rozsudku *Deltafina v. Komise* (C-578/11 P, EU:C:2014:1742) ze dne 12. června 2014 upřesnil Soudní dvůr, který rozhodoval o kasačním opravném prostředku, některá hlediska týkající se řízení o použití pravidel hospodářské soutěže. V této věci rozhodl, že v případě *snížení pokuty výměnou za spolupráci obviněného podniku s Komisí* má povinnost zachovat mlčenlivost o spolupráci podnik. Vyzrazení spolupráce s Komisí dotčeným podnikem ostatním podnikům, které se účastnily kartelové dohody, tak představuje porušení povinnosti spolupráce.

V tomto rozsudku Soudní dvůr rovněž zkoumal, zda Tribunál porušil právo na spravedlivý proces, když na jednání provedl důkaz výsledkem právních zástupců stran a vycházel z jedné z těchto výpovědí. Soudní dvůr konstatoval, že Tribunál skutečně překročil meze toho, co lze provést v rámci běžného postupu dotazování na technické problémy nebo složité skutečnosti, přestože se toto dotazování týkalo skutečností, které měly být prokázány na základě jednacího řádu Tribunálu. Tato procesní vada však podle rozhodnutí Soudního dvora nepředstavuje porušení práva na spravedlivý proces, jelikož dotčené výpovědi byly zohledněny jen v rámci širších úvah a Tribunál mohl své závěry založit pouze na listinných důkazech, které měl k dispozici.

Soudní dvůr se vyslovil také k argumentu ohledně nadměrné délky řízení. Připomněl, a potvrdil přitom svou judikaturu⁹⁴, že neexistuje-li jakákoliv indicie, že nadměrná délka řízení u Tribunálu měla vliv na řešení sporu, nemůže vést nedodržení přiměřené lhůty rozhodování ke zrušení napadeného rozsudku. Dále potvrdil, že poruší-li Tribunál povinnost vyplývající z článku 47 druhého pododstavce Listiny základních práv rozhodnout věci, které mu byly předloženy, v přiměřené lhůtě, musí sankci za toto porušení představovat žaloba na náhradu škody. Tato žaloba na náhradu škody musí být předložena Tribunálu, který bude zasedat v jiném složení, než když rozhodoval o žalobě na neplatnost, přičemž taková žaloba představuje účinný opravný prostředek.

2. Státní podpory

V oblasti státních podpor rozhodl Soudní dvůr v rozsudku *Francie v. Komise* (C-559/12 P, EU:C:2014:217) vyhlášeném dne 3. dubna 2014, že Tribunál právem zamítl žalobu na neplatnost podanou Francií⁹⁵ proti rozhodnutí ze dne 26. ledna 2010, v němž *Komise dospěla*

⁹³ Nyní článek 101 SFEU.

⁹⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 26. listopadu 2013, *Gascogne Sack Deutschland v. Komise* (C-40/12 P, EU:C:2013:768).

⁹⁵ Rozsudek Tribunálu ze dne 20. září 2012, *Francie v. Komise* (T-154/10, EU:T:2012:452).

k závěru, že neomezená záruka, kterou Francie poskytla společnosti La Poste, představuje státní podporu neslučitelnou se společným trhem⁹⁶. Francouzská La Poste byla až do své transformace na akciovou společnost, k níž došlo dne 1. března 2010, veřejnou institucí výrobní a obchodní povahy (dále jen „VIVO“), na kterou se neuplatní insolvenční a úpadkové řízení.

V rámci tohoto kasačního opravného prostředku vytýkala Francie Tribunálu zejména jeho rozhodnutí, že Komise mohla obrátit důkazní břemeno o existenci záruky z důvodu, že společnost La Poste nepodléhá obecné právní úpravě vyrovnání a likvidace podniků v obtížích, a dále skutečnost, že porušil pravidla týkající se míry dokazování nezbytné k prokázání existence takové záruky. Soudní dvůr však uvedl, že Tribunál žádné použití negativních předpokladů nebo obrácení důkazního břemene ze strany Komise neschválil. Soudní dvůr měl totiž za to, že Komise posoudila existenci neomezené státní záruky ve prospěch La Poste pozitivně a zohlednila při tom několik poznatků umožňujících prokázat přiznání takové záruky. Soudní dvůr rovněž potvrdil, že Komise může za účelem prokázání existence implicitní záruky vycházet z metody souboru závažných, přesných a shodujících se nepřímých důkazů při ověřování toho, zda ve vnitrostátním právu existuje povinnost státu použít vlastní zdroje na krytí ztrát VIVO v obtížích, a tedy dostatečně konkrétní hospodářské riziko výdajů zatěžujících státní rozpočet.

Francie Tribunálu také vytýkala, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že Komise právně dostatečným způsobem prokázala, že z údajné státní záruky poskytnuté společnosti La Poste plyne výhoda. V této souvislosti Soudní dvůr prohlásil, že existuje vyvratitelná domněnka, podle níž má poskytnutí implicitní a neomezené státní záruky podniku, který nepodléhá běžným postupům vyrovnání a likvidace, za následek zlepšení jeho finanční situace snížením zátěže, kterou by za obvyklých okolností musel nést jeho rozpočet. K prokázání výhody poskytnuté takovou zárukou přijímajícímu podniku stačí, aby Komise prokázala samotnou existenci této záruky, aniž musí prokazovat její skutečné účinky, které vyvolávala od okamžiku svého poskytnutí.

XII. Daně

Dne 16. ledna 2014 Soudní dvůr v rozsudku *Ibero Tours* (C-300/12, EU:C:2014:8) rozhodl, že zásady definované v jeho rozsudku *Elida Gibbs*⁹⁷ týkající se *zohlednění slev, pro účely stanovení základu daně z přidané hodnoty (DPH), přiznaných výrobcem v rámci distribučního řetězce* nejsou použitelné v případě, kdy cestovní kancelář, která jedná jako zprostředkovatel, poskytuje z vlastní iniciativy a na vlastní náklady konečnému zákazníkovi slevu z ceny zprostředkovaného plnění, které poskytuje organizátor turistických zájezdů.

V rozsudku *Elida Gibbs* Soudní dvůr judikoval, že v případě, že výrobce zboží, který není smluvně vázán ke konečnému spotřebiteli, avšak je prvním článkem v distribučním řetězci, jenž je zakončen u konečného spotřebitele, poskytuje uvedenému konečnému zákazníkovi slevu z ceny prostřednictvím slevových poukázek přijímaných maloobchodníky, jimž jsou tyto poukázky propláceny výrobcem, musí být základ daně pro účely DPH snížen o uvedenou slevu. V této věci Soudní dvůr konstatoval, že dosažení cíle sledovaného zvláštním režimem pro cestovní kanceláře

⁹⁶ Rozhodnutí Komise 2010/605/EU ze dne 26. ledna 2010 o státní podpoře C 56/07 (dříve E 15/05), kterou Francie poskytla společnosti La Poste [oznámené pod číslem C(2010)133] (Úř. věst. L 274, s. 1).

⁹⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 24. října 1996, *Elida Gibbs* (C-317/94, EU:C:1996:400).

upraveným v článku 26 šesté směrnice⁹⁸ v žádném případě nevyžaduje odchýlit se od obecného pravidla uvedeného v čl. 11 části A odst. 1 písm. a) uvedené směrnice, které pro účely stanovení daňového základu odkazuje na pojem „protiplnění, které [...] poskytovatel získal nebo má získat od [...] zákazníka nebo třetí strany“. Z toho Soudní dvůr vyvodil, že na rozdíl od věci *Elida Gibbs* se tato věc netýká poskytnutí slevy výrobcem prostřednictvím distribučního řetězce, ale o financování části ceny zájezdu cestovní kanceláří, která jedná jako zprostředkovatel, což je financování, které má ve vztahu ke konečnému zákazníkovi podobu slevy z ceny tohoto zájezdu. Vzhledem k tomu, že uvedená sleva z ceny nemá vliv ani na protiplnění, které získal organizátor turistických zájezdů za prodej uvedeného zájezdu, ani na protiplnění, které získala cestovní kancelář za své zprostředkovatelské služby, dospěl Soudní dvůr k závěru, že taková sleva z ceny nevede podle článku 11 části A odst. 1 písm. a) šesté směrnice ke snížení základu daně u zprostředkovaného plnění, které poskytuje organizátor turistických zájezdů, ani u služeb poskytovaných cestovní kanceláří.

Rozsudek *Skandia America (USA), filial Sverige* (C-7/13, EU:C:2014:2225), vydaný dne 17. září 2014, se týká otázky, zda a jakým způsobem *musejí dodávky služeb poskytované za úplatu hlavní provozovnou společnosti usazené ve třetí zemi pobočce téže společnosti, usazené v některém z členských států podléhat DPH* na základě směrnice 2006/112⁹⁹, jestliže uvedená pobočka je v uvedeném členském státě členem seskupení pro účely DPH vytvořeného na základě článku 11 uvedené směrnice.

Soudní dvůr se nejprve zabýval otázkou, zda DPH podléhají ve výše popsané situaci dodávky služeb poskytované hlavní provozovnou její pobočce. V tomto ohledu zdůraznil, že pobočka dotčená ve věci v původním řízení je sice závislá na hlavní provozovně a nemůže být tedy sama o sobě osobou povinnou k dani ve smyslu článku 9 směrnice 2006/112, avšak je členem seskupení pro účely DPH, a tvoří tedy jedinou osobu povinnou k dani, a to nikoli s hlavní provozovnou, ale spolu s ostatními členy uvedeného seskupení. Z toho Soudní dvůr vyvodil, že dodání takových služeb představuje zdanitelné plnění podle čl. 2 odst. 1 písm. c) směrnice 2006/112, jelikož služby dodané za úplatu hlavní provozovnou uvedené pobočce musejí být výlučně z hlediska DPH považovány za služby dodané seskupení pro účely DPH. Poté Soudní dvůr rozhodl, že v takové situaci musí být články 56, 193 a 196 směrnice 2006/112 vykládány v tom smyslu, že seskupení pro účely DPH vzniká jakožto příjemci služeb uvedených v článku 56 této směrnice povinnost odvést splatnou DPH. Článek 196 uvedené směrnice totiž stanoví, že odchýlně od obecného pravidla stanoveného v článku 193 této směrnice, podle kterého je DPH povinna odvést v členském státě osoba povinná k dani uskutečňující zdanitelné poskytnutí služby, je DPH povinna odvést osoba povinná k dani, která je příjemcem uvedených služeb, jestliže služby uvedené v článku 56 téže směrnice poskytla osoba povinná k dani, která není usazena v tomto členském státě.

XIII. Sbližování právních předpisů

1. Duševní vlastnictví

V oblasti duševního vlastnictví si zaslouží zvláštní zmínku pět rozhodnutí. První z nich se týká patentovatelnosti biotechnologických vynálezů, další tři autorského práva a práv s ním souvisejících a předmětem pátého jsou trojrozměrné ochranné známky.

⁹⁸ Šestá směrnice Rady 77/388/EHS ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – Společný systém daně z přidané hodnoty: jednotný základ daně (Úř. věst. L 145, s. 1; Zvl. vyd. 09/01, s. 23).

⁹⁹ Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 347, s. 1).

V rozsudku *International Stem Cell Corporation* (C-364/13, EU:C:2014:2451), vyhlášeném dne 18. prosince 2014, vyložil velký senát Soudního dvora čl. 6 odst. 2 písm. c) směrnice 98/44 o právní ochraně biotechnologických vynálezů¹⁰⁰, podle něhož je *použití lidských embryí pro průmyslové nebo obchodní účely vyloučeno z patentovatelnosti*, pokud by jejich využití pro tyto účely bylo v rozporu s veřejným pořádkem nebo morálkou.

V této souvislosti měl Soudní dvůr především za to, že neoplozené lidské vajíčko, které bylo partenogenezi stimulováno k dělení a dalšímu vývoji, není „lidským embryem“ ve smyslu uvedeného čl. 6 odst. 2 písm. c), pokud ve světle současných vědeckých poznatků nemá jako takové inherentní schopnost vyvinout se v lidskou bytost.

Na podporu tohoto závěru Soudní dvůr nejprve připomněl, že pojem „lidské embryo“ je nutné chápat široce, jelikož unijní zákonodárce zamýšlel vyloučit jakoukoli možnost patentovatelnosti, pokud by tím mohlo být narušeno respektování lidské důstojnosti¹⁰¹. Tato kvalifikace platí totiž zejména i pro neoplozené lidské vajíčko, do kterého bylo implantováno buněčné jádro ze zralé lidské buňky, a pro neoplozené lidské vajíčko, které bylo partenogenezi stimulováno k dělení a dalšímu vývoji, pokud jsou tyto organismy v důsledku techniky použité k jejich získání schopné spustit proces vývoje lidské bytosti, tak jako je toho schopné embryo vytvořené oplodněním vajíčka.

Soudní dvůr pak v souladu s těmito výkladovými kritérii a vzhledem ke skutečnostem popsaným předkládajícím soudem konstatoval, že uvedené vyloučení z patentovatelnosti se neuplatní u parthenotů, které nemají inherentní schopnost vyvinout se v lidskou bytost.

V oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících umožnil rozsudek *Nintendo a další* (C-355/12, EU:C:2014:25) vydaný dne 23. ledna 2014 Soudnímu dvoru *upřesnit rozsah právní ochrany, které se může dovolávat nositel autorského práva na základě směrnice 2001/29 o autorském právu a právech s ním souvisejících*¹⁰², aby zamezil obcházení technologických prostředků zavedených k ochraně svých hracích konzolí před protiprávním používáním programů určených pro tyto konzole.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že videohry představují komplexní předmět, který zahrnuje nejen počítačový program, ale i grafické a zvukové prvky, které jsou sice kódovány v programovacím jazyce, ale mají vlastní tvůrčí hodnotu. Původní počítačové programy jsou tedy jakožto autorovi vlastní duševní výtvar chráněny autorským právem upraveným směrnicí. Technologické prostředky, které jsou zakomponovány zčásti do hmotných nosičů her a zčásti do konzolí a které mezi sebou vyžadují vzájemnou součinnost, spadají podle Soudního dvora pod pojem „účinné technologické prostředky“ ve smyslu směrnice 2001/29 a požívají ochrany poskytované touto směrnicí, je-li jejich cílem zabránit úkonům, které porušují práva nositele, nebo tyto úkony omezovat. Taková právní ochrana musí zohlednit zásadu proporcionality a nesmí zakazovat ta zařízení nebo činnosti, které mají z komerčního hlediska jiný důležitý účel nebo užití než obcházení technologické ochrany. V takovém případě, jako je projednávaný případ, nelze rozsah předmětné právní ochrany posuzovat na základě zvláštního užití konzolí, které určil nositel autorských práv, ale musí se zohlednit kritéria, která jsou ve vztahu k zařízení, výrobkům nebo součástkám, jež jsou s to obcházet ochranu účinných technologických prostředků, stanovena v čl. 6 odst. 2 směrnice 2001/29.

¹⁰⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/44/ES ze dne 6. července 1998 o právní ochraně biotechnologických vynálezů (Úř. věst. L 213, s. 13; Zvl. vyd. 13/20, s. 395).

¹⁰¹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 18. října 2014, *Brüstle* (C-34/10, EU:C:2011:669).

¹⁰² Uvedená výše v poznámce pod čarou 26.

Rozsudek *UPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192) vyhlášený dne 27. března 2014 poskytl Soudnímu dvoru příležitost rozhodnout o *výsadách přiznaných nositelům autorských práv z hlediska ochrany základních práv*. V dané věci se jednalo o dvě společnosti zabývající se výrobou kinematografických děl, jež jsou nositeli práv k filmům, jež byly zpřístupňovány veřejnosti na webových stránkách prostřednictvím poskytovatele internetového připojení usazeného v Rakousku. Rakouský soud zakázal tomuto subjektu poskytovat přístup na webové stránky, jelikož zpřístupňoval veřejnosti kinematografická díla, k nimž měly uvedené výrobní společnosti práva související s právem autorským, bez jejich souhlasu.

Soudní dvůr k tomu uvedl, že poskytovatel internetového připojení, který umožňuje svým klientům přístup k předmětům ochrany zpřístupňovaným na internetu třetí stranou, je zprostředkovatelem, jehož služby jsou využívány k porušování autorského práva nebo práv s ním souvisejících ve smyslu čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29. Tento závěr je potvrzen cílem sledovaným směrnicí. Vyloučení poskytovatelů internetového připojení z působnosti tohoto ustanovení by podstatně snížilo ochranu nositelů práv zamýšlenou touto směrnicí. Soudní dvůr, jenž byl rovněž dotázán, zda je z hlediska základních práv přípustné vydat soudní příkaz, který by neupřesňoval opatření, jež musí poskytovatel internetového připojení přijmout, a zda může tento poskytovatel uniknout sankcím v případě porušení soudního příkazu prokázáním toho, že přijal všechna opatření, jež po něm lze rozumně požadovat, v tomto ohledu uvedl, že dotčená základní práva, a sice svoboda podnikání a právo na informace takovému příkazu nebrání, pokud jsou splněny dvě podmínky. Na jedné straně nesmí opatření přijatá poskytovatelem internetového připojení zbavovat zbytečně uživatele internetu možnosti využít oprávněného přístupu k dostupným informacím. Dále pak musí vést tato opatření k zabránění nebo alespoň ke ztížení neoprávněných prohlížení předmětů ochrany a ke skutečnému odrazení uživatelů internetu od prohlížení těchto předmětů, jejichž zpřístupněním bylo porušeno právo duševního vlastnictví.

Stále v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících upřesnil velký senát Soudního dvora dne 3. září 2014 v rozsudku *Deckmyn a Vrijheidsfonds* (C-201/13, EU:C:2014:2132) *dosah pojmu „parodie“, jakožto výjimky z práv na rozmnožování, sdělování děl veřejnosti a zpřístupnění jiných předmětů ochrany veřejnosti, která jsou chráněna podle čl. 5 odst. 3 písm. k) směrnice 2001/29*.

Na úvod Soudní dvůr předeslal, že pojem „parodie“ musí být považován za autonomní pojem unijního práva. Vzhledem k tomu, že směrnice 2001/29 postrádá jakoukoli definici tohoto pojmu, musí být jeho význam a dosah určeny v souladu s jeho obvyklým smyslem v běžném jazyce, s přihlédnutím ke kontextu, ve kterém je použit, a cílům, které sleduje právní úprava, jejíž je součástí. V návaznosti na to Soudní dvůr uvedl, že podstatné znaky parodie spočívají v tom, že evokuje existující dílo a přitom se od něj zřetelně liší a že je komická nebo ironická. Pojem parodie nemusí splňovat podmínky, podle kterých by měla vykazovat původní osobitost jinak než skrze zřetelné odlišnosti od parodovaného původního díla, být racionálně připsatelná jiné osobě než samotnému autorovi původního díla, týkat se samotného původního díla nebo podle kterých by měla uvádět zdroj parodovaného díla. Uplatnění výjimky pro parodii ve smyslu čl. 5 odst. 3 písm. k) směrnice 2001/29 v konkrétní situaci musí přitom respektovat přiměřenou rovnováhu mezi zájmy a právy autorů a nositelů práv chráněných směrnicí na straně jedné a svobodou projevu uživatele chráněného díla, který se dovolává výjimky pro parodii.

Konečně v oblasti ochranných známek umožnil případ, jehož se týkal rozsudek *Apple* (C-421/13, EU:C:2014:2070), vydaný dne 10. července 2014, Soudnímu dvoru, aby se zabýval *možností zápisu trojrozměrné ochranné známky tvořené znázorněním architektonické podoby obchodu, ve vícebarevném provedení, bez udání velikosti a velikostních poměrů, pro služby, které jsou v něm nabízeny*.

Při rozhodování o způsobilosti předmětného označení k zápisu Soudní dvůr nejprve připomněl podmínky zápisu ochranné známky podle ustanovení směrnice 2008/95¹⁰³. Znázornění, jež vyobrazuje zařízení prodejních prostor pomocí uceleného souboru čar, obrysů a tvarů, může tvořit ochrannou známku za podmínky, že je způsobilé odlišit zboží nebo služby jednoho podniku od zboží či služeb jiných podniků. Obecná schopnost označení tvořit ochrannou známku však neznamená, že toto označení má nutně rozlišovací způsobilost ve smyslu směrnice. Tato způsobilost musí být v praxi posuzována ve vztahu jednak k dotčeným výrobkům nebo službám a jednak k vnímání relevantní veřejností. Soudní dvůr dále upřesnil, že pokud tomu nebrání žádný z důvodů pro zamítnutí zápisu uvedených ve směrnici 2008/95, může být označení znázorňující zařízení reprezentační prodejny výrobce zboží platně zapsáno nejen pro toto zboží, ale i pro poskytování služeb, netvoří-li tato plnění nedílnou součást prodeje výrobků. Znázornění zařízení prostor určených k prodeji výrobků prostou kresbou, bez udání velikosti a velikostních poměrů, může být tedy podle Soudního dvora zapsáno jako ochranná známka pro služby, které v sobě zahrnují plnění, jež se týkají těchto výrobků, ale nejsou nedílnou součástí jejich prodeje, za podmínky, že je způsobilé odlišit služby přihlašovatele ochranné známky od služeb jiných podniků, a nebrání-li jeho zápisu žádný z důvodů pro zamítnutí.

2. Ochrana osobních údajů

V oblasti ochrany osobních údajů vyhlásil Soudní dvůr tři rozsudky, které stojí za upozornění. Dva z nich se týkají povinností, které mají z hlediska ochrany těchto údajů podniky poskytující komunikační služby a podniky provozující internetové vyhledávače. Třetí rozsudek se týká autonomie vnitrostátních orgánů dozoru nad ochranou osobních údajů.

Rozsudek *Digital Rights Ireland a další* (C-293/12 a C-594/12, EU:C:2014:238), vyhlášený velkým senátem Soudního dvora dne 8. dubna 2014, byl vydán na základě žádosti o posouzení platnosti směrnice 2006/24 o uchovávání údajů z hlediska základních práv na soukromí a na ochranu osobních údajů¹⁰⁴. V žádosti se jednalo o to, zda povinnost, kterou ukládá tato směrnice poskytovatelům veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí, a která spočívá v uchovávání údajů o soukromém životě určité osoby a jejích komunikacích po určitou dobu a v poskytnutí přístupu k těmto údajům příslušným vnitrostátním orgánům, představuje neodůvodněný zásah do uvedených základních práv.

Soudní dvůr nejprve rozhodl, že uložením takových povinností těmto poskytovatelům představují ustanovení směrnice 2006/24 zvlášť závažný zásah do soukromí a ochrany osobních údajů, které jsou zakotveny v člancích 7 a 8 Listiny základních práv. Dále konstatoval, že v souladu s čl. 52 odst. 1 Listiny lze tento zásah odůvodnit sledováním cíle obecného zájmu, kterým je boj proti organizované trestné činnosti.

Směrnici však Soudní dvůr prohlásil za neplatnou, jelikož měl za to, že představuje velmi rozsáhlý a zvlášť závažný zásah do uvedených základních práv, aniž je takový zásah přesně vymezen ustanoveními umožňujícími zaručit, že je skutečně omezen na nezbytné minimum.

¹⁰³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/95/ES ze dne 22. října 2008, kterou se sbližují právní předpisy členských států o ochranných známkách (Úř. věst. L 299, s. 25, a oprava Úř. věst. 2009, L 11, s. 86).

¹⁰⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/24/ES ze dne 15. března 2006 o uchovávání údajů vytvářených nebo zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí a o změně směrnice 2002/58/ES (Úř. věst. L 105, s. 54).

Na podporu tohoto konstatování zaprvé uvedl, že se směrnice 2006/24 vztahuje všeobecně na každou osobu, každý prostředek elektronické komunikace a na všechny provozní údaje bez jakéhokoli rozlišování, omezení či výjimky v závislosti na cíli boje proti závažné trestné činnosti. Ohledně přístupu příslušných vnitrostátních orgánů k údajům a jejich následného využití zadruhé uvedl, že tato směrnice nestanoví objektivní kritéria umožňující zaručit, že údaje budou využity jen pro účely předcházení, odhalování nebo stíhání trestných činů, které lze považovat za dostatečně závažné na to, aby takový zásah odůvodnily, ani hmotněprávní a procesní podmínky pro takový přístup nebo využití. Zatřetí, ohledně doby uchovávání údajů stanoví směrnice dobu nejméně šesti měsíců, aniž jakkoli rozlišuje mezi jednotlivými kategoriemi údajů podle dotčených osob nebo podle případné užitečnosti údajů pro účely sledovaného cíle.

Dále stran požadavků plynoucích z čl. 8 odst. 3 Listiny základních práv Soudní dvůr konstatoval, že směrnice 2006/24 nestanoví dostatečné záruky k zajištění účinné ochrany uchovávaných údajů proti riziku zneužití ani proti veškerému neoprávněnému přístupu k údajům a jejich protiprávnímu využívání, a že neukládá ani povinnost uchovávat dotčené údaje na území Unie. V důsledku toho nezaručuje v plném rozsahu dohled nezávislého orgánu nad dodržováním požadavků ochrany a bezpečnosti, který výslovně vyžaduje uvedený článek 8.

Dále lze upozornit na rozsudek *Google Spain a Google* (C-131/12, EU:C:2014:317) vydaný dne 13. května 2014, v němž velký senát Soudního dvora vyložil *podmínky uplatnění směrnice 95/46 o ochraně osobních údajů z hlediska činností internetového vyhledávače*¹⁰⁵.

Soudní dvůr nejprve poznamenal, že automatickým, neustálým a systematickým vyhledáváním informací zveřejněných na internetu provádí provozovatel vyhledávače úkony, které musejí být kvalifikovány jako „zpracování osobních údajů“ ve smyslu směrnice 95/46, pokud tyto informace obsahují takové údaje. Podle Soudního dvora je tento provozovatel „správcem“ odpovědným za zpracování ve smyslu čl. 2 písm. d) směrnice vzhledem k tomu, že je to on, kdo určuje účely a prostředky uvedené činnosti. Zpracování těchto údajů tímto provozovatelem se liší od zpracování prováděného vydavateli webových stránek, které spočívá v umístění těchto údajů na internetové stránce, a doplňuje jej.

V této souvislosti Soudní dvůr upřesnil, že zpracování osobních údajů provozovatelem vyhledávače by se mohlo významně dotknout základních práv na soukromí a na ochranu osobních údajů, pokud umožní všem uživatelům internetu získat prostřednictvím seznamu výsledků vyhledávání strukturovaný přehled informací, které se týkají této osoby a jsou dohledatelné na internetu, které se mohou týkat řady aspektů jejího soukromí a jež by bez vyhledávače nemohly – nebo mohly jen velmi obtížně – být vzájemně propojeny, a vytvořit tak víceméně její podrobný profil. S ohledem na možnou závažnost takového zásahu nelze tento zásah odůvodnit pouze hospodářským zájmem provozovatele.

Na otázku, zda směrnice 95/46 umožňuje subjektu údajů požadovat od provozovatele vyhledávače, aby vymazal ze seznamu výsledků vyhledávání odkazy na webové stránky z důvodu, že si přeje, aby informace v něm obsažené byly po určité době „zapomenuty“, Soudní dvůr odpověděl, že je-li v návaznosti na žádost subjektu údajů konstatováno, že zahrnutí těchto odkazů do seznamu je za současného stavu neslučitelné s uvedenou směrnicí, musí být informace a odkazy z uvedeného seznamu výsledků vymazány. Vzhledem k tomu, že tento subjekt údajů může na základě článků 7 a 8 Listiny základních práv požadovat, aby dotčená informace již nadále nebyla široké veřejnosti

¹⁰⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 281, s. 31; Zvl. vyd. 13/15, s. 355).

poskytována prostřednictvím zahrnutí do takového seznamu výsledků, převládají tato práva v zásadě nejen nad hospodářským zájmem provozovatele vyhledávače, ale rovněž nad zájmem veřejnosti nalézt uvedenou informaci při vyhledávání prováděném na základě jména tohoto subjektu údajů. Nebylo by tomu tak pouze v případě, kdyby se z konkrétních důvodů, jako je úloha uvedeného subjektu údajů ve veřejném životě, jevílo, že zásah do jeho základních práv je odůvodněn převažujícím zájmem široké veřejnosti mít na základě tohoto zahrnutí k dotčené informaci přístup.

Dne 8. dubna 2014 vydal velký senát Soudního dvora rozsudek *Komise v. Maďarsko* (C-288/12, EU:C:2014:237), v němž rozhodl o žalobě pro nesplnění povinnosti týkající se předčasného ukončení mandátu maďarského orgánu dozoru nad ochranou osobních údajů, a tedy nesplnění povinností, které mají členské státy podle směrnice 95/46 o ochraně údajů¹⁰⁶.

Soudní dvůr připomněl, že podle čl. 28 odst. 1 druhého pododstavce směrnice 95/46 musí orgány dozoru zřízené v členských státech požívat nezávislosti, která jim umožní plnit jejich úkoly bez vnějšího vlivu. Tato nezávislost vylučuje zejména jakékoliv příkazy a jakýkoliv jiný vnější vliv v jakékoliv podobě, ať již přímý či nepřímý, který by mohl usměrňovat jejich rozhodnutí a ohrozit tak plnění úkolu, který spočívá v zajišťování spravedlivé rovnováhy mezi ochranou práva na soukromí a volným pohybem osobních údajů. V tomto ohledu uvedl, že k narušení nezávislého plnění úkolů těchto orgánů postačuje pouhé riziko, že by orgány státního dohledu mohly politicky ovlivňovat rozhodnutí orgánů dozoru. Kdyby každý členský stát mohl libovolně ukončit mandát orgánu dozoru před uplynutím původně stanoveného funkčního období a nedodržel pravidla a záruky předem stanovené za tím účelem použitelnými právními předpisy, mohla by hrozba takového ukončení, která by se nad tímto orgánem vznášela po celou dobu výkonu jeho mandátu, vést k určité poslušnosti vůči politickým orgánům, jež je neslučitelná s uvedeným požadavkem nezávislosti. Tento požadavek nezávislosti musí být tedy nutně vykládán tak, že zahrnuje povinnost respektovat délku mandátu orgánů dozoru až do jeho uplynutí a ukončit jej předčasně jen v souladu s pravidly a zárukami, které stanoví použitelné právní předpisy. Soudní dvůr proto rozhodl, že Maďarsko tím, že předčasně ukončilo mandát orgánu dozoru na ochranu osobních údajů, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají ze směrnice 95/46.

XIV. Sociální politika

V oblasti sociální politiky lze zmínit tři rozsudky. První z nich řeší otázku zákazu diskriminace na základě věku a další dva se týkají objednávacích matek, jimž nebyl přiznán nárok na placené dovolené za účelem péče o dítě.

1. Rovné zacházení v zaměstnání a povolání

V rozsudku *Schmitzer* (C-530/13, EU:C:2014:2359) vyhlášeném dne 11. listopadu 2014 se velký senát Soudního dvora vyslovil k legislativní reformě přijaté v Rakousku v návaznosti na rozsudek *Hütter*¹⁰⁷, jíž měla být ukončena diskriminace na základě věku u úředníků. V posledně uvedeném rozsudku dospěl Soudní dvůr k závěru, že směrnice 2000/78 o rovném zacházení v zaměstnání a povolání¹⁰⁸ brání rakouské právní úpravě, která pro účely stanovení platového stupně, do něhož budou

¹⁰⁶ Uvedená výše v poznámce pod čarou 105.

¹⁰⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 18. června 2009, *Hütter* (C-88/08, EU:C2009:381).

¹⁰⁸ Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 303, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 79).

zařazení smluvní zaměstnanci veřejné služby, vylučuje započítávání dob zaměstnání dosažených před dovršením věku osmnácti let. Nová vnitrostátní právní úprava zohledňuje doby odborného vzdělávání a služby před dovršením 18. roku věku, avšak zároveň stanoví, a to pouze v případě diskriminovaných úředníků, prodloužení doby nezbytné k tomu, aby mohli postoupit z prvního do druhého platového stupně každé zaměstnanecké kategorie a každé platové třídy, o tři roky. Vzhledem k tomu, že se toto prodloužení doby vztahuje pouze na úředníky, kteří získali doby odborného vzdělání nebo služby před dovršením osmnáctého roku věku, obsahuje nová právní úprava podle Soudního dvora rozdílné zacházení na základě věku ve smyslu čl. 2 odst. 2 písm. a) směrnice.

K odůvodnění tohoto nerovného zacházení Soudní dvůr uvedl, že i když rozpočtové důvody mohou být základem volby sociální politiky členského státu, nemohou samy o sobě představovat legitimní cíl. Legitimními cíli politiky zaměstnanosti a trhu práce, které mohou během přechodného období odůvodnit zachování předchozích platů, a tedy diskriminačního systému na základě věku, jsou naopak dodržování nabytých práv a ochrana legitimního očekávání úředníků, kteří byli zvýhodněni předchozím systémem. Soudní dvůr rozhodl, že taková právní úprava, která je předmětem věci v původním řízení, umožňuje těmto cílům dosáhnout, pokud se na uvedené úředníky neuplatní retroaktivní prodloužení doby potřebné pro služební postup. Tyto cíle však nemohou odůvodnit opatření, které – byť jen v případě některých osob – s konečnou platností zachovává rozdílné zacházení na základě věku, jehož odstranění má za cíl reforma diskriminačního systému. Soudní dvůr proto dospěl k závěru, že čl. 2 odst. 1 a 2 písm. a) a čl. 6 odst. 1 směrnice 2000/78 brání i takové vnitrostátní právní úpravě.

2. Právo na mateřskou dovolenou

Dne 18. března 2014 rozhodl velký senát Soudního dvora ve věcech *D.* (C-167/12, EU:C:2014:169) a *Z.* (C-363/12, EU:C:2014:159) o otázce, zda je *odepření nároku na placenou dovolenou objednávací matce, která měla dítě na základě dohody o náhradním mateřství, v rozporu se směrnicí 92/85¹⁰⁹ nebo zda představuje diskriminaci na základě pohlaví nebo zdravotního postižení, která je v rozporu se směrnicemi 2006/54¹¹⁰ a 2000/78¹¹¹*. Obě žalobkyně v původních řízeních využily k tomu, aby měly dítě, náhradních matek a jejich žádosti o placené dovolené byly odmítnuty z důvodu, že nikdy nebyly těhotné a děti nebyly adoptovány.

Stran směrnice 92/85 Soudní dvůr uvedl, že členské státy nejsou povinny přiznat mateřskou dovolenou podle uvedené směrnice zaměstnankyni, která jakožto objednávací matka měla dítě na základě dohody o náhradním mateřství, a to i v případě, že může toto dítě po narození kojít nebo jej skutečně kojí. Cílem mateřské dovolené stanovené v článku 8 směrnice 92/85 je totiž chránit zdraví matky dítěte ve zvláštním stavu zranitelnosti, který vyplývá z jejího těhotenství. I když Soudní dvůr rozhodl, že cílem mateřské dovolené je také zajistit ochranu zvláštních vztahů mezi ženou a jejím dítětem, týká se tento cíl nicméně pouze doby, která následuje po těhotenství a porodu. Z toho vyplývá, že předpokladem přiznání mateřské dovolené je skutečnost, že zaměstnankyně, které je přiznána, byla těhotná a dítě porodila. Směrnice 92/85 však podle Soudního dvora nevylučuje

¹⁰⁹ Směrnice Rady 92/85/EHS ze dne 19. října 1992 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň (desátá zvláštní směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS) (Úř. věst. L 348, s. 1; Zvl. vyd. 05/02, s. 110).

¹¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání (přepracované znění) (Úř. věst. L 204, s. 23).

¹¹¹ Uvedená výše v poznámce pod čarou 108.

možnost členských států upravit pravidla, která jsou příznivější pro ochranu bezpečnosti a zdraví objednávacích matek, tím, že jim umožní čerpat mateřskou dovolenou.

Pokud jde o směrnici 2006/54, Soudní dvůr rozhodl, že odmítnutí zaměstnavatele přiznat mateřskou dovolenou objednávací matce, která měla dítě na základě dohody o náhradním mateřství, není přímou ani nepřímou diskriminací na základě pohlaví. Zejména u údajné nepřímé diskriminace Soudní dvůr konstatoval, že k takové diskriminaci nedochází, pokud žádná skutečnost ve spise neumožňuje určit, že odmítnutí předmětné dovolené znevýhodňuje zvláště zaměstnankyně oproti zaměstnancům. Dále pak nemůže být objednávací matka z povahy věci předmětem méně příznivého zacházení spojeného s těhotenstvím, jelikož nebyla s tímto dítětem těhotná. Ohledně přiznání dovolené pro případ osvojení Soudní dvůr rozhodl, že se na takovou dovolenou nevztahuje směrnice 2006/54, takže i v jejím případě mají členské státy možnost rozhodnout, zda nárok na takovou dovolenou přiznají, či nikoli.

Ve věci Z. nebyla objednávací matka s to donosit dítě a využila proto smlouvy o náhradním mateřství. Stran směrnice 2000/78 dospěl Soudní dvůr k závěru, že odmítnutí přiznat placenou dovolenou rovnocennou mateřské dovolené či dovolené pro případ osvojení nepředstavuje diskriminaci na základě zdravotního postižení. Nemožnost stát se matkou přirozenou cestou nebrání totiž v zásadě sama o sobě objednávací matce v přístupu k zaměstnání, jeho výkonu či postupu v něm a nelze ji tedy považovat za zdravotní postižení ve smyslu uvedené směrnice. Jelikož předkládající soud položil otázku týkající se Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením¹¹², měl Soudní dvůr za to, že platnost směrnice 2000/78 nelze posuzovat z hlediska této úmluvy, která má povahu programového dokumentu a nemá přímý účinek. Uvedená směrnice však musí být v co největším možném rozsahu vykládána v souladu s uvedenou úmluvou.

XV. Životní prostředí

Velký senát Soudního dvora se dne 1. července 2014 v rozsudku *Ålands Vindkraft* (C-573/12, EU:C:2014:2037) vyslovil k výkladu článku 34 SFEU a směrnice 2009/28 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů¹¹³, a v této věci rozhodl, že členské státy, které přiznávají podpory výrobcům energie z obnovitelných zdrojů nemají na základě článku 2 druhého pododstavce písm. k) a čl. 3 odst. 3 této směrnice povinnost upravit opatření přiznávající finanční podporu na využívání zelené energie vyráběné v jiném členském státě.

Švédský režim podpory, o který se jednalo v původním řízení, upravuje vydávání obchodovatelných certifikátů¹¹⁴ výrobcům zelené elektřiny za elektřinu vyrobenou na území tohoto státu a ukládá dodavatelům a určitým uživatelům elektřiny povinnost každoročně nakupovat a předkládat příslušnému orgánu určité množství takových certifikátů v poměru k celkovému množství jimi dodané či spotřebované elektřiny. Jelikož švédské orgány odmítly žalobkyni vydat tyto certifikáty pro její větrnou elektrárnu nacházející se ve Finsku z důvodu, že je lze vydat jen provozovatelům výrobních zařízení nacházejících se ve Švédsku, podala tato žalobu proti odmítavému rozhodnutí.

¹¹² Uvedená výše v poznámce pod čarou 86.

¹¹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES (Úř. věst. L 140, s. 16).

¹¹⁴ Jedná se o režim podpory, který ukládá dodavatelům elektřiny a některým spotřebitelům povinnost používat v určitém poměru zelenou elektřinu.

Soudní dvůr nejprve konstatoval, že předmětný režim má znaky režimů podpor, které jsou upraveny a povoleny směrnicí 2009/28 a že unijní zákonodárce nezamýšlel uložit členským státům povinnost vztáhnout tento režim i na zelenou elektřinu vyrobenou na území jiného členského státu. Poznamenal však, že je tato právní úprava s to přinejmenším nepřímo a potenciálně narušit dovozy elektřiny, a zejména zelené elektřiny pocházející z jiných členských států. Takový režim je tedy opatřením s účinkem rovnocenným množstevním omezením dovozu, které je v zásadě neslučitelné s povinnostmi plynoucími z článku 34 SFEU, ledaže je lze objektivně odůvodnit. V souvislosti s tím Soudní dvůr uvedl, že unijní právo neharmonizovalo vnitrostátní režimy podpory zelené elektřiny, takže členské státy mohou v zásadě omezit nárok na podporu z takových režimů pouze pro výrobu zelené elektřiny na svém území, jelikož podstatou těchto režimů je dlouhodobá podpora investic do nových zařízení prostřednictvím určitých záruk výrobcům, co se týče budoucího prodeje jimi vyrobené zelené elektřiny.

C – Složení Soudního dvora



(Protokolární pořádek k 9. říjnu 2014)

První řada, zleva doprava:

předseda senátu L. Bay Larsen; předsedkyně senátu R. Silva de Lapuerta; místopředseda Soudního dvora K. Lenaerts; předseda Soudního dvora V. Skouris; předsedové senátu A. Tizzano, M. Ilešič a T. von Danwitz.

Druhá řada, zleva doprava:

předsedkyně senátu K. Jürimäe; předsedové senátu C. Vajda a A. Ó Caoimh; první generální advokát M. Wathelet; předsedové senátu J.-C. Bonichot a S. Rodin, soudce A. Rosas.

Třetí řada, zleva doprava:

generální advokát Y. Bot, generální advokátka E. Sharpston; soudci J. Malenovský a E. Juhász; generální advokátka J. Kokott; soudci A. Borg Barthet a E. Levits; generální advokát P. Mengozzi.

Čtvrtá řada, zleva doprava:

soudkyně A. Prechal; generální advokát N. Jääskinen; soudce D. Šváby; soudkyně C. Toader; soudce A. Arabadžev; soudce M. Sajafan, soudkyně M. Berger; generální advokát P. Cruz Villalón.

Čtvrtá řada, zleva doprava:

generální advokáti M. Szpunar a N. Wahl; soudci C. G. Fernlund, E. Jarašiūnas, J. L. da Cruz Vilaça, F. Biltgen a M. C. Lycourgos, vedoucí soudní kanceláře A. Calot Escobar.

1. Členové Soudního dvora

(podle pořadí nástupu do funkce)



Vassilios Skouris

narozen v roce 1948; diplom obdržel na svobodné univerzitě v Berlíně (1970); doktorát z ústavního a správního práva na univerzitě v Hamburku (1973); profesor na univerzitě v Hamburku (1972–1977); profesor veřejného práva na univerzitě v Bielefeldu (1978); profesor veřejného práva na univerzitě v Soluni (1982); ministr vnitra (v letech 1989 a 1996); člen správního výboru na krétské univerzitě (1983–1987); ředitel Centra mezinárodního a evropského hospodářského práva v Soluni (1997–2005); předseda Řeckého sdružení pro evropské právo (1992–1994); člen Řeckého národního výboru pro výzkum (1993–1995); člen Vrchního výboru pro výběr řeckých zaměstnanců státní správy (1994–1996); člen vědecké rady Akademie evropského práva v Trevíru (od 1995); člen správního výboru řecké justiční akademie (1995–1996); člen vědecké rady ministerstva zahraničních věcí (1997–1999); předseda Řecké ekonomické a sociální rady v roce 1998; soudce Soudního dvora od 8. června 1999; předseda Soudního dvora od 7. října 2003.



Koen Lenaerts

narozen v roce 1954; licencié en droit (diplom v oboru právo) a doktor práv (Katholieke Universiteit Leuven); Master of Laws, Master in Public Administration (Harvard University); asistent (1979–1983), později profesor evropského práva na Katholieke Universiteit Leuven (od roku 1983); referendář Soudního dvora (1984–1985); profesor na Collège d'Europe v Bruggách (1984–1989); advokát bruselské advokátní komory (1986–1989); hostující profesor na Harvard Law School (1989); soudce Soudu prvního stupně od 25. září 1989 do 6. října 2003; soudce Soudního dvora od 7. října 2003; místopředseda Soudního dvora od 9. října 2012.

**Antonio Tizzano**

narozen v roce 1940; profesor práva Evropské unie na Univerzitě La Sapienza v Římě; profesor na univerzitách „Istituto Orientale“ (1969–1979) a „Federico II“ v Neapoli (1979–1992), Katánii (1969–1977) a Mogadišu (1967–1972); advokát u italského Kasačního soudu; právní poradce na Stálém zastoupení Italské republiky při Evropských společenstvích (1984–1992); člen italské delegace během jednání o přistoupení Španělského království a Portugalské republiky k Evropským společenstvím, jednání týkajících se Jednotného evropského aktu a Smlouvy o Evropské unii; autor početné řady publikací, včetně Komentářů k evropským smlouvám a kodexů Evropské unie; zakladatel a od roku 1996 ředitel revue „Il Diritto dell’Unione Europea“; člen řídicích nebo redakčních výborů několika právnických periodik; působil jako zpravodaj během mnoha mezinárodních kongresů; konference a přednášky na několika mezinárodních institucích, včetně Akademie mezinárodního práva v Haagu (1987); člen skupiny nezávislých expertů prověřujících finanční hospodaření Komise Evropských společenství (1999); generální advokát Soudního dvora od 7. října 2000 do 3. května 2006; soudce Soudního dvora od 4. května 2006.

**Allan Rosas**

narozen v roce 1948; doktor práv na univerzitě v Turku (Finsko); profesor práv na univerzitě v Turku (1978–1981) a v Åbo Akademi (Turku/Åbo) (1981–1996); ředitel Institutu pro lidská práva tamtéž (1985–1995); různé odpovědné univerzitní funkce národní a mezinárodní; člen vědeckých společností; koordinátor národních i mezinárodních výzkumných projektů a programů, zvláště v následujících oblastech: právo Společenství, mezinárodní právo, základní lidská práva a svobody; ústavní právo a srovnávací nauka o veřejné správě; zástupce finské vlády jakožto člen nebo poradce finských delegací na různých mezinárodních konferencích a setkáních; odborník na finské právo, zejména ve vládních a parlamentních právních komisích ve Finsku, stejně jako v Organizaci spojených národů, v UNESCO, v Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a v Radě Evropy; od roku 1995 hlavní právní poradce právní služby Evropské komise pověřený vnějšími vztahy; od března roku 2001 zástupce generálního ředitele právní služby Evropské komise; soudce Soudního dvora od 17. ledna 2002.

**Rosario Silva de Lapuerta**

narozena v roce 1954; licenciée en droit (diplom v oboru právo) (univerzita Complutense v Madridu); abogado del Estado (soudní úřednice) v Malaze; abogado del Estado v právní sekci ministerstva dopravy, turistiky a komunikací, poté v právní sekci ministerstva zahraničních věcí; abogado del Estado-Jefe ve státní právní službě pověřena zastupováním v řízení před Soudním dvorem a zástupkyně generálního ředitele sekce právní pomoci v mezinárodním právu a právu Společenství Abogacía General del Estado (ministerstvo spravedlnosti); členka poradní přípravné skupiny Komise pro budoucnost soudního systému Společenství; vedoucí španělské delegace skupiny „Přátelé předsednictví“ pro reformu soudního systému Společenství v rámci Niceské smlouvy a zvláštní pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“; profesorka práva Společenství na diplomatické škole v Madridu; spolu-šéfredaktorka časopisu „Noticias de la Unión Europea“; soudkyně Soudního dvora od 7. října 2003.

**Juliane Kokott**

narozena v roce 1957; studium práv (univerzity v Bonnu a Ženevě); LL. M. (American University/Washington D. C.); doktorka práv (univerzita v Heidelbergu, 1985; Harvardská univerzita, 1990); hostující profesorka na univerzitě v Berkeley (1991); profesorka veřejného práva německého a cizích států, mezinárodního práva a evropského práva na univerzitách v Augsburgu (1992), Heidelbergu (1993) a Düsseldorfu (1994); zastupující soudkyně německé vlády u Mezinárodního smírčího a rozhodčího soudu Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE); viceprezidentka Federální poradní rady pro globální změny (WBGU, 1996); profesorka mezinárodního práva a mezinárodního práva obchodního a evropského práva na univerzitě v St. Gallen (1999); ředitelka Institutu evropského a mezinárodního obchodního práva na univerzitě v St. Gallen (2000); zástupkyně ředitele studijního programu specializovaného na obchodní právo na univerzitě v St. Gallen (2001); generální advokátka Soudního dvora od 7. října 2003.

**Endre Juhász**

narozen v roce 1944; držitel diplomu v oboru právo univerzity v Segedíně, Maďarsko (1967); přijímací zkouška do maďarské advokátní komory (1970); postgraduální studium v oboru srovnávacího práva na univerzitě ve Štrasburku, Francie (1969, 1970, 1971, 1972); úředník právního odboru ministerstva zahraničního obchodu (1966–1974), ředitel pro legislativní záležitosti (1973–1974); první obchodní atašé na velvyslanectví Maďarska v Bruselu, odpovědný za otázky Společenství (1974–1979); ředitel na ministerstvu zahraničního obchodu (1979–1983); první obchodní atašé, dále pak obchodní poradce na velvyslanectví Maďarska ve Washingtonu DC, Spojené státy (1983–1989); generální ředitel na ministerstvu obchodu a ministerstvu mezinárodních hospodářských vztahů (1989–1991); hlavní vyjednaváč pro dohodu o přidružení mezi Maďarskem a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy (1990–1991); generální tajemník ministerstva mezinárodních hospodářských vztahů, ředitel Úřadu pro evropské záležitosti (1992); státní tajemník při ministerstvu mezinárodních hospodářských vztahů (1993–1994); státní tajemník, předseda Úřadu pro evropské záležitosti ministerstva průmyslu a obchodu (1994); zvláštní a zplnomocněný velvyslanec, vedoucí diplomatické mise Maďarské republiky při Evropské unii (leden 1995 – květen 2003); hlavní vyjednaváč pro přistoupení Maďarské republiky k Evropské unii (červenec 1998 – duben 2003); ministr bez portfeje pro koordinaci otázek evropské integrace (od května 2003); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

**George Arestis**

narozen v roce 1945; držitel diplomu v oboru právo univerzity v Athénách (1968); M. A. Comparative Politics and Government, University of Kent v Canterbury (1970); výkon profese advokáta na Kypru (1972–1982); jmenování do funkce District Court Judge (1982); povýšen do funkce President District Court (1995); Administrative President District Court v Nikósii (1997–2003); soudce Nejvyššího soudu Kypru (2003); soudce Soudního dvora od 11. května 2004 do 8. října 2014.

**Anthony Borg Barthet U. O. M.**

narozen v roce 1947; doktorát v oboru právo Královské univerzity na Maltě v roce 1973; nástup do maltské veřejné správy jako Notary to Government v roce 1975; poradce republiky v roce 1978, první poradce republiky v roce 1979, náměstek Attorney General v roce 1988, jmenovaný Attorney General prezidentem Malty v roce 1989; lektor občanského práva na částečný úvazek na Maltské univerzitě (1985–1989); člen univerzitní rady Maltské univerzity (1998–2004); člen komise pro správu spravedlnosti (1994–2004); člen výboru guvernéřů rozhodčího centra na Maltě (1998–2004); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

**Marko Ilešič**

narozen v roce 1947; doktor práv (univerzita v Lublani); zaměření na srovnávací právo (univerzity ve Štrasburku a Coimbre); justiční zkouška; profesor občanského, obchodního a mezinárodního práva soukromého; proděkan (1995–2001) a děkan (2001–2004) právnické fakulty univerzity v Lublani; autor četných právních publikací; honorární soudce a předseda senátu pracovního soudu v Lublani (1975–1986); předseda sportovního tribunálu Slovinska (1978–1986); předseda burzovní rozhodčí komory v Lublani; rozhodce Jugoslávské obchodní komory (do roku 1991) a Slovinské obchodní komory (od roku 1991); rozhodce Mezinárodní obchodní komory v Paříži; soudce odvolacího soudu UEFA a FIFA; předseda Unie sdružení slovinských právníků (1993–2005); člen Asociace mezinárodního práva, Mezinárodního námořního výboru a dalších mezinárodních právních asociací; soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

**Jiří Malenovský**

narozen v roce 1950; doktor práv Univerzity Karlovy v Praze (1975); odborný asistent (1974–1990), proděkan (1989–1991) a vedoucí katedry mezinárodního a evropského práva (1990–1992) Masarykovy univerzity v Brně; soudce Ústavního soudu ČSFR (1992); velvyslanec při Radě Evropy (1993–1998); předseda Výboru delegátů ministrů Rady Evropy (1995); vrchní ředitel na ministerstvu zahraničních věcí (1998–2000); předseda české a slovenské sekce Asociace mezinárodního práva (1999–2001); soudce Ústavního soudu (2000–2004); člen Legislativní rady (1998–2000); člen Stálého rozhodčího soudu v Haagu (od roku 2000); profesor v oboru mezinárodního práva veřejného na Masarykově univerzitě v Brně (2001); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

**Egils Levits**

narozen v roce 1955; držitel diplomu v oboru právo a politických věd univerzity v Hamburku; vědecký spolupracovník na Právnické fakultě univerzity v Kielu; poradce lotyšského parlamentu pro otázky mezinárodního práva, ústavního práva a legislativní reformy; velvyslanec Lotyšska v Německu a Švýcarsku (1992–1993), v Rakousku, Švýcarsku a Maďarsku (1994–1995); místopředseda vlády a ministr spravedlnosti, pověřený řízením ministerstva zahraničních věcí (1993–1994); smírčí soudce Smírčího a rozhodčího soudu OBSE (od roku 1997); člen Stálého rozhodčího soudu (od roku 2001); v roce 1995 zvolen soudcem Evropského soudu pro lidská práva, znovu zvolen v roce 1998 a 2001; četné publikace v oblasti ústavního práva a správního práva, legislativní reformy a práva Společenství; soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

**Aindrias Ó Caoimh**

narozen v roce 1950; bakalář v oboru občanského práva (National University of Ireland, University College Dublin, 1971); barrister (King's Inns, 1972); diplom vyššího studia evropského práva (University College Dublin, 1977); barrister u irské advokátní komory (1972–1999); docent evropského práva (King's Inns, Dublin); Senior Counsel (1994–1999); zástupce irské vlády v četných věcech před Soudním dvorem Evropských společenství; soudce High Court v Irsku (od roku 1999); Bencher (doyen) Honorable Society of King's Inns (od roku 1999); náměstek předsedy Irské společnosti evropského práva; člen Asociace mezinárodního práva (irská sekce); syn Andrease O'Keeffeho (Aindrias Ó Caoimh), soudce Soudního dvora (1974–1985); soudce Soudního dvora od 13. října 2004.

**Lars Bay Larsen**

narozen v roce 1953; diplom politických věd (1976), licencié en droit (diplom v oboru právo) (1983), univerzita v Kodani; úředník na ministerstvu spravedlnosti (1983–1985); lektor (1984–1991), poté přidružený profesor (1991–1996) rodinného práva na univerzitě v Kodani; vedoucí sekce Advokatsamfund (1985–1986); vedoucí oddělení (1986–1991) na ministerstvu spravedlnosti; člen advokátní komory (1991); vedoucí divize (1991–1995), vedoucí policejního odboru (1995–1999), vedoucí právního odboru (2000–2003) na ministerstvu spravedlnosti; zástupce Dánska ve Výboru K-4 (1995–2000), v Groupe central de Schengen (1996–1998) a v Europol Management Board (1998–2000); soudce u Højesteret (2003–2006); soudce Soudního dvora od 11. ledna 2006.

**Eleanor Sharpston**

narozena v roce 1955; studia ekonomie, jazyků a práv na King's College, Cambridge (1973–1977); asistentka a výzkumná pracovníce na Corpus Christi College, Oxford (1977–1980); členka advokátní komory (Middle Temple, 1980); barrister (1980–1987 a 1990–2005); referendářka u generálního advokáta, poté u soudce Sira Gordona Slyna (1987–1990); profesorka evropského práva a práva srovnávacího (Director of European Legal Studies) na University College London (1990–1992); profesorka (Lecturer) na právnické fakultě (1992–1998), poté přidružená profesorka (Affiliated Lecturer) (1998–2005) na univerzitě v Cambridge; Fellow of King's College, Cambridge (1992–2010); Emeritus Fellow of King's College, Cambridge (od roku 2011); přidružená profesorka a výzkumná pracovníce (Senior Research Fellow) v Centre for European Legal Studies na univerzitě v Cambridge (1998–2005); Queen's Counsel (1999); Bencher of Middle Temple (2005); Honorary Fellow of Corpus Christi College, Oxford (2010); LL.D (h.c.) Glasgow (2010) a Nottingham Trent (2011); generální advokátka Soudního dvora od 11. ledna 2006.

**Paolo Mengozzi**

narozen v roce 1938; profesor mezinárodního práva a vedoucí katedry Jeana Monneta práva Evropských společenství univerzity v Bologni; doktor honoris causa univerzity Carlos III v Madridu; hostující profesor při univerzitách Johnse Hopkinse (Bologna Center), St. Johns (New York), Georgetown, Paris-II, Georgia (Athens) a Mezinárodního univerzitního institutu (Lucemburk); koordinátor programu European Business Law Pallas Program, organizovaného při univerzitě v Nimègue; člen poradního výboru Komise Evropských společenství pro veřejné zakázky; zástupce státního tajemníka pro průmysl a obchod u příležitosti půlročního italského předsednictví v Radě; člen poradní přípravné skupiny Evropských společenství pro Mezinárodní obchodní organizaci (WTO) a ředitel zasedání výzkumného centra akademie mezinárodního práva v Haagu, věnovaného WTO, v roce 1997; soudce Soudu prvního stupně od 4. března 1998 do 3. května 2006; generální advokát Soudního dvora od 4. května 2006.

**Yves Bot**

narozen v roce 1947; diplom právnické fakulty v Rouenu; doktor práv (univerzita Paříž II Panthéon-Assas); hostující profesor na právnické fakultě v Le Mans; státní zástupce, poté první státní zástupce na státním zastupitelství v Le Mans (1974–1982); státní zástupce u tribunal de grande instance de Dieppe (okresní soud v Dieppe) (1982–1984); zastupující státní zástupce u tribunal de grande instance de Strasbourg (okresní soud ve Štrasburku) (1984–1986); státní zástupce u tribunal de grande instance de Bastia (okresní soud v Bastii) (1986–1988); generální advokát u cour d'appel de Caen (odvolací soud v Caen) (1988–1991); státní zástupce u tribunal de grande instance du Mans (okresní soud v Le Mans) (1991–1993); vysoký úředník na ministerstvu spravedlnosti pověřený zvláštními úkoly pro ministra (1993–1995); státní zástupce u tribunal de grande instance de Nanterre (okresní soud v Nanterre) (1995–2002); státní zástupce u tribunal de grande instance de Paris (okresní soud v Paříži) (2002–2004); hlavní státní zástupce u cour d'appel de Paris (odvolací soud v Paříži) (2004–2006); generální advokát Soudního dvora od 7. října 2006.

**Jean-Claude Bonichot**

narozen v roce 1955; licencié en droit (diplom v oboru právo) na univerzitě v Metách, diplom Institut d'études politiques de Paris (Institut politických věd v Paříži), bývalý žák École nationale d'administration (Národní škola správní); zpravodaj (1982–1985), vládní komisař (1985–1987 a 1992–1999); přisedící (1999–2000); předseda šestého podsenátu senátu pro sporné věci (2000–2006) Conseil d'État (Nejvyšší správní soud); referendář u Soudního dvora (1987–1991); ředitel kabinetu ministra práce, zaměstnanosti a odborného vzdělávání, poté ředitel kabinetu státního ministra, ministra pro veřejnou službu a modernizaci správy (1991–1992); vedoucí právní mise Conseil d'État u Caisse nationale d'assurance maladie des travailleurs salariés (Národní zaměstnanecká zdravotní pojišťovna) (2001–2006); hostující profesor na univerzitě v Metách (1988–2000), poté na univerzitě v Paříži I Panthéon-Sorbonne (od roku 2000); autor četných publikací o správním právu, právu Společenství a evropském právu lidských práv; zakladatel a předseda redakčního výboru Bulletin de jurisprudence de droit de l'urbanisme (Právní bulletin pro právo urbanismu), spoluzakladatel a člen redakčního výboru Bulletin juridique des collectivités locales (Právní bulletin pro místní celky), předseda vědeckého výboru pro výzkum týkající se institucí a práva urbanismu a bydlení; soudce Soudního dvora od 7. října 2006.

**Thomas von Danwitz**

narozen v roce 1962; studia v Bonnu, v Ženevě a v Paříži; státní zkouška v oboru právo (1986 a 1992); doktor práv (univerzita v Bonnu, 1988); mezinárodní diplom v oboru veřejné správy [École nationale d'administration (Národní škola správní), 1990]; habilitace (univerzita v Bonnu, 1996); profesor německého veřejného práva a práva evropského (1996–2003), děkan právnické fakulty na univerzitě v Ruhr, Bochum (2000–2001); profesor německého veřejného práva a práva evropského (univerzita v Kolíně, 2003–2006); ředitel institutu pro veřejné právo a správní vědu (2006); hostující profesor na Fletcher School of Law and Diplomacy (2000), na univerzitě Françoise Rabelaise (Tours, 2001–2006) a na univerzitě v Paříži I Panthéon-Sorbonne (2005–2006); doktor *honoris causa* univerzity Françoise Rabelaise (Tours, 2010); soudce Soudního dvora od 7. října 2006.

**Alexander Arabadžev**

narozen v roce 1949; studium práv (univerzita svatého Klimenta Ochridského, Sofie); soudce u soudu prvního stupně v Blagoevgradu (1975–1983); soudce krajského soudu v Blagoevgradu (1983–1986); soudce Nejvyššího soudu (1986–1991); soudce Ústavního soudu (1991–2000); člen Evropské komise pro lidská práva (1997–1999); člen Evropského konventu o budoucnosti Evropy (2002–2003); poslanec (2001–2006); pozorovatel u Evropského parlamentu; soudce Soudního dvora od 12. ledna 2007.

**Camelia Toader**

narozena v roce 1963; licenciée en droit (diplom v oboru právo) (1986), doktorka práv (1997) (univerzita v Bukurešti); justiční čekatelka u soudu prvního stupně v Bufta (1986–1988); soudkyně u soudu prvního stupně 5. obvodu v Bukurešti (1988–1992); členka advokátní komory v Bukurešti (1992); lektorka (1992–2005), poté od roku 2005 profesorka občanského práva a evropského smluvního práva na univerzitě v Bukurešti; několik doktorandských a výzkumných studií na institutu Maxe Plancka pro mezinárodní právo soukromé v Hamburku (mezi lety 1992 a 2004); vedoucí odboru pro evropskou integraci na ministerstvu spravedlnosti (1997–1999); soudkyně Nejvyššího soudu (1999–2007); hostující profesorka na univerzitě ve Vídni (2000 a 2011); vyučující práva Společenství na Národní justiční akademii (2003 a 2005–2006); členka redakční rady několika právních časopisů; od roku 2010 přidružená členka Mezinárodní akademie pro srovnávací právo, emeritní vědecká pracovnice centra pro studium evropského práva na institutu právního výzkumu rumunské akademie; soudkyně Soudního dvora od 12. ledna 2007.

**Marek Safjan**

narozen v roce 1949; doktor práv (univerzita ve Varšavě, 1980); doktor právních věd (univerzita ve Varšavě, 1990); řádný profesor práva (1998); ředitel institutu občanského práva na univerzitě ve Varšavě (1992-1996); prorektor univerzity ve Varšavě (1994-1997); generální tajemník polské sekce Sdružení přátel francouzské právní kultury založeného Henrim Capitantem (1994-1998); zástupce Polska ve výboru pro bioetiku Rady Evropy (1991-1997); předseda vědecké rady Institutu spravedlnosti (1998); soudce Ústavního soudu (1997-1998), poté předseda téhož soudu (1998-2006); člen Mezinárodní akademie srovnávacího práva (od roku 1994) a její místopředseda (od roku 2010), člen Mezinárodního sdružení pro právo, etiku a vědu (od roku 1995), člen polského helsinského výboru; člen Polské akademie umění a literatury; vyznamenání za zásluhy udělené generálním tajemníkem Rady Evropy (2007); autor četné řady publikací v oblasti občanského práva, lékařského práva a evropského práva; doktor honoris causa European University Institute (2012); soudce Soudního dvora od 7. října 2009.

**Daniel Šváby**

narozen v roce 1951; doktor práv (univerzita v Bratislavě); soudce obvodního soudu v Bratislavě; soudce odvolacího soudu u občanskoprávního senátu a místopředseda Městského soudu v Bratislavě; člen odboru občanského a rodinného práva právního institutu ministerstva spravedlnosti; dočasně přidělený soudce obchodního kolegia Nejvyššího soudu; člen Evropské komise pro lidská práva (Štrasburk); soudce Ústavního soudu (2000-2004); soudce Soudu prvního stupně od 12. května 2004 do 6. října 2009; soudce Soudního dvora od 7. října 2009.

**Maria Berger**

narozena v roce 1956; studium práv a ekonomie (1975-1979), doktorka práv; asistentka a lektorka na Institutu pro veřejné právo a politické vědy na univerzitě v Innsbrucku (1979-1984); rada na spolkovém ministerstvu vědy a výzkumu, naposledy ve funkci zástupkyně vedoucího oddělení (1984-1988); pověřená otázkami EU v Úřadu spolkového kancléře (1988-1989); ředitelka Odboru evropské integrace Úřadu spolkového kancléře (příprava na přistoupení Rakouska k Evropské unii) (1989-1992); ředitelka na Kontrolním úřadu ESVO v Ženevě a Bruselu (1993-1994); proděkanka Donau Universität v Krems (1995-1996); poslankyně Evropského parlamentu (listopad 1996 – leden 2007 a prosinec 2008 – červenec 2009) a členka právního výboru; náhradnice v evropském Konventu o budoucnosti Evropy (únor 2002 – červenec 2003); členka městské rady v Perg (září 1997 – září 2009); spolková ministryně spravedlnosti (leden 2007 – prosinec 2008); soudkyně Soudního dvora od 7. října 2009.

**Niilo Jääskinen**

narozen v roce 1958; licence en droit (diplom v oboru právo) (1980), diplom „magister“ v oboru právo (1982), doktorát (2008) na univerzitě v Helsinkách; lektor na univerzitě v Helsinkách (1980–1986); referendář a soudce dočasně přidělený k soudu prvního stupně v Rovaniemi (1983–1984); právní poradce (1987–1989), poté vedoucí oddělení evropského práva na ministerstvu spravedlnosti (1990–1995); právní poradce na ministerstvu zahraničních věcí (1989–1990); poradce a tajemník pro evropské záležitosti Velkého výboru finského parlamentu (1995–2000); dočasně přidělený soudce (červenec 2000 – prosinec 2002), poté soudce (leden 2003 – září 2009) Nejvyššího správního soudu; odpovědný za právní a ústavní otázky při jednáních o přistoupení Finské republiky k Evropské unii; generální advokát Soudního dvora od 7. října 2009.

**Pedro Cruz Villalón**

narozen v roce 1946; vysokoškolský diplom v oboru právo (1963–1968) a titul doktora práv (1975) obdržel na univerzitě v Seville; postgraduální studium na univerzitě ve Freiburgu im Breisgau (1969–1971); profesor práva a politiky na univerzitě v Seville (1978–1986); vedoucí katedry ústavního práva na univerzitě v Seville (1986–1992); referendář u ústavního soudu (1986–1987); soudce ústavního soudu (1992–1998); předseda ústavního soudu (1998–2001); fellow na Wissenschaftskolleg v Berlíně (2001–2002); vedoucí katedry ústavního práva na Autonomní univerzitě v Madridu (2002–2009); volený člen Státní rady (2004–2009); autor řady publikací; generální advokát Soudního dvora od 14. prosince 2009.

**Alexandra (Sacha) Prechal**

narozena v roce 1959; studia práv (univerzita v Groningenu, 1977–1983); doktorka práv (univerzita v Amsterdamu, 1995); odborná asistentka právnické fakulty v Maastrichtu (1983–1987); referendářka Soudního dvora Evropských společenství (1987–1991); lektorka na Institutu Europa právnické fakulty univerzity v Amsterdamu (1991–1995); profesorka evropského práva na právnické fakultě univerzity v Tilburgu (1995–2003); profesorka evropského práva na právnické fakultě univerzity v Utrechtu a členka správní rady Institutu Europa univerzity v Utrechtu (od roku 2003); členka redakčních výborů několika národních a mezinárodních právnických časopisů; autorka četných publikací; členka nizozemské Královské akademie věd; soudkyně Soudního dvora od 10. června 2010.

**Egidijus Jarašiūnas**

narozen v roce 1952; držitel diplomu v oboru právo univerzity ve Vilniusu (1974–1979); doktor právních věd Litevské právní akademie (1999), advokát litevské advokátní komory (1979–1990); poslanec Nejvyšší rady (Parlamentu) Litevské republiky (1990–1992), poté člen Seimas (Parlamentu) Litevské republiky a člen Komise státu a práva (1992–1996); soudce Ústavního soudu Litevské republiky (1996–2005), poté poradce předsedy Ústavního soudu Litvy (od roku 2006); asistent na katedře ústavního práva Právnické fakulty Univerzity Mykolase Romerise (1997–2000), poté přidružený profesor (2000–2004) a následně profesor (od roku 2004) na uvedené fakultě a konečně vedoucí této katedry (2005–2007); děkan právnické fakulty Univerzity Mykolase Romerise (2007–2010); člen Benátské komise (2006–2010); signatář aktu ze dne 11. března 1990 o obnovení nezávislosti Litvy; autor řady právních publikací; soudce Soudního dvora od 6. října 2010.

**Carl Gustav Fernlund**

narozen v roce 1950; diplom v oboru právo na univerzitě v Lundu (1975); vedoucí soudní kanceláře soudu prvního stupně v Landskröně (1976–1978); přisedící odvolacího správního soudu (1978–1982); zastupující soudce odvolacího správního soudu (1982); právní poradce stálého ústavního výboru švédského parlamentu (1983–1985); právní poradce na ministerstvu financí (1985–1990); ředitel odboru daně z příjmů fyzických osob ministerstva financí (1990–1996); ředitel odboru spotřební daně ministerstva financí (1996–1998); finanční poradce stálého zastoupení Švédska při Evropské unii (1998–2000); generální ředitel pro právní věci oddělení daní a cel ministerstva financí (2000–2005); soudce Nejvyššího správního soudu (2005–2009); předseda správního odvolacího soudu v Göteborgu (2009–2011); soudce Soudního dvora od 6. října 2011.

**José Luís da Cruz Vilaça**

narozen v roce 1944; diplom v oboru právo a magisterské studium politické ekonomie na univerzitě v Coimbre; doktor mezinárodní ekonomie (univerzita de Paris I Panthéon Sorbonne); povinnou vojenskou službu absolvoval na ministerstvu námořnictví (právní služba, 1969–1972); profesor na katolické univerzitě Nova v Lisabonu; dříve profesor na univerzitě v Coimbre a na univerzitě Lusíada v Lisabonu (ředitel Institutu evropských studií); člen portugalské vlády (1980–1983); státní tajemník ministerstva vnitra, úřadu předsedy vlády a pro evropské záležitosti; poslanec v portugalském parlamentu, místopředseda skupiny křesťanských demokratů; generální advokát u Soudního dvora (1986–1988); předseda Soudu prvního stupně Evropských společenství (1989–1995); advokát u advokátní komory v Lisabonu, specialista na evropské právo a právo hospodářské soutěže (1996–2012); člen poradní přípravné skupiny pro reformu soudního systému Společenství „Groupe Due“ (2000); předseda disciplinární komise Evropské komise (2003–2007); předseda Portugalského sdružení pro evropské právo (od roku 1999); soudce Soudního dvora od 8. října 2012.

**Melchior Wathelet**

narozen dne 6. března 1949; licencié en droit (magistr práv) a licencié en sciences économiques (magistr hospodářských věd) (univerzita v Lutychu, Belgie); Master of Laws (Harvard University, Spojené státy americké); doctor honoris causa (univerzita Paris Dauphine); profesor evropského práva na univerzitě v Lovani (Belgie) a na univerzitě v Lutychu; poslanec (1977–1995); státní tajemník, ministr a předseda vlády regionu Valonsko (1980–1988); místopředseda vlády, ministr spravedlnosti a ministr pro střední třídu (1988–1992); místopředseda vlády, ministr spravedlnosti a ministr hospodářských věcí (1992–1995); místopředseda vlády, ministr národní obrany (1995); starosta Verviers (1995); soudce Soudního dvora Evropských společenství (1995–2003); právní poradce, poté advokát (2004–2012); ministre d'État (honorární člen královské rady) (2009–2012); generální advokát Soudního dvora od 8. října 2012.

**Christopher Vajda**

narozen v roce 1955; vysokoškolský diplom v oboru právo na univerzitě v Cambridge; licence (magistr) se zaměřením na evropské právo na svobodné univerzitě v Bruselu (s vyznamenáním); člen advokátní komory Anglie a Walesu (Gray's Inn, od roku 1979); barrister (1979–2012); člen advokátní komory Severního Irska (od roku 1996); Queen's Counsel (1997); bencher u Gray's Inn (2003); recorder u Crown Court (2003–2012); pokladník United Kingdom Association for European Law (2001–2012); přispěvatel do díla European Community Law of Competition (Bellamy & Child, 3. až 6. vyd.); soudce Soudního dvora od 8. října 2012.

**Nils Wahl**

narozen v roce 1961; doktor práv, univerzita ve Stockholmu (1995); hostující profesor (docent) a vedoucí katedry Jeana Monneta pro evropské právo (1995); profesor evropského práva, univerzita ve Stockholmu (2001); generální ředitel vzdělávací nadace (1993–2004); předseda švédského sdružení pro studium práva Společenství (Nätverket för europarättslig forskning) (2001–2006); člen Rady pro otázky hospodářské soutěže (Rådet för konkurrensfrågor) (2001–2006); soudce Tribunálu od 7. října 2006 do 28. listopadu 2012; generální advokát Soudního dvora od 28. listopadu 2012.

**Siniša Rodin**

narozen v roce 1963; doktor práv (univerzita v Záhřebu, 1995); L. L. M. (University of Michigan Law School, 1992); Fulbright Fellow a Visiting Scholar na Harvard Law School (2001–2002); asistent, poté docent a profesor na právnické fakultě univerzity v Záhřebu od roku 1987; vedoucí katedry Jeana Monneta od roku 2006 a vedoucí katedry Jeana Monneta ad personam od roku 2011; hostující profesor na Cornell Law School (2012); člen chorvatské komise pro ústavní reformu, předseda pracovní skupiny pro přistoupení k Unii (2009–2010); člen chorvatského vyjednávacího týmu pro přistoupení Chorvatska k Unii (2006–2011); autor mnoha publikací; soudce Soudního dvora od 4. července 2013.

**François Biltgen**

narozen v roce 1958; titul maîtrise en droit (1981) a diplôme d'études approfondies (DEA) na Université de droit, d'économie et de sciences sociales, Paris II (1982); diplom na Institut d'études politiques v Paříži (1982); advokát zapsaný v lucemburské advokátní komoře (1987–1999); člen Poslanecké sněmovny (1994–1999); člen zastupitelstva města Esch-sur-Alzette (1987–1999); radní města Esch-sur-Alzette (1997–1999); zastupující člen lucemburské delegace u Výboru regionů Evropské unie (1994–1999); ministr práce a zaměstnanosti, ministr pro náboženské otázky, ministr pro vztahy s Parlamentem, pověřený ministr pro komunikace (1999–2004); ministr práce a zaměstnanosti, ministr pro náboženské otázky, ministr kultury, vysokoškolského vzdělávání a výzkumu (2004–2009); ministr spravedlnosti, ministr pro veřejnou službu a správní reformu, ministr vysokoškolského vzdělávání a výzkumu, ministr pro komunikaci a sdělovací prostředky, ministr pro náboženské otázky (2009–2013); spolupředseda ministerské konference pro Boloňský proces v letech 2005 a 2009; spolupředseda ministerské konference Evropské vesmírné agentury (2012–2013); soudce Soudního dvora od 7. října 2013.

**Küllike Jürimäe**

narozena v roce 1962; držitelka diplomu v oboru právo univerzity v Tartu (1981–1986); asistentka státního zástupce v Tallinnu (1986–1991); držitelka diplomu Estonské diplomatické školy (1991–1992); právní poradkyně (1991–1993) a vrchní rada hospodářské a průmyslové komory (1992–1993); soudkyně odvolacího soudu v Tallinnu (1993–2004); European Master v oboru lidská práva a demokratizace, univerzity v Padově a v Nottinghamu (2002–2003); soudkyně Tribunálu od 12. května 2004 do 23. října 2013; soudkyně Soudního dvora od 23. října 2013.

**Maciej Szpunar**

narozen v roce 1971; diplom v oboru právo získal na Slezské univerzitě a v Collège d'Europe v Brugách; doktor práv (2000); docent právních věd (2009); profesor práva (2013); hostující profesor na Jesus College, Cambridge (1998), na univerzitě v Lutychu (1999) a na Evropském univerzitním institutu ve Florencii (2003); advokát (2001–2008), člen Výboru pro mezinárodní právo soukromé komise pro kodifikaci soukromého práva na Ministerstvu spravedlnosti (2001–2008); člen vědeckého výboru Akademie evropského práva v Trevíru (od roku 2008); člen pracovní skupiny pro platné komunitární právo soukromé „Acquis Group“ (od roku 2006); státní podtajemník na Úřadu pro evropskou integraci (2008–2009), poté na ministerstvu zahraničních věcí (2010–2013); místopředseda vědeckého výboru Justičního institutu; zmocněnec polské vlády v řadě právních věcí projednávaných soudy Evropské unie; vedoucí polské delegace při jednáních o Smlouvě o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii; člen redakční rady několika právnických časopisů; autor řady publikací v oblasti evropského práva a mezinárodního práva soukromého; generální advokát Soudního dvora od 23. října 2013.

**Constantinos Lycourgos**

narozen v roce 1964; diplom z postgraduálního studia (diplôme d'études approfondies) v oboru právo Společenství (1987), doktor práv na Université Panthéon-Assas (1991); přednášející v centru celoživotního vzdělávání při Université Panthéon-Assas; přijat do kyperské advokátní komory (1993); zvláštní poradce pro evropské záležitosti ministra zahraničních věcí Kypru (1996–1999); člen vyjednávací skupiny pro přistoupení Kypru k Evropské unii (1998–2003); poradce pro oblast unijního práva v úřadu právní služby Kyperské republiky (1999–2002); člen řecko-kyperských delegací při vyjednávání o celkovém řešení kyperského problému (2002–2014); hlavní právní referent (2002–2007) a poté hlavní právní poradce Kyperské republiky (2007–2014) a ředitel odboru evropského práva v úřadu právní služby Kyperské republiky (2003–2014); zmocněnec kyperské vlády před soudy Evropské unie (2004–2014); člen správní rady Evropské organizace pro veřejné právo (Atény, Řecko) od roku 2013; soudce Soudního dvora od 8. října 2014.

**Alfredo Calot Escobar**

narozen v roce 1961; licencié en droit (diplom v oboru právo) na univerzitě ve Valencii (1979–1984); obchodní analytik u Rady obchodních komor Valencijského autonomního společenství (1986); právník lingvista u Soudního dvora (1986–1990); právník revizor u Soudního dvora (1990–1993); rada na odboru tisku a informací Soudního dvora (1993–1995); rada na sekretariátu institucionálního výboru Evropského parlamentu (1995–1996); atašé vedoucího kanceláře Soudního dvora (1996–1999); referendář u Soudního dvora (1999–2000); vedoucí španělského překladatelského oddělení Soudního dvora (2000–2001); ředitel, poté generální ředitel překladatelské služby Soudního dvora (2001–2010); vedoucí kanceláře Soudního dvora od 7. října 2010.

2. Změny ve složení Soudního dvora v roce 2014

Slavnostní zasedání konané dne 8. října 2014

Po odstoupení pana Georgeho Arestise jmenovali zástupci vlád členských států Evropské unie rozhodnutím ze dne 24. září 2014 pro zbývající část funkčního období, tj. až do 6. října 2018, pana Constantinose Lycourgose.

U příležitosti složení přísahy nového soudce a jeho nástupu do funkce se toho dne konalo v sídle Soudního dvora Evropské unie slavnostní zasedání.

3. Protokolární pořádky

od 1. ledna 2014 do 3. července 2014

Pan V. SKOURIS, předseda Soudního dvora
Pan K. LENAERTS, místopředseda Soudního dvora
Pan A. TIZZANO, předseda prvního senátu
Paní R. SILVA DE LAPUERTA, předsedkyně druhého senátu
Pan M. ILEŠIČ, předseda třetího senátu
Pan L. BAY LARSEN, předseda čtvrtého senátu
Pan T. von DANWITZ, předseda pátého senátu
Pan P. CRUZ VILLALÓN, první generální advokát
Pan E. JUHÁSZ, předseda desátého senátu
Pan A. BORG BARTHET, předseda šestého senátu
Pan M. SAFJAN, předseda devátého senátu
Pan C. G. FERNLUND, předseda osmého senátu
Pan J. L. da CRUZ VILAÇA, předseda sedmého senátu
Pan A. ROSAS, soudce
Paní J. KOKOTT, generální advokátka
Pan G. ARESTIS, soudce
Pan J. MALENOVSKÝ, soudce
Pan E. LEVITS, soudce
Pan A. Ó CAOIMH, soudce
Paní E. SHARPSTON, generální advokátka
Pan P. MENGOZZI, generální advokát
Pan Y. BOT, generální advokát
Pan J.-C. BONICHOT, soudce
Pan A. ARABADŽEV, soudce
Paní C. TOADER, soudkyně
Pan D. ŠVÁBY, soudce
Paní M. BERGER, soudkyně
Pan N. JÄÄSKINEN, generální advokát
Paní A. PRECHAL, soudkyně
Pan E. JARAŠIŪNAS, soudce
Pan M. WATHELET, generální advokát
Pan C. VAJDA, soudce
Pan N. WAHL, generální advokát
Pan S. RODIN, soudce
Pan F. BILTGEN, soudce
Paní K. JÜRIMÄE, soudkyně
Pan M. SZPUNAR, generální advokát

Pan A. CALOT ESCOBAR, vedoucí soudní kanceláře

od 4. července 2014 do 8. října 2014

Pan V. SKOURIS, předseda
Pan K. LENAERTS, místopředseda
Pan A. TIZZANO, předseda prvního senátu
Paní R. SILVA DE LAPUERTA, předsedkyně druhého senátu
Pan M. ILEŠIČ, předseda třetího senátu
Pan L. BAY LARSEN, předseda čtvrtého senátu
Pan T. von DANWITZ, předseda pátého senátu
Pan M. WATHELET, první generální advokát
Pan A. Ó CAOIMH, předseda osmého senátu
Pan J.-C. BONICHOT, předseda sedmého senátu
Pan C. VAJDA, předseda desátého senátu
Pan S. RODIN, předseda šestého senátu
Paní K. JÜRIMÄE, předsedkyně devátého senátu
Pan A. ROSAS, soudce
Paní J. KOKOTT, generální advokátka
Pan E. JUHÁSZ, soudce
Pan G. ARESTIS, soudce
Pan A. BORG BARTHET, soudce
Pan J. MALENOVSKÝ, soudce
Pan E. LEVITS, soudce
Paní E. SHARPSTON, generální advokátka
Pan P. MENGOZZI, generální advokát
Pan Y. BOT, generální advokát
Pan A. ARABADŽEV, soudce
Paní C. TOADER, soudkyně
Pan M. SAFJAN, soudce
Pan D. ŠVÁBY, soudce
Paní M. BERGER, soudkyně
Pan N. JÄÄSKINEN, generální advokát
Pan P. CRUZ VILLALÓN, generální advokát
Paní A. PRECHAL, soudkyně
Pan E. JARAŠIŪNAS, soudce
Pan C. G. FERNLUND, soudce
Pan J. L. da CRUZ VILAÇA, soudce
Pan N. WAHL, generální advokát
Pan F. BILTGEN, soudce
Pan M. SZPUNAR, generální advokát

Pan A. CALOT ESCOBAR, vedoucí soudní kanceláře

od 9. října 2014 do 31. prosince 2014

Pan V. SKOURIS, předseda
Pan K. LENAERTS, místopředseda
Pan A. TIZZANO, předseda prvního senátu
Paní R. SILVA DE LAPUERTA, předsedkyně
druhého senátu
Pan M. ILEŠIČ, předseda třetího senátu
Pan L. BAY LARSEN, předseda čtvrtého senátu
Pan T. von DANWITZ, předseda pátého senátu
Pan M. WATHELET, první generální advokát
Pan A. Ó CAOIMH, předseda osmého senátu
Pan J.-C. BONICHOT, předseda sedmého senátu
Pan C. VAJDA, předseda desátého senátu
Pan S. RODIN, předseda šestého senátu
Paní K. JÜRIMÄE, předsedkyně devátého
senátu
Pan A. ROSAS, soudce
Paní J. KOKOTT, generální advokátka
Pan E. JUHÁSZ, soudce
Pan A. BORG BARTHET, soudce
Pan J. MALENOVSKÝ, soudce
Pan E. LEVITS, soudce
Paní E. SHARPSTON, generální advokátka
Pan P. MENGOZZI, generální advokát
Pan Y. BOT, generální advokát
Pan A. ARABADŽEV, soudce
Paní C. TOADER, soudkyně
Pan M. SAFJAN, soudce
Pan D. ŠVÁBY, soudce
Paní M. BERGER, soudkyně
Pan N. JÄÄSKINEN, generální advokát
Pan P. CRUZ VILLALÓN, generální advokát
Paní A. PRECHAL, soudkyně
Pan E. JARAŠIŪNAS, soudce
Pan C. G. FERNLUND, soudce
Pan J. L. da CRUZ VILAÇA, soudce
Pan N. WAHL, generální advokát
Pan F. BILTGEN, soudce
Pan M. SZPUNAR, generální advokát
Pan C. LYCOURGOS, soudce

Pan A. CALOT ESCOBAR, vedoucí soudní
kanceláře

4. Bývalí členové Soudního dvora

Pilotti Massimo, soudce (1952–1958), předseda od roku 1952 do roku 1958
Serrarens Petrus, soudce (1952–1958)
Van Kleffens Adrianus, soudce (1952–1958)
Rueff Jacques, soudce (1952–1959 a 1960–1962)
Riese Otto, soudce (1952–1963)
Lagrange Maurice, generální advokát (1952–1964)
Delvaux Louis, soudce (1952–1967)
Hammes Charles Léon, soudce (1952–1967), předseda od roku 1964 do roku 1967
Roemer Karl, generální advokát (1953–1973)
Catalano Nicola, soudce (1958–1962)
Rossi Rino, soudce (1958–1964)
Donner Andreas Matthias, soudce (1958–1979), předseda od roku 1958 do roku 1964
Trabucchi Alberto, soudce (1962–1972), poté generální advokát (1973–1976)
Lecourt Robert, soudce (1962–1976), předseda od roku 1967 do roku 1976
Strauss Walter, soudce (1963–1970)
Gand Joseph, generální advokát (1964–1970)
Monaco Riccardo, soudce (1964–1976)
Mertens de Wilmars Josse J., soudce (1967–1984), předseda od roku 1980 do roku 1984
Pescatore Pierre, soudce (1967–1985)
Dutheillet de Lamothe Alain Louis, generální advokát (1970–1972)
Kutscher Hans, soudce (1970–1980), předseda od roku 1976 do roku 1980
Mayras Henri, generální advokát (1972–1981)
O'Dalaigh Cearbhall, soudce (1973–1974)
Sørensen Max, soudce (1973–1979)
Reischl Gerhard, generální advokát (1973–1981)
Warner Jean-Pierre, generální advokát (1973–1981)
Mackenzie Stuart Alexander J., soudce (1973–1988), předseda od roku 1984 do roku 1988
O'Keefe Aindrias, soudce (1974–1985)
Touffait Adolphe, soudce (1976–1982)
Capotorti Francesco, soudce (1976), poté generální advokát (1976–1982)
Bosco Giacinto, soudce (1976–1988)
Koopmans Thymen, soudce (1979–1990)
Due Ole, soudce (1979–1994), předseda od roku 1988 do roku 1994
Everling Ulrich, soudce (1980–1988)
Chloros Alexandros, soudce (1981–1982)
Rozès Simone, generální advokátka (1981–1984)
Verloren van Themaat Pieter, generální advokát (1981–1986)
Slynn Sir Gordon, generální advokát (1981–1988), poté soudce (1988–1992)
Grévisse Fernand, soudce (1981–1982 et 1988–1994)
Bahlmann Kai, soudce (1982–1988)
Galmot Yves, soudce (1982–1988)
Mancini G. Federico, generální advokát (1982–1988), poté soudce (1988–1999)
Kakouris Constantinos, soudce (1983–1997)

Darmon Marco, generální advokát (1984–1994)
Joliet René, soudce (1984–1995)
Lenz Carl Otto, generální advokát (1984–1997)
O'Higgins Thomas Francis, soudce (1985–1991)
Schockweiler Fernand, soudce (1985–1996)
Da Cruz Vilaça José Luís, generální advokát (1986–1988)
De Carvalho Moitinho de Almeida José Carlos, soudce (1986–2000)
Mischo Jean, generální advokát (1986–1991 et 1997–2003)
Rodríguez Iglesias Gil Carlos, soudce (1986–2003), předseda od roku 1994 do roku 2003
Diez de Velasco Manuel, soudce (1988–1994)
Zuleeg Manfred, soudce (1988–1994)
Van Gerven Walter, generální advokát (1988–1994)
Tesauro Giuseppe, generální advokát (1988–1998)
Jacobs Francis Geoffrey, generální advokát (1988–2006)
Kapteyn Paul Joan George, soudce (1990–2000)
Murray John L., soudce (1991–1999)
Gulmann Claus Christian, generální advokát (1991–1994), poté soudce (1994–2006)
Edward David Alexander Ogilvy, soudce (1992–2004)
Elmer Michael Bendik, generální advokát (1994–1997)
Hirsch Günter, soudce (1994–2000)
Cosmas Georges, generální advokát (1994–2000)
La Pergola Antonio Mario, soudce (1994 et 1999–2006), generální advokát (1995–1999)
Puissochet Jean-Pierre, soudce (1994–2006)
Léger Philippe, generální advokát (1994–2006)
Ragnemalm Hans, soudce (1995–2000)
Fennelly Nial, generální advokát (1995–2000)
Sevón Leif, soudce (1995–2002)
Wathelet Melchior, soudce (1995–2003)
Jann Peter, soudce (1995–2009)
Ruiz-Jarabo Colomer Dámaso, generální advokát (1995–2009)
Schintgen Romain, soudce (1996–2008)
Ioannou Krateros, soudce (1997–1999)
Alber Siegbert, generální advokát (1997–2003)
Saggio Antonio, generální advokát (1998–2000)
O'Kelly Macken Fidelma, soudce (1999–2004)
Von Bahr Stig, soudce (2000–2006)
Colneric Ninon, soudkyně (2000–2006)
Geelhoed Leendert A., generální advokát (2000–2006)
Stix-Hackl Christine, generální advokátka (2000–2006)
Timmermans Christiaan Willem Anton, soudce (2000–2010)
Da Cunha Rodrigues José Narciso, soudce (2000–2012)
Poiars Pessoa Maduro Luís Miguel, generální advokát (2003–2009)
Makarczyk Jerzy, soudce (2004–2009)
Klučka Ján, soudce (2004–2009)
Kūris Pranas, soudce (2004–2010)
Schiemann Konrad Hermann Theodor, soudce (2004–2012)

Löhmus Uno, soudce (2004–2013)
Lindh Pernilla, soudkyně (2006–2011)
Mazák Ján, generální advokát (2006–2012)
Trstenjak Verica, generální advokátka (2006–2012)
Kasel Jean-Jacques, soudce (2008–2013)
Arestis Georges, soudce (2004–2014)

Předsedové

Pilotti Massimo (1952–1958)
Donner Andreas Matthias (1958–1964)
Hammes Charles Léon (1964–1967)
Lecourt Robert (1967–1976)
Kutscher Hans (1976–1980)
Mertens de Wilmars Josse J. (1980–1984)
Mackenzie Stuart Alexander John (1984–1988)
Due Ole (1988–1994)
Rodríguez Iglésias Gil Carlos (1994–2003)

Vedoucí soudní kanceláře

Van Houtte Albert (1953–1982)
Heim Paul (1982–1988)
Giraud Jean-Guy (1988–1994)
Grass Roger (1994–2010)

D – Soudní statistiky Soudního dvora

Obecná činnost Soudního dvora

1. Zahájené, ukončené, projednávané věci (2010–2014)

Zahájené věci

2. Povaha řízení (2010–2014)
3. Předmět žalob (2014)
4. Žaloby pro nesplnění povinnosti státem (2010–2014)

Ukončené věci

5. Povaha řízení (2010–2014)
6. Rozsudky, usnesení, posudky (2014)
7. Soudní kolegia (2010–2014)
8. Věci ukončené rozsudkem, posudkem nebo judikujícím usnesením (2010–2014)
9. Předmět žalob (2010–2014)
10. Předmět žalob (2014)
11. Rozsudky pro nesplnění povinnosti státem: směr rozhodnutí (2010–2014)
12. Délka trvání řízení (rozsudky a judikující usnesení) (2010–2014)

Věci projednávané k 31. prosinci

13. Povaha řízení (2010–2014)
14. Soudní kolegia (2010–2014)

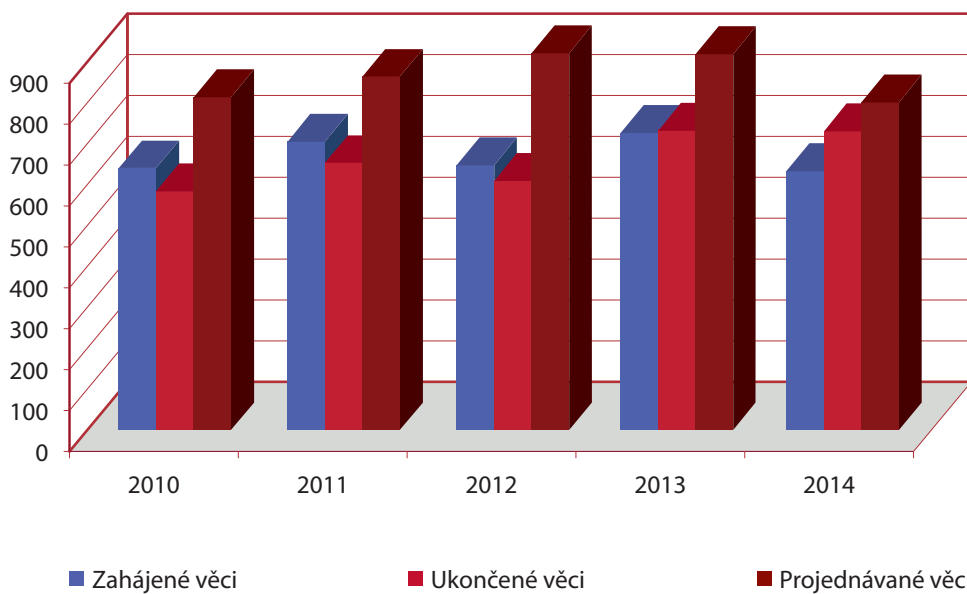
Ostatní aspekty

15. Zrychlená řízení (2010–2014)
16. Naléhavá řízení o předběžné otázce (2010–2014)
17. Řízení o předběžných opatřeních (2014)

Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2014)

18. Zahájené věci a rozsudky
19. Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a za rok)
20. Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a soudu)
21. Podané žaloby pro nesplnění povinnosti státem

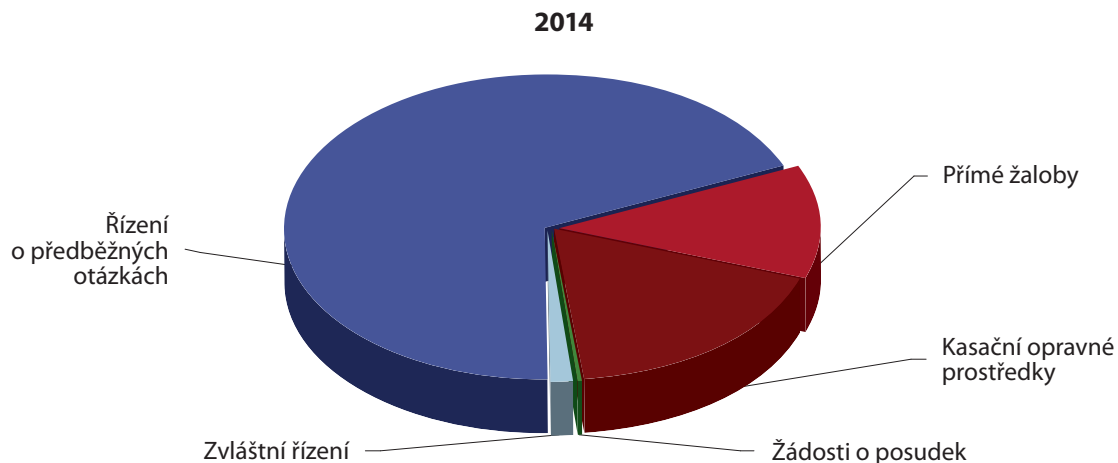
1. *Obecná činnost Soudního dvora* Zahájené, ukončené, projednávané věci (2010–2014)¹



	2010	2011	2012	2013	2014
Zahájené věci	631	688	632	699	622
Ukončené věci	574	638	595	701	719
Projednávané věci	799	849	886	884	787

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

2. Zahájené věci – Povaha řízení (2010–2014)¹



	2010	2011	2012	2013	2014
Řízení o předběžných otázkách	385	423	404	450	428
Přímé žaloby	136	81	73	72	74
Kasační opravné prostředky	97	162	136	161	111
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	6	13	3	5	
Žádosti o posudek			1	2	1
Zvláštní řízení ²	7	9	15	9	8
Celkem	631	688	632	699	622
Návrhy na předběžná opatření	3	3		1	3

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

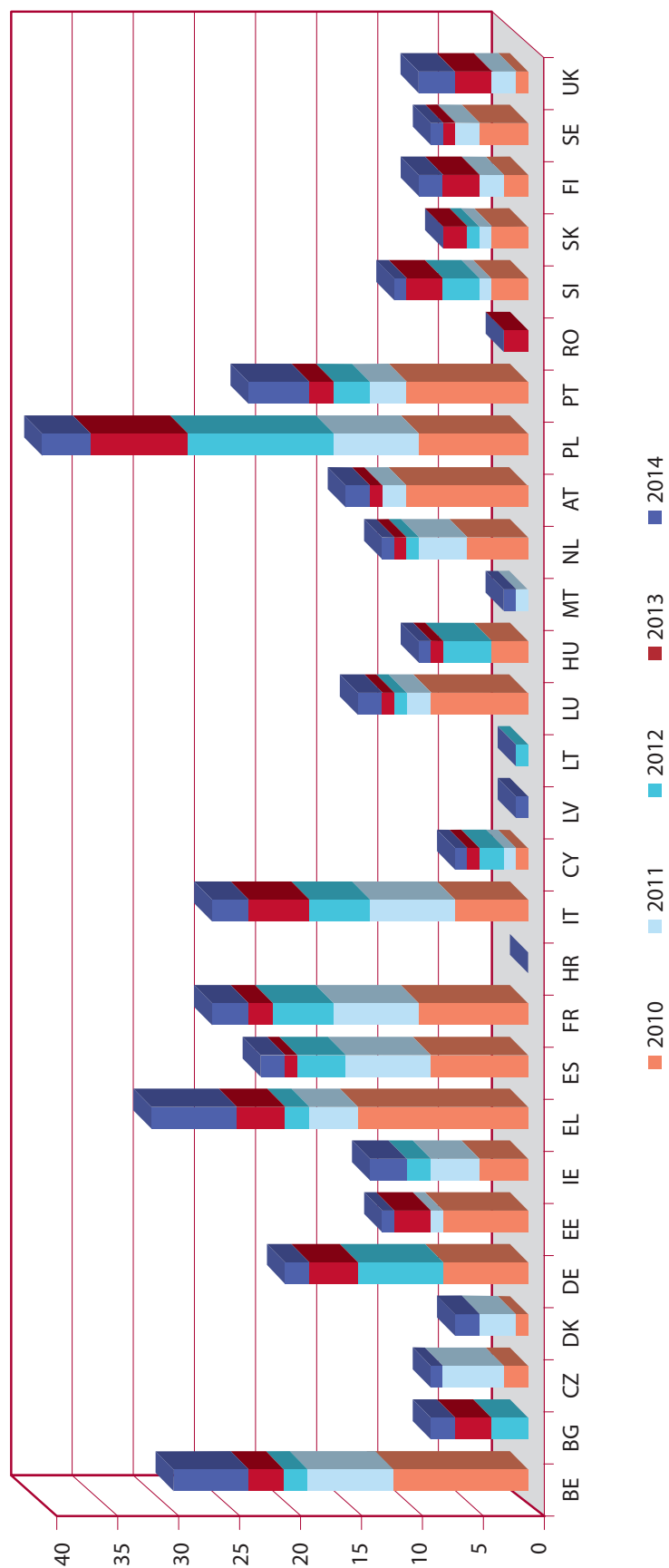
² Za „zvláštní řízení“ jsou považována: právní pomoc, určení nákladů řízení, odpor proti rozsudku pro zmeškání, námitka třetí osoby, obnova řízení, výklad rozsudku, přezkum návrhu prvního generálního advokáta, aby Soudní dvůr přezkoumal rozhodnutí Tribunálu, řízení o zabavení pohledávky; věci v oblasti imunit.

3. Zahájené věci – Předmět řízení (2014)¹

	Řízení o předběžných otázkách	Přímé žaloby	Kasační opravné prostředky	Žádosti o posudek	Celkem	Zvláštní řízení
Celní unie a společný celní tarif	19		5		24	
Daně	54	3			57	
Doprava	24	5			29	
Duševní a průmyslové vlastnictví	13		34		47	
Energie		4			4	
Evropské občanství	7	1	1		9	
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům...)	4				4	
Hospodářská a měnová politika	2		1		3	
Hospodářská soutěž	8		15		23	
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost			1		1	
Institucionální právo	2	12	11		25	2
Obchodní politika	8		3		11	
Ochrana spotřebitele	34				34	
Politika rybolovu			2		2	
Právní zásady Unie	21	1	1		23	
Přístup k dokumentům			1		1	
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	49	3	1		53	
Průmyslová politika	8	1			9	
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)	2				2	
Sbližování právních předpisů	19	2			21	
Sociální politika	20	5			25	
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	4	2			6	
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	1	1	5		7	
Státní podpory	11	6	15		32	
Svoboda usazování	26				26	
Transevropské sítě			1		1	
Veřejné zakázky	20		1		21	
Veřejné zdraví		1	1		2	
Vnější činnost Evropské unie	2				2	
Volný pohyb kapitálu	5	2			7	
Volný pohyb osob	6	5			11	
Volný pohyb služeb	16	1	1	1	19	
Volný pohyb zboží	10	1			11	
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír			2		2	
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport			1		1	
Zaměstnanost			1		1	
Zemědělství	9	1	3		13	
Životní prostředí	22	15	4		41	
SFEU	426	72	111	1	610	2
Řízení						6
Služební řád	1				1	
Výsady a imunity	1	1			2	
Různé	2	1			3	6
Smlouva o AE		1			1	
CELKEM	428	74	111	1	614	8

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

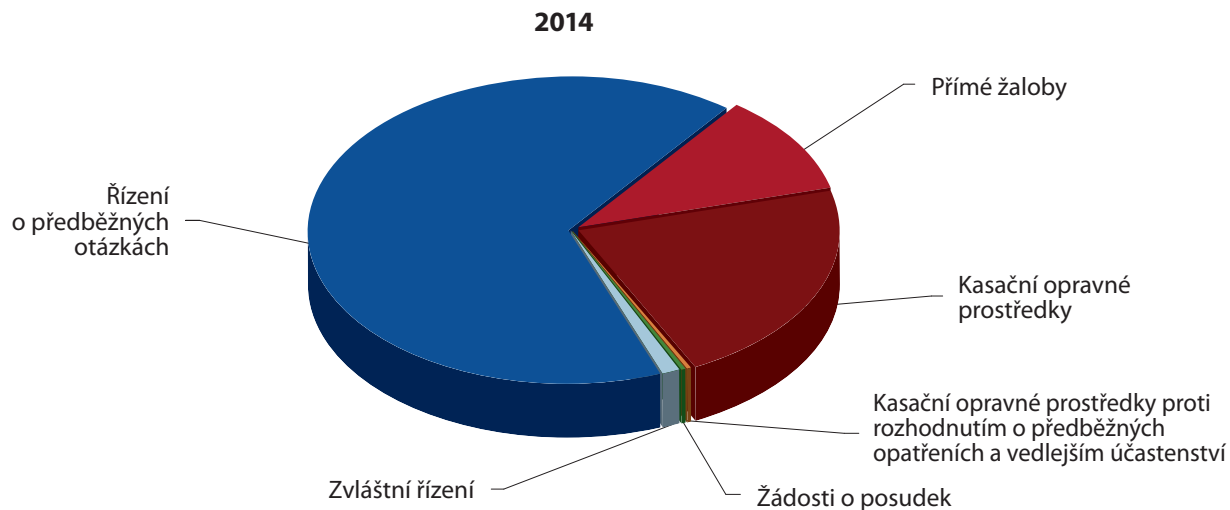
4. Zahájené věci – Žaloby pro nesplnění povinnosti státem (2010–2014)¹



	2010	2011	2012	2013	2014
Belgie	11	7	2	3	6
Bulharsko			3	3	2
Česká republika	2	5			1
Dánsko	1	3			2
Německo	7		7	4	2
Estonsko	7	1		3	1
Irsko	4	4	2		3
Řecko	14	4	2	4	7
Španělsko	8	7	4	1	2
Francie	9	7	5	2	3
Chorvatsko					
Itálie	6	7	5	5	3
Kypr	1	1	2	1	1
Lotyšsko					1
Litva			1		
Lucembursko	8	2	1	1	2
Maďarsko	3		4	1	1
Malta		1			1
Nizozemsko	5	4	1	1	1
Rakousko	10	2		1	2
Polsko	9	7	12	8	4
Portugalsko	10	3	3	2	5
Rumunsko				2	
Slovinsko	3	1	3	3	1
Slovensko	3	1	1	2	
Finsko	2	2		3	2
Švédsko	4	2		1	1
Spojené království	1	2		3	3
Celkem	128	73	58	54	57

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

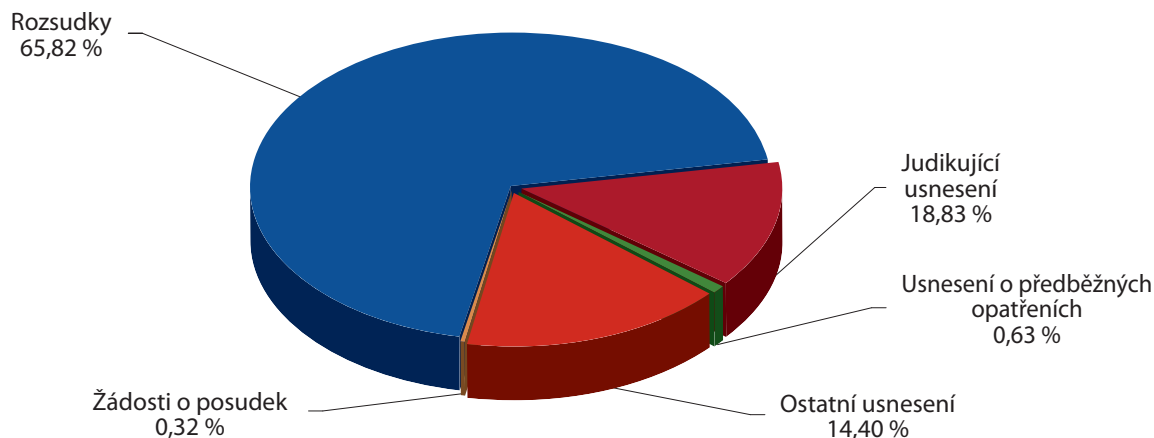
5. Ukončené věci – Povaha řízení (2010–2014)¹



	2010	2011	2012	2013	2014
Řízení o předběžných otázkách	339	388	386	413	476
Přímé žaloby	139	117	70	110	76
Kasační opravné prostředky	84	117	117	155	157
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	4	7	12	5	1
Žádosti o posudek		1		1	2
Zvláštní řízení	8	8	10	17	7
Celkem	574	638	595	701	719

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

6. Ukončené věci – Rozsudky, usnesení, posudky (2014)¹



	Rozsudky	Judikující usnesení ²	Usnesení o předběžných opatřeních ³	Ostatní usnesení ⁴	Žádosti o posudek	Celkem
Řízení o předběžných otázkách	296	60		64		420
Přímé žaloby	56			19		75
Kasační opravné prostředky	64	53	3	8		128
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství			1			1
Žádosti o posudek					2	2
Zvláštní řízení		6				6
Celkem	416	119	4	91	2	632

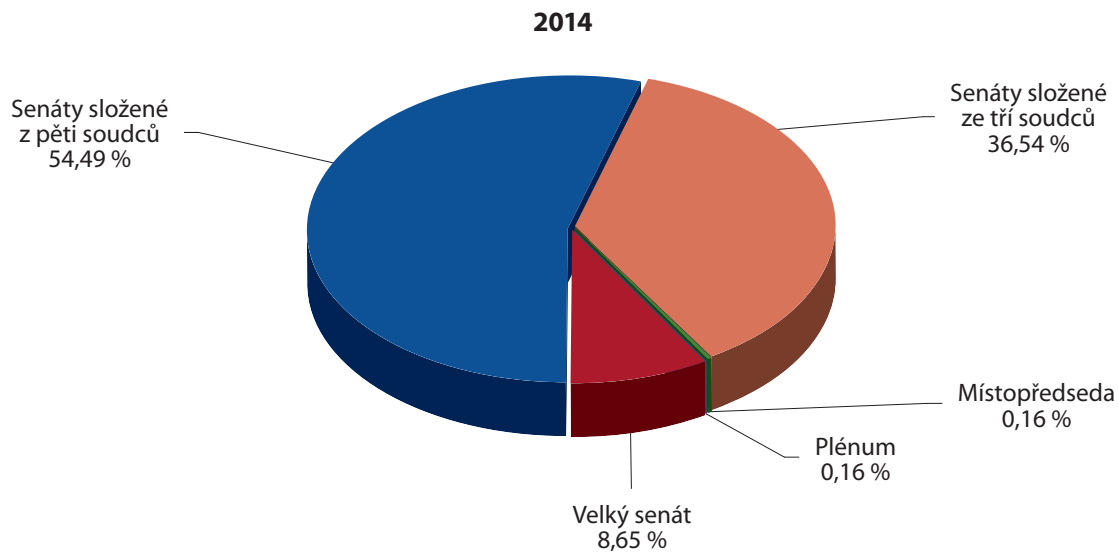
¹ Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (řada spojených věcí = jedna věc).

² Usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení Tribunálu.

³ Usnesení vydaná k návrhu na základě článků 278 SFEU nebo 279 SFEU (dříve článků 242 ES a 243 ES) nebo na základě článku 280 SFEU (dříve článku 244 ES) nebo na základě odpovídajících ustanovení SESAE nebo na základě kasačního opravného prostředku proti usnesení o předběžném opatření nebo vedlejším účastenství.

⁴ Usnesení ukončující řízení vyškrtnutím, nevydáním rozhodnutí ve věci nebo postoupením Tribunálu.

7. Ukončené věci – Soudní kolegia (2010–2014)¹

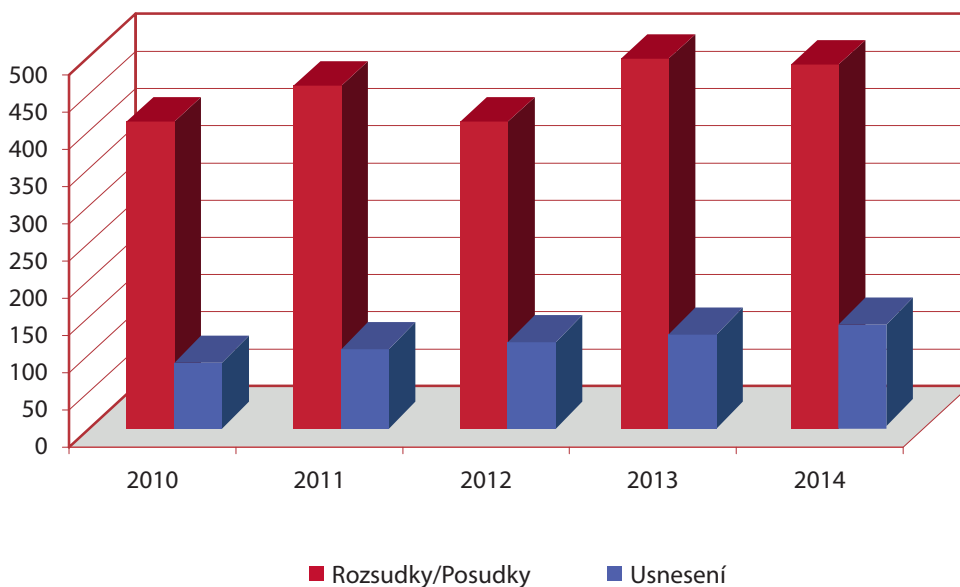


	2010			2011			2012			2013			2014		
	Rozsudky/Posudky	Usnesení ²	Celkem	Rozsudky/Posudky	Usnesení ²	Celkem	Rozsudky/Posudky	Usnesení ²	Celkem	Rozsudky/Posudky	Usnesení ²	Celkem	Rozsudky/Posudky	Usnesení ²	Celkem
Plénium				1		1	1		1				1		1
Velký senát	70	1	71	62		62	47		47	52		52	51	3	54
Senáty složené z pěti soudců	280	8	288	290	10	300	275	8	283	348	18	366	320	20	340
Senáty složené ze tří soudců	56	76	132	91	86	177	83	97	180	91	106	197	110	118	228
Předseda		5	5		4	4		12	12						
Místopředseda											5	5		1	1
Celkem	406	90	496	444	100	544	406	117	523	491	129	620	482	142	624

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

² Usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyřknutí, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení Tribunálu.

8. *Věci ukončené rozsudkem, posudkem nebo judikujícím usnesením (2010–2014)^{1 2}*



	2010	2011	2012	2013	2014
Rozsudky/Posudky	406	444	406	491	482
Usnesení	90	100	117	129	142
Celkem	496	544	523	620	624

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

² Usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení Tribunálu.

9. Věci ukončené rozsudkem, posudkem nebo judikujícím usnesením – Předmět řízení (2010–2014)¹

	2010	2011	2012	2013	2014
Celní unie a společný celní tarif ⁴	15	19	19	11	21
Cestovní ruch			1		
Daně	66	49	64	74	52
Doprava	4	7	14	17	18
Duševní a průmyslové vlastnictví	38	47	46	43	69
Energie	2	2		1	3
Evropské občanství	6	6	8	12	9
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům...) ²	1	4	3	2	5
Hospodářská a měnová politika	1		3		1
Hospodářská soutěž	13	19	30	42	28
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost			3	6	8
Institucionální právo	26	20	27	31	18
Obchodní politika	2	2	8	6	7
Ochrana spotřebitele ³	3	4	9	19	20
Politika rybolovu	2	1			5
Právní zásady Unie	4	15	7	17	23
Právo podniků	17	8	1	4	3
Přistoupení nových států		1	2		
Přístup k dokumentům		2	5	6	4
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	24	24	37	46	51
Průmyslová politika	9	9	8	15	3
Regionální politika	2				
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)		1			5
Rozpočet Společenství ²	1				
Sbližování právních předpisů	15	15	12	24	25
Sociální politika	36	36	28	27	51
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	6	8	8	12	6
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	2	3	9	12	3
Společný celní tarif ⁴	7	2			
Státní podpory	16	48	10	34	41
Svoboda usazování	17	21	6	13	9
Veřejné zakázky		8	12	12	13
Veřejné zdraví		3	1	2	3
Vlastní zdroje Společenství ²	5	2			
Vnější činnost Evropské unie	10	8	5	4	6
Volný pohyb kapitálu	6	14	21	8	6
Volný pohyb osob	17	9	18	15	20
Volný pohyb služeb	30	27	29	16	11
Volný pohyb zboží	6	8	7	1	10
Výzkum, informace, vzdělávání, statistiky	1				
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír			1	1	

>>>

	2010	2011	2012	2013	2014
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport			1		1
Zemědělství	15	23	22	33	29
Životní prostředí ³	9	35	27	35	30
Životní prostředí a spotřebitelé ³	48	25	1		
Smlouva o ES/SFEU	482	535	513	601	617
Smlouva o EU	4	1			
Smlouva o ESUO		1			
Řízení	6	5	7	14	6
Služební řád	4			5	1
Výsady a imunity		2	3		
Různé	10	7	10	19	7
CELKEM	496	544	523	620	624

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

² Oddíly „Rozpočet Společenství“ a „Vlastní zdroje Společenství“ byly v případě věcí zahájených po 1. prosinci 2009 spojeny do oddílu „Finanční předpisy“.

³ Položka „Životní prostředí a spotřebitelé“ byla pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 rozdělena do dvou částí.

⁴ Položky „Společný celní tarif“ a „Celní unie“ byly pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 spojeny.

10. *Věci ukončené rozsudkem, posudkem nebo judikujícím usnesením – Předmět řízení (2014)*¹

	Rozsudky/ Posudky	Usnesení ²	Celkem
Celní unie a společný celní tarif	20	1	21
Daně	46	6	52
Doprava	17	1	18
Duševní a průmyslové vlastnictví	36	33	69
Energie	3		3
Evropské občanství	7	2	9
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům...)	4	1	5
Hospodářská a měnová politika	1		1
Hospodářská soutěž	26	2	28
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	8		8
Institucionální právo	14	4	18
Obchodní politika	7		7
Ochrana spotřebitele	17	3	20
Politika rybolovu	5		5
Právní zásady Unie	10	13	23
Právo podniků	2	1	3
Přístup k dokumentům	3	1	4
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	47	4	51
Průmyslová politika	2	1	3
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)		5	5
Sbližování právních předpisů	23	2	25
Sociální politika	43	8	51
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	6		6
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	2	1	3
Státní podpory	13	28	41
Svoboda usazování	9		9
Veřejné zakázky	11	2	13
Veřejné zdraví	2	1	3
Vnější činnost Evropské unie	4	2	6
Volný pohyb kapitálu	6		6
Volný pohyb osob	20		20
Volný pohyb služeb	9	2	11
Volný pohyb zboží	8	2	10
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport		1	1
Zemědělství	22	7	29
Životní prostředí	28	2	30
Smlouva o ES/SFEU	481	136	617

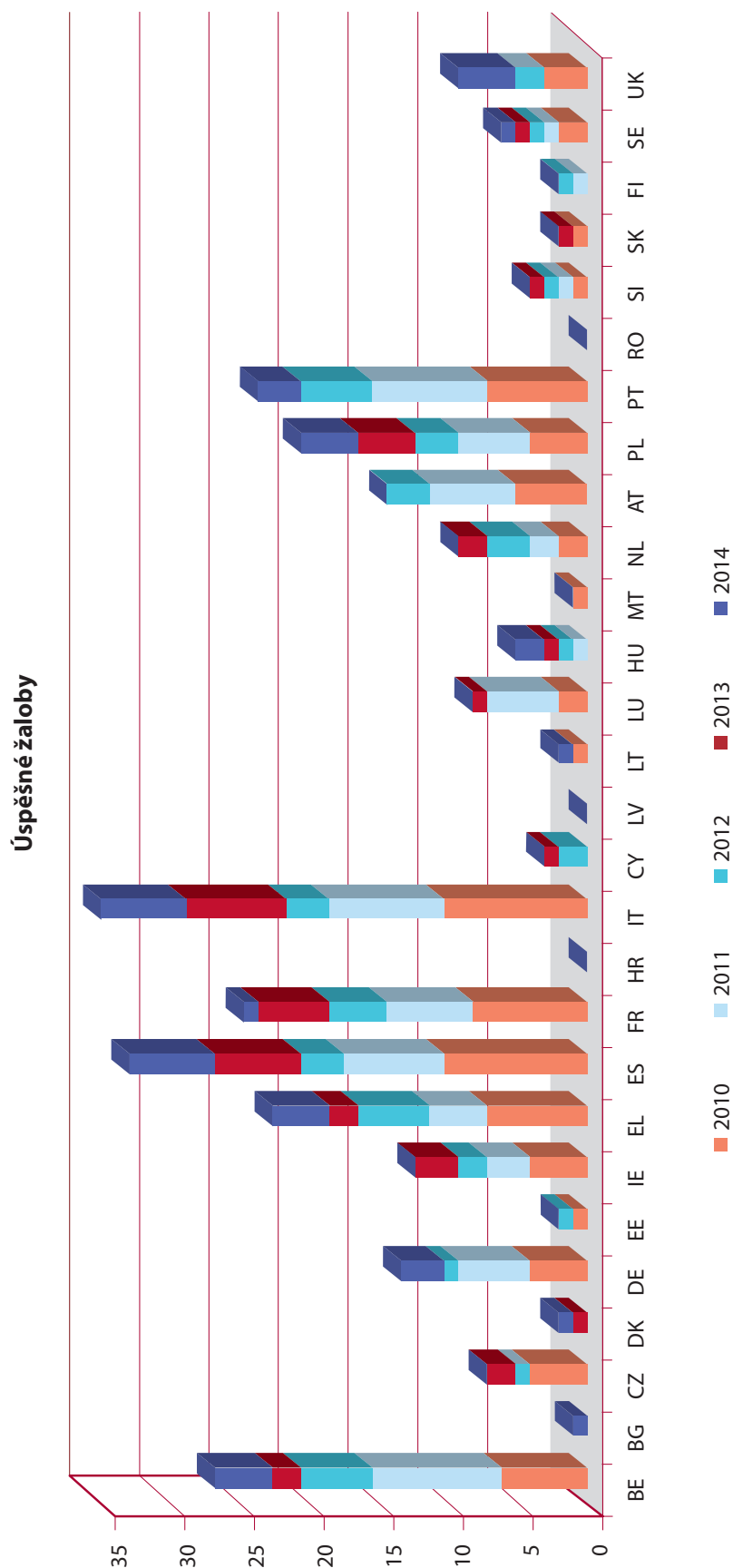
>>>

	Rozsudky/ Posudky	Usnesení²	Celkem
Řízení		6	6
Služební řád	1		1
Různé	1	6	7
CELKEM	482	142	624

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

² Usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení Tribunálu.

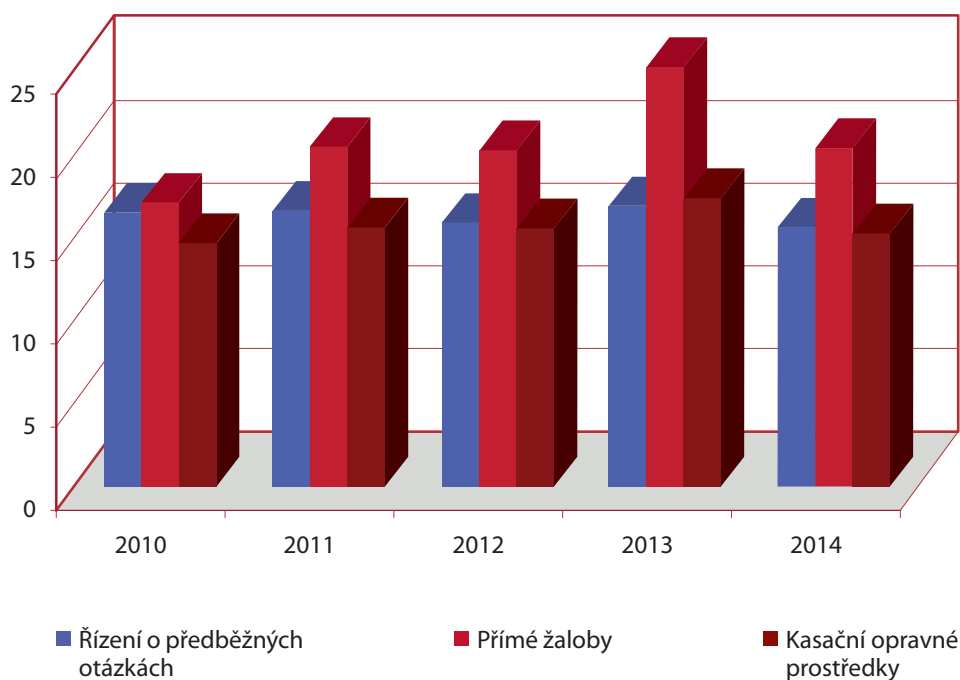
11. Ukončené věci – Rozsudky pro nesplnění povinnosti státem: směr rozhodnutí (2010–2014)¹



	2010		2011		2012		2013		2014	
	Úspěšné	Zamítnuté	Úspěšné	Zamítnuté	Úspěšné	Zamítnuté	Úspěšné	Zamítnuté	Úspěšné	Zamítnuté
Belgie	6	1	9	1	5	1	2	1	4	1
Bulharsko										
Česká republika	4				1		2	2		1
Dánsko							1	1	1	
Německo	4	2	5		1	2		2	3	1
Estonsko	1				1					
Irsko	4		3		2		3	1		
Řecko	7		4		5		2	1	4	
Španělsko	10	2	7	1	3		6		6	
Francie	8	2	6		4		5	3	1	
Chorvatsko										
Itálie	10		8	1	3		7	1	6	
Kypr				1	2		1			
Lotyšsko										
Litva	1								1	
Lucembursko	2		5				1	1		
Maďarsko			1	1	1		1		2	
Malta	1	1		1						
Nizozemsko	2	1	2		3	1	2	2		1
Rakousko	5		6		3			1		
Polsko	4	1	5		3		4	2	4	
Portugalsko	7	1	8	1	5			1	3	
Rumunsko				1						
Slovensko	1		1		1		1			
Finsko			1		1	1		2		
Švédsko	2		1		1		1	1	1	
Spojené království	3	1			2			1	4	
Celkem	83	12	72	9	47	5	40	23	41	3

¹ Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (řada spojených věcí = jedna věc).

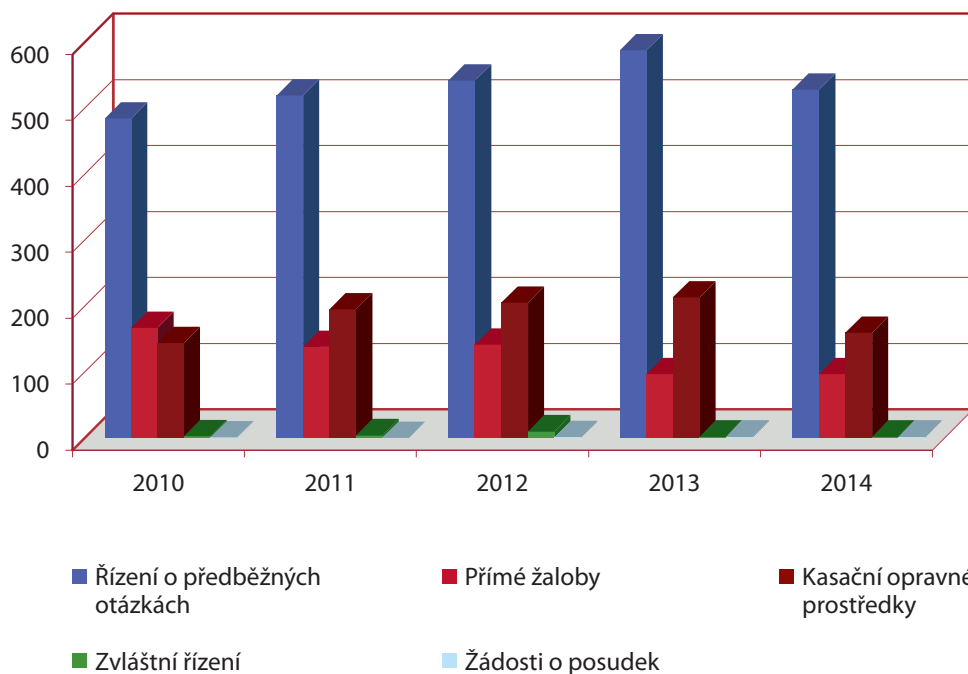
12. Ukončené věci – Délka trvání řízení (2010–2014)¹ (judikující rozsudky a usnesení)



	2010	2011	2012	2013	2014
Řízení o předběžných otázkách	16,1	16,3	15,6	16,3	15,0
Řízení o naléhavé předběžné otázce	2,2	2,5	1,9	2,2	2,2
Přímé žaloby	16,7	20,3	19,7	24,3	20,0
Kasační opravné prostředky	14,0	15,1	15,2	16,6	14,5

¹ Délka trvání je vyjádřena v měsících a desetínách měsíce. Z výpočtu délky trvání řízení jsou vyloučeny: věci zahrnující mezitímní rozsudek nebo dokazování; posudky; zvláštní řízení (a sice právní pomoc, určení nákladů řízení, oprava rozsudku, odpor proti rozsudku, námitky třetí osoby, výklad rozsudku, obnova řízení, přezkum návrhu prvního generálního advokáta, aby Soudní dvůr přezkoumal rozhodnutí Tribunálu, řízení o soudním zabavení pohledávky); věci ukončené usnesením o vyškrtnutí, nevydáním rozhodnutí ve věci, postoupením Tribunálu, řízení o předběžných opatřeních, jakož i kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství.

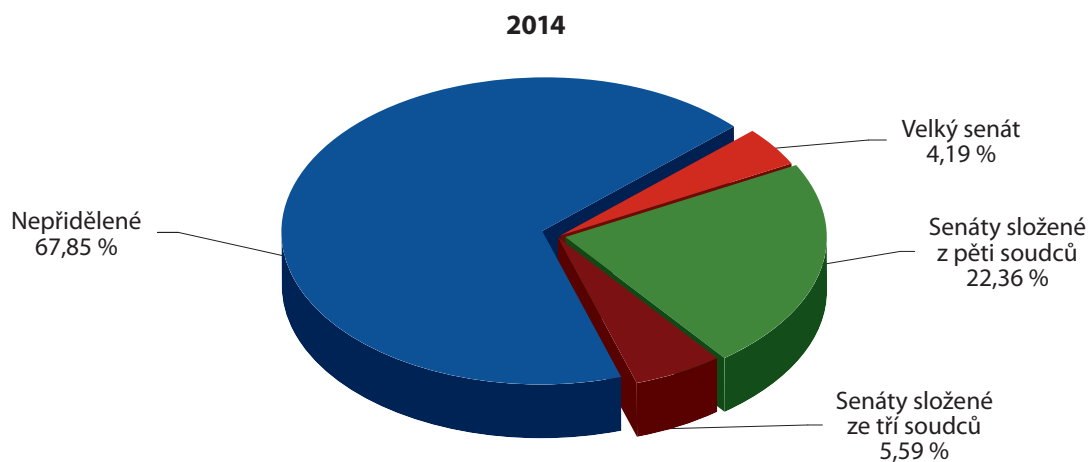
13. Věci projednávané k 31. prosinci – Povaha řízení (2010–2014)¹



	2010	2011	2012	2013	2014
Řízení o předběžných otázkách	484	519	537	574	526
Přímé žaloby	167	131	134	96	94
Kasační opravné prostředky	144	195	205	211	164
Zvláštní řízení	3	4	9	1	2
Žádosti o posudek	1		1	2	1
Celkem	799	849	886	884	787

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

14. Věci projednávané k 31. prosinci – Soudní kolegia (2010–2014)¹



	2010	2011	2012	2013	2014
Plénium	1				
Velký senát	49	42	44	37	33
Senáty složené z pěti soudců	193	157	239	190	176
Senáty složené ze tří soudců	33	23	42	51	44
Předseda	4	10			
Místopředseda			1	1	
Nepřidělené	519	617	560	605	534
Celkem	799	849	886	884	787

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

15. Různé – Zrychlená řízení (2010–2014)

	2010		2011		2012		2013		2014	
	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí
Přímé žaloby		1			1			1		
Řízení o předběžných otázkách	4	8	2	7	1	5		16	2	10
Kasační opravné prostředky				5		1				
Celkem	4	9	2	12	2	6		17	2	10

16. Různé – Řízení o naléhavé předběžné otázce (2010–2014)

	2010		2011		2012		2013		2014	
	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	5	4	2	5	4	1	2	3	4	1
Sbližování právních předpisů										1
Celkem	5	4	2	5	4	1	2	3	4	2

17. Různé – Předběžná opatření (2014)¹

	Zahájená řízení o předběžných opatřeních	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastnství	Směr rozhodnutí	
			Zamítnutí	Povolení
Státní podpory	1		2	
Institucionální právo	1		1	
Obchodní politika	1		1	
CELKEM	3		4	

¹ Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (řada spojených věcí = jedna věc).

18. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2014) – Zahájené věci a rozsudky

Roky	Zahájené věci ¹							Rozsudky/ posudky ²
	Řízení o předběžných otázkách	Přímé žaloby	Kasační opravné prostředky	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Žádosti o posudek	Celkem	Návrhy na předběžná opatření	
1953		4				4		
1954		10				10		2
1955		9				9	2	4
1956		11				11	2	6
1957		19				19	2	4
1958		43				43		10
1959		46			1	47	5	13
1960		22			1	23	2	18
1961	1	24			1	26	1	11
1962	5	30				35	2	20
1963	6	99				105	7	17
1964	6	49				55	4	31
1965	7	55				62	4	52
1966	1	30				31	2	24
1967	23	14				37		24
1968	9	24				33	1	27
1969	17	60				77	2	30
1970	32	47				79		64
1971	37	59				96	1	60
1972	40	42				82	2	61
1973	61	131				192	6	80
1974	39	63				102	8	63
1975	69	61			1	131	5	78
1976	75	51			1	127	6	88
1977	84	74				158	6	100
1978	123	146			1	270	7	97
1979	106	1 218				1 324	6	138
1980	99	180				279	14	132
1981	108	214				322	17	128
1982	129	217				346	16	185
1983	98	199				297	11	151
1984	129	183				312	17	165
1985	139	294				433	23	211

>>>

Roky	Zahájené věci ¹							Rozsudky/ posudky ²
	Řízení o předběžných otázkách	Přímé žaloby	Kasační opravné prostředky	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Žádosti o posudek	Celkem	Návrhy na předběžná opatření	
1986	91	238				329	23	174
1987	144	251				395	21	208
1988	179	193				372	17	238
1989	139	244				383	19	188
1990	141	221	15	1		378	12	193
1991	186	140	13	1	2	342	9	204
1992	162	251	24	1	2	440	5	210
1993	204	265	17			486	13	203
1994	203	125	12	1	3	344	4	188
1995	251	109	46	2		408	3	172
1996	256	132	25	3		416	4	193
1997	239	169	30	5		443	1	242
1998	264	147	66	4		481	2	254
1999	255	214	68	4		541	4	235
2000	224	197	66	13	2	502	4	273
2001	237	187	72	7		503	6	244
2002	216	204	46	4		470	1	269
2003	210	277	63	5	1	556	7	308
2004	249	219	52	6	1	527	3	375
2005	221	179	66	1		467	2	362
2006	251	201	80	3		535	1	351
2007	265	221	79	8		573	3	379
2008	288	210	77	8	1	584	3	333
2009	302	143	105	2	1	553	1	376
2010	385	136	97	6		624	3	370
2011	423	81	162	13		679	3	370
2012	404	73	136	3	1	617		357
2013	450	72	161	5	2	690	1	434
2014	428	74	111		1	614	3	416
Celkem	8 710	8 901	1 689	106	23	19 429	359	10 213

¹ Hrubá čísla; s vyloučením zvláštních řízení.

² Čistá čísla.

19. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2014) – Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a za rok)

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Další ¹	Celkem
1961																			1											1
1962																			5											5
1963																1			5											6
1964												2							4											6
1965					4					2									1											7
1966																			1											1
1967	5				11					3						1			3											23
1968	1				4					1		1							2											9
1969	4				11					1						1														17
1970	4				21					2		2							3											32
1971	1				18					6		5				1			6											37
1972	5				20					1		4							10											40
1973	8				37					4		5				1			6											61
1974	5				15					6		5							7									1		39
1975	7			1	26					15		14				1			4									1		69
1976	11				28			1		8		12							14								1			75
1977	16			1	30			2		14		7							9								5			84
1978	7			3	46			1		12		11							38								5			123
1979	13			1	33			2		18		19				1			11								8			106
1980	14			2	24			3		14		19							17								6			99
1981	12			1	41					17		11				4			17								5			108
1982	10			1	36					39		18							21								4			129
1983	9			4	36			2		15		7							19								6			98
1984	13			2	38			1		34		10							22								9			129
1985	13				40			2		45		11				6			14								8			139
1986	13			4	18			4	2	1	19	5				1			16								8			91
1987	15			5	32			2	17	1	36	5				3			19									9		144

>>>

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Další ¹	Celkem
1988	30			4	34				1	38		28				2			26									16		179
1989	13			2	47		1	2	2	28		10				1			18			1						14		139
1990	17			5	34		4	2	6	21		25				4			9			2						12		141
1991	19			2	54		2	3	5	29		36				2			17			3						14		186
1992	16			3	62			1	5	15		22				1			18			1						18		162
1993	22			7	57		1	5	7	22		24				1			43			3						12		204
1994	19			4	44		2		13	36		46				1			13			1						24		203
1995	14			8	51		3	10	10	43		58				2			19	2		5					6	20		251
1996	30			4	66			4	6	24		70				2			10	6		6				3	4	21		256
1997	19			7	46		1	2	9	10		50				3			24	35		2				6	7	18		239
1998	12			7	49		3	5	55	16		39				2			21	16		7				2	6	24		264
1999	13			3	49		2	3	4	17		43				4			23	56		7				4	5	22		255
2000	15			3	47		2	3	5	12		50							12	31		8				5	4	26	1	224
2001	10			5	53		1	4	4	15		40				2			14	57		4				3	4	21		237
2002	18			8	59			7	3	8		37				4			12	31		3				7	5	14		216
2003	18			3	43		2	4	8	9		45				4			28	15		1				4	4	22		210
2004	24			4	50			1	18	8	21	48				1	2		28	12		1				4	5	22		249
2005	21		1	4	51		2	11	10	17		18				2	3		36	15	1	2				4	11	12		221
2006	17		3	3	77		1	14	17	24		34			1	1	4		20	12	2	3			1	5	2	10		251
2007	22	1	2	5	59	2	2	8	14	26		43			1		2		19	20	7	3	1			1	5	6	16	265
2008	24		1	6	71	2	1	9	17	12		39	1	3	3	4	6		34	25	4	1				4	7	14		288
2009	35	8	5	3	59	2		11	11	28		29	1	4	3		10	1	24	15	10	3	1	2	1	2	5	28	1	302
2010	37	9	3	10	71		4	6	22	33		49		3	2	9	6		24	15	8	10	17	1	5	6	6	29		385
2011	34	22	5	6	83	1	7	9	27	31		44		10	1	2	13		22	24	11	11	14	1	3	12	4	26		423
2012	28	15	7	8	68	5	6	1	16	15		65		5	2	8	18	1	44	23	6	14	13		9	3	8	16		404
2013	26	10	7	6	97	3	4	5	26	24		62	3	5	10		20		46	19	11	14	17	1	4	4	12	14		450
2014	23	13	6	10	87		5	4	41	20	1	52	2	7	6		23		30	18	14	8	28	4	3	8	3	12		428
Celkem	762	78	40	165	2 137	15	77	170	354	906	1	1 279	7	37	29	83	107	2	909	447	74	124	91	9	27	91	114	573	2	8 710

¹ Věc C-265/00, Campina Melkunie (Cour de justice Benelux / Benelux Gerechtshof),
věc C-196/09, Miles a další (Rada pro stížnosti evropských škol).

20. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2014) – Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a soudu)

			Celkem
Belgie	Cour constitutionnelle	30	
	Cour de cassation	91	
	Conseil d'État	71	
	Ostatní soudy	570	762
Bulharsko	Върховен касационен съд	1	
	Върховен административен съд	13	
	Ostatní soudy	64	78
Česká republika	Ústavní soud		
	Nejvyšší soud	3	
	Nejvyšší správní soud	20	
	Ostatní soudy	17	40
Dánsko	Højesteret	35	
	Ostatní soudy	130	165
Německo	Bundesverfassungsgericht	1	
	Bundesgerichtshof	194	
	Bundesverwaltungsgericht	116	
	Bundesfinanzhof	303	
	Bundesarbeitsgericht	26	
	Bundessozialgericht	76	
	Ostatní soudy	1 421	2 137
Estonsko	Riigikohus	5	
	Ostatní soudy	10	15
Irsko	Supreme Court	26	
	High Court	25	
	Ostatní soudy	26	77
Řecko	Άρειος Πάγος	10	
	Συμβούλιο της Επικρατείας	54	
	Ostatní soudy	106	170
Španělsko	Tribunal Constitucional	1	
	Tribunal Supremo	53	
	Ostatní soudy	300	354
Francie	Conseil constitutionnel	1	
	Cour de cassation	110	
	Conseil d'État	93	
	Ostatní soudy	702	906
Chorvatsko	Ustavni sud		
	Vrhovni sud		
	Visoki upravni sud		
	Visoki prekršajni sud		
	Ostatní soudy	1	1

>>>

			Celkem
Itálie	Corte Costituzionale	2	
	Corte suprema di Cassazione	130	
	Consiglio di Stato	107	
	Ostatní soudy	1 040	1 279
Kypr	Ανώτατο Δικαστήριο	4	
	Ostatní soudy	3	7
Lotyšsko	Augstākā tiesa	21	
	Satversmes tiesa		
	Ostatní soudy	16	37
Litva	Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas	1	
	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	11	
	Lietuvos vyriausiasis administracinis Teismas	9	
	Ostatní soudy	8	29
Lucembursko	Cour supérieure de justice	10	
	Cour de cassation	12	
	Cour administrative	10	
	Ostatní soudy	51	83
Maďarsko	Kúria	17	
	Fővárosi Ítéltábla	5	
	Szegedi Ítéltábla	2	
	Ostatní soudy	83	107
Malta	Qorti Kostituzzjonali		
	Qorti ta' l- Appel		
	Ostatní soudy	2	2
Nizozemsko	Hoge Raad	253	
	Raad van State	101	
	Centrale Raad van Beroep	59	
	College van Beroep voor het Bedrijfsleven	151	
	Tariefcommissie	35	
	Ostatní soudy	310	909
Rakousko	Verfassungsgerichtshof	5	
	Oberster Gerichtshof	103	
	Verwaltungsgerichtshof	81	
	Ostatní soudy	258	447
Polsko	Trybunał Konstytucyjny		
	Sąd Najwyższy	9	
	Naczelny Sąd Administracyjny	28	
	Ostatní soudy	37	74
Portugalsko	Supremo Tribunal de Justiça	4	
	Supremo Tribunal Administrativo	53	
	Ostatní soudy	67	124

>>>

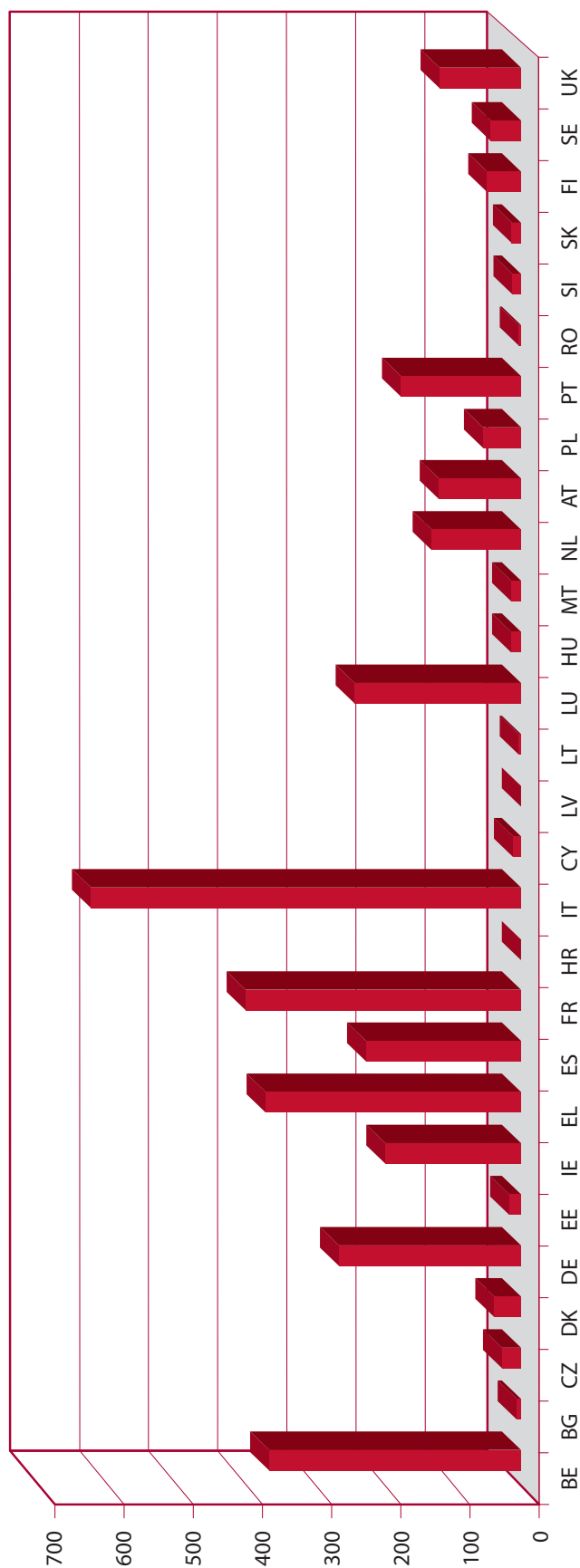
			Celkem
Rumunsko	Înalta Curte de Casație și Justiție	7	
	Curtea de Apel	45	
	Ostatní soudy	39	91
Slovinsko	Ustavno sodišče	1	
	Vrhovno sodišče	5	
	Ostatní soudy	3	9
Slovensko	Ústavný súd		
	Najvyšší súd	9	
	Ostatní soudy	18	27
Finsko	Korkein oikeus	16	
	Korkein hallinto-oikeus	45	
	Työtuomioistuin	3	
	Ostatní soudy	27	91
Švédsko	Högsta Domstolen	18	
	Högsta förvaltningsdomstolen	7	
	Marknadsdomstolen	5	
	Arbetsdomstolen	3	
	Ostatní soudy	81	114
Spojené království	House of Lords	40	
	Supreme Court	5	
	Court of Appeal	74	
	Ostatní soudy	454	573
Jiné	Cour de justice Benelux/Benelux Gerechtshof ¹	1	
	Rada pro stížnosti evropských škol ²	1	2
Celkem			8 710

¹ Věc C-265/00, Campina Melkunie.

² Věc C-196/09, Miles a další.

21. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2014) – Podané žaloby pro nesplnění povinnosti státem

1952–2014



	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Celkem
1952–2014	382	8	28	40	278	22	205	396	241	415		641	12	1	3	264	15	15	146	136	71	195	3	13	13	57	54	137	3 791



Kapitola II

Tribunál

A – Činnost Tribunálu v roce 2014

Autor: předseda Tribunálu Marc Jaeger

V roce 2014 oslavil Tribunál 25. výročí velkolepě: oslavou této události ve společnosti bývalých členů u příležitosti dne reflexe, který byl zároveň přínosný i srdečný, ale rovněž s pocitem uspokojení z výrazných úspěchů v uplynulém roce.

Složení Tribunálu bylo výjimečně zcela stabilní – což je zárukou efektivní a nerušené práce – čemuž lze přičíst bezprecedentní výsledky zaznamenané v tomto roce. Tato kontinuita totiž umožnila využít co nejlépe jak síly rozvíjené a reformy prováděné po několik let, tak posílení, které představovalo přijetí dalších devíti referendářů (jednoho do každého kabinetu) na začátku roku.

Soud tak mohl **vyřídit 814 věcí**, což je skutečně uspokojivé. Jedná se nejenom o rekord, ale především o výrazný nárůst (16 %) v porovnání s průměrem za poslední tři roky, a to i přesto, že tyto roky byly nejproduktivnější v historii Tribunálu. Celkově z tohoto tříletého průměru vyplývá zvýšení produktivity od roku 2008 o více než 50 % (ze 479 věcí v roce 2008 na 735 věcí v roce 2014).

Výrazný nárůst objemu činnosti Tribunálu se projevil rovněž v **počtu věcí, v nichž se konalo jednání** v roce 2014 (z nichž velká část bude vyřízena v roce 2015), který dosáhl 390, což představuje nárůst o více než 40 % v porovnání s rokem 2013.

U **nově předložených věcí** rovněž došlo k výraznému nárůstu (zejména z důvodu velkých skupin spojených věcí v oblasti státních podpor a omezujících opatření) a tyto věci dosáhly mimořádného počtu (912 věcí). Navzdory výjimečným výkonům Tribunál zaznamenal v porovnání s rokem 2013 zvýšení počtu projednávaných věcí téměř o stovku (1 423 věcí). Naopak je zajímavé povšimnout si, že poměr mezi počtem projednávaných věcí a počtem vyřízených věcí (poměr, který představuje indicii pro teoretickou předpokládanou dobu řízení) je nejnižší zaznamenaný za téměř deset let.

Tato pozitivní tendence se odráží v **průměrné době řízení** u věcí vyřízených v roce 2014. Ta se snížila o 3,5 měsíce (z 26,9 měsíců v roce 2013 na 23,4 v roce 2014), což je změna o více než 10 %, takže bylo dosaženo hodnot z doby před desíti lety.

Tribunálu se tak podařilo omezit dopad stálého nárůstu soudní agendy, přičemž se opíral o další rozvoj svých pracovních metod a přiměřené posílení svých zdrojů. Do budoucna může počítat mimo jiné s **modernizací svého procesního mechanismu**, neboť práce týkající se návrhu nového jednacího řádu byly v rámci Rady ukončeny na konci roku 2014. Tento nástroj, jenž by měl nabýt účinnosti v průběhu roku 2015, bude obsahovat řadu nových ustanovení, která umožní Tribunálu dále zvýšit efektivitu řízení a reagovat na problematiku vycházející z vývoje jeho soudní agendy. Jako příklad lze uvést možnost přidělit věci týkající se práv duševního vlastnictví samosoudci, možnost rozhodnout rozsudkem bez konání jednání, vymezení režimu vedlejšího účastenství nebo nakládání s informacemi či dokumenty týkajícími se bezpečnosti Unie nebo členských států.

Tribunál, jenž je soudem, který se neustále vyvíjí, tak pokračuje ve své cestě plně zaměřené na uspokojení základních práv právních subjektů, ve snaze o křehkou rovnováhu mezi rychlostí a kvalitou soudního přezkumu.

I. Soudní agenda v oblasti přezkumu legality

Přípustnost žalob podávaných na základě článku 263 SFEU

V roce 2014 upřesnila judikatura Tribunálu pojmy „akt, který lze napadnout žalobou“, a „nařizovací akt, který nevyžaduje přijetí prováděcích opatření“, ve smyslu článku 263 SFEU.

1. Pojem „akt, který lze napadnout žalobou“

V rozsudku ze dne 13. listopadu 2014, *Španělsko v. Komise* (T-481/11, Sb. rozh., EU:T:2014:945), se Tribunál zabýval pojmem „čistě potvrzující akt“ v souvislosti s žalobou směřující k částečnému zrušení prováděcího nařízení v oblasti zemědělství.

Tribunál v tomto ohledu připomněl, že z ustálené judikatury vyplývá, že akt se považuje za akt čistě potvrzující dřívější akt, pokud neobsahuje oproti dřívějšímu aktu žádnou novou skutečnost a jeho vydání nepředcházelo přezkoumání postavení adresáta tohoto dřívějšího aktu. Tato judikatura, která se týká individuálních aktů, musí být přenesena i na normativní akty, neboť není důvod mezi těmito akty v tomto ohledu rozlišovat. Podle Tribunálu je akt považován za přijatý po přezkoumání situace, je-li přijat buď na žádost dotčené osoby, nebo z vlastního podnětu jeho autora na základě podstatných okolností, které nebyly zohledněny v době přijetí předchozího aktu. Naopak, pokud se skutkové a právní okolnosti, na kterých je založen nový akt, neodlišují od okolností odůvodňujících přijetí předchozího aktu, tento nový akt je podle Tribunálu aktem čistě potvrzujícím předchozí akt.

Pokud jde o okolnosti, za nichž mohou být skutečnosti považovány za nové a podstatné, Tribunál upřesnil, že skutečnost musí být označena za novou, ať již v době přijetí dřívějšího aktu existovala, či nikoliv, v případě, že z jakéhokoliv důvodu, včetně nedostatku řádné péče autora dřívějšího aktu, nebyla při přijetí tohoto aktu zohledněna. Pokud jde o podstatný charakter, je třeba, aby dotčená skutečnost byla způsobilá podstatně změnit právní situaci, jak byla zohledněna autory dřívějšího aktu.

Tribunál dále uvedl, že musí být možné podat žádost o přezkoumání opatření závislého na trvání skutkových a právních okolností, které nastaly před jeho přijetím, s cílem ověřit, zda je jeho ponechání v platnosti opodstatněné. Má za to, že nové zkoumání směřující k ověření, zda je dříve přijaté opatření nadále odůvodněné s ohledem na změnu právní a faktické situace, která mezitím nastala, vede k přijetí aktu, který nemá vůči dřívějšímu aktu čistě potvrzující charakter, ale představuje napadnutelný akt, který může být předmětem žaloby na neplatnost podle článku 263 SFEU.

2. Pojem „nařizovací akt, který nevyžaduje přijetí prováděcích opatření“

Tribunál měl příležitost zabývat se pojmem „nařizovací akt, který nevyžaduje přijetí prováděcích opatření“, ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU v rozsudku ze dne 26. září 2014, *Dansk Automat Brancheforening v. Komise* (T-601/11, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2014:839). Tribunál projednával žalobu podanou sdružením podniků a společností, které mají povolení instalovat a provozovat herní automaty, proti rozhodnutí Komise, jímž bylo prohlášeno zavedení nižších daní pro on-line hry než pro kasina a herny v Dánsku za slučitelné s vnitřním trhem.

Tribunál, který v rámci této žaloby zkoumal argument žalobkyně, že napadené rozhodnutí představuje nařizovací akt, který nevyžaduje přijetí prováděcích opatření, ve smyslu poslední části věty čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU, zdůraznil, že z judikatury Soudního dvora a zejména

z rozsudku *Telefónica v. Komise*¹ vyplývá, že tento pojem je nutno vykládat s ohledem na zásadu účinné právní ochrany. Kromě toho připomněl, že fyzické či právnické osoby, které z důvodu podmínek přípustnosti stanovených v čl. 263 čtvrtém pododstavci SFEU nemohou napadnout unijní nařizovací akt přímo u soudu Evropské unie, jsou před použitím takového aktu vůči nim chráněny tím, že mají možnost napadnout prováděcí opatření, jež tento akt vyžaduje.

Vzhledem k tomu, že sporné rozhodnutí nedefinovalo zvláštní a konkrétní důsledky pro každého z daňových poplatníků a že z jeho textu vyplývalo, že vstup zákona o danění her v platnost byl vnitrostátními orgány odložen do okamžiku, kdy Komise přijala konečné rozhodnutí, v souladu s čl. 108 odst. 3 SFEU, měl Tribunál za to, že uvedené rozhodnutí vyžaduje přijetí prováděcích opatření. Zvláštní a konkrétní důsledky takového rozhodnutí vůči daňovým poplatníkům byly materializovány vnitrostátními právními akty, a sice zákonem o danění her a právními akty přijatými k provedení tohoto zákona, stanovícími výši daní, ke kterým jsou povinni daňoví poplatníci, které jako takové představují prováděcí opatření ve smyslu poslední části věty tvořící čtvrtý pododstavec článku 263 SFEU. Vzhledem k tomu, že uvedené akty lze napadnout před vnitrostátními soudy, mohli se daňoví poplatníci obrátit na soud, a to aniž byli nuceni porušit právo, a namítat neplatnost napadeného rozhodnutí v rámci žaloby podané k vnitrostátním soudům, a případně přimět tyto soudy, aby na základě článku 267 SFEU předložily Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce. Žaloba proti tomuto rozhodnutí tedy nesplňovala podmínky přípustnosti stanovené v čl. 263 čtvrtém pododstavci SFEU.

Přípustnost žalob podávaných na základě článku 265 SFEU

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 21. března 2014, *Yusef v. Komise* (T-306/10, Sb. rozh., EU:T:2014:141), projednával Tribunál žalobu pro nečinnost znějící na určení toho, že Komise protiprávně neodstranila jméno žalobce ze seznamu osob, na které se vztahují omezující opatření na základě nařízení (ES) č. 881/2002², v návaznosti na jeho žádost o přezkum jeho zařazení na tento seznam.

Tribunál má především za to, že žalobci není dovoleno obcházet uplynutí lhůty k podání žaloby na neplatnost podle článku 263 SFEU směřující proti aktu orgánu „procesním zneužitím“ žaloby pro nečinnost podle článku 265 SFEU směřující proti odmítnutí tohoto orgánu zrušit nebo odvolat uvedený akt. Podle Tribunálu však bylo třeba zaměřit se rovněž na konkrétní časovou dimenzi aktu dotčeného v projednávaném případě, vzhledem k tomu, že platnost opatření spočívajícího ve zmrazení prostředků na základě nařízení č. 881/2002 vždy závisí na přetrvávání skutkových a právních okolností, které vedly k jeho přijetí, jakož i na potřebě jeho zachování za účelem dosažení jeho cíle. Z toho vyplývá, že na rozdíl od aktu, který zakládá trvalé účinky, musí být takové opatření kdykoli napadnutelné žádostí o přezkum za účelem ověření toho, zda je jeho zachování odůvodněné, a nevyhovění takové žádosti ze strany Komise, která nepřijme rozhodnutí, musí být napadnutelné žalobou pro nečinnost. Tribunál v tomto ohledu konstatoval, že nové skutečnosti jsou dvojího druhu, a to vyhlášení rozsudku *Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada*

¹ Rozsudek ze dne 19. prosince 2013, *Telefónica v. Komise* (C-274/12 P, Sb. rozh., EU:C:2013:852, body 27 a násl.).

² Nařízení Rady (ES) č. 881/2002 ze dne 27. května 2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 467/2001, kterým se zakazuje vývoz určitého zboží a služeb do Afghánistánu, zesiluje zákaz letů a rozšiřuje zmrazení prostředků a jiných finančních zdrojů afghánského Talibanu (Úř. věst. L 139, s. 9; Zvl. vyd. 18/01, s. 294).

a Komise³ a okolnost, že vláda Spojeného království Velké Británie a Severního Irska dospěla k závěru, že žalobce nesplňuje kritéria pro zařazení na tento seznam a oznámila záměr dosáhnout vyjmutí jeho jména z uvedeného seznamu. V této souvislosti dospěl Tribunál k závěru, že je třeba zohlednit nejen vyhlášení výše uvedeného rozsudku *Kadi I* (EU:C:2008:461), ale i – a to především – změnu přístupu a jednání, kterou tento rozsudek nutně vyvolal u Komise, což samo o sobě představuje novou a podstatnou skutečnost. Ihned po vyhlášení tohoto rozsudku totiž Komise radikálně změnila svůj přístup a učinila, ne-li z vlastní iniciativy, tak alespoň na výslovnou žádost dotčených osob, vše potřebné k tomu, aby mohla přezkoumat všechny ostatní případy zmrazení prostředků podle nařízení č. 881/2002.

I když měla Komise za to, že uložení omezujících opatření stanovených nařízením č. 881/2002 žalobci bylo nebo je po obsahové stránce nadále odůvodněné, byla každopádně povinna co nejdříve napravit zjevné porušení zásad použitelných v rámci řízení při zařazení žalobce na uvedený seznam, jakmile shledala, že toto porušení bylo v podstatě shodné s porušením stejných zásad, konstatovaným Soudním dvorem ve výše uvedeném rozsudku *Kadi I* (EU:C:2008:461) a rozsudku *Komise a další v. Kadi*⁴ a Tribunálem v rozsudcích *Kadi v. Rada a Komise a Kadi v. Komise*⁵. Podle Tribunálu tedy bylo třeba mít za to, že Komise byla nečinná, přičemž tato nečinnost trvala i při skončení ústní části řízení, neboť stále nebyla zjednána adekvátní náprava zjištěných nesrovnalostí.

Pravidla hospodářské soutěže platná pro podniky

1. Obecné otázky

a) Žádost o informace

V roce 2014 rozhodoval Tribunál o sérii žalob podaných podniky působícími v odvětví cementu znějících na zrušení rozhodnutí o žádosti o informace, která jim zaslala Komise na základě čl. 18 odst. 3 nařízení (ES) č. 1/2003⁶. Tyto žaloby umožnily Tribunálu upřesnit zejména povahu nepřímých důkazů odůvodňujících žádost o informace a míru, v níž právo nevypovídat ve vlastní neprospěch umožňuje odmítnout odpovědět na takovou žádost, jakož i požadavek přiměřenosti žádosti.

– Dostatečně závažná povaha nepřímých důkazů odůvodňujících žádost

V rozsudku ze dne 14. března 2014, *Cementos Portland Valderrivas v. Komise* (T-296/11, Sb. rozh., EU:T:2014:121), Tribunál upřesnil, že k tomu, aby mohla Komise přijmout rozhodnutí o žádosti o informace, musí mít k dispozici dostatečně závažné nepřímé důkazy, že došlo k porušení pravidel hospodářské soutěže.

I když Komisi nemůže být uložena povinnost, aby ve fázi přípravného vyšetřování označila nepřímé důkazy, které ji vedou k přesvědčení, že došlo k porušení článku 101 SFEU, nelze z toho však vyvodit, že Komise nemusí mít před přijetím takového rozhodnutí k dispozici informace,

³ Rozsudek ze dne 3. září 2008, *Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise* (C-402/05 P a C-415/05 P, Sb. rozh., dále jen „rozsudek Kadi I“, EU:C:2008:461).

⁴ Rozsudek ze dne 18. července 2013, *Komise a další v. Kadi* (C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, Sb. rozh., EU:C:2013:518).

⁵ Rozsudky ze dne 21. září 2005, *Kadi v. Rada a Komise* (T-315/01, Sb. rozh., EU:T:2005:332) a ze dne 30. září 2010, *Kadi v. Komise* (T-85/09, Sb. rozh., EU:T:2010:418).

⁶ Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích [101 SFEU a 102 SFEU] (Úř. věst. L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205).

kteřé ji vedou k přesvědčení, že došlo k porušení článku 101 SFEU. Za účelem splnění požadavku ochrany proti svévolným nebo nepřiměřeným zásahům orgánů veřejné moci do soukromí osob, ať již fyzických nebo právnických, totiž musí být cílem rozhodnutí o žádosti o informace získat dokumentaci potřebnou k ověření existence a rozsahu určitých skutkových a právních okolností, o nichž má Komise již informace, jež představují závažné nepřímé důkazy, že došlo k porušení pravidel hospodářské soutěže. V tomto případě měl Tribunál za to, že vzhledem k tomu, že obdržel návrh v tomto smyslu a že žalobkyně předložila určité důkazy, které by mohly zpochybnit dostatečně závažnou povahu nepřímých důkazů, jež měla Komise k dispozici v době přijetí rozhodnutí podle čl. 18 odst. 3 nařízení č. 1/2003, mu přísluší tyto důkazy přezkoumat a zjistit, zda mají dostatečně závažnou povahu. Podle Tribunálu muselo být toto posouzení provedeno s ohledem na to, že napadené rozhodnutí bylo součástí fáze předběžného vyšetřování, která má Komisi umožnit shromáždit všechny relevantní skutečnosti potvrzující, či nikoli, existenci protiprávního jednání porušujícího pravidla hospodářské soutěže a zaujmout první stanovisko, pokud jde o směřování řízení a o způsob, jak by mělo dále probíhat. Od Komise proto nebylo možné v této fázi před přijetím rozhodnutí o žádosti o informace vyžadovat, aby měla k dispozici důkazy o existenci protiprávního jednání. Bylo tedy dostačující, že uvedené nepřímé důkazy mohly vést k důvodnému podezření, že došlo k protiprávnímu jednání, což Komisi opravňuje k tomu, aby požádala o poskytnutí dodatečných informací prostřednictvím rozhodnutí přijatého na základě čl. 18 odst. 3 nařízení č. 1/2003. Vzhledem k tomu, že nepřímé důkazy předložené Komisí této definici odpovídaly, Tribunál žalobu zamítl.

– Přiměřenost žádosti

Rozsudek ze dne 14. března 2014, *Buzzi Unicem v. Komise* (T-297/11, Sb. rozh., EU:T:2014:122), mimo jiné umožnil Tribunálu zdůraznit, že k tomu, aby bylo rozhodnutí o žádosti o informace v souladu se zásadou proporcionality, nestačí, aby požadovaná informace souvisela s předmětem vyšetřování. Rovněž je důležité, aby povinnost poskytnout informace, uložená podniku, pro tento podnik neznamenal zátěž, která je nepřiměřená potřebám vyšetřování. Podle Tribunálu je z toho třeba vyvodit, že rozhodnutí požadující od adresáta opětovné poskytnutí dříve požadovaných informací z důvodu, že pouze některé z nich byly podle Komise nepřesné, se může jevit tak, že představuje nepřiměřenou zátěž vzhledem k potřebám vyšetřování, a není proto v souladu se zásadou proporcionality. Snaha o snadné zpracování odpovědí poskytnutých podniky také nemůže odůvodnit, aby bylo od uvedených podniků požadováno poskytnout v nové formě informace, které již má Komise k dispozici. V daném případě Tribunál konstatoval, že objem požadovaných informací a velmi vysoký stupeň přesnosti formy odpovědi požadované Komisí znamenají velkou pracovní zátěž, nicméně dospěl k závěru, že tato žádost není vzhledem k potřebám vyšetřování a rozsahu dotčeného protiprávního jednání nepřiměřená.

Otázka přiměřenosti žádosti o informace vyvstala rovněž v rámci věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 14. března 2014, *Schwenk Zement v. Komise* (T-306/11, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2014:123). V této věci se měl Tribunál vyjádřit mimo jiné k možné nepřiměřenosti zátěže odpovědět na sérii otázek ve lhůtě dvou týdnů uložené žalujícímu podniku.

Tribunál poukázal na to, že pro účely takového posouzení je třeba vzít v úvahu skutečnost, že žalobkyni jakožto osobě, již je určeno rozhodnutí o žádosti o informace podle čl. 18 odst. 3 nařízení č. 1/2003, hrozí uložení nejen pokuty nebo penále za poskytnutí neúplných nebo pozdních informací nebo neposkytnutí informací, ale také pokuty v případě poskytnutí informace označené Komisí za nesprávnou nebo zavádějící. Tribunál tak upřesnil, že přezkum přiměřenosti lhůty stanovené rozhodnutím o žádosti o informace má zvláštní důležitost, jelikož uvedená lhůta musí osobě, již je rozhodnutí určeno, umožnit nejen fakticky poskytnout odpověď, ale také se ujistit o úplnosti, přesnosti a nezavádějící povaze poskytnutých informací.

b) Stížnosti – Závazky

V rozsudku ze dne 6. února 2014, *CEES a Asociación de Gestores de Estaciones de Servicio v. Komise* (T-342/11, Sb. rozh., EU:T:2014:60), se Tribunál vyjádřil ke stížnosti podané dvěma sdruženími podniků, v níž bylo uvedeno, že ropná společnost nesplnila závazky, které na sebe vzala vůči Komisi v rámci řízení podle pravidel hospodářské soutěže. Žalobkyně uvedly, že v důsledku nesplnění těchto závazků ze strany této společnosti měla Komise vůči ní znovu zahájit řízení a uložit jí pokutu nebo penále.

Tribunál tuto argumentaci odmítl. Upřesnil, že pokud dotčený podnik nedodržuje rozhodnutí o závazcích ve smyslu čl. 9 odst. 1 nařízení č. 1/2003, není Komise povinná znovu zahájit řízení proti uvedenému podniku, ale disponuje v tomto ohledu posuzovací pravomocí. Komise také disponuje posuzovací pravomocí ohledně použití čl. 23 odst. 2 písm. c) a čl. 24 odst. 1 písm. c) nařízení č. 1/2003, na základě nichž může ukládat pokuty nebo penále podnikům, pokud neplní závazek, jenž byl prohlášen rozhodnutím přijatým na základě článku 9 uvedeného nařízení za závazný.

Kromě toho, podle Tribunálu, vzhledem k tomu, že Komise musí posoudit otázku, zda je v unijním zájmu pokračovat v přezkumu stížnosti s ohledem na právní a skutkové okolnosti relevantní v dané věci, musí zohlednit okolnost, že se situace může jevit odlišně v závislosti na tom, zda se tato stížnost týká případného nedodržení rozhodnutí o závazcích nebo případného porušení článku 101 SFEU nebo 102 SFEU. Vzhledem k tomu, že obecně lze nesplnění závazků dokázat snadněji než porušení článku 101 SFEU nebo 102 SFEU, bude totiž rozsah vyšetřovacích opatření nezbytných k prokázání takového nedodržení v zásadě omezenější. Nicméně nelze z toho dovodit, že Komise musí v takovém případě systematicky znovu zahájit řízení a uložit pokutu nebo penále. Takový přístup by měl totiž za následek přeměnu pravomocí, které má Komise na základě čl. 9 odst. 2, čl. 23 odst. 2 písm. c) a čl. 24 odst. 1 písm. c) nařízení č. 1/2003, ve vázané pravomoci, což by nebylo v souladu se zněním těchto ustanovení. V této souvislosti Tribunál upřesnil, že Komise musí zohlednit opatření přijatá vůči podniku vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž, pokud provádí posouzení, zda je v unijním zájmu znovu zahájit řízení proti tomuto podniku z důvodu nesplnění jeho závazků, aby mu byla uložena pokuta nebo penále. Vzhledem k těmto úvahám dospěl Tribunál k závěru, že v dané věci nebylo rozhodnutí Komise ne zahajovat znovu řízení a neuložit pokutu nebo penále stiženo zjevně nesprávným posouzením.

2. Příspěvky v oblasti působnosti článku 101 SFEU

a) Územní působnost Komise

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 27. února 2014, *InnoLux v. Komise* (T-91/11, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2014:92), byla Tribunálu předložena žaloba na neplatnost podaná proti rozhodnutí Komise v řízení podle článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP)⁷. Tímto rozhodnutím Komise uložila žalobkyni sankci z důvodu účasti na kartelové dohodě na celosvětovém trhu s obrazovkami s displeji z kapalných krystalů (dále jen „LCD“). Na podporu své žaloby žalobkyně zejména uvedla, že Komise použila právně nesprávný pojem, a to pojem „přímé prodeje v rámci EHP prostřednictvím zpracovaných výrobků“, když pro účely stanovení pokuty určila relevantní hodnotu prodejů. Podle žalobkyně Komise použitím tohoto pojmu uměle přesunula místo, kde skutečně došlo k prodejům dotčeným v dané věci, a porušila meze své územní působnosti.

⁷ Dohoda o Evropském hospodářském prostoru (Úř. věst. 1994, L 1, s. 3).

Tribunál v tomto ohledu připomněl, že porušení článku 101 SFEU s sebou nese dvě složky jednání, a sice vytvoření kartelové dohody a její provádění. Jestliže je splněna podmínka týkající se provádění, vztahuje se na pravomoc Komise k použití unijních pravidel hospodářské soutěže na taková jednání zásada teritoriality, která je universálně uznávána v mezinárodním právu veřejném⁸.

Jestliže má kartelová dohoda s celosvětovým dosahem protisoutěžní cíl, je prováděna na vnitřním trhu už na základě samotné skutečnosti, že výrobky, na které se kartelová dohoda vztahuje, jsou na tomto trhu prodávány. Tribunál totiž zdůrazňuje, že provádění kartelové dohody nezbytně neznamená, že vyvolává skutečné účinky, jelikož otázka, zda měla kartelová dohoda skutečné účinky na ceny uplatňované jejími účastníky, je relevantní jen v rámci určení závažnosti kartelové dohody pro účely výpočtu pokuty, za předpokladu, že se Komise rozhodne použít toto kritérium. Koncept provádění kartelové dohody se v zásadě zakládá na pojmu „podnik“ v právu hospodářské soutěže, kterému je třeba přiznat určující úlohu při stanovení mezí územní působnosti Komise při uplatnění uvedeného práva. Pokud se tedy podnik, do něhož patří žalobkyně, účastnil kartelové dohody vytvořené mimo EHP, musí mít Komise možnost stíhat dopady, které chování tohoto podniku mělo na hospodářskou soutěž na vnitřním trhu a uložit mu pokutu přiměřenou škodlivosti této kartelové dohody pro hospodářskou soutěž na uvedeném trhu. Podle Tribunálu z toho vyplývá, že v daném případě Komise zohledněním „přímých prodejů v rámci EHP prostřednictvím zpracovaných výrobků“ nerozšířila protiprávně svou územní působnost ke stíhání porušení pravidel hospodářské soutěže uvedených ve Smlouvách.

b) Výpočet výše pokuty

– Hodnota tržeb – Složky a konečné výrobky

Ve výše uvedeném rozsudku *InnoLux v. Komise* měl Tribunál rovněž určit hodnotu tržeb z prodejů dotčených kartelovou dohodou, kterou Komise použila ke stanovení základní výše pokuty, jež měla být uložena. Žalobkyně v tomto ohledu uvedla, že Komise zohlednila prodeje konečných výrobků, které obsahují LCD, na které se vztahuje kartelová dohoda, v jejichž případě napadené rozhodnutí nekonstatovalo žádné protiprávní jednání, a které přímo, a dokonce ani nepřímou nesouvisí s protiprávními jednáními konstatovanými v tomto rozhodnutí.

Tribunál uvedl, že pokud by Komise nepoužila tuto metodu, nemohla by při výpočtu výše pokuty zohlednit značnou část prodeje LCD, na které se vztahuje kartelová dohoda, uskutečněného účastníky kartelové dohody, kteří patří mezi vertikálně integrované podniky, navzdory tomu, že tento prodej narušil hospodářskou soutěž v EHP. Podle Tribunálu Komise musela zohlednit rozsah protiprávního jednání na dotčeném trhu, a za tímto účelem mohla použít obrat dosažený žalobkyní s LCD, na které se vztahuje kartelová dohoda, jako objektivní skutečnost ukazující škodlivost její účasti na kartelové dohodě pro běžnou hospodářskou soutěž za předpokladu, že tento obrat byl výsledkem prodeje se vztahem k EHP, jako v projednávaném případě. Kromě toho nebylo možné mít za to, že Komise použila šetření, které vykonala v případě LCD, na které se vztahuje kartelová dohoda, k tomu, aby konstatovala protiprávní jednání týkající se konečných výrobků zahrnujících LCD. Komise totiž nepostavila na roveň LCD, na které se vztahuje kartelová dohoda, a konečné výrobky, jichž byly složkami, nýbrž se pouze za účelem výpočtu pokuty omezila na tvrzení, že v případě vertikálně integrovaných podniků, jako je žalobkyně, je místo prodeje konečných

⁸ K územní působnosti Komise viz rovněž dále úvahy v rozsudku ze dne 12. června 2014, *Intel v. Komise* [T-286/09, Sb. rozh. (výňatky)], napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2014:547], v části „3. Příspěvky v oblasti působnosti článku 102 SFEU“.

výrobků totožné s místem prodeje složek, které jsou předmětem kartelové dohody, třetí osobě, která nespadá pod stejný podnik, jako je podnik, který tyto složky vyrobil.

– Způsob výpočtu a pokyny

Rozsudek ze dne 6. února 2014, *AC-Treuhand v. Komise* (T-27/10, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2014:59), umožnil Tribunálu upřesnit rozsah posuzovací pravomoci Komise při uplatňování pokynů pro výpočet pokut z roku 2006⁹. V této věci žalobkyně tvrdila, že Komise porušila pokyny pro výpočet pokut z roku 2006 v tom smyslu, že pokuty, které jí byly uloženy v napadeném rozhodnutí, neměly být stanoveny paušálně, ale na základě odměn, které obdržela za poskytování služeb souvisejících s protiprávním jednáním, a že Komise měla zohlednit její platební schopnost.

Tribunál zdůraznil, že pokyny z roku 2006 sice nemohou být kvalifikovány jako právní pravidlo, které správa musí v každém případě dodržovat, představují však orientační pravidlo chování, podle něhož má být v praxi postupováno a od něhož se správa může v konkrétním případě odchýlit pouze tehdy, uvede-li odůvodnění. Omezení vlastní posuzovací pravomoci, které si Komise sama stanovila přijetím pokynů, však není neslučitelné se zachováním podstatného prostoru pro její uvážení. Z bodu 37 pokynů pro výpočet pokut z roku 2006 totiž vyplývá, že konkrétní okolnosti dané věci nebo nutnost dosáhnout v dané věci odrazujícího účinku, mohou být důvodem k tomu, aby se Komise odchýlila od obecné metodiky stanovování výše pokut podle uvedených pokynů. Tribunál však v této věci konstatoval, že žalobkyně nebyla na trzích dotčených protiprávním jednáním aktivní, takže hodnota jejích tržeb za služby, které byly přímo nebo nepřímo spojeny s protiprávním jednáním, byla nulová, nebo nevypovídala o dopadu, který na relevantních trzích měla její účast na dotyčných protiprávních jednáních. Komise tudíž nemohla stanovit hodnotu tržeb žalobkyně na relevantních trzích ani nemohla zohlednit částku odměn vyplacených žalobkyni, jelikož žádnou takovou hodnotu nevykazovaly. Tyto zvláštní okolnosti věci Komisi umožnily, aby se mohla – či dokonce musela – odchýlit od metodiky stanovené v pokynech pro výpočet pokut z roku 2006 na základě bodu 37 uvedených pokynů. Tribunál tedy rozhodl, že Komise se v tomto případě právem odchýlila od metodiky uvedené v pokynech pro výpočet pokut z roku 2006, když stanovila částku pokuty paušálně a – konečně – v mezích určených horní hranicí stanovenou v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003.

– Hodnota tržeb – Nedbalost – Soudní přezkum v plné jurisdikci

Ve výše uvedeném rozsudku *InnoLux v. Komise* (EU:T:2014:92) měl Tribunál upřesnit rozsah svého přezkumu v plné jurisdikci v případě nedostatku spolupráce podniku, kterého se týká řízení podle pravidel hospodářské soutěže.

Tribunál v tomto ohledu připomněl, že podnik, kterému Komise zašle žádost o informace na základě ustanovení článku 18 nařízení č. 1/2003, je povinen aktivně spolupracovat a může být sankcionován zvláštní pokutou, stanovenou ustanoveními čl. 23 odst. 1 tohoto nařízení, která může představovat až 1 % jeho celkového obrátu, pokud poskytne úmyslně nebo z nedbalosti nepřesné nebo zkreslené informace. Z toho vyplývá, že při výkonu soudního přezkumu v plné jurisdikci může Tribunál případně zohlednit nedostatek spolupráce podniku, a v důsledku toho zvýšit částku pokuty, která mu byla uložena za porušení článků 101 SFEU nebo 102 SFEU, za předpokladu, že tomuto podniku nebyla uložena za totéž jednání zvláštní pokuta podle čl. 23 odst. 1 nařízení č. 1/2003. V tomto případě však Tribunál konstatoval, že okolnost, že žalobkyně se dopustila

⁹ Pokyny pro výpočet pokut uložených podle čl. 23 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1/2003 (Úř. věst. C 210, s. 2).

pochybení, když Komise poskytla údaje nezbytné pro výpočet hodnoty relevantních tržeb, protože do nich zahrнула tržby z prodejů jiných výrobků než těch, na které se vztahovala kartelová dohoda, neumožňuje závěr, že žalobkyně nesplnila povinnost spolupráce v takovém rozsahu, který by bylo třeba zohlednit při stanovení výše pokuty. S použitím stejné metody, jakou použila Komise v napadeném rozhodnutí, Tribunál rozhodl, že výši pokuty je třeba snížit na 288 milionů eur.

– Přítěžující okolnosti – Opakování protiprávního jednání

V rozsudku ze dne 27. března 2014, *Saint-Gobain Glass France a další v. Komise* (T-56/09 a T-73/09, Sb. rozh., EU:T:2014:160), týkajícím se kartelové dohody na trhu s automobilovým sklem, se Tribunál vyjádřil k důsledkům opakování protiprávního jednání na výši pokuty stanovené Komisí. Jeden z podniků, kterému byla uložena sankce, totiž byl předmětem předchozích rozhodnutí Komise pro podobná protiprávní jednání v roce 1984 a 1988. Žalobkyně nesouhlasily s tím, že lze mít za to, že se dopustily opakovaného protiprávního jednání.

V tomto ohledu Tribunál rozhodl, že nelze souhlasit s tím, že Komise může v rámci prokazování přítěžující okolnosti spočívající v opakování protiprávního jednání mít za to, že podnik musí být činěn odpovědným za předchozí protiprávní jednání, za které mu nebyla rozhodnutím Komise uložena sankce, přičemž v rámci prokazování tohoto předchozího jednání mu nebylo určeno oznámení námitek, takže takový podnik nemohl v řízení vedoucím k přijetí rozhodnutí konstatujícího předchozí protiprávní jednání vznést argumenty, které by zpochybňovaly, že tvoří případnou hospodářskou jednotku s jednou či druhou společností, již bylo určeno předchozí rozhodnutí. V projednávané věci tedy Tribunál rozhodl, že Komise nemůže uplatňovat rozhodnutí z roku 1988, aby konstatovala, že došlo k opakování protiprávního jednání. Komise se naproti tomu nedopustila pochybení, když za tímto účelem vycházela z rozhodnutí z roku 1984. Podle Tribunálu totiž uplynutí přibližně třinácti let a osmi měsíců od přijetí tohoto rozhodnutí do počátku protiprávního jednání postihnutého v napadeném rozhodnutí nebránilo tomu, aby Komise mohla konstatovat, aniž by porušila zásadu proporcionality, že podnik tvořený žalobkyněmi má sklony k porušování pravidel hospodářské soutěže.

Tribunál kromě toho upřesnil, že vzhledem k tomu, že jen posledně uvedené rozhodnutí mohlo být platně použito pro účely prokázání opakování protiprávního jednání a toto rozhodnutí bylo tím časově vzdálenějším začátkem protiprávního jednání shledanému v napadeném rozhodnutí, opakování protiprávního jednání žalobkyň vykazuje menší závažnost, než v napadeném rozhodnutí shledala Komise. Tribunál tedy rozhodl stanovit procentní podíl zvýšení pokuty z důvodu opakování protiprávního jednání na 30 %, a v důsledku toho snížit výši pokuty uložené žalobkyním.

3. Příspěvky v oblasti působnosti článku 102 SFEU

Činnost Tribunálu byla v letošním roce poznamenána věcí, v níž byl vydán rozsudek ze dne 12. června 2014, *Intel v. Komise* [T-286/09, Sb. rozh. (výňatky), napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2014:547]. K Tribunálu byla podána žaloba proti rozhodnutí, kterým Komise uložila americkému výrobcí mikroprocesorů Intel Corp. rekordní pokutu ve výši 1,06 miliardy eur na základě toho, že v rozporu s unijními pravidly hospodářské soutěže zneužíval od roku 2002 do roku 2007 svého dominantního postavení na celosvětovém trhu s procesory tím, že uplatňoval strategii, jejímž cílem bylo vyloučit z trhu jeho jediného vážného konkurenta. Tato věc Tribunálu umožnila,

aby podstatným způsobem upřesnil územní působnost Komise¹⁰, způsob prokázání protiprávního jednání, takzvané „slevy za výlučný odběr“, praktiky zvané „čistá omezení“ a výpočet výše uložené pokuty.

Tribunál především potvrdil, že k odůvodnění pravomoci Komise s ohledem na mezinárodní právo veřejné stačí prokázat buď kvalifikované účinky zneužívajícího jednání (to znamená okamžité, podstatné a předvídatelné účinky), nebo uskutečňování tohoto jednání v EHP. Jsou to tedy alternativní, a nikoliv kumulativní prostředky. V této souvislosti není Komise povinna prokázat existenci konkrétních účinků. Podle Tribunálu není pro přezkoumání, zda jsou účinky zneužívajícího jednání v Unii podstatné, třeba posuzovat jednotlivě různá jednání, která jsou součástí jediného a trvajícího protiprávního jednání. Stačí, aby jediné protiprávní jednání posuzované jako celek mohlo mít podstatné účinky.

Tribunál dále zdůraznil, že není namístě stanovit obecné pravidlo, že prohlášení třetího podniku v tom smyslu, že podnik v dominantním postavení přijal určité chování, nemůže samo o sobě nikdy stačit k prokázání skutečností zakládajících porušení článku 102 SFEU. V takových případech, o jaký se jedná v této věci, kdy se nejeví, že by třetí podnik měl jakýkoliv zájem na tom, aby neprávem obvinil podnik v dominantním postavení, může prohlášení třetího podniku samo o sobě v zásadě stačit k prokázání existence protiprávního jednání.

Tribunál kromě toho uvedl, že v souvislosti s kvalifikací poskytování slev podnikem v dominantním postavení za zneužívající lze rozlišovat tři kategorie slev: množstevní slevy, slevy za výlučný odběr a slevy potenciálně podporující věrnost zákazníka. Slevy za výlučný odběr, jejichž poskytnutí je vázáno na podmínku, že zákazník uspokojuje všechny své potřeby zásob či jejich velkou část u podniku v dominantním postavení, jsou, pokud je takový podnik poskytuje, neslučitelné s cílem nenarušené hospodářské soutěže na vnitřním trhu. Způsobilst slevy narušit hospodářskou soutěž vychází z toho, že může zákazníka motivovat k rozhodnutí se pro výlučné zásobování. Existence takové motivace přitom nezáleží na tom, zda je sleva v případě porušení podmínky výlučnosti skutečně snížena nebo zrušena. Slevy za výlučný odběr totiž nejsou založeny – vyjma výjimečných okolností – na hospodářském plnění odůvodňujícím takové finanční zvýhodnění, ale mají tendenci odstraňovat nebo omezovat možnost kupujícího zvolit si svobodně zdroje zásobování a bránit ostatním výrobcům v přístupu na trh. Tento druh slevy představuje zneužití dominantního postavení, neexistuje-li objektivní odůvodnění jejího poskytnutí. Slevy za výlučný odběr poskytované podnikem v dominantním postavení jsou z povahy věci způsobilé omezit hospodářskou soutěž a vyloučit konkurenty z trhu. Podle Tribunálu tedy Komise nebyla v této věci povinna přistoupit k posouzení okolností daného případu, aby prokázala, že konkrétním nebo potenciálním účinkem slev bylo vyloučení konkurentů z trhu. Tribunál v tomto ohledu uvedl, že poskytnutí slevy za výlučný odběr ze strany obchodního partnera, kterého nelze obejít, jako je dodavatel v dominantním postavení, ze strukturálního hlediska ztěžuje možnost konkurenta předložit nabídku za lákavou cenu a získat tak přístup na trh. V tomto kontextu případná skutečnost, že části trhu dotčené slevami za výlučný odběr poskytovanými podnikem v dominantním postavení byly malé, nemůže vyloučit jejich protiprávnost. Dominantní podnik tedy nemůže odůvodnit poskytnutí slevy za výlučný odběr určitým zákazníkům okolností, že konkurenti mají možnost zásobovat ostatní zákazníky. Stejně tak nemůže podnik v dominantním postavení odůvodnit poskytnutí slev podmíněných téměř výlučným zásobováním zákazníka na určeném segmentu trhu okolností, že tento zákazník má nadále možnost zásobovat se u konkurentů, pokud jde o jeho potřeby v jiných segmentech. Tribunál kromě toho konstatoval, že není nutné

¹⁰ K územní působnosti Komise viz výše rovněž úvahy ve výše uvedeném rozsudku *InnoLux v. Komise* (T-91/11, EU:T:2014:92), v části „2. Příspěvky v oblasti působnosti článku 101 SFEU“.

zkoumat, prostřednictvím testu zvaného „as efficient competitor test“, zda Komise správně ověřila způsobilost slev vyloučit konkurenta stejně výkonného, jako je žalobkyně.

Tribunál kromě toho poukázal na to, že praktiky zvané „čistá omezení“, spočívající v přiznání, za určitých podmínek, plateb zákazníkům podniku v dominantním postavení, aby opozdili, zrušili nebo nějakým způsobem omezili uvedení výrobku konkurenta na trh, mohou ztížit přístup tohoto konkurenta na trh a narušují strukturu hospodářské soutěže. Uplatňování každé z těchto praktik představuje zneužití dominantního postavení ve smyslu článku 102 SFEU. Podle Tribunálu totiž účinek vyloučení z trhu nevzniká jen tehdy, když je přístup na trh konkurentům znemožněn, ale i tehdy, když je tento přístup ztížen. Tribunál dále zdůraznil, že pro účely uplatnění článku 102 SFEU může být prokázání protisoutěžního účelu a účinku případně považováno za jedno a totéž. Pokud je prokázáno, že sledovaným účelem chování podniku v dominantním postavení je omezení hospodářské soutěže, toto chování může mít rovněž takový účinek. Podnik v dominantním postavení sleduje protisoutěžní účel, pokud cíleně brání uvádění výrobků vybavených výrobkem určitého konkurenta na trh, jelikož jediným zájmem, který může mít na takovém postupu, je škodit tomuto konkurentovi. Podniku v dominantním postavení přísluší zvláštní odpovědnost za to, že nebude jednáním neslučujícím se s hospodářskou soutěží na základě výkonnosti narušovat účinnou a nenarušenou hospodářskou soutěž na společném trhu. Poskytování slev zákazníkům protihodnotou za omezení uvádění výrobků vybavených výrobkem určitého konkurenta na trh přitom zjevně nespadá do hospodářské soutěže na základě výkonnosti.

Nakonec Tribunál připomněl, že když Komise stanoví podíl hodnoty tržeb, který má být zohledněn v závislosti na závažnosti, ve smyslu odstavce 22 pokynů pro výpočet pokut z roku 2006, není povinna zohlednit neexistenci konkrétního dopadu jakožto polehčující okolnost, je-li uvedený podíl odůvodněn jinými skutečnostmi, které mohou mít vliv na určení závažnosti protiprávního jednání. Naopak, pokud Komise považuje za vhodné zohlednit konkrétní dopad protiprávního jednání na trh za účelem zvýšení tohoto podílu, musí předložit konkrétní, věrohodné a dostatečné indicie, které umožňují posoudit skutečný vliv, který mohlo mít protiprávní jednání s ohledem na hospodářskou soutěž na uvedeném trhu. Tribunál tedy zamítl žalobu v plném rozsahu a potvrdil rozhodnutí Komise i pokutu uloženou společnosti Intel, která je nejvyšší, jaká kdy byla v rámci řízení, v němž se konstatuje porušení pravidel hospodářské soutěže, uložena jednotlivému podniku.

4. Příspěvky v oblasti spojování podniků

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 5. září 2014, *Éditions Odile Jacob v. Komise* (T-471/11, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2014:739), byla k Tribunálu podána žaloba směřující proti rozhodnutí, kterým Komise schválila znovu a se zpětnou účinností společnost Wendel Investissement SA jako nabyvatele aktiv převáděných v rámci plnění závazků připojených k rozhodnutí Komise, kterým bylo schváleno spojení podniků Lagardère/Natexis/VUP.

Tribunál konstatoval, že zásada legitimního očekávání a zásada právní jistoty nebrání tomu, aby Komise, pokud to považuje za vhodné, odvolala sporné rozhodnutí o podmíněném povolení, a připomíná, že i když posledně uvedená zásada obecně brání tomu, aby časová působnost právního aktu byla stanovena k datu předcházejícímu jeho vstupu v platnost, výjimečně tomu může být jinak, pokud to vyžaduje sledovaný cíl. V projednávané věci sledovalo přijetí nového retroaktivního rozhodnutí o schválení splnění více cílů obecného zájmu. Nové rozhodnutí totiž mělo za cíl zhojit protiprávnost shledanou Tribunálem, což představuje cíl obecného zájmu. Mimoto bylo cílem nového rozhodnutí vyplnit právní vakuum způsobené zrušením prvního schvalovacího rozhodnutí, a tudíž chránit právní jistotu podniků spadajících do působnosti

nařízení (EHS) č. 4064/89¹¹. V této souvislosti Tribunál také upřesnil, že i když v návaznosti na zrušení správního aktu musí jeho autor přijmout nový nahrazující akt k datu, kdy byl uvedený akt přijat, v závislosti na tehdy platných ustanoveních a tehdy relevantních skutečnostech, může se v novém rozhodnutí dovolávat jiných důvodů, než na kterých bylo založeno jeho první rozhodnutí. Kontrola spojování podniků totiž vyžaduje výhledovou analýzu situace hospodářské soutěže, která může ze spojení podniků v budoucnosti vyplynout. V projednávané věci byla podle Tribunálu Komise nezbytně povinna provést *a posteriori* analýzu situace hospodářské soutěže plynoucí ze spojení podniků, a právem tedy zkoumala, zda její analýza provedená na základě skutečností, o kterých věděla při přijetí zrušeného rozhodnutí, byla potvrzena údaji týkajícími se období po uvedeném datu.

Kromě toho, pokud jde o podmínku nezávislosti nabyvatele následně převáděných aktiv, Tribunál konstatoval, že v rámci spojení podniků má tato podmínka zajistit schopnost nabyvatele jednat na společném trhu jako nezávislý a účinný konkurent, aniž by jeho strategie a volby mohly být ovlivněny převodcem. Tato nezávislost může být posouzena při přezkumu kapitálových, finančních, obchodních, osobních a hmotných vazeb mezi oběma společnostmi. V této věci měl Tribunál za to, že okolnost, že jeden ze členů představenstva nabyvatele je zároveň členem dozorčí rady a výboru pro audit převodce není neslučitelná s uvedenou podmínkou nezávislosti. Podle Tribunálu byla tato podmínka splněna, jelikož na žádost Komise se nabyvatel před přijetím prvního rozhodnutí o schválení formálně zavázal k tomu, že tato osoba se vzdá mandátů v této společnosti ve lhůtě jednoho roku od schválení její nabídky, a k tomu, že se v uvedené době nebude účastnit zasedání správní rady a dalších vnitřních výborů, pokud se budou týkat vydavatelské činnosti skupiny, a nedostane žádnou důvěrnou informaci týkající se vydavatelského odvětví ze strany ředitelů či provozních manažerů této společnosti.

Státní podpory

1. Přípustnost

Letošní judikatura přináší užitečná upřesnění mimo jiné pojmu „osobní dotčení“ v oblasti státních podpor¹².

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 17. července 2014, *Westfälisch-Lippischer Sparkassen- und Giroverband v. Komise* (T-457/09, Sb. rozh., EU:T:2014:683), vyvstala otázka, zda lze mít za to, že vlastník banky, která je příjemcem podpory, je osobně dotčen rozhodnutím, kterým je tato podpora prohlášena za určitých podmínek za slučitelnou s vnitřním trhem.

Tribunál připomněl, že podle ustálené judikatury platí, že s výjimkou případu, kdy určitá osoba může uplatňovat právní zájem na podání žaloby odlišný od zájmu společnosti dotčené unijním aktem, v níž drží kapitálový podíl, nemůže své zájmy související s tímto aktem hájit jinak než výkonem práv společníka společnosti, jíž náleží právo podat žalobu, a zkoumal, zda lze mít za to, že právní zájem žalobce na podání žaloby je odlišný od zájmu banky, která je příjemcem podpory, pokud jde o zrušení napadeného rozhodnutí. V tomto ohledu uvedl, že tento zájem je odlišný, pokud jde o povinnost prodeje uvedenou v příloze napadeného rozhodnutí. Tato povinnost se totiž týkala pouze vlastníků, kteří byli nuceni se v závazných lhůtách vzdát vlastnického práva

¹¹ Nařízení Rady (EHS) č. 4064/89 ze dne 21. prosince 1989 o kontrole spojování podniků (Úř. věst. L 257, s. 13).

¹² K pojmu „nařizovací akt, který vyžaduje přijetí prováděcích opatření“, v oblasti státních podpor viz výše rovněž úvahy ve výše uvedeném rozsudku ze dne 26. září 2014, *Dansk Automat Brancheforening v. Komise* (EU:T:2014:839), v části „Přípustnost žalob podávaných na základě článku 263 SFEU“.

k bance, která je příjemcem podpory, proto, aby byla schválena jí poskytnutá podpora. Uvedená banka naopak na základě této povinnosti, která se nedotýkala jejího majetku a nepodmiňovala její působení na trhu, nemusela učinit žádný krok. Nicméně pokud jde o ostatní podmínky připojené k napadenému rozhodnutí, včetně těch, které se týkaly snížení bilanční sumy banky, která je příjemcem podpory, Tribunál konstatoval, že tyto podmínky se vztahují k obchodní činnosti uvedené banky. Ta by v rámci žaloby proti napadenému rozhodnutí sama mohla uplatnit jakýkoliv argument týkající se protiprávnosti nebo nepotřebnosti těchto podmínek. Tribunál dospěl k závěru, že pokud jde o podmínky připojené k napadenému rozhodnutí, kromě podmínky týkající se povinnosti prodeje, právní zájem žalobce na podání žaloby se shoduje se zájmem banky, která je příjemcem podpory, a žalobce tedy není uvedeným rozhodnutím osobně dotčen. Naproti tomu konstatoval, že žalobce je tímto rozhodnutím osobně dotčen v tom, že schválení podpory bylo podmíněno dodržením povinnosti prodeje.

2. Hmotněprávní otázky

a) Pojem „státní podpora“

V rozsudcích ze dne 7. listopadu 2014, *Autogrill España v. Komise* (T-219/10, Sb. rozh., EU:T:2014:939) a *Banco Santander a Santusa v. Komise* (T-399/11, Sb. rozh., EU:T:2014:938), se Tribunál měl vyjádřit k pojmu „selektivita“, který představuje určující kritérium pro kvalifikaci opatření jako státní podpory.

Jednalo se o rozhodnutí Komise, kterým byl prohlášen španělský daňový režim odpočtu nabytí podílu v zahraničních společnostech za neslučitelný s vnitřním trhem. Tento režim napadly u Tribunálu tři podniky usazené ve Španělsku, které nesouhlasily s kvalifikací dotčeného režimu ve sporném rozhodnutí jakožto státní podpory, a to mimo jiné na základě neselektivity uvedeného režimu.

Tribunál měl za to, že Komise neprokázala, že dotčený režim je selektivní. V tomto ohledu především uvádí, že i kdyby byla prokázána existence odchylky nebo výjimky z referenčního rámce – v tomto případě obecného režimu zdaňování příjmu právnických osob, konkrétně pak předpisů o zdaňování finančních goodwillů – neumožňuje to samo o sobě prokázat, že opatření zvýhodňuje „určité podniky nebo určitá odvětví výroby“ ve smyslu unijního práva, pokud je toto opatření *a priori* přístupné všem podnikům. Tribunál dále uvedl, že sporný režim se netýká žádné zvláštní kategorie podniků nebo odvětví výroby, nýbrž kategorie hospodářských činností. Uplatňuje se totiž na veškerá nabývání podílů v zahraničních společnostech ve výši nejméně 5 %, které jsou drženy nepřetržitě alespoň po dobu jednoho roku.

Tribunál kromě toho odmítl argument vycházející ze selektivity, která by mohla být založena na skutečnosti, že režim zvýhodňuje výhradně určité skupiny podniků, které provádějí jisté investice v zahraničí. Takový přístup by mohl vést ke konstatování existence selektivity všech daňových opatření, jejichž využití podléhá určitým podmínkám, přestože podniky, které opatření využívají, nesdílí žádnou charakteristiku, která je jim vlastní a umožňuje je odlišit od ostatních podniků, kromě splnění podmínek požadovaných pro využití opatření.

Tribunál nakonec připomněl, že opatření, které může bez rozdílu zvýhodňovat všechny podniky nacházející se na území předmětného státu, nepředstavuje s ohledem na kritérium selektivity státní podporu. Konstatování selektivity opatření musí být kromě toho založeno zejména na rozdílném zacházení mezi kategoriemi podniků, které podléhají právním předpisům téhož členského státu, a nikoli na rozdílném zacházení mezi podniky členského státu a podniky z jiných členských států. Tribunál z toho vyvodil, že okolnost, že opatření zvýhodňuje podniky, které podléhají daňové

povinnosti v jednom členském státě, oproti podnikům, které podléhají daňové povinnosti v jiných členských státech, zejména proto, že podnikům usazeným v tuzemsku usnadňuje nabývání podílů na základním kapitálu podniků usazených v zahraničí, nemá vliv na analýzu kritéria selektivity a umožňuje pouze případně konstatovat ovlivnění hospodářské soutěže a obchodu.

Na podmínku selektivity se soustředila diskuse rovněž ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 9. září 2014, *Hansestadt Lübeck v. Komise* [T-461/12, Sb. rozh. (výňatky), napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2014:758]. V tomto případě šlo o to, že Komise kvalifikovala ceník poplatků letiště Lübeck (Německo) v rozhodnutí o zahájení řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU v souvislosti s různými opatřeními týkajícími se uvedeného letiště jako státní podporu. Tuto kvalifikaci město Lübeck zpochybnilo s odůvodněním, že o sporném letištním ceníku nelze mít za to, že má selektivní povahu.

Tribunál, ke kterému byl podán návrh na částečné zrušení uvedeného rozhodnutí, připomněl, že za účelem posouzení selektivity opatření je třeba přezkoumat, zda v rámci daného právního režimu toto opatření určité podniky zvýhodňuje oproti jiným podnikům, které se nacházejí ve srovnatelné skutkové a právní situaci. Tribunál však upřesnil, že pojem „státní podpora“ nezahrnuje státní opatření zavádějící rozlišení mezi podniky, a tedy opatření *a priori* selektivní, pokud toto rozlišení vyplývá z povahy nebo systematiky systému, do něhož tato opatření patří.

V této souvislosti, za účelem posouzení případné selektivní povahy sazebníku, vydaného veřejným subjektem pro používání specifického zboží nebo služby v daném odvětví, ve vztahu k určitým podnikům je třeba zejména věnovat pozornost všem podnikům, které používají nebo mohou používat toto určité zboží nebo tuto určitou službu a přezkoumat, zda případného zvýhodnění využívají nebo jsou schopny využívat pouze některé podniky. Případ podniků, které nechtějí nebo nemohou dotčené zboží nebo službu používat, tak pro posouzení, zda taková výhoda existuje, není přímo relevantní. Jinými slovy, selektivní povaha opatření spočívajícího v sazebníku vydaného veřejným subjektem pro používání zboží nebo služby, které tento subjekt poskytuje, může být posouzena pouze ve vztahu k současným nebo potenciálním klientům uvedeného subjektu odebírajícím dotčené specifické zboží nebo služby, a obzvláště nikoliv ve vztahu ke klientům jiných podniků v odvětví, které poskytují podobné zboží a služby. Proto, aby případná výhoda, která byla poskytnuta veřejným subjektem v rámci poskytování specifického zboží nebo služeb, zvýhodňovala určité podniky, je rovněž nezbytné, aby podnikům, které odebírají, nebo chtějí odebírat toto zboží nebo tuto službu, uvedená výhoda ze strany tohoto subjektu v tomto specifickém rámci nepříslušela nebo nemohla příslušet.

S ohledem na tyto úvahy měl Tribunál za to, že v dané věci pouhá okolnost, že se sporný letištní ceník vztahuje pouze na letecké společnosti, které využívají letiště Lübeck, není relevantním kritériem k přijetí závěru, že tento letištní ceník má selektivní povahu.

b) Služby obecného hospodářského zájmu

Rozsudek ze dne 11. července 2014, *DTS Distribuidora de Televisión Digital v. Komise* (T-533/10, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2014:629), znamenal pro Tribunál příležitost připomenout zásady, kterými se řídí přezkum rozhodnutí Komise v oblasti služeb obecného hospodářského zájmu (dále jen „SOHZ“), a konkrétně vysílacích služeb, unijním soudem.

Tento rozsudek vychází ze žaloby podané proti rozhodnutí, jímž Komise prohlásila státní podporu, kterou hodlalo Španělské království poskytnout ve prospěch veřejnoprávního rozhlasového a televizního vysílacího subjektu a která vychází ze zákona, jímž se mění systém financování veřejnoprávního vysílání, za slučitelnou s vnitřním trhem.

Tribunál upřesnil, že členské státy mají širokou rozhodovací pravomoc, pokud jde o vymezení úlohy služby veřejnoprávního vysílání a určení její organizace. Přezkum, který Komise v tomto ohledu vykonává, je tedy omezený. Vzhledem k tomu, že se posouzení Komise týká komplexních hospodářských skutečností, přezkum rozhodnutí Komise Tribunálem v této oblasti je ještě omezenější. Tento přezkum se omezuje na ověření, zda je dotčené opatření zjevně nepřiměřené ve vztahu ke sledovanému cíli. S ohledem na široký prostor pro uvážení, který mají členské státy, pokud jde o vymezení služby veřejnoprávního vysílání, nebrání čl. 106 odst. 2 SFEU tomu, aby si členský stát zvolil široké vymezení této veřejné služby a svěřil provozovateli vysílání úlohu spočívající v poskytování vyváženého a různorodého spektra programů, které může zahrnovat přenos sportovních událostí a vysílání filmů. Pouhá skutečnost, že služba veřejnoprávního vysílání vstupuje do soutěže se soukromými provozovateli na trhu nabývání programů a v některých případech nad nimi zvítězí, tedy sama o sobě nemůže prokázat zjevně nesprávné posouzení Komise.

Podle Tribunálu však s čl. 106 odst. 2 SFEU není slučitelné, aby provozovatel vysílání jednal vůči soukromým provozovatelům na trhu protisoutěžně například tím, že systematicky nabízí vyšší ceny na trhu nabývání programů. Takové chování nelze považovat za nezbytné k plnění jeho úlohy veřejné služby.

Z druhé věty tohoto ustanovení kromě toho vyplývá, že plnění úlohy veřejné služby nesmí ovlivňovat obchod v míře, která by byla v rozporu se zájmem Unie, a z protokolu č. 29 o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech připojeného ke Smlouvě o EU a Smlouvě o FEU vyplývá, že financování veřejnoprávního vysílacího subjektu nesmí ovlivňovat obchodní podmínky ani hospodářskou soutěž v Unii v míře, která by byla v rozporu se společným zájmem. Z toho plyne, že aby režim podpory ve prospěch subjektu pověřeného úlohou služby veřejnoprávního vysílání mohl být považován za režim nesplňující tyto podmínky, musí podstatným způsobem a v míře zjevně nepřiměřené cílům sledovaným členskými státy ovlivňovat obchod a hospodářskou soutěž. Aby mohl být učiněn závěr o existenci takového narušení, je třeba prokázat, že činnost soukromého subjektu na vnitrostátním trhu vysílání je vyloučena nebo nadměrně ztížena, což v této věci nebylo prokázáno.

Rozsudek ze dne 16. července 2014, *Zweckverband Tierkörperbeseitigung v. Komise* (T-309/12, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2014:676), stejně jako rozsudek ze dne 16. července 2014, *Německo v. Komise* (T-295/12, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2014:675), vydaný v rámci žaloby podané německým státem proti rozhodnutí Komise dotčenému ve věci *Zweckverband Tierkörperbeseitigung v. Komise*, rovněž Tribunálu umožnily vrátit se k vymezení SOHZ.

Tribunál v tomto ohledu připomněl, že podle ustálené judikatury mají členské státy při vymezení toho, co považují za SOHZ, širokou posuzovací pravomoc. Komise tudíž může zpochybnit vymezení těchto služeb členskými státy pouze v případě zjevného pochybení. Aby mohla být dotčená služba takto kvalifikována, musí však vykazovat obecný hospodářský zájem, který má zvláštní rysy oproti jiným činnostem hospodářského života. V této souvislosti Tribunál upřesnil, že zásada vyplývající z rozsudku *GEMO*¹³, podle níž je třeba finanční zátěž, která vzniká odstraňováním uhynulých hospodářských zvířat a jatečního odpadu, považovat za náklady, které jsou s hospodářskou činností zemědělců a jatek nevyhnutelně spojeny, platí rovněž pro náklady vyplývající z udržování rezervních kapacit pro případ nákazy zvířat. Tento závěr je ostatně jako jediný možný rovněž na základě zásady „znečišťovatel platí“. Podle Tribunálu tedy Komise

¹³ Rozsudek ze dne 20. listopadu 2003, *GEMO* (C-126/01, Recueil, EU:C:2003:622).

neporušila čl. 107 odst. 1 SFEU a čl. 106 odst. 2 SFEU, když měla za to, že příslušné německé orgány se tím, že kvalifikovaly udržování rezervních kapacit pro případ nákazy zvířat jako SOHZ, dopustily zjevně nesprávného posouzení. Komise se nedopustila nesprávného právního posouzení ani tím, že konstatovala existenci hospodářského zvýhodnění žalobce, jelikož během doby, na kterou se vztahovalo napadené rozhodnutí, nebyla nikdy splněna kumulativně všechna kritéria stanovená rozsudkem *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*¹⁴.

c) Státní podpora slučitelná s vnitřním trhem

V letošním roce zasluhují obzvláštní pozornost tři rozhodnutí týkající se tematiky státních podpor slučitelných s vnitřním trhem.

Zprv se Tribunál ve výše uvedeném rozsudku *Westfälisch-Lippischer Sparkassen- und Giroverband v. Komise* (EU:T:2014:683) vyjádřil k legalitě rozhodnutí, kterým Komise konstatovala, že podpora poskytnutá německým státem na restrukturalizaci finanční instituce je za určitých podmínek slučitelná s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU.

Tribunál konstatoval, že pokud Komise v rámci širokého prostoru pro uvážení, který má při posuzování slučitelnosti státních podpor s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 SFEU, vyžaduje ke schválení podpory, aby se dotčený členský stát zavázal k provedení plánu, který umožňuje dosáhnout určitých konkrétních legitimních cílů, není povinna vysvětlit nezbytnost každého opatření stanoveného v tomto plánu ani snažit se uložit pouze co nejméně omezující opatření z těch, která mohou zajistit jednak obnovení dlouhodobé životaschopnosti příjemce podpory a jednak to, že narušení hospodářské soutěže způsobené podporou nebude přílišné. Tak je tomu pouze tehdy, pokud se dotčený členský stát dříve zavázal k provedení méně omezujícího plánu restrukturalizace, který stejně vhodným způsobem odpovídá těmto cílům, nebo pokud tento členský stát projevil nesouhlas se zahrnutím určitých opatření do plánu restrukturalizace a k jeho provedení se zavázal, protože mu Komise s konečnou platností sdělila, že podpora bez těchto opatření nebude schválena, přičemž v těchto případech nelze rozhodnutí o podmínění poskytnutí podpory dodržením uvedených opatření přičíst dotčenému členskému státu. Vzhledem k tomu, že v tomto případě Komise konstatovala pouze to, že záruku ve prospěch spolkové země Severní Porýní-Vestfálsko (Německo) lze schválit jen s ohledem na existenci plánu restrukturalizace, který stanoví provedení určitých opatření, dospěl Tribunál k závěru, že není logické od Komise vyžadovat, aby uvedla důvody, proč musí být její rozhodnutí o schválení podpory podmíněno provedením těchto opatření. Na základě podobných úvah se kromě toho domnívá, že dodržení zásady proporcionality nevyžaduje, aby Komise podmínila schválení podpory na restrukturalizaci opatřeními, která jsou nezbytně nutná k obnovení životaschopnosti příjemce podpory a k zamezení přílišnému narušení hospodářské soutěže, jsou-li tato opatření součástí plánu restrukturalizace, k jehož provedení se zavázal dotčený členský stát.

Tribunál konečně uvádí, že článek 345 SFEU, podle nějž se „Smlouvy [...] nijak nedotýkají úpravy vlastnictví uplatňované v členských státech“, nebrání Komisi v tom, aby podmínila schválení státní podpory ve prospěch podniku, který musí být restrukturalizován, jeho prodejem, pokud tento krok směřuje k zajištění jeho dlouhodobé životaschopnosti.

Zadruhé ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 8. dubna 2014, *ABN Amro Group v. Komise* (T-319/11, Sb. rozh., EU:T:2014:186), se jednalo o rozhodnutí Komise, kterým byla opatření provedená

¹⁴ Rozsudek ze dne 24. července 2003, *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, Recueil, EU:C:2003:415).

nizozemským státem ve prospěch žalobkyně prohlášena za slučitelná s vnitřním trhem. Toto rozhodnutí obsahovalo zákaz uskutečňovat po dobu tří let akvizice, s výjimkou akvizic určitých druhů a určitého minimálního rozsahu, který byl prodloužen na pět let v případě, že nizozemský stát bude po třech letech i nadále vlastnit více než 50 % kapitálu žalobkyně.

Tribunál, ke kterému byla podána žaloba proti uvedenému rozhodnutí, se ztotožnil s názorem Komise, podle něhož akvizice musí mít za cíl zajištění životaschopnosti subjektu, který je příjemcem podpory, což znamená, že jakákoliv akvizice financovaná prostřednictvím státní podpory, která není striktně nezbytná k zajištění obnovy životaschopnosti společnosti, jež je příjemcem podpory, porušuje zásadu omezení podpory na striktní minimum. Vzhledem k tomu, že v daném případě bylo cílem, aby peníze banky, která je příjemcem podpory, byly použity na vrácení podpory předtím, než banka uskuteční akvizice, dospěl Tribunál k závěru, že zákaz uskutečňovat akvizice formou nabytí podílů ve výši nejméně 5 % v podnicích z jakéhokoliv odvětví je v souladu se zásadami obsaženými v jednotlivých sděleních Komise, zejména ve sdělení o restrukturalizaci¹⁵. Pokud jde o dobu trvání zákazu, třebaže sdělení o restrukturalizaci nedefinuje konkrétně dobu trvání zákazů uskutečnit akvizice, které se ukládají k zajištění omezení podpory na nezbytné minimum, Tribunál upřesnil, že vzhledem k tomu, že odstavec 23 sdělení o restrukturalizaci odkazuje na restrukturalizaci příjemce podpory, lze z toho vyvodit, že takové opatření lze považovat za opodstatněné tak dlouho, dokud takový kontext trvá. Na základě toho dospěl k závěru, že nelze shledat, že Komise porušila sdělení, a konkrétně sdělení o restrukturalizaci, tím, že stanovila zpochybněný zákaz na dobu maximálně pěti let.

Tribunál konečně zdůraznil, že napadené rozhodnutí nestaví státní vlastnictví na roveň státní podpoře a uvádí objektivní důvod, na základě kterého je většinové státní vlastnictví banky, která je příjemcem podpory, použito jako referenční bod, takže nelze hovořit o diskriminaci vůči státnímu vlastnictví.

Zatřetí v rozsudku ze dne 3. prosince 2014, *Castellnou Energía v. Komise* (T-57/11, Sb. rozh., EU:T:2014:1021), Tribunál upřesnil podmínky, za kterých musí Komise v rámci kontroly státních podpor zohlednit unijní pravidla týkající se ochrany životního prostředí. V tomto případě žalobkyně na základě několika ustanovení unijního práva o ochraně životního prostředí napadla rozhodnutí, kterým Komise prohlásila režim zavedený Španělským královstvím ve prospěch výroby elektřiny z uhlí pocházejícího ze Španělska za slučitelný s vnitřním trhem.

V tomto ohledu Tribunál připomněl, že když Komise použije řízení v oblasti státních podpor, je povinna, podle obecného uspořádání Smlouvy, respektovat souvztažnost mezi ustanoveními, jimiž se řídí státní podpory, a jinými zvláštními ustanoveními, než jsou ustanovení týkající se státních podpor, a posoudit slučitelnost dotčené podpory s těmito zvláštními ustanoveními. Nicméně taková povinnost je Komisi uložena pouze, co se týče aspektů poskytnutí podpory, které jsou do takové míry neoddělitelně spjaty s předmětem podpory, že by nebylo možné posoudit je odděleně. V této souvislosti Tribunál konstatoval, že i když je pravda, že podle judikatury je Komise povinna při přezkumu opatření podpory vzhledem k unijním pravidlům týkajícím se státních podpor vzít v úvahu požadavky související s ochranou životního prostředí uvedené v článku 11 SFEU, unijní soud zakotvil takovou povinnost v souvislosti s posouzením podpor sledujících cíle, jež souvisejí s ochranou životního prostředí, přičemž tyto podpory mohou být prohlášeny za slučitelné s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. b) nebo c) SFEU. Komise naproti tomu není povinna v rámci posuzování opatření podpory, která nesleduje environmentální cíl, zohlednit

¹⁵ Sdělení Komise o návratu k životaschopnosti a hodnocení restrukturalizačních opatření ve finančním sektoru v současné krizi podle pravidel pro státní podporu (Úř. věst. 2009, C 195, s. 9).

v přezkumu podpory a aspektů jejího poskytnutí, které jsou s ní nerozlučně spjaty, předpisy týkající se životního prostředí.

Kromě toho, kdyby taková podpora, jejímž cílem je zabezpečení dodávek elektřiny, o jakou se jedná v této věci, byla prohlášena za neslučitelnou s vnitřním trhem z důvodu porušení ustanovení unijního práva v oblasti životního prostředí, třebaže by byla v souladu s podmínkami použití čl. 106 odst. 2 SFEU, narušilo by to prostor pro uvážení, jímž disponují vnitrostátní orgány, pokud jde o zavedení SOHZ, a současné rozšířilo pravomoci Komise v rámci výkonu pravomocí, které jí svěžují články 106 SFEU, 107 SFEU a 108 SFEU. Pravomoci, které Komise v tomto rámci vykonává, a zvláštní přezkumné řízení týkající se slučitelnosti podpor však nemohou nahradit řízení o nesplnění povinnosti, jímž se Komise ujistuje o dodržování všech ustanovení práva Unie ze strany členských států. Tribunál každopádně zdůraznil, že Komise měla správně za to, že skutečnost, že uvedené opatření vedlo k nárůstu emisí oxidu uhličitého (CO₂) způsobených elektrárnami na tuzemské uhlí, jakož i ke zvýšení cen emisních povolenek, nevede ke zvýšení celkových emisí CO₂ ve Španělsku.

Duševní vlastnictví

1. Ochranná známka Společenství

a) Absolutní důvody pro zamítnutí zápisu

V roce 2014 podala judikatura Tribunálu upřesnění absolutního důvodu pro zamítnutí zápisu vycházejícího z nedostatku rozlišovací způsobilosti ve smyslu čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení (ES) č. 207/2009¹⁶.

Ve věcech, v nichž byly vydány rozsudky ze dne 16. ledna 2014, *Steiff v. OHIM (Kovový knoflík uprostřed ucha plyšové hračky)* (T-433/12, EU:T:2014:8) a *Steif v. OHIM (Etiketa s kovovým knoflíkem uprostřed ucha plyšové hračky)* (T-434/12, EU:T:2014:6), měl Tribunál rozhodnout o žalobách podaných proti rozhodnutím, kterými první odvolací senát Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) (OHIM) zamítl zápis označení, které spočívalo jednak v připevnění knoflíku uprostřed ucha plyšové hračky a jednak v připevnění etikety uprostřed ucha plyšové hračky, jako ochranných známek Společenství, a to z důvodu nedostatku rozlišovací způsobilosti přihlášených ochranných známek.

Tribunál v tomto ohledu nejprve konstatoval, že přihlášené ochranné známky splývaly s případným vzhledem plyšových hraček. Jakožto „poziční ochranné známky“ splývaly tyto ochranné známky nutně s vzhledem plyšových hraček, neboť bez pevného připevnění knoflíku a etikety na konkrétní místo označených výrobků by tyto známky neexistovaly. Navíc knoflíky a malé etikety představují obvyklé aspekty vzhledu plyšových hraček. Vzhledem k tomu, že spotřebitelé zpravidla nevyvozuji obchodní původ výrobků z označení, která splývají se vzhledem těchto výrobků, bylo tedy třeba, aby se přihlášené ochranné známky výrazným způsobem odlišovaly od normy nebo od zvyklostí daného odvětví.

Tribunál však měl za to, že jelikož knoflíky a etikety představují obvyklé aspekty vzhledu plyšových zvířat a že spotřebitelé jsou zvyklí na velmi širokou škálu těchto výrobků, jejich design a případný vzhled, nelze připevnění knoflíků a etiket na ucho plyšového zvířete, které ve skutečnosti vytváří běžnou kombinaci, jež veřejnost vnímá jako ozdobný prvek, v žádném případě považovat za

¹⁶ Nařízení Rady (ES) č. 207/2009 ze dne 26. února 2009 o ochranné známce Společenství (kodifikované znění) (Úř. věst. L 78, s. 1).

výjimečné. Veřejnost, které byly tyto výrobky určeny, tedy podle názoru Tribunálu nemohla z toho vyvozovat obchodní původ. Tribunál dospěl na základě těchto důvodů k závěru, že předmětné ochranné známky nevykazovaly sebemenší rozlišovací způsobilost, která je vyžadována.

b) Relativní důvody pro zamítnutí zápisu

V rozsudku ze dne 9. dubna 2014, *Pico Food v. OHIM – Sobieraj (MILANÓWEK CREAM FUDGE)* (T-623/11, Sb. rozh., EU:T:2014:199), provedl Tribunál posouzení nebezpečí záměny mezi několika obrazovými ochrannými známkami vyobrazujícími krávu spolu s určitými slovními prvky.

Tribunál zdůraznil, že je sice nesporné, že kolidující označení vykazují určitou vzhledovou podobnost z důvodu přítomnosti společného obrazového prvku představujícího krávu, ale tento prvek vykazoval v dané věci povahu náznaku, pokud jde o dotyčné výrobky, a měl tudíž nízkou rozlišovací způsobilost. Dále uvedl, že i za předpokladu, že by starší ochranné známky měly rozlišovací způsobilost zvýšenou užíváním na relevantním území, nedopustil se odvolací senát nesprávného posouzení, když shledal, že v projednávané věci neexistuje nebezpečí záměny pro relevantní veřejnost, a to navzdory totožnosti dotyčných výrobků. Odvolací senát podle Tribunálu náležitě zohlednil skutečnost, že starší ochranné známky mohly popřípadě získat zvýšenou rozlišovací způsobilost užíváním na relevantním území, nicméně správně konstatoval, že tato případná okolnost neumožňuje učinit závěr o existenci nebezpečí záměny. Tribunál v tomto ohledu upřesnil, že existuje rozdíl mezi konstatováním učiněným v rámci srovnání označení, že jeden z prvků tvořících kombinovanou ochrannou známku má nízkou rozlišovací způsobilost, a konstatováním učiněným v rámci globálního posouzení nebezpečí záměny, že starší ochranná známka má či nemá rozlišovací způsobilost zvýšenou užíváním.

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 11. prosince 2014, *Coca-Cola v. OHIM – Mitico (MASTER)* (T-480/12, Sb. rozh., EU:T:2014:1062), měl Tribunál posoudit legalitu rozhodnutí, kterým druhý odvolací senát OHIM potvrdil zamítnutí námitek podaných žalobkyní proti přihlášce obrazové ochranné známky Společenství Master.

Tribunál předně poukázal na to, že kolidující označení, a sice na jedné straně starší označení skládající se ze stylizovaných slov „coca-cola“ nebo stylizovaného velkého písmena „C“ a na druhé straně přihlášené označení skládající se ze stylizovaného slova „master“, nad nímž je uveden arabský výraz, vykazují zjevné vzhledové rozdíly. Tribunál však uvedl, že tato označení vykazují rovněž prvky vzhledové podobnosti, z důvodu použití stejného typu písma, který je málo běžný v současném obchodním styku. Podle Tribunálu vyplývalo z globálního posouzení těchto podobných a odlišných prvků, že kolidující označení, přinejmenším starší obrazové ochranné známky Společenství „Coca-Cola“ a přihlášená ochranná známka „Master“, vykazují nízký stupeň podobnosti, neboť jejich fonetické i pojmové odlišnosti jsou neutralizovány prvky globální vzhledové podobnosti, která má větší význam. Tribunál naproti tomu shledal, že starší národní ochranná známka „C“ je s ohledem zejména na svou krátkost odlišná od přihlášené ochranné známky.

Po připomenutí, že existence podobnosti, byť nízké, mezi kolidujícími označeními představuje jednu z podmínek pro použití čl. 8 odst. 5 nařízení č. 207/2009 a že stupeň této podobnosti představuje relevantní faktor pro posouzení spojitosti mezi uvedenými označeními, Tribunál dále uvedl, že globální posouzení, které má prokázat existenci spojitosti mezi kolidujícími ochrannými známkami u relevantní veřejnosti podle výše uvedeného ustanovení, vede k závěru, že s ohledem na stupeň podobnosti, byť nízký, mezi těmito ochrannými známkami existuje nebezpečí, že si tato veřejnost takovou spojitost může vytvořit. Poté, co Tribunál konstatoval, že odvolací senát nerozhodl o všech podmínkách pro použití čl. 8 odst. 5 nařízení č. 207/2009, uvedl, že mu nepřísluší,

aby o této otázce rozhodl poprvé v rámci přezkumu legality napadeného rozhodnutí. Dospěl k závěru, že odvolací senát měl uvedené podmínky pro použití přezkoumat, přičemž měl zohlednit stupeň podobnosti mezi kolidujícími označeními, který je sice nízký, avšak dostatečný k tomu, aby si relevantní veřejnost vytvořila mezi těmito označeními spojitost.

Při zkoumání posouzení pojmu neoprávněného prospěchu získaného z rozlišovací způsobilosti nebo dobrého jména starší ochranné známky Tribunál zdůraznil, že takový prospěch je prokázán zejména v případě pokusu o zjevné užívání nebo parazitování na pověsti známé ochranné známky, a že se tedy odkazuje na pojem „nebezpečí parazitování“. V tomto ohledu Tribunál konstatoval, že posouzení provedené v projednávané věci odvolacím senátem není v souladu se zásadou vytýčenou v judikatuře, podle které lze závěr o nebezpečí parazitování na základě čl. 8 odst. 5 nařízení č. 207/2009 stanovit zejména na základě logických dedukcí vyplývajících z analýzy pravděpodobnosti a zohlednění praxe obvyklé v relevantním obchodním odvětví, jakož i všech ostatních okolností projednávaného případu, včetně toho, že majitel přihlášené ochranné známky používá obaly podobné obalům výrobků majitele starších ochranných známek. Vzhledem k tomu, že tato judikatura umožňuje zohlednění všech důkazů sloužících k provedení uvedené analýzy pravděpodobnosti, pokud jde o úmysly majitele přihlášené ochranné známky, Tribunál rozhodl, že odvolací senát pochybil, když odmítl důkazy týkající se obchodního užívání přihlášené ochranné známky, které předložila žalobkyně. Tvzení, že by žalobkyně mohla tyto důkazy uplatnit v rámci žaloby pro porušení práv z duševního vlastnictví založené na čl. 9 odst. 1 písm. c) nařízení č. 207/2009, je nerelevantní, neboť nezohledňuje systematiku uvedeného nařízení a cíl námitkového řízení stanovený v článku 8 tohoto nařízení, který z důvodů právní jistoty a řádné správy spočívá v zajištění toho, aby ochranné známky, jejichž užívání by mohlo být v následné fázi u soudů úspěšně zpochybněno, nebyly již v počáteční fázi zapsány.

c) Procesní otázky

V rozsudku ze dne 5. března 2014, *HP Health Clubs Iberia v. OHIM – Shiseido (ZENSATIONS)* (T-416/12, EU:T:2014:104), Tribunál upřesnil, že skutečnost, že podle článku 76 nařízení č. 207/2009 se v řízení týkajícím se relativních důvodů zamítnutí OHIM při zkoumání omezí na skutečnosti, důvody a návrhy přednesené účastníky, neznamená, že by OHIM musel každé tvrzení, které přednese některý z účastníků řízení, považovat za opodstatněné, pokud je druhý účastník řízení nezpochybnil.

Kromě toho v rozsudku ze dne 25. září 2014, *Peri v. OHIM (Tvar bedničky zámku)* (T-171/12, Sb. rozh., EU:T:2014:817), Tribunál upřesnil, že omezení seznamu výrobků nebo služeb obsažených v přihlášce ochranné známky Společenství ve smyslu čl. 43 odst. 1 nařízení č. 207/2009, ke kterému dojde po přijetí napadeného rozhodnutí odvolacího senátu, v zásadě nemůže ovlivnit legalitu uvedeného rozhodnutí, které je jediným napadeným před Tribunálem. Nic to však nemění na tom, že podle Tribunálu může být rozhodnutí odvolacího senátu OHIM v některých případech napadeno před Tribunálem pouze v rozsahu, v němž se týká určitých výrobků nebo služeb uvedených na seznamu, kterého se týká dotyčná přihláška ochranné známky Společenství. V takovém případě se toto rozhodnutí pro ostatní výrobky nebo služby uvedené na tomtéž seznamu stává konečným. Prohlášení přihlašovatele ochranné známky učiněné před Tribunálem, a tedy časově následující po rozhodnutí odvolacího senátu, podle něhož svou přihlášku bere pro některé výrobky uvedené v původní přihlášce zpět, lze tedy vyložit jako prohlášení, že napadené rozhodnutí je zpochybněno pouze v rozsahu, v němž se týká zbývajících dotčených výrobků, nebo jako částečné zpětvzetí v případě, že k tomuto prohlášení došlo v pokročilém stadiu řízení před Tribunálem.

Nicméně pokud svým omezením seznamu výrobků uvedených v přihlášce ochranné známky Společenství přihlašovatel ochranné známky nezamýšlí vyjmout jeden nebo více výrobků z tohoto

seznamu, ale zamýšlí změnit jednu nebo více jejich vlastností, nelze vyloučit, že tato změna může mít vliv na přezkum ochranné známky Společenství provedený odděleními OHIM v průběhu správního řízení. Za těchto okolností by se připuštění této změny ve stadiu žaloby před Tribunálem rovnalo změně předmětu řízení zakázané čl. 135 odst. 4 jednacího řádu Tribunálu. Takové omezení pak nemůže být Tribunálem zohledněno v rámci přezkumu opodstatněnosti žaloby.

Dále se Tribunál v rozsudku ze dne 8. října 2014, *Fuchs v. OHIM – Les Complices* (Hvězda v kruhu) (T-342/12, Sb. rozh., EU:T:2014:858), vyjádřil k otázce trvání právního zájmu žalobce na pokračování v řízení, v rámci něhož je napadeno rozhodnutí, kterým bylo vyhověno námitkám podaným proti jeho přihlášce ochranné známky k zápisu v návaznosti na rozhodnutí OHIM, kterým byla zrušena starší ochranná známka, na níž se námitky zakládaly.

Tribunál v tomto ohledu nejprve zdůraznil, že jelikož podmínky přípustnosti žaloby, zejména neexistence právního zájmu na pokračování v řízení, spadají pod důvody nepřípustnosti v důsledku nedostatku nepominutelných podmínek řízení, Tribunálu přísluší, aby i bez návrhu ověřil, zda má žalobce i nadále právní zájem na dosažení zrušení napadeného rozhodnutí. Při tomto ověření Tribunál uvedl, že dojde-li ke zrušení ochranné známky, na níž jsou námitky založeny, až po rozhodnutí odvolacího senátu vyhovujícím námitkám založeným na uvedené ochranné známce, nepředstavuje uvedené zrušení zpětvzetí ani zrušení posledně uvedeného rozhodnutí. V případě zrušení se totiž v souladu s ustanoveními čl. 55 odst. 1 nařízení č. 207/2009 ochranná známka Společenství považuje za známku, která nemá účinky stanovené v tomto nařízení ode dne podání návrhu na zrušení. Naproti tomu až do tohoto dne má ochranná známka Společenství všechny účinky související s touto ochranou, stanovené v oddíle 2 hlavy VI tohoto nařízení. Mít za to, že předmět sporu zanikne, je-li v průběhu řízení přijato rozhodnutí o zrušení, by tedy pro Tribunál znamenalo, že by zohlednil důvody, které vyvstaly následně po přijetí napadeného rozhodnutí, jež nemají dopad na opodstatněnost tohoto rozhodnutí, ani účinky na námitkové řízení, které vedlo k podání žaloby na neplatnost.

Navíc v případě zrušení takového rozhodnutí Tribunálem by mohl jeho zánik *ex tunc* přinést žalobci prospěch, který by mu nepřineslo nevydání rozhodnutí ve věci samé. Pokud by Tribunál nevydal rozhodnutí ve věci samé, žalobce by totiž mohl u OHIM podat pouze novou přihlášku své ochranné známky a námitky proti této přihlášce by napříště nemohly být podány na základě starší ochranné známky Společenství, jež byla zrušena. Naproti tomu kdyby se Tribunál vyjádřil k věci samé a žalobě by vyhověl tím, že by měl za to, že mezi kolidujícími ochrannými známkami neexistuje nebezpečí záměny, zápisu přihlášené ochranné známky by pak nic nebránilo. Dále Tribunál uvedl, že pouhá okolnost, že odvolání podaná proti rozhodnutím námitkového oddělení mají odkladný účinek na základě ustanovení čl. 58 odst. 1 druhé věty nařízení č. 207/2009 a že žaloby podané proti rozhodnutím odvolacích senátů mají odkladný účinek na základě ustanovení čl. 64 odst. 3 nařízení č. 207/2009, nemůže stačit ke zpochybnění právního zájmu žalobce na pokračování v řízení v takovém případě. Podle článku 45 nařízení č. 207/2009 se totiž ochranná známka zapisuje do rejstříku jako ochranná známka Společenství až poté, co byly námitky pravomocným rozhodnutím zamítnuty.

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 21. října 2014, *Szajner v. OHIM-Forge de Laguiole (LAGUIOLE)* (T-453/11, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2014:901), měl Tribunál též příležitost zabývat se otázkou, zda se žalobce zpochybňující legalitu rozhodnutí OHIM může při výkladu vnitrostátního práva, na které odkazuje unijní právo, před Tribunálem odvolávat na poznatky vycházející z vnitrostátních právních předpisů nebo vnitrostátní judikatury, na které se neodvolával před OHIM.

K této otázce Tribunál uvedl, že účastníkům řízení ani samotnému Tribunálu nelze bránit v tom, aby se inspirovali takovými poznatky, jelikož se nejedná o to, že je odvolacímu senátu vytýkáno, že nezohlednil skutkové okolnosti v určitém rozsudku vnitrostátního soudu, ale o uplatnění právních ustanovení nebo judikatury na podporu žalobního důvodu vycházejícího z nesprávného uplatnění ustanovení vnitrostátního práva odvolacími senáty. V tomto ohledu je sice pravda, že účastník řízení, který žádá o uplatnění vnitrostátní normy, je povinen předložit OHIM údaje dokládající, co je obsahem této normy, neznamená to však, že by uplatnění vnitrostátní normy ze strany OHIM nemohlo být přezkoumáno Tribunálem ve světle vnitrostátního rozsudku, který byl vydán po přijetí rozhodnutí OHIM a na který se jeden z účastníků řízení odvolával poprvé až před Tribunálem.

Tento závěr platí podle Tribunálu i v případě, že by předmětný rozsudek vnitrostátního soudu představoval obrat v judikatuře. Takové obraty se totiž v zásadě uplatní zpětně na existující situace. Tato zásada je ospravedlněna důvodem, že se výklad právní normy podaný v judikatuře v určitém okamžiku nemůže lišit v závislosti na době posuzovaných skutečností a nikdo se nemůže dovolávat nabytého práva na neměnnou judikaturu. Ačkoli tato zásada může být zmírněna v tom smyslu, že ve výjimečných případech se soudy od ní mohou odchýlit s cílem upravit časový účinek zpětné účinnosti obratu v judikatuře, zůstává zpětná účinnost obrátů zásadou. Ačkoli je rozsudek vnitrostátního soudu, který představuje obrat v judikatuře, jako takový novou skutečností, omezuje se na vyjádření vnitrostátního práva, které měl uplatnit OHIM a které má uplatnit Tribunál.

d) Právomoc změnit rozhodnutí

V rozsudku ze dne 26. září 2014, *Koscher + Würtz v. OHIM – Kirchner & Wilhelm (KW SURGICAL INSTRUMENTS)* (T-445/12, Sb. rozh., EU:T:2014:829), se Tribunál znovu zabýval podmínkami výkonu pravomoci změnit rozhodnutí, kterou mu přiznává čl. 65 odst. 3 nařízení č. 207/2009.

Tribunál v této souvislosti připomněl, že pravomoc změnit rozhodnutí, kterou mu přiznává výše uvedené ustanovení, neznamená, že by měl pravomoc provést posouzení v otázce, ke které se odvolací senát dosud nevyjádřil. Výkon pravomoci změnit rozhodnutí se proto musí v zásadě omezovat na situace, kdy je Tribunál po přezkumu posouzení provedeného odvolacím senátem schopen určit na základě prokázaných skutkových a právních okolností, jaké rozhodnutí měl odvolací senát přijmout. Tribunál s ohledem na tuto zásadu shledal, že v projednávané věci nemohl provést žádné posouzení skutečného užívání starší ochranné známky, neboť odvolací senát se k této otázce nevyjádřil. Pokud jde naproti tomu o druhý žalobní důvod, týkající se neexistence nebezpečí záměny, který uplatnila žalobkyně na podporu svého návrhového žádání směřujícího ke zrušení, Tribunál měl za to, že jej musel posoudit, neboť tento žalobní důvod by v případě, že by byl uznán opodstatněným, mohl žalobkyni umožnit dosáhnout úplného vyřešení sporu. Tribunál mimoto upřesnil, že pokud by z jeho posouzení v projednávané věci vyplývalo, že druhý žalobní důvod nelze přijmout a že návrhové žádání žalobkyně znějící na změnu rozhodnutí musí být zamítnuto, OHIM by příslušelo, aby poté, co bude posouzena otázka skutečného užívání starší ochranné známky, případně znovu rozhodl o nebezpečí záměny mezi oběma kolidujícími ochrannými známkami. Příslušelo by mu, aby pak na základě srovnání obou těchto ochranných známek vyvodil důsledky z případné neexistence skutečného užívání starší ochranné známky pro některé z výrobků, na které se tato ochranná známka vztahuje.

e) Důkaz skutečného užívání ochranné známky

Zprvce měl Tribunál ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 27. března 2014, *Intesa Sanpaolo v. OHIM – equinet Bank (EQUITER)* (T-47/12, Sb. rozh., EU:T:2014:159), posoudit domněnku skutečného užívání starší ochranné známky pouze pro některé z výrobků nebo služeb, pro které byla tato ochranná známka zapsána.

Podle Tribunálu je předmětem námitkového řízení založeného na čl. 8 odst. 1 písm. b) nařízení č. 207/2009 umožnit OHIM, aby posoudil existenci nebezpečí záměny, které s sebou v případě podobnosti kolidujících ochranných známek nese přezkum podobnosti mezi výrobky a službami, na které se tyto ochranné známky vztahují. Jestliže byla v tomto kontextu starší ochranná známka Společenství užívána pouze pro některé z výrobků nebo služeb, pro které je zapsána, považuje se v souladu s čl. 42 odst. 2 poslední větou nařízení č. 207/2009 pro účely projednání námitek za zapsanou pouze pro tyto výrobky nebo služby. V tomtéž kontextu musí odvolací senát v případě, že je důkaz o užívání předložen pouze pro některé z výrobků nebo služeb spadajících do kategorie, pro kterou je starší ochranná známka zapsána a která je uváděna pro odůvodnění námitek, rovněž posoudit, zda tato kategorie zahrnuje autonomní podkategorie, pod něž spadají výrobky a služby, pro které je užívání prokázáno, takže bude muset mít za to, že uvedený důkaz byl předložen pouze pro tuto podkategorii výrobků nebo služeb, anebo naopak zda takové podkategorie nepřicházejí v úvahu. Tribunál proto upřesnil, že úkol spočívající v posouzení, zda byla ochranná známka uplatněná na podporu námitek skutečně užívána ve smyslu čl. 42 odst. 2 nařízení č. 207/2009, zahrnuje dvě neoddělitelné části. Cílem první části je stanovit, zda předmětná ochranná známka byla skutečně v Unii užívána, a to případně i v podobě, která se liší v jednotlivostech neměnicích rozlišovací způsobilost této ochranné známky v té podobě, jak byla zapsána. Cílem druhé části je stanovit, jakých výrobků nebo služeb, pro které je starší ochranná známka zapsána a které jsou uváděny pro odůvodnění námitek, se týká prokázané skutečné užívání.

Zadruhé měl Tribunál ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek *KW SURGICAL INSTRUMENTS*, (EU:T:2014:829), příležitost připomenout, že žádost o předložení důkazu osobou podávající námítka o skutečném užívání starší ochranné známky má za následek to, že osoba, která podává námítka, nese důkazní břemeno ohledně skutečného užívání své ochranné známky, pod sankcí zamítnutí jejích námitek. Skutečné užívání starší ochranné známky tedy představuje otázku, která v případě, že ji přihlašovatel ochranné známky vznesl, musí být v zásadě vyřešena dříve, než je rozhodnuto o samotných námitkách. Žádost o předložení důkazu o skutečném užívání starší ochranné známky tedy doplňuje do námitkového řízení zvláštní a předběžnou otázku a v tomto smyslu mění jeho obsah. Vzhledem k této úvaze měl Tribunál za to, že se odvolací senát OHIM tím, že přihlašovatel odmítl přiznat ochranu získaného mezinárodního zápisu pro území Společenství, aniž předem přezkoumal otázku skutečného užívání starší ochranné známky, ačkoli přihlašovatel předložil námitkovému oddělení žádost týkající se tohoto užívání, dopustil nesprávného právního posouzení.

Zatřetí, ve zvláštním případě trojrozměrné ochranné známky Tribunál v rozsudku ze dne 11. prosince 2014, *CEDC International v. OHIM – Underberg (Tvar stébla trávy v lahvi)* (T-235/12, Sb. rozh., EU:T:2014:1058), shledal, že trojrozměrná povaha ochranné známky brání statickému dvojrozměrnému pohledu a vyžaduje dynamické trojrozměrné vnímání. Relevantní spotřebitel tak bude moci trojrozměrnou ochrannou známku v zásadě vnímat z několika stran. Pokud jde o důkazy o užívání takové ochranné známky, je tedy třeba je zohlednit nikoli jako vyobrazení jejího vzhledu ve dvou rozměrech, ale jako vyobrazení toho, jak ji vnímá relevantní spotřebitel ve třech rozměrech. Z toho vyplývá, že vyobrazení trojrozměrné ochranné známky ze strany a zezadu mohou v zásadě být skutečně relevantní pro účely posouzení skutečného užívání uvedené ochranné známky a nelze je odmítnout pouze z důvodu, že nepředstavují vyobrazení zepředu.

2. Průmyslové vzory

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 9. září 2014, *Biscuits Poult v. OHIM – Banketbakkerij Merba (Biscuit)* (T-494/12, Sb. rozh., EU:T:2014:757), Tribunál uvedl, že čl. 4 odst. 2 nařízení (ES) č. 6/2002¹⁷ stanoví zvláštní pravidlo týkající se konkrétně (průmyslových) vzorů použitých ohledně výrobku nebo včleněných do výrobku, který je součástí složeného výrobku ve smyslu čl. 3 písm. c) uvedeného nařízení. Podle tohoto pravidla jsou tyto (průmyslové) vzory chráněny pouze tehdy, pokud zaprvé součást, začleněná do složeného výrobku, zůstává při obvyklém používání složeného výrobku viditelná a zadruhé tyto viditelné znaky součástí samy splňují předpoklady novosti a individuální povahy. Vzhledem ke zvláštní povaze součástí složeného výrobku ve smyslu čl. 3 písm. c) nařízení č. 6/2002, které mohou být předmětem výroby a uvádění na trh odlišných od výroby a uvádění na trh složeného výrobku, je totiž pro zákonodárce přiměřené uznat možnost jejich zápisu jako (průmyslového) vzoru, avšak pod podmínkou jejich viditelnosti po začlenění do složeného výrobku, a to pouze pro viditelné části zmíněných součástí při obvyklém používání složeného výrobku a v rozsahu, v němž jsou tyto součásti nové a mají individuální povahu. Tribunál z toho vyvodil závěr, že jelikož výrobek – v daném případě sušenka – není složeným výrobkem ve smyslu čl. 3 písm. c) nařízení č. 6/2002, neboť nesestává z více součástí, které mohou být nahrazeny, takže výrobek může být rozebírán a opět sestavován, nedopustil se odvolací senát nesprávného posouzení, když shledal, že neviditelné vlastnosti výrobku, které se netýkají jeho vzhledu, nemohou být zohledněny při určení, zda může být napadený (průmyslový) vzor předmětem ochrany.

Konečně v rozsudku ze dne 3. října 2014, *Cezar v. OHIM – Poli-Eco (Insert)* (T-39/13, Sb. rozh., EU:T:2014:852), Tribunál shledal, že novost a individuální povahu (průmyslového) vzoru Společenství nelze posuzovat tak, že se posledně uvedený vzor srovná se starším (průmyslovým) vzorem, který jako součást složeného výrobku při jeho obvyklém používání není viditelný. Kritérium viditelnosti, jak je uvedeno v bodě 12 odůvodnění nařízení č. 6/2002, podle kterého by se ochrana poskytovaná (průmyslovým) vzorům Společenství neměla vztahovat na ty součásti, které nejsou viditelné během obvyklého používání výrobku, ani na ty znaky součástí, které nejsou při montáži této součásti viditelné, se tedy použije na starší (průmyslový) vzor. Tribunál z toho vyvodil, že se odvolací senát při srovnání dotčených (průmyslových) vzorů dopustil nesprávného posouzení, jelikož své rozhodnutí opřel o starší (průmyslový) vzor, který jakožto součást složeného výrobku nebyl během obvyklého používání tohoto výrobku viditelný.

Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP) – Omezující opatření

Soudní agenda týkající se omezujících opatření v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky zaznamenala v roce 2014 významný vývoj.

Za zmínku stojí zejména dvě věci týkající se omezujících opatření, která byla přijata vůči Syrské arabské republice, z nichž jedna se týkala zmrazení finančních prostředků některých osob a subjektů v rámci boje proti terorismu¹⁸ a druhá omezujících opatření přijatých vůči Íránské islámské republice s cílem zabránit šíření jaderných zbraní.

¹⁷ Nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství (Úř. věst. L 3, s. 1; Zvl. vyd. 13/27, s. 142).

¹⁸ Pokud jde o zmrazení finančních prostředků některých osob a subjektů v rámci boje proti terorismu, viz též výše zmíněné úvahy věnované výše uvedenému rozsudku ze dne 21. března 2014, *Yusef v. Komise* (EU:T:2014:141), pod záhlavím „Přípustnost žalob podávaných na základě článku 265 SFEU“.

V rozsudku ze dne 3. července 2014, *Alchaar v. Rada* (T-203/12, EU:T:2014:602), byla zkoumána omezující opatření přijatá vůči bývalému ministru syrské vlády, jejichž platnost byla zachována i přesto, že dotýčný ze svých ministerských funkcí odstoupil.

Tribunál nejprve zdůraznil, že původní zařazení žalobce na seznam osob, vůči kterým měla být přijata omezující opatření, bylo oprávněné v rozsahu, v němž se zakládalo na jeho funkci úřadujícího ministra, neboť členové vlády musí být společně a nerozdílně odpovědní za vládní represivní politiku. Pokud jde naproti tomu o důvody pro ponechání žalobce na seznamu opírající se o jeho status bývalého ministra, Tribunál měl za to, že je možné se domnívat, že dotýčný i po odstoupení z funkce nadále udržoval úzké vztahy se syrským režimem, za podmínky, že tuto domněnku lze vyvrátit, je přiměřená sledovanému cíli a respektuje právo na obhajobu. Rada Evropské unie však v projednávané věci nepředložila dostatečně přesvědčivé indicie, na jejichž základě by se dalo důvodně předpokládat, že žalobce i po odstoupení z funkce nadále udržoval úzké vztahy s daným režimem, takže neoprávněně obrátila důkazní břemeno a dopustila se zjevně nesprávného posouzení.

Tribunál dále konstatoval, že Rada důkladně a nestranně neposoudila skutečnosti a důkazy, které jí žalobce poskytl během řízení, zejména místopřísežná prohlášení, která předložil žalobce a která mimo jiné uváděla, že žalobce byl vždy proti užití násilí. Podle Tribunálu nebyl dán žádný důvod k pochybnostem o věrohodnosti informací obsažených v těchto prohlášeních, ledaže by se presumovalo, že žalobce nebyl v dobré víře. Krom toho měl Tribunál za to, že mezinárodní pověst žalobce měla Radu vést k posouzení, jaké důvody vedly žalobce k odstoupení ze své ministerské funkce, spíše než k domněnce, že žalobce udržoval z důvodu krátkodobého výkonu této funkce vztahy se syrským režimem.

Věc *Mayaleh v. Rada* (rozsudek ze dne 5. listopadu 2014, T-307/12 a T-408/13, Sb. rozh., EU:T:2014:926) poskytla Tribunálu příležitost výše uvedený přístup upřesnit¹⁹. V této věci byla Tribunálu předložena žaloba na neplatnost několika aktů Rady, kterými byla přijata nebo zachována omezující opatření vůči žalobci jakožto guvernéru syrské centrální banky.

Tribunál shledal, že pokud jde o omezující opatření přijatá vůči osobám podporujícím syrský režim, přestože není pojem „podpora režimu“ v relevantních ustanoveních definován, není nic, co by dovolovalo činit závěr, že omezující opatření mohou být namířena pouze vůči osobám, které syrský režim podporují s konkrétním cílem umožnit mu pokračování v represích proti civilnímu obyvatelstvu. Vzhledem k tomu, že bylo nesporné, že posláním syrské centrální banky je mimo jiné sloužit jako banka vládě této země, nelze popřít, že tato banka finančně podporuje syrský režim. Tribunál prokázal, že žalobce coby guvernéř zastával v syrské centrální bance zásadní funkci, přičemž připomněl, že osoba zastávající funkci, z jejíhož titulu má řídicí pravomoc nad

¹⁹ Tento rozsudek poskytl Tribunálu též příležitost upřesnit způsob sdělení opatření jejich adresátům, jakož i způsob výpočtu lhůty pro podání žaloby. Tribunál v této souvislosti rozhodl, že pouze v případě, kdy je nemožné individuálně sdělit dotčené osobě akt, kterým jsou přijata nebo ponechána v platnosti omezující opatření vůči této osobě, počíná lhůta k podání žaloby plynout okamžikem zveřejnění oznámení v *Úředním věstníku Evropské unie*. Má-li Rada k dispozici doručovací adresu osoby, vůči níž jsou namířena omezující opatření, a pokud jí platně sdělí na tuto adresu akty obsahující tato opatření, nelze přikládat žádný význam skutečnosti, že by lhůta pro podání žaloby proti těmto aktům mohla být pro uvedenou osobu příznivější, kdyby byla počítána od data zveřejnění oznámení o daných aktech v *Úředním věstníku*, a to zejména vzhledem k uplatnění čl. 102 odst. 1 jednacího řádu, který pro počítání lhůty pro podání žaloby stanoví dodatečnou lhůtu čtrnácti dnů od zveřejnění aktu v *Úředním věstníku*. Krom toho, musí-li být akt oznámen, aby mohla začít běžet lhůta pro podání žaloby, musí být toto oznámení v zásadě zasláno adresátovi tohoto aktu, a nikoli advokátům, kteří ho zastupují, pokud příslušná právní úprava nebo dohoda stran nestanoví jinak.

subjektem, vůči kterému směřují omezující opatření, může být zpravidla sama považována za osobu zapojenou do aktivit, které odůvodňovaly přijetí omezujících opatření namířených proti danému subjektu. Z toho plyne, že aniž tím Rada porušila zásadu proporcionality, mohla s ohledem na žalobcovu funkci dospět k závěru, že se žalobce nacházel v mocenském a vlivném postavení, pokud jde o finanční podporu syrského režimu poskytovanou syrskou centrální bankou.

Konečně Tribunál poznamenal, že ustanovení upravující omezující opatření vůči Syrské arabské republice uznávají výlučnou pravomoc členských států při uplatňování předmětných omezení na vlastní státní příslušníky. Z toho plyne, že v případě osoby, která má vedle syrské státní příslušnosti též státní příslušnost francouzskou, neukládá unijní právo francouzským orgánům povinnost zakázat jí přístup na státní území Francouzské republiky. Článek 21 odst. 1 SFEU mimoto stanoví, že každý občan Unie má právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států s výhradou omezení a podmínek stanovených ve Smlouvách a v opatřeních přijatých k jejich provedení. Vzhledem k tomu, že omezení vstupu, která jsou obsažena v rozhodnutích přijímaných na základě článku 29 SEU, jsou zjevně opatřeními přijatými k provedení Smlouvy o EU, Tribunál shledal, že přijetím aktů spadajících do společné zahraniční a bezpečnostní politiky Rada mohla v projednávané věci s ohledem na nezbytnost, adekvátnost a časovou omezenost přijatých opatření omezit právo na svobodný pohyb v Unii, které pro žalobce vyplývalo z jeho statusu občana Unie. V této souvislosti Tribunál uvedl, že v rozsahu, v němž se ustanovení o omezení vstupu použijí na občany Unie, musí být považována za *lex specialis* ve vztahu ke směrnici 2004/38/ES²⁰, takže tato ustanovení před ní mají přednost v situacích, které zvláště upravují.

Dále v rozsudku ze dne 16. října 2014, *LTTE v. Rada* (T-208/11 a T-508/11, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2014:885), byla Tribunálu předložena žaloba, kterou podalo hnutí, jež se postavilo na odpor srílanské vládě v násilném střetu, proti aktům, kterými Rada rozhodla a ponechání omezujících opatření přijatých vůči uvedenému hnutí v platnosti.

Ačkoli žalobce zpochybnil ponechání těchto opatření v platnosti, a to zejména z důvodu, že jeho střet s uvedenou vládou byl „ozbrojeným konfliktem“, který podléhá pouze mezinárodnímu humanitárnímu právu, a nikoli právním předpisům v oblasti boje proti terorismu, Tribunál zdůraznil, že existence ozbrojeného konfliktu ve smyslu mezinárodního humanitárního práva nevyklučuje použití ustanovení unijního práva týkajících se terorismu na případné teroristické činy spáchané v tomto rámci.

Při posuzování argumentu, podle kterého bylo ponechání uvedených opatření v platnosti založeno na nevěrohodných důvodech, jež nevyplyvaly z rozhodnutí příslušných orgánů ve smyslu společného postoj 2001/931/SZBP²¹, Tribunál uvedl, že orgán třetí země může být příslušným orgánem ve smyslu tohoto aktu. Předtím, než se Rada opře o rozhodnutí orgánu třetí země, je však povinna důkladně ověřit, že relevantní právní úprava tohoto státu zajišťuje ochranu práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu rovnocennou ochraně zaručené na unijní úrovni. Kromě toho společný postoj 2001/931 za účelem ochrany dotyčných osob a s ohledem na neexistenci vlastních unijních prostředků vyšetřování vyžaduje, aby skutkový základ unijního rozhodnutí o zmrazení finančních prostředků v oblasti terorismu spočíval nikoli na informacích,

²⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. L 158, s. 77).

²¹ Společný postoj Rady 2001/931/SZBP ze dne 27. prosince 2001 o uplatnění zvláštních opatření k boji proti terorismu (Úř. věst. L 344, s. 93; Zvl. vyd. 18/01, s. 217).

kteřé Rada čerpala z tisku nebo z internetu, nýbrž na informacích, které byly konkrétně přezkoumány a potvrzeny v rozhodnutích příslušných vnitrostátních orgánů ve smyslu tohoto společného postoje. Za účelem zajištění účinnosti boje proti terorismu přísluší členským státům, aby pravidelně předávaly Radě rozhodnutí příslušných orgánů přijatá v uvedených členských státech, jakož i odůvodnění těchto rozhodnutí, a Radě přísluší tato rozhodnutí shromažďovat. Tribunál v této souvislosti uvedl, že pokud Rada i přes předání informací nemá k dispozici rozhodnutí příslušného orgánu týkající se konkrétního činu, který by mohl představovat teroristický čin, přísluší jí vzhledem k neexistenci vlastních prostředků vyšetřování požádat příslušný vnitrostátní orgán o posouzení tohoto činu za účelem vydání rozhodnutí tímto orgánem.

Konečně v rozsudku ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (T-384/11, Sb. rozh., EU:T:2014:986), měl Tribunál v rámci žaloby na neplatnost aktů, kterými Rada uložila žalobkyni omezující opatření na základě nařízení (EU) č. 961/2010²² a nařízení (EU) č. 267/2012²³, rozhodnout o žádosti o náhradu škody, kterou žalobkyně podala z důvodu majetkové a nemajetkové újmy, jež jí údajně vznikla přijetím uvedených opatření.

Při analýze podmínek založení mimosmluvní odpovědnosti Unie Tribunál nejprve přezkoumal protiprávnost jednání vytýkaného Radě. V této souvislosti Tribunál zaprvé uvedl, že uložení sporných omezujících opatření porušuje relevantní ustanovení nařízení č. 961/2010 a nařízení č. 267/2012, která obsahují ustanovení, jejichž předmětem je ochrana individuálních zájmů dotčených jednotlivců omezením případů použití, rozsahu nebo intenzity omezujících opatření, která mohou být ve vztahu k nim právoplatně přijata. Takováto ustanovení je tedy třeba považovat za právní pravidla, jejichž předmětem je přiznání práv jednotlivcům. Tribunál zadruhé připomněl, že povinnost Rady prokázat opodstatněnost přijatých omezujících opatření je diktována povinností dodržovat základní práva dotčených osob a subjektů, zejména jejich práva na účinnou soudní ochranu, což znamená, že v tomto ohledu Rada nedisponuje prostorem pro uvážení. Tribunál zatřetí konstatoval, že pravidlo ukládající Radě, aby prokázala opodstatněnost přijatých omezujících opatření, nepředstavuje zvláště složitou situaci a je dostatečně jasné a přesné, takže nezpůsobuje obtížnost při jeho použití nebo výkladové obtíže. S ohledem na všechny výše uvedené poznatky Tribunál shledal, že běžně obezřetná a s řádnou péčí postupující správa by si za okolností projednávaného případu byla schopna v době přijímání prvního napadeného aktu uvědomit, že je jejím úkolem, aby shromáždila informace a důkazy odůvodňující omezující opatření vztahující se na žalobkyni, aby v případě zpochybnění mohla prokázat opodstatněnost uvedených opatření tím, že předloží uvedené informace a důkazy unijnímu soudu. Vzhledem k tomu, že Rada tak nejednala, stala se odpovědnou za dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž cílem je přiznat jednotlivcům práva.

Pokud jde o újmu vzniklou žalobkyni, Tribunál zdůraznil, že pokud se na určitý subjekt vztahují omezující opatření z důvodu, že údajně poskytl podporu šíření jaderných zbraní, je tento subjekt veřejně spojován s jednáním, které je považováno za závažné ohrožení mezinárodního míru a bezpečnosti, což má za následek jeho zostuzení a vzbuzení nedůvěry vůči němu, a tím je zasaženo do jeho dobré pověsti, což mu tedy působí nemajetkovou újmu tím závažnější, že vyplývá ze zaujetí oficiálního stanoviska unijního orgánu. Tribunál tudíž shledal, že protiprávní přijetí a zachování omezujících opatření, která se vztahují na žalobkyni, jí způsobilo nemajetkovou újmu odlišnou od majetkové újmy způsobené dotčením jejích obchodních vztahů, a proto bylo

²² Nařízení Rady (EU) č. 961/2010 ze dne 25. října 2010 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení nařízení (ES) č. 423/2007 (Úř. věst. L 281, s. 1).

²³ Nařízení Rady (EU) č. 267/2012 ze dne 23. března 2012 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení nařízení (ES) č. 961/2010 (Úř. věst. L 88, s. 1).

třeba jí přiznat právo na náhradu této újmy. Vzhledem zejména k tomu, že tvrzení, které použila Rada vůči žalobkyni, bylo zvláště závažné a nebylo podloženo sebemenším relevantním důkazem, měl Tribunál, který ohodnotil nemajetkovou újmu vzniklou žalobkyni *ex aequo et bono*, za to, že přiznání částky 50 000 eur představuje adekvátní náhradu.

Veřejné zdraví

Rozsudek ze dne 14. května 2014, *Německo v. Komise* (T-198/12, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2014:251), byl pro Tribunál příležitostí k upřesnění zásad, kterými se řídí přezkum činnosti unijního orgánu v oblasti veřejného zdraví. Předmětem žaloby bylo rozhodnutí Komise, kterým byla částečně zamítnuta žádost Spolkové republiky Německo o odchýlení se od limitních hodnot pro některé chemické látky přítomné v hračkách, které jsou stanoveny ve směrnici 2009/48/ES²⁴. Ačkoli si Spolková republika Německo přála ponechat v platnosti limitní hodnoty stanovené ve svých právních předpisech pro olovo, baryum, antimon, arsen a rtuť, Komise tuto žádost zamítla pro poslední tři z uvedených látek a pro první dvě z těchto látek povolila ponechání vnitrostátních limitních hodnot v platnosti pouze do 21. července 2013.

Tribunál poté, co jeho předseda vydal usnesení o předběžných opatřeních²⁵, v rámci hlavního řízení nejprve připomněl, že členský stát může podat žádost o zachování již existujících vnitrostátních ustanovení, pokud má za to, že riziko pro veřejné zdraví musí být předmětem vyhodnocení, které se odlišuje od vyhodnocení provedeného unijním zákonodárcem při přijetí evropského harmonizačního opatření. Členský stát, který podal uvedenou žádost, musí za tímto účelem prokázat, že uvedená vnitrostátní ustanovení zajišťují vyšší úroveň ochrany veřejného zdraví než unijní harmonizační opatření a že nepřekračují meze toho, co je nezbytné k dosažení tohoto cíle. V projednávané věci Tribunál při porovnání německých limitních hodnot s limitními hodnotami stanovenými ve směrnici 2009/48 shledal, že tato směrnice zavádí migrační limity, neboť zdravotní riziko podle všeho souvisí s množstvím dané škodlivé látky, které může být uvolňováno hračkou a poté absorbováno dítětem. Tribunál navíc poukázal na to, že uvedená směrnice stanoví různé migrační limitní hodnoty, jež jsou definovány podle druhu materiálu hračky (a to materiálu suchého, drobného, práškovitého či poddajného, materiálu tekutého nebo viskózního a materiálu seškrábnutého), zatímco německé limitní hodnoty jsou vyjádřeny podle biologické dostupnosti. Posledně zmíněné hodnoty stanovily maximální přípustné množství chemické látky, které může být při používání hraček absorbováno lidským tělem a účastnit se jeho biologických pochodů, přičemž se uplatňovaly na všechny druhy hraček, bez ohledu na materiál, z něhož je daná hračka složena.

Tribunál měl za to, že jelikož migrační limitní hodnoty stanovené ve směrnici jsou vyšší než limity vyplývající z transformace německých limitních hodnot dostupnosti pouze v případě seškrábnutého materiálu hračky, nelze Komisi vytýkat, že zamítla žádost o zachování německých limitních hodnot, které se uplatňují nezávisle na konzistenci materiálů, z nichž hračka sestává. Vyvodil z toho závěr, že Spolková republika Německo neprokázala, že vnitrostátní limitní hodnoty zaručují u arsenu, antimonu a rtuti vyšší ochranu, než plyne z výše uvedené směrnice. Tribunál naproti tomu zrušil napadené rozhodnutí v části týkající se olova, v rozsahu, v němž omezilo schválení německých limitních hodnot pro tento těžký kov do 21. července 2013. Shledal, že Komise

²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/48/ES ze dne 18. června 2009 o bezpečnosti hraček (Úř. věst. L 170, s. 1).

²⁵ Usnesení ze dne 15. května 2013, *Německo v. Komise* (T-198/12 R, Sb. rozh., EU:T:2013:245), ukládající Komisi povinnost povolit ponechání pěti německých limitních hodnot v platnosti až do doby, než Tribunál rozhodne ve věci v hlavním řízení.

porušila povinnost uvést odůvodnění, neboť v jejím rozhodnutí se skrývá vnitřní rozpor, který může narušit správné pochopení důvodů, na nichž je založeno.

Registrace chemických látek

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 2. října 2014, *Spraylat v. ECHA* (T-177/12, Sb. rozh., EU:T:2014:849), byl Tribunálu předložen návrh na zrušení rozhodnutí Evropské agentury pro chemické látky (ECHA), kterým byl žalobkyni jako poplatek za registraci chemické látky uložen více než sedmnáctkrát vyšší správní poplatek, než je částka uvedeného poplatku. Uložení tohoto poplatku vycházelo ze zjištění, že na rozdíl od svého prohlášení žalobkyně nesplňovala podmínky k tomu, aby jí bylo přiznáno snížení poplatku pro malé podniky v souladu s rozhodnutím správní rady ECHA MB/D/29/2010 o klasifikaci služeb, za něž se vybírají poplatky. Žalobkyně se dovolávala zejména porušení zásady proporcionality.

Tribunál poznamenal, že žalobkyně tím, že namítala porušení této zásady, vznesla námitku protiprávnosti vůči rozhodnutí MB/D/29/2010, a dále uvedl, že v bodě 11 odůvodnění nařízení (ES) č. 340/2008²⁶ se uvádí, že „[p]ředložení nesprávných informací by se mělo zabránit prostřednictvím uložení administrativního poplatku ze strany [ECHA] a v případě potřeby i odrazující finanční sankce ze strany členských států“. Tribunál byl názoru, že z uvedeného bodu odůvodnění sice vyplývá, že uložení správního poplatku přispívá k dosažení cíle odradit podniky od předkládání nepravdivých informací, avšak tento správní poplatek nelze naproti tomu považovat za pokutu. Vzhledem k tomu, že výše poplatku byla v projednávané věci výrazně vyšší než finanční výhoda, kterou mohla žalobkyně získat na základě nesprávného prohlášení, Tribunál shledal, že cíle právní úpravy neumožňují odůvodnit negativní ekonomické důsledky plynoucí pro žalobkyni z uplatnění takového poplatku. Z toho vyplývá, že rozhodnutí MB/D/29/2010 ve znění, v němž bylo uplatněno na žalobkyni, zjevně překračovalo meze toho, co je nezbytné k dosažení cíle správního poplatku, jež sleduje použitelná právní úprava, a proto bylo třeba je prohlásit za nepoužitelné, a v důsledku toho vyhovět návrhovému žádání žalobkyně, a tudíž zrušit napadené rozhodnutí.

Přístup k dokumentům orgánů

V rozsudku ze dne 7. října 2014, *Schenker v. Komise* (T-534/11, Sb. rozh., EU:T:2014:854), se Tribunál vyjádřil k výkladu pojmu převažující veřejný zájem odůvodňující zpřístupnění dokumentů ve smyslu čl. 4 odst. 2 nařízení (ES) č. 1049/2001²⁷ v oblasti hospodářské soutěže, jakož i k podmínkám, za kterých může být lhůta stanovená k podání odpovědi na žádost o přístup prodloužena. V projednávané věci se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí Komise, kterým jí byl odepřen přístup k správnímu spisu ke konečnému rozhodnutí týkajícímu se kartelové dohody, jež se týkala služeb letecké nákladní dopravy, jakož i k úplnému znění a nedůvěrné verzi tohoto rozhodnutí.

Tribunál v tomto ohledu zdůraznil, že veřejnost musí mít možnost se seznámit s činností Komise v oblasti hospodářské soutěže, a že tedy existuje převažující veřejný zájem na tom, aby se mohla seznámit s některými základními složkami činnosti Komise v této oblasti. Existence tohoto veřejného zájmu však neukládá Komisi povinnost umožnit na základě nařízení č. 1049/2001 všeobecný přístup ke všem informacím shromážděným v rámci uplatnění článku 101 SFEU.

²⁶ Nařízení Komise (ES) č. 340/2008 ze dne 16. dubna 2008 o poplatcích a platbách Evropské agentury pro chemické látky podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH) (Úř. věst. L 107, s. 6).

²⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, s. 43; Zvl. vyd. 01/03, s. 331).

Takový všeobecný přístup by totiž mohl ohrozit rovnováhu, kterou chtěl unijní zákonodárce zajistit mezi povinnostmi dotčených podniků sdělit Komisi případně citlivé obchodní informace a zárukou zvýšené ochrany spojenou s informacemi takto předanými Komisi na základě profesního a obchodního tajemství. Veřejný zájem na obeznámenosti s činností Komise v oblasti hospodářské soutěže tudíž jako takový neodůvodňuje zpřístupnění vyšetřovacího spisu ani zpřístupnění úplného znění přijatého rozhodnutí, neboť tyto dokumenty nejsou nezbytné pro pochopení takových základních složek činnosti Komise, jako jsou výsledek řízení a důvody, kterými se řídila její činnost. Komise totiž může zajistit dostatečné pochopení tohoto výsledku a těchto důvodů mimo jiné zveřejněním nedůvěrné verze dotčeného rozhodnutí.

Podle Tribunálu je Komise k určení informací, které jsou podle čl. 30 odst. 1 a 2 nařízení č. 1/2003 nezbytné k uspokojení tohoto převažujícího veřejného zájmu, povinna při zohlednění oprávněného zájmu podniků, aby byla zachována jejich obchodní tajemství, zveřejnit rozhodnutí, která přijme podle článku 7 téhož nařízení, s uvedením jmen stran a hlavního obsahu rozhodnutí, včetně všech uložených sankcí. Uvedený převažující veřejný zájem tedy nelze uspokojit pouhým zveřejněním tiskové zprávy informující o přijetí dotčeného rozhodnutí, neboť taková tisková zpráva nepřebírá hlavní obsah rozhodnutí přijatých na základě článku 7 nařízení č. 1/2003. Tento převažující veřejný zájem vyžaduje zveřejnění nedůvěrné verze těchto rozhodnutí. Vzhledem k výše uvedeným důvodům měl Tribunál za to, že v projednávané věci byla Komise povinna zaslat žalobkyni na základě její žádosti nedůvěrnou verzi sporného rozhodnutí, což představovalo částečný přístup k tomuto rozhodnutí ve smyslu čl. 4 odst. 6 nařízení č. 1049/2001.

Komise se musí snažit vypracovat nedůvěrnou verzi sporného rozhodnutí v co nejkratších možných lhůtách a každopádně v přiměřené lhůtě, která musí být určena v závislosti na konkrétních okolnostech každé věci, zejména na vyšším či nižším počtu žádostí o důvěrné zacházení podaných dotýcnými podniky a na jejich technické a právní složitosti. Tribunál v projednávané věci shledal, že Komisi nic nebránilo v tom, aby žalobkyni sdělila část nedůvěrné verze sporného rozhodnutí, které se netýkala žádná žádost o zachování důvěrnosti. Komise proto byla povinna takovou nedůvěrnou verzi napadeného rozhodnutí žalobkyni poskytnout a nečekat na to, až budou všechny žádosti o důvěrné zacházení, které předložily dotčené podniky, definitivně vyřízeny.

II. Soudní agenda v oblasti náhrady škody

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 18. září 2014, *Holcim (Romania) v. Komise* (T-317/12, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2014:782), byla Tribunálu předložena žádost o náhradu škody údajně vzniklé žalobkyni v důsledku odmítnutí Komise poskytnout jí informace o povolenkách na emise skleníkových plynů, které byly žalobkyni údajně odcizeny, a odmítnutí zakázat veškeré transakce týkající se těchto povolenek. Žalobkyně se domáhala primárně založení subjektivní odpovědnosti Unie a podpůrně založení její objektivní odpovědnosti.

Pokud jde o přípustnost uvedené žádosti, Tribunál připomněl, že podle rozsudku Soudního dvora *Roquette frères v. Komise*²⁸ může přípustnost žaloby na náhradu škody podle článku 268 SFEU a čl. 340 druhého pododstavce SFEU v některých případech záviset na tom, zda byly vyčerpány dostupné vnitrostátní opravné prostředky k získání náhrady od vnitrostátních orgánů, zajišťují-li tyto vnitrostátní opravné prostředky účinným způsobem ochranu práv dotýcných osob tím, že mohou vést k náhradě údajné škody. Použití slovesa „moci“ ve formulaci této zásady nasvědčuje tomu, že nevyčerpání „dostupných vnitrostátních opravných prostředků k získání náhrady od

²⁸ Rozsudek ze dne 30. května 1989, *Roquette frères v. Komise* (20/88, Recueil, EU:C:1989:221).

vnitrostátních orgánů“ nemusí unijní soud systematicky vést k závěru o nepřípustnosti. Tribunál má však za to, že existuje pouze jediný případ, kdy má okolnost, že nebylo pravomocně rozhodnuto o žalobě na náhradu škody podané k vnitrostátnímu soudu, nutně za následek nepřípustnost žaloby na náhradu škody předložené k unijnímu soudu. Jde o případ, kdy tato okolnost znemožňuje tomuto soudu určit povahu a výši škody, která je před ním uplatňována. Tribunál měl za to, že se v projednávané věci o takovýto případ nejednalo, a proto žalobu neodmítl jako nepřípustnou.

Pokud jde o přezkum opodstatněnosti žaloby, Tribunál uvedl, že pokud osoba podala dvě žaloby na náhradu jedné a téže škody jednak proti vnitrostátnímu orgánu k vnitrostátnímu soudu a jednak proti orgánu či subjektu Unie k unijnímu soudu, hrozí, že z důvodu odlišného posouzení této škody dvěma soudy bude uvedená osoba nedostatečně či nadměrně odškodněna. Unijní soud musí před rozhodnutím o škodě vyčkat rozhodnutí vnitrostátního soudu, jímž se před ním ukončuje řízení. Naproti tomu může ještě před rozhodnutím vnitrostátního soudu určit, zda je vytýkané jednání s to založit mimosmluvní odpovědnost Unie.

III. Kasační opravné prostředky

Z rozhodnutí vydaných kasačním senátem Tribunálu během roku 2014 je třeba zvláště upozornit na tři rozsudky.

Zaprvé Tribunál v rozsudku ze dne 21. května 2014, *Mocová v. Komise* [T-347/12 P, Sb. rozh. (výňatky), EU:T:2014:268], potvrdil přístup zaujatý Soudem pro veřejnou službu, podle kterého s ohledem na evolutivní povahu postupu před zahájením soudního řízení musí být pro účely přezkumu legality původního aktu, který nepříznivě zasahuje do právního postavení dotyčné osoby, zohledněno odůvodnění obsažené v rozhodnutí o zamítnutí stížnosti, jelikož se na toto odůvodnění pohlíží tak, že se s původním aktem shoduje. Jedná se o následek plynoucí z judikatury týkající se určení napadnutelnosti odpovědi na stížnost, z níž vyplývá, že orgán oprávněný ke jmenování nebo orgán oprávněný uzavírat pracovní smlouvy může mít důvod ve svém rozhodnutí o zamítnutí stížnosti doplnit či změnit své rozhodnutí.

Zadruhé Tribunál v rozsudku ze dne 21. května 2014, *Komise v. Macchia* (T-368/12 P, Sb. VS, EU:T:2014:266), upřesnil povahu povinnosti orgánu v případě neobnovení pracovní smlouvy dočasného zaměstnance na dobu určitou. V projednávané věci Tribunál rozhodl, že Soud pro veřejnou službu jednak chybně vyložil povinnost správy jednat s náležitou péčí, a jednak nesprávně uplatnil rozsudek ze dne 8. března 2012, *Huet* (C-251/11, Sb. rozh., EU:C:2012:133). Pokud jde o povinnost jednat s náležitou péčí, Tribunál rozhodl, že Soud pro veřejnou službu tím, že uvedenou povinnost vyložil příliš široce v tom smyslu, že správě ukládá povinnost předběžného přezkumu možnosti opětovného zaměstnání dotyčného zaměstnance, a tedy tím, že správě přiřkl povinnost, kterou pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropské unie nestanoví, nejednal v mezích své pravomoci, která spočívá v přezkumu, zda dotyčný orgán jednal v rozumných mezích a nepoužil svou posuzovací pravomoc zjevně nesprávným způsobem. Pokud jde o výše uvedený rozsudek *Huet* (EU:C:2012:133), Tribunál upřesnil, že tento rozsudek nezakládá právo smluvních zaměstnanců na určitou kontinuitu zaměstnání, ale pouze připomíná, že cílem „rámcové dohody“ o pracovních poměrech na dobu určitou, uzavřené dne 18. března 1999, je předcházet zneužívání pracovních smluv na dobu určitou.

Zatřetí Tribunál v rozsudku ze dne 16. října 2014, *Schönberger v. Účetní dvůr* (T-26/14 P, Sb. VS, EU:T:2014:887), rozhodl, že nejenže Soud pro veřejnou službu tím, že jeden z žalobních důvodů zamítl na základě výkladu relevantního ustanovení, který neodpovídal výkladu provedenému správou k odůvodnění sporného rozhodnutí, nahradil odůvodnění, ale též toto zamítnutí

opřel o skutkové a právní okolnosti, které nebyly před ním projednány, čímž porušil zásadu kontradiktornosti.

IV. Návrhy na předběžná opatření

Tribunálu bylo v roce 2014 předloženo 45 návrhů na předběžná opatření, což představovalo značný nárůst oproti počtu návrhů (31) podaných v roce 2013. Tribunál v tomto roce rozhodl ve 48 věcech²⁹, oproti 27 věcem v roce 2013. Předseda Tribunálu vyhověl čtyřem návrhům, a to v usneseních ze dne 13. února 2014, *Luxembourg Pamol (Cyprus) a Luxembourg Industries v. Komise* (T-578/13 R, EU:T:2014:103), ze dne 13. června 2014, *SACE a Sace BT v. Komise* (T-305/13 R, EU:T:2014:595), ze dne 25. července 2014, *Deza v. ECHA* (T-189/14 R, EU:T:2014:686) a ze dne 4. prosince 2014, *Vanbreda Risk & Benefits v. Komise* [T-199/14 R, Sb. rozh., (výňatky), EU:T:2014:1024].

Výše uvedená usnesení *Luxembourg Pamol (Cyprus) a Luxembourg Industries v. Komise* (EU:T:2014:103) a *Deza v. ECHA* (EU:T:2014:686), která se týkala problematiky související se zpřístupněním údajně důvěrných informací ze strany Komise a ECHA, se do značné míry podobají odpovídajícím usnesením vydaným v letech 2012 a 2013³⁰. Předseda Tribunálu nejprve uznal existenci *fumus boni iuris*: posouzení důvěrnosti ohledně velkého počtu chemických informací (věc T-189/14 R), fyzikálně-chemických, biologických a farmaceutických informací (věc T-578/13 R) vyvolávalo složité a nové vědecké otázky, které nemohly být *prima facie* považovány za zjevně nerelevantní, ale k jejichž řešení bylo třeba provést důkladné posouzení v rámci hlavního řízení.

Pokud jde o naléhavost, předseda Tribunálu uznal vážnost tvrzených škod, když zdůraznil, že pro účely řízení o předběžném opatření je třeba vycházet z domněnky důvěrnosti sporných informací. Vzhledem k tomu, že se tyto informace týkaly výrobní a obchodní činnosti navrhovatelek, představovaly nehmotný majetek, který mohl být použit ke konkurenčním účelům, jehož hodnota by výrazně klesla, kdyby tyto informace ztratily svoji důvěrnou povahu. Pokud jde o nenapravitelnost uvedených škod, předseda Tribunálu rozhodl, že škoda způsobená zveřejněním sporných informací na internetu nemůže být vyčíslena, neboť k internetu má celosvětově přístup neomezený počet osob. Pokud jde o škodu způsobenou zpřístupněním sporných informací třetím osobám, jež o toto zpřístupnění požádaly na základě nařízení č. 1049/2001, předseda Tribunálu měl za to, že by se navrhovatelky nacházely ve zranitelné situaci, která je přinejmenším natolik hroživá jako situace vyvolaná zveřejněním na internetu. Tyto třetí osoby by se totiž s uvedenými informacemi okamžitě seznámily a mohly by jich ihned využít ke všem možným účelům, zejména pak konkurenčním, které by považovaly za užitečné, a tím by došlo k oslabení konkurenčního postavení navrhovatelek. Tato škoda nebyla podle předsedy Tribunálu vyčíslitelná,

²⁹ Dvě rozhodnutí byla přijata soudcem příslušným pro rozhodování o předběžných opatřeních, který v souladu s článkem 106 jednacího řádu nahradil předsedu Tribunálu: usnesení ze dne 4. února 2014, *Serco Belgium a další v. Komise* (T-644/13 R, EU:T:2014:57) a ze dne 27. října 2014, *Diktyo Amyntikon Viomichanion Net v. Komise* (T-703/14 R, EU:T:2014:914).

³⁰ Jedná se o usnesení ze dne 16. listopadu 2012, *Evonik Degussa v. Komise* (T-341/12 R, EU:T:2012:604) a *Akzo Nobel a další v. Komise* (T-345/12 R, EU:T:2012:605) a ze dne 29. listopadu 2012, *Alstom v. Komise* (T-164/12 R, EU:T:2012:637), která nebyla napadena kasačním opravným prostředkem (viz výroční zpráva 2012, s. 161 a 162), a usnesení ze dne 11. března 2013, *Pilkington Group v. Komise* (T-462/12 R, Sb. rozh., EU:T:2013:119), které bylo v řízení o kasačním opravném prostředku potvrzeno, jakož i usnesení ze dne 25. dubna 2013, *AbbVie v. EMA* (T-44/13 R, EU:T:2013:221) a *InterMune UK a další v. EMA* (T-73/13 R, EU:T:2013:222) (viz výroční zpráva 2013, s. 148 a 149). Posledně zmíněná usnesení byla v řízení o kasačním opravném prostředku Soudním dvorem zrušena. Po vrácení věci Tribunálu vzaly navrhovatelky své návrhy na předběžná opatření zpět, což vedlo k vyškrtnutí věcí T-44/13 R a T-73/13 R z rejstříku, ve dnech 8. dubna a 21. května 2014.

jelikož navrhovatelky musely očekávat, že neurčitý a teoreticky neomezený počet současných nebo potenciálních konkurentů na celém světě získá sporné informace s cílem jejich čteného krátkodobého, střednědobého nebo dlouhodobého využití.

V rámci vážení proti sobě stojících zájmů předseda Tribunálu zdůraznil, že kdyby návrhy na předběžná opatření byly zamítnuty, stal by se rozsudek, kterým by bylo zrušeno rozhodnutí popírající důvěrnost sporných informací, iluzorním a neměl by užitečný účinek, jelikož by v důsledku tohoto zamítnutí mohly být uvedené informace bezprostředně zveřejněny, a tím by se *de facto* předjímalo budoucí rozhodnutí ve věci samé.

Předmětem věci, v níž bylo vydáno výše uvedené usnesení *SACE a Sace BT v. Komise* (EU:T:2014:595), bylo rozhodnutí, kterým Komise jednak prohlásila kapitálové injekce poskytnuté italskou veřejnoprávní pojišťovnou, *Servizi assicurativi del commercio estero SpA* (SACE SpA), ve prospěch její dceřiné společnosti *Sace BT SpA*, která byla mateřskou společností zřízena jako samostatný subjekt s cílem oddělit řízení určitých rizik, za protiprávní státní podpory neslučitelné s vnitřním trhem, a jednak nařídila italským orgánům, aby zajistily navrácení podpor ve výši 78 miliónů eur poskytnutých společnosti *Sace BT*.

Předseda Tribunálu v usnesení ze dne 13. června 2014 uznal, že podmínka týkající se *fumus boni iuris* byla splněna, neboť navrhovatelky prokázaly, že žalobní důvod uplatněný v řízení ve věci samé – který vycházel z porušení článku 107 SFEU tím, že Komise dospěla údajně k nesprávnému závěru, že sporná opatření jsou přičitatelná italskému státu – vyvolával velmi vážné pochybnosti ohledně legality napadeného rozhodnutí, které nemohly být v rámci řízení o předběžném opatření rozptýleny na základě vyjádření druhého účastníka řízení. Konkrétně argumentace navrhovatelek – že Komise nezohlednila obchodní a strategickou nezávislost společnosti SACE – nebyla zpochybněna Komisí, neboť ta se k otázce *fumus boni iuris* v rámci řízení o předběžných opatřeních nevyjádřila. S ohledem na dispoziční zásadu, podle které účastníci řízení volně nakládají předmětem řízení, nemohl soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních nezohlednit toto procesní chování Komise.

Pokud jde o naléhavost, navrhovatelky prokázaly, že pokud by navrhovaný odklad vykonatelnosti nebyl nařízen, utrpěla by společnost *Sace BT* vážnou a nenapravitelnou újmu. Předseda Tribunálu totiž zdůraznil, že sama Komise uznala, že pokud by úplný výkon rozhodnutí o vrácení domnělých státních podpor měl vést k likvidaci společnosti *Sace BT* před vydáním rozsudku ve věci samé, způsobil by této společnosti vážnou a nenapravitelnou újmu a dále že vrácení celé částky těchto podpor by mělo za následek, že by společnost *Sace BT* již nesplňovala podmínky stanovené v rámci italského pojišťovacího systému, což by nutně vedlo k její likvidaci jakožto pojišťovny.

V rámci vážení proti sobě stojících zájmů předseda Tribunálu připomněl, že pokud jde o povinnost vrátit protiprávně poskytnuté podpory, které byly prohlášeny za neslučitelné s vnitřním trhem, musí zájem Komise zpravidla převážet nad zájmem příjemců podpor, ale tito příjemci mohou za výjimečných okolností dosáhnout nařízení předběžných opatření. Vzhledem k tomu, že v projednávané věci navrhovatelky prokázaly jak naléhavost, tak existenci *fumus boni iuris*, předseda Tribunálu uznal jejich oprávněný zájem na získání navrhovaného odkladu vykonatelnosti. Navíc vzhledem k tomu, že písemná část hlavního řízení byla již před několika měsíci uzavřena, předseda Tribunálu dospěl k závěru, že by Tribunál měl vydat svůj rozsudek v relativně blízké budoucnosti, přičemž měl za to, že se jedná o výjimečnou okolnost procesního rázu, k níž může přihlídnout při vážení proti sobě stojících zájmů. Nicméně vzhledem k zájmu Unie na skutečném navrácení státních podpor a k tvrzení navrhovatelek, že společnost *Sace BT* potřebovala k zajištění své udržitelnosti pouze minimální výši čistého jmění, nařídil předseda Tribunálu pouze částečný odklad vykonatelnosti.

Výše uvedené usnesení *Vanbreda Risk & Benefits v. Komise* (EU:T:2014:1024) se týkalo zadávacího řízení na služby pojistného krytí fondu budov, které Komise veřejně vyhlásila v srpnu 2013 svým jménem a jménem několika orgánů a agentur Unie. Účelem zadávacího řízení bylo nahradit v tehdejší době platnou smlouvu, která byla uzavřena s konsorciem, jehož makléřem byla navrhovatelka, společnost Vanbreda Risk & Benefits. Dne 30. ledna 2014 oznámila Komise navrhovatelce, že její nabídka nebyla vybrána, neboť nenabízela nejnižší cenu, a že zakázka byla udělena společnosti Marsh SA, pojišťovacímu makléři. Navrhovatelka podala jednak žalobu na neplatnost tohoto rozhodnutí a na náhradu škody ve výši 1 milionu eur a jednak návrh na předběžné opatření, v němž předsedu Tribunálu žádala, aby nařídil odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí. V usnesení ze dne 1. prosince 2014 předseda Tribunálu tomuto návrhu vyhověl.

Předseda Tribunálu shledal existenci zvláště závažného *fumus boni iuris*. Jednou z hlavních podmínek zadávacího řízení totiž byla záruka uchazeče předkládajícího společnou nabídku solidárního závazku všech partnerů podílejících se na nabídce k plnění zakázky. Původní nabídka společnosti Marsh však tuto podmínku nesplňovala, neboť pojišťovny, které tohoto makléře zmocnily, se zavázaly pouze ve vztahu k té části smlouvy, kterou se nabídly splnit každá samostatně. Skutečnost, že všechny společnosti, kterým byla zakázka udělena, vyjádřily následně při podpisu smlouvy souhlas s doložkou o solidárním závazku, byla výsledkem *prima facie* protiprávní změny nabídky, k níž došlo po podání nabídek díky bilaterálním vztahům Komise se společností Marsh. Navíc po odstoupení jednoho z pojistitelů, kteří se měli podílet na nabídce předložené společností Marsh, Komise této společnosti umožnila, aby po udělení zakázky byly mezi signatáři předmětné smlouvy uvedeny dvě nové pojišťovny, jejichž hospodářská a finanční kapacita i jejich technická kapacita nebyly před udělením zakázky a vyloučením nabídek ostatních uchazečů nijak posouzeny. Tato skutečnost vyvolávala podle předsedy Tribunálu *prima facie* vážné pochybnosti o legalitě zadávacího řízení.

Pokud jde o podmínku týkající se naléhavosti, předseda Tribunálu poté, co uznal vážnost tvrzené finanční újmy, shledal, že navrhovatelka neprokázala nenapravitelnost této újmy, neboť podle ustálené judikatury nemůže být finanční újma obvykle považována za nenapravitelnou, jelikož může být za běžných okolností předmětem následného finančního vyrovnání. Pokud jde konkrétně o spory v oblasti zadávání veřejných zakázek, je dokonce pro vyloučeného uchazeče ze systémových důvodů souvisejících s tímto zvláštním druhem sporů nadměrně obtížné prokázat riziko vzniku nenapravitelné újmy. Uvedený výsledek se však jeví jako neslučitelný s požadavky plynoucími z účinné předběžné ochrany v oblasti veřejných zakázek. Předseda Tribunálu měl tedy za to, že v těchto sporech je třeba zaujmout nový přístup přizpůsobený jejich zvláštnosti. Prokáže-li tedy vyloučený uchazeč existenci zvláště závažného *fumus boni iuris*, nelze od něj vyžadovat, aby prokázal, že by mu zamítnutí jeho návrhu na předběžné opatření mohlo způsobit nenapravitelnou újmu, neboť jinak by došlo k nepřiměřenému a neoprávněnému zásahu do práva na účinnou soudní ochranu, které mu zaručuje článek 47 Listiny základních práv Evropské unie. Takový *fumus boni iuris* je dán tehdy, pokud vše nasvědčuje existenci dostatečně zjevného a závažného protiprávního jednání, jehož účinkům nebo prodloužení jeho účinků musí být neprodleně zamezeno, ledaže tomu v konečném důsledku brání vážení proti sobě stojících zájmů. Za takovýchto mimořádných okolností stačí ke splnění podmínky naléhavosti pouhý důkaz o vážnosti újmy, která by vznikla, pokud by odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí nebyl nařízen, s přihlédnutím k potřebě zbavit takovéto protiprávní jednání jeho účinků. V projednávané věci předseda Tribunálu shledal, že *prima facie* došlo k závažným porušením, což vedlo k protiprávnosti vybrané nabídky, a že jednání Komise musí být považováno za dostatečně zjevné a závažné porušení unijního práva, aby bylo nezbytné předejít jeho účinkům v budoucnu.

Pokud jde o vážení proti sobě stojících zájmů, předseda Tribunálu měl za to, že převažují zájmy navrhovatelky a že zájem navrhovatelky na ochraně jejího práva na účinnou soudní ochranu, jakož

i ochrana finančních zájmů Unie a potřeba napravit účinky zjištěné protiprávnosti převažují nad zájmem Komise na ponechání napadeného rozhodnutí v platnosti. V této souvislosti předseda Tribunálu odmítl argument Komise, že by v případě odkladu vykonatelnosti napadeného rozhodnutí byla vystavena katastrofickým následkům pro finanční zájmy Unie. Ukázalo se totiž, že pokud jde o riziko spojené s nepojištěním dotyčných budov, existovalo několik řešení umožňujících zaručit, že tyto budovy mohly být pojištěny na základě tehdy platné smlouvy.

Předseda Tribunálu tudíž shledal, že okolnosti daného případu vyžadovaly, aby byl nařízen odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí. S ohledem na provedenou změnu přístupu a na zásadu právní jistoty však předseda Tribunálu rozhodl, že účinky odkladu nastanou až po uplynutí lhůty pro podání kasačního opravného prostředku³¹.

³¹ Ostatní návrhy na předběžná opatření, které byly podány v oblasti veřejných zakázek, byly zamítnuty pro nedostatek *fumus boni iuris*, aniž byla zkoumána podmínka naléhavosti [usnesení ze dne 4. února 2014, *Serco Belgium a další v. Komise* (T-644/13 R, EU:T:2014:57); ze dne 5. prosince 2014, *AF Steelcase v. OHIM* (T-652/14 R, EU:T:2014:1026), a ze dne 8. prosince 2014, *STC v. Komise* (T-355/14 R, EU:T:2014:1046)].

B – Složení Tribunálu



(Protokolární pořádek k 31. prosinci 2014)

První řada, zleva doprava:

Předsedové senátů G. Berardis, M. Van der Woude, A. Dittrich, S. Papasavvas; místopředseda Tribunálu H. Kanninen; předseda Tribunálu M. Jaeger; předsedkyně senátu M. E. Martins Ribeiro; předsedové senátů M. Prek, S. Frimodt Nielsen a D. Gratsias.

Druhá řada, zleva doprava:

Soudci E. Buttigieg a A. Popescu; soudkyně I. Labucka a I. Wiszniewska-Bialecka; soudci F. Dehousse, N. J. Forwood a O. Czúcz; soudkyně I. Pelikánová; soudce J. Schwarcz; soudkyně M. Kančeva.

Třetí řada, zleva doprava:

Soudci L. Madise, I. Ulloa Rubio a V. Kreuschitz; soudkyně V. Tomljenović; soudci C. Wetter, E. Bieliūnas, A. M. Collins a S. Gervasoni; vedoucí soudní kanceláře E. Coulon.

1. Členové Tribunálu

(podle pořadí nástupu do funkce)



Marc Jaeger

narozen v roce 1954; diplom v oboru právo na Univerzitě Roberta Schumana ve Štrasburku; studia na Collège d'Europe; advokát zapsaný u lucemburské advokátní komory (1981); soudní atašé u vrchního státního zástupce v Lucemburku (1983); soudce Okresního soudu v Lucemburku (1984); referendář u Soudního dvora Evropských společenství (1986–1996); předseda Institut Universitaire International de Luxembourg (IUIL); soudce Tribunálu od 11. července 1996; předseda Tribunálu od 17. září 2007.



Heikki Kanninen

narozen v roce 1952; vystudoval Vysokou školu obchodní v Helsinkách a právnickou fakultu univerzity v Helsinkách; referendář Nejvyššího správního soudu ve Finsku; generální tajemník výboru pro reformu právní ochrany ve veřejné správě; vrchní rada Nejvyššího správního soudu; generální tajemník výboru pro reformu správního soudnictví; poradce na legislativním odboru ministerstva spravedlnosti; zástupce vedoucího kanceláře Soudního dvora ESVO; referendář Soudního dvora Evropských společenství; soudce Nejvyššího správního soudu (1998–2005); člen odvolacího senátu pro uprchlíky; místopředseda výboru pro rozvoj finských soudních orgánů; soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005 do 6. října 2009; soudce Tribunálu od 7. října 2009; místopředseda Tribunálu od 17. září 2013.



Nicholas James Forwood

narozen v roce 1948; diplomy z Univerzity v Cambridge (BA 1969, MA 1973) (mechanické vědy a právo); zapsán u anglické advokátní komory v roce 1970, následně vykonával advokátní profesi v Londýně (1971–1999) a v Bruselu (1979–1999); zapsán u irské advokátní komory v roce 1981; jmenován jako Queen's Counsel v roce 1987; bencher Middle Temple v roce 1998; zástupce anglické advokátní komory a advokátní komory Walesu v Radě advokátních komor Evropské unie (CCBE) a předseda stálého zastoupení CCBE při Soudním dvoru (1995–1999); člen kanceláře World Trade Law Association a European Maritime Law Organisation (1993–2002); soudce Tribunálu od 15. prosince 1999.

**Maria Eugénia Martins de Nazaré Ribeiro**

narozena v roce 1956; studia v Lisabonu, Bruselu a Štrasburku; advogada v Portugalsku a Bruselu; nezávislá vědecká pracovníce v Institutu evropských studií Svobodné univerzity v Bruselu; referendářka u portugalského soudce u Soudního dvora, J. C. Moitinho de Almeida (1986–2000), posléze u předsedy Tribunálu B. Vesterdorfa (2000–2003); soudkyně Tribunálu od 31. března 2003.

**Franklin Dehousse**

narozen v roce 1959; licencié en droit (bakalář práv) (univerzita v Lutychu, 1981); aspirant (Fonds national de la recherche scientifique, 1985–1989); právní poradce Chambre des représentants, (1981–1990); doktor práv (univerzita ve Štrasburku, 1990); profesor (univerzity v Lutychu a Štrasburku, Collège d'Europe, Institut royal supérieur de Défense, Univerzita Montesquieu v Bordeaux; Collège Michel Servet des universités de Paris; fakulty Notre-Dame de la Paix v Namuru); zvláštní zástupce ministra zahraničních věcí (1995–1999); ředitel evropských studií Institut royal des relations internationales (1998–2003); přisedící u Conseil d'Etat (2001–2003); poradce u Evropské komise (1990–2003); člen Observatoire Internet (2001–2003); soudce Tribunálu od 7. října 2003.

**Ottó Czúcz**

narozen v roce 1946; doktor práv univerzity v Segedíně (1971); rada na ministerstvu práce (1971–1974); přednášející a profesor (1974–1989), děkan právnické fakulty (1989–1990), prorektor (1992–1997) univerzity v Segedíně; advokát; člen prezidia Národní důchodové pojišťovny; zástupce prezidenta Evropského institutu sociálního zabezpečení (1998–2002); člen vědecké rady Mezinárodní asociace sociálního zabezpečení; soudce Ústavního soudu (1998–2004); soudce Tribunálu od 12. května 2004.

**Irena Wiszniewska-Bialecka**

narozena v roce 1947; držitelka diplomu v oboru právo univerzity ve Varšavě (1965–1969); výzkumná pracovníce (asistentka, docentka, profesorka) Institutu právních věd Polské akademie věd (1969–2004); výzkumná pracovníce Institutu Maxe Plancka pro zahraniční a mezinárodní patentové a autorské právo a právo hospodářské soutěže v Mnichově (stipendium od nadace Foundation AvH – 1985–1986); advokátka (1992–2000); soudkyně Nejvyššího správního soudu (2001–2004); soudkyně Tribunálu od 12. května 2004.

**Irena Pelikánová**

narozena v roce 1949; doktorka práv, asistentka hospodářského práva (před rokem 1989), poté doktorka věd, profesorka obchodního práva (od roku 1993) na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze; členka prezidia Komise pro cenné papíry (1999–2002); advokátka; členka Legislativní rady české vlády (1998–2004); soudkyně Tribunálu od 12. května 2004.

**Ingrida Labucka**

narozena v roce 1963; držitelka diplomu v oboru právo lotyšské univerzity (1986); inspektorka pro ministerstvo vnitra pro oblast Kirov a město Riga (1986–1989); soudkyně soudu prvního stupně v Rize (1990–1994); advokátka (1994–1998 a červenec 1999 až květen 2000); ministryně spravedlnosti (listopad 1998 až červenec 1999 a květen 2000 až říjen 2002); členka Mezinárodního rozhodčího soudu v Haagu (2001–2004); členka parlamentu (2002–2004); soudkyně Tribunálu od 12. května 2004.

**Savvas Papasavvas**

narozen v roce 1969; studia na univerzitě v Aténách (Ptychion v roce 1991); postgraduální studia na univerzitě v Paříži II (DEA veřejného práva v roce 1992) a na univerzitě v Aix-Marseille III (doktorát v oboru právo v roce 1995); zapsán u kyperské advokátní komory, člen nikosijské advokátní komory od roku 1993; přednášející na kyperské univerzitě (1997–2002), docent ústavního práva od září 2002; výzkumný pracovník Evropského centra veřejného práva (2001–2002); soudce Tribunálu od 12. května 2004.

**Miro Prek**

narozen v roce 1965; diplom v oboru právo (1989); člen advokátní komory (1994); pověřený různými úkoly a funkcemi ve veřejné správě, především na legislativním úřadu vlády (náměstek státního tajemníka a zástupce ředitele, vedoucí oddělení pro evropské právo a právo srovnávací) a úřadu pro evropské záležitosti (náměstek státního tajemníka); člen vyjednávacího týmu pro dohodu o přidružení (1994–1996) a pro přistoupení k Evropské unii (1998–2003), odpovědný za právní záležitosti; advokát; odpovědný za projekty směřující k přizpůsobení se evropským právním předpisům a k evropské integraci, především na západě Balkánského poloostrova; vedoucí odboru Soudního dvora Evropských společenství (2004–2006); soudce Tribunálu od 7. října 2006.

**Alfred Dittrich**

narozen v roce 1950; studium práv na univerzitě v Erlangen-Norimberku (1970–1975); Rechtsreferendar u vrchního zemského soudu v Norimberku (1975–1978); ministerský rada spolkového ministerstva hospodářství (1978–1982); úředník na stálém zastoupení Spolkové republiky Německo při Evropských společenstvích (1982); ministerský rada spolkového ministerstva hospodářství pověřený záležitostmi práva Společenství a hospodářské soutěže (1983–1992); vedoucí odboru „Právo Evropské unie“ na ministerstvu spravedlnosti (1992–2007); vedoucí německé delegace pracovní skupiny Rady nazvané „Soudní dvůr“; zmocněnec spolkové vlády v četných věcech probíhajících před Soudním dvorem Evropských společenství; soudce Tribunálu od 17. září 2007.

**Sten Frimodt Nielsen**

narozen v roce 1963; bakalář práv (univerzita v Kodani 1988); úředník na ministerstvu zahraničních věcí (1988–1991); lektor mezinárodního a evropského práva na univerzitě v Kodani (1988–1991); velvyslanec tajemník u stálé mise Dánska při OSN v New Yorku (1991–1994); úředník právní sekce ministerstva zahraničních věcí (1994–1995); hostující profesor na univerzitě v Kodani (1995); poradce, poté hlavní poradce poradního a pracovního orgánu předsedy vlády (1995–1998); rada-vyslanec u stálého zastoupení Dánska při Evropské unii (1998–2001); zvláštní poradce poradního a pracovního orgánu předsedy vlády pro právní otázky (2001–2002); ředitel odboru a právní poradce poradního a pracovního orgánu předsedy vlády (březen 2002 – červenec 2004); náměstek státního tajemníka a právní poradce poradního a pracovního orgánu předsedy vlády (srpen 2004 – srpen 2007); soudce Tribunálu od 17. září 2007.

**Juraj Schwarcz**

narozen v roce 1952; doktor práv (Univerzita Komenského v Bratislavě, 1979); podnikový právník (1975–1990); tajemník pověřený vedením obchodního rejstříku u Městského soudu v Košicích (1991); soudce Městského soudu v Košicích (leden – říjen 1992); soudce a předseda senátu Krajského soudu v Košicích (listopad 1992 – 2009); soudce dočasně přidělený k Nejvyššímu soudu Slovenské republiky, senát pro věci obchodněprávní (říjen 2004 – září 2005); předseda obchodněprávního kolegia Krajského soudu v Košicích (říjen 2005 – září 2009); externí člen katedry obchodního a hospodářského práva Univerzity P. J. Šafárika v Košicích (1997–2009); externí člen učitelského sboru justiční akademie (2005–2009); soudce Tribunálu od 7. října 2009.

**Marc van der Woude**

narozen v roce 1960; bakalář práv (Univerzita Groningen, 1983); studia na Collège d'Europe (1983–1984); asistent na Collège d'Europe (1984–1986); lektor na univerzitě v Leidenu (1986–1987); referent na generálním ředitelství pro hospodářskou soutěž Komise Evropských společenství (1987–1989); referendář u Soudního dvora Evropských společenství (1989–1992); koordinátor politiky u generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž Komise Evropských společenství (1992–1993); člen právní služby Komise Evropských společenství (1993–1995); advokát bruselské advokátní komory od roku 1995; profesor na Erasmově univerzitě v Rotterdamu od roku 2000; autor řady publikací; soudce Tribunálu od 13. září 2010.

**Dimitrios Gratsias**

narozen v roce 1957; držitel diplomu Aténské univerzity v oboru právo (1980); diplôme d'études approfondies (doktorandské studium) v oboru veřejné právo na Univerzitě Paříž I, Panthéon-Sorbonne (1981); osvědčení centre universitaire d'études communautaires et européennes (univerzitní středisko pro komunitární a evropská studia) (Univerzita Paříž I) (1982); auditor u Státní rady (1985–1992); maître des requêtes u Státní rady (1992–2005); referendář Soudního dvora Evropských společenství (1994–1996); mimořádný člen řeckého Zvláštního nejvyššího soudu (1998 a 1999); člen Státní rady (2005); člen Zvláštního soudu příslušného ve věcech odpovědnosti soudců (2006); člen Nejvyšší soudcovské rady pro správní soudnictví (2008); inspektor správních soudů (2009–2010); soudce Tribunálu od 25. října 2010.

**Andrei Popescu**

narozen v roce 1948; absolvent Právnické fakulty univerzity v Bukurešti (1971); postgraduální studium mezinárodního pracovního práva a evropského sociálního práva na univerzitě v Ženevě (1973–1974); doktor práv univerzity v Bukurešti (1980); odborný asistent ve zkušební době (1971–1973), odborný asistent (1974–1985), poté lektor pracovního práva na univerzitě v Bukurešti (1985–1990); hlavní výzkumný pracovník na Institutu pro vědecký výzkum v oblasti práce a sociální ochrany (1990–1991); zastupující generální ředitel (1991–1992), poté ředitel (1992–1996) na ministerstvu práce a sociální ochrany; docent (1997), poté profesor na Národní škole pro politická a správní studia v Bukurešti (2000); státní tajemník na ministerstvu pro evropskou integraci (2001–2005); vedoucí odboru v Legislativní radě Rumunska (1996–2001 a 2005–2009); zakládající ředitel Rumunského časopisu evropského práva; předseda Rumunské společnosti evropského práva (2009–2010); zmocněnec rumunské vlády pro zastupování před soudy Evropské unie (2009–2010); soudce Tribunálu od 26. listopadu 2010.

**Mariana Kančeva**

narozena v roce 1958; diplom v oboru právo na univerzitě v Sofii (1979–1984); postgraduální magisterské studium evropského práva na Institutu evropských studií svobodné univerzity v Bruselu (2008–2009); specializace v oboru hospodářského práva a práva duševního vlastnictví; justiční čekatelka při krajském soudu v Sofii (1985–1986); právní poradkyně (1986–1988); advokátka zapsaná v advokátní komoře v Sofii (1988–1992); generální ředitelka Kanceláře služeb pro diplomatický sbor při ministerstvu zahraničních věcí (1992–1994); advokátní praxe v Sofii (1994–2011) a Bruselu (2007–2011); rozhodkyně pro obchodněprávní spory v Sofii; účast na tvorbě různých právních předpisů jako právní poradkyně v bulharském parlamentu; soudkyně Tribunálu od 19. září 2011.

**Guido Berardis**

narozen v roce 1950; bakalář práv (Univerzita La Sapienza v Římě, 1973), diplom Vysokých evropských studií na Collège d'Europe (Brugy, 1974–1975); úředník Komise Evropských společenství (ředitelství „Mezinárodní věci“ generálního ředitelství pro zemědělství 1975–1976); člen právní služby Komise Evropských společenství (1976–1991 a 1994–1995); zástupce právní služby Komise Evropských společenství v Lucemburku (1990–1991); referendář u soudce G. F. Manciniho na Soudním dvoře Evropských společenství (1991–1994); právní poradce členů Komise Evropských společenství M. Montiho (1995–1997) a F. Bolkesteina (2000–2002); ředitel ředitelství „Politika veřejných zakázek“ (2002–2003), ředitelství „Služby, duševní a průmyslové vlastnictví, média a ochrana údajů“ (2003–2005) a ředitelství „Služby“ (2005–2011) na generálním ředitelství Komise Evropských společenství „Vnitřní trh“; hlavní právní poradce a vedoucí skupiny „Spravedlnost, svoboda a bezpečnost, občanské právo a trestní právo“ v právní službě Evropské komise (2011–2012); soudce Tribunálu od 17. září 2012.

**Eugène Buttigieg**

narozen v roce 1961; doktor práv (Maltská univerzita); master evropského práva (univerzita v Exeteru); doktorát práva hospodářské soutěže (univerzita v Londýně); právník na ministerstvu spravedlnosti (1987–1990); vedoucí právník na ministerstvu zahraničních věcí (1990–1994); člen Copyright Board (komise pro autorské právo) (1994–2005); právník kontrolor na ministerstvu spravedlnosti a územních samospráv (2001–2002); člen Malta Resources Authority (maltského úřadu pro správu přírodních a energetických zdrojů) (2001–2009); konzultant pro otázky evropského práva (od roku 1994); poradce pro otázky práva hospodářské soutěže a spotřebitelského práva na ministerstvu financí, hospodářství a investic (2000–2010); poradce předsedy vlády pro otázky práva hospodářské soutěže a spotřebitelského práva (2010–2011), konzultant Malta Competition and Consumer Affairs Authority (maltského úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a spotřebitelů) (2012); odborný asistent (1994–2001), docent (2001–2006), poté přidružený profesor (od roku 2007) a vedoucí katedry Jeana Monneta evropského práva na Maltské univerzitě (od roku 2009); spoluzakladatel a místopředseda Maltese Association for European Law (Maltského sdružení pro evropské právo); soudce Tribunálu od 8. října 2012.

**Carl Wetter**

narozen v roce 1949; držitel diplomu v oboru ekonomie (Bachelor of Arts, 1974) a práva (Master of Laws, 1977) uppsalské univerzity; rada na ministerstvu zahraničních věcí (1977); člen švédské advokátní komory (od roku 1983); člen švédské pracovní skupiny k právu hospodářské soutěže u Mezinárodní obchodní komory (CCI); lektor soutěžního práva (univerzity v Lundu a Stockholmu); autor mnoha publikací; soudce Tribunálu od 18. března 2013.

**Vesna Tomljenović**

narozena v roce 1956; získala vysokoškolský diplom na univerzitě v Rijece (titul magistr, 1979) a na univerzitě v Záhřebu (LL. M., 1984; doktorka práv, 1996); odborná asistentka (1980–1998), docentka (2003–2009) a profesorka (2009–2013) na právnické fakultě univerzity v Rijece; odborná asistentka na ekonomické fakultě univerzity v Rijece (1990–2013); předsedkyně chorvatského sdružení srovnávacího práva (2006–2013); soudkyně Tribunálu od 4. července 2013.

**Egidijus Bieliūnas**

narozen v roce 1950; diplom v oboru právo získal na univerzitě ve Vilniusu (1973); doktorát v oboru právo (1978); asistent, přednášející, poté docent na právnické fakultě univerzity ve Vilniusu (1977–1992); poradce na právním oddělení Parlamentu Litevské republiky (1990–1992); rada na velvyslanectví Litvy v Belgii (1992–1994); rada na velvyslanectví Litvy ve Francii (1994–1996); člen Evropské komise pro lidská práva (1996–1999); soudce Nejvyššího soudu Litvy (1999–2011); docent na katedře trestního práva univerzity ve Vilniusu (2003–2013); zástupce Litevské republiky u společného kontrolního orgánu Eurojustu (2004–2011); soudce Ústavního soudu Litevské republiky (2011–2013); soudce Tribunálu od 16. září 2013.

**Viktor Kreuschitz**

narozen v roce 1952; doktor práv na univerzitě ve Vídni (1981); úředník na spolkovém kancléřství – oddělení ústavních záležitostí (1981–1997); poradce u právní služby Evropské komise (1997–2013); soudce Tribunálu od 16. září 2013.

**Anthony Michael Collins**

narozen v roce 1960; absolvent Trinity College, Dublin (právní vědy) (1984) a Honourable Society of the King's Inns, Dublin (Barrister-at-Law) (1986); praxe na pozicích Barrister-at-Law (1986–1990 a 1997–2003) a Senior Counsel (2003–2013), jakožto člen irské advokátní komory; referendář na Soudním dvoře Evropských společenství (1990–1997); ředitel Irish Centre for European Law (irské centrum pro evropské právo) (1997–2000) a nyní člen jeho správního orgánu; zástupce předsedy Council of European National Youth Committees (Rady evropských vnitrostátních výborů mládeže) (1979–1981); generální tajemník, Organising Bureau of European School Student Unions (organizační výbor studentských unií evropských škol) (1977–1984); generální tajemník, Irish Union of School Students (irská studentská unie) (1977–1979); mezinárodní místopředseda, Union of Students in Ireland (Unie studentů Irska) (1982–1983); člen správního výboru sdružení Amicale des référendaires, Lucemburk (1992–2000); člen stálého zastoupení Rady evropských advokátních komor a právnických spolků (CCBE) u soudů EU a ESVO (2006–2013); soudce Tribunálu od 16. září 2013.

**Ignacio Ulloa Rubio**

narozen v roce 1967; diplom v oboru právo (1985–1990) a doktorské studium (1990–1993) na Univerzitě Complutense v Madridu; státní zástupce v Geroně (2000–2003); poradce pro otázky soudnictví a lidských práv u koaliční prozatímní vlády v Bagdádu, Irák (2003–2004); soudce občanskoprávního soudu prvního stupně a vyšetřující soudce (2003–2007), poté odvolací soudce, Gerona (2008); zástupce vedoucího Integrované mise Evropské unie na podporu právního státu v Iráku, EUJUST LEX, u Rady Evropské unie (2005–2006); právní poradce Ústavního soudu Španělska (2006–2011 a 2013); státní tajemník pro bezpečnost (2012–2013); civilní expert pro oblast Právní stát a Reforma bezpečnostního sektoru u Rady Evropské unie (2005–2011); externí odborník pro otázky lidských práv a trestního soudnictví u Evropské komise (2011–2013); přednášející a autor řady publikací; soudce Tribunálu od 16. září 2013.

**Stéphane Gervasoni**

narozen v roce 1967; diplom na Institutu politických věd (Institut d'études politiques) v Grenoblu (1988) a École nationale d'administration (1993); auditeur u Státní rady (Conseil d'État) [soudce zpravodaj v oddělení soudní agendy (1993–1997) a člen oddělení pro sociální záležitosti (1996–1997)]; maître des requêtes u Státní rady (1996–2008); docent na Institutu politických věd v Paříži (1993–1995); commissaire du gouvernement u commission spéciale de cassation des pensions (zvláštní kasační komise v oblasti důchodů) (1994–1996); právní poradce ministerstva pro veřejnou službu a města Paříže (1995–1997); generální tajemník prefektury departementu Yonne, podprefekt okresu (arrondissement) Auxerre (1997–1999); generální tajemník prefektury departementu Savojsko, podprefekt okresu Chambéry (1999–2001); referendář u Soudního dvora Evropských společenství (2001–2005); řádný člen přezkumné komise Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO) (2001–2005); soudce Soudu pro veřejnou službu Evropské unie (2005–2011, předseda senátu v letech 2008 až 2011); conseiller d'État, zástupce předsedy osmého senátu pro soudní agendu (2011–2013); člen přezkumné komise Evropské kosmické agentury (2011–2013); soudce Tribunálu od 16. září 2013.

**Lauri Madise**

narozen v roce 1974; diplom v oboru právo (univerzity v Tartu a Poitiers); poradce na ministerstvu spravedlnosti (1995–1999); vedoucí sekretariátu ústavního výboru estonského parlamentu (1999–2000); soudce odvolacího soudu v Tallinu (od roku 2002); člen zkušební komise pro výběr soudců (od roku 2005); účast na legislativních pracích v oblasti ústavního a správního práva; soudce Tribunálu od 23. října 2013.

**Emmanuel Coulon**

narozen v roce 1968; studia práv (univerzita Panthéon-Assas, Paříž); studia managementu (univerzita Paříž-Dauphine); Collège d'Europe (1992); vstupní zkouška do regionálního střediska pro vzdělávání advokátních koncipientů v Paříži; advokátní zkoušky u advokátní komory v Bruselu; výkon advokátní praxe v Bruselu; úspěšný uchazeč v otevřeném výběrovém řízení Komise Evropských společenství; referendář u Soudu prvního stupně Evropských společenství (kabinet předsedy Saggia, 1996–1998; kabinet předsedy Vesterdorfa, 1998–2002); vedoucí kabinetu předsedy Soudu prvního stupně (2003–2005); vedoucí kanceláře Tribunálu od 6. října 2005

2. Změny ve složení Tribunálu v roce 2014

V roce 2014 nedošlo k žádné změně ve složení Tribunálu.

3. Protokolární pořádky

Od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2014

Pan M. JAEGER, předseda Tribunálu
Pan H. KANNINEN, místopředseda
Paní M. E. MARTINS RIBEIRO, předsedkyně senátu
Pan S. PAPASAVVAS, předseda senátu
Pan M. PREK, předseda senátu
Pan A. DITTRICH, předseda senátu
Pan S. FRIMODT NIELSEN, předseda senátu
Pan M. VAN DER WOUDE, předseda senátu
Pan D. GRATSIAS, předseda senátu
Pan G. BERARDIS, předseda senátu
Pan N. J. FORWOOD, soudce
Pan F. DEHOUSSE, soudce
Pan O. CZÚCZ, soudce
Paní I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, soudkyně
Paní I. PELIKÁNOVÁ, soudkyně
Paní I. LABUCKA, soudkyně
Pan J. SCHWARCZ, soudce
Pan A. POPESCU, soudce
Paní M. KANČEVA, soudkyně
Pan E. BUTTIGIEG, soudce
Pan C. WETTER, soudce
Paní V. TOMLJENOVÍČ, soudkyně
Pan E. BIELIŪNAS, soudce
Pan V. KREUSCHITZ, soudce
Pan A. COLLINS, soudce
Pan I. ULLOA RUBIO, soudce
Pan S. GERVASONI, soudce
Pan L. MADISE, soudce

Pan E. COULON, vedoucí soudní kanceláře

4. Bývalí členové Tribunálu

Edward David Alexander Ogilvy (1989–1992)
Yeraris Christos (1989–1992)
Da Cruz Vilaça José Luis (1989–1995), předseda (1989–1995)
Biancarelli Jacques (1989–1995)
Barrington Donal Patrick Michael (1989–1996)
Schintgen Romain Alphonse (1989–1996)
Kirschner Heinrich (1989–1997)
Saggio Antonio (1989–1998), předseda (1995–1998)
Briët Cornelis Paulus (1989–1998)
Lenaerts Koen (1989–2003)
Vesterdorf Bo (1989–2007), předseda (1998–2007)
García-Valdecasas y Fernández Rafael (1989–2007)
Kalogeropoulos Andreas (1992–1998)
Bellamy Christopher William (1992–1999)
Potocki André (1995–2001)
Gens de Moura Ramos Rui Manuel (1995–2003)
Lindh Pernilla (1995–2006)
Tiili Virpi (1995–2009)
Azizi Josef (1995–2013)
Cooke John D. (1996–2008)
Pirrung Jörg (1997–2007)
Mengozi Paolo (1998–2006)
Meij Arjen W. H. (1998–2010)
Vilaras Mihalis (1998–2010)
Legal Hubert (2001–2007)
Trstenjak Verica (2004–2006)
Šváby Daniel (2004–2009)
Cremona Ena (2004–2012)
Vadapalas Vilenas (2004–2013)
Jürimäe Küllike (2004–2013)
Moavero Milanesi Enzo (2006–2011)
Wahl Nils (2006–2012)
Čipev Teodor (2007–2010)
Ciucă Valeriu M. (2007–2010)
Soldevila Fragozo Santiago (2007–2013)
Truchot Laurent (2007–2013)
O'Higgins Kevin (2008–2013)

Předsedové

Da Cruz Vilaça José Luis (1989–1995)

Saggio Antonio (1995–1998)

Vesterdorf Bo (1998–2007)

Vedoucí soudní kanceláře

Jung Hans (1989–2005)

C – Soudní statistiky Tribunálu

Obecná činnost Tribunálu

1. Zahájené, ukončené, projednávané věci (2010–2014)

Zahájené věci

2. Povaha řízení (2010–2014)
3. Povaha žalob (2010–2014)
4. Předmět žalob (2010–2014)

Ukončené věci

5. Povaha řízení (2010–2014)
6. Předmět žalob (2014)
7. Předmět žalob (2010–2014) (rozsudky a usnesení)
8. Soudní kolegia (2010–2014)
9. Délka trvání řízení v měsících (2010–2014) (rozsudky a usnesení)

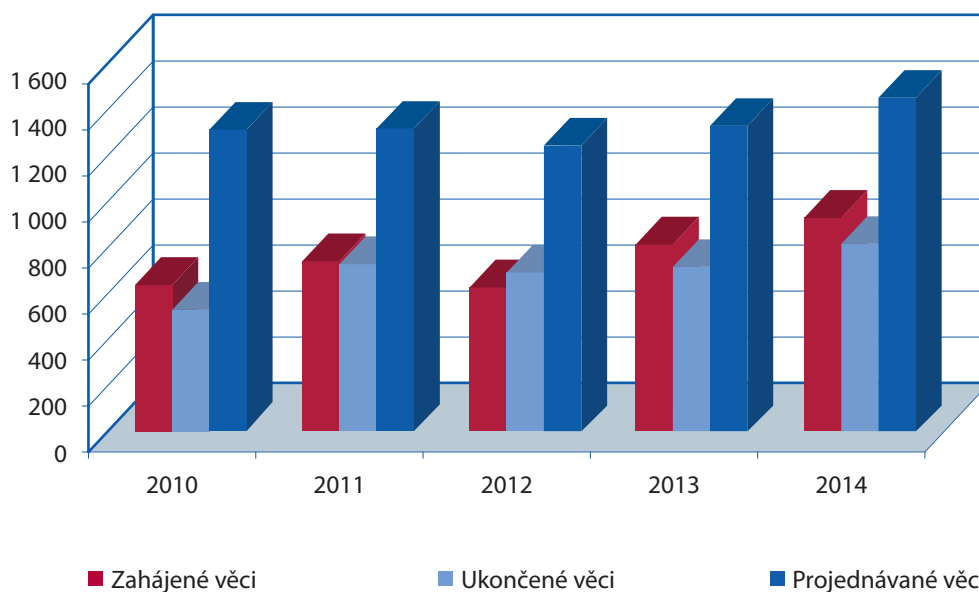
Věci projednávané k 31. prosinci

10. Povaha řízení (2010–2014)
11. Předmět žalob (2010–2014)
12. Soudní kolegia (2010–2014)

Různé

13. Předběžná opatření (2010–2014)
14. Zrychlená řízení (2010–2014)
15. Rozhodnutí Tribunálu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru (1990–2014)
16. Rozdělení kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru podle povahy řízení (2010–2014)
17. Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2014) (rozsudky a usnesení)
18. Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2010–2014) (rozsudky a usnesení)
19. Obecný vývoj (1989–2014) (zahájené, ukončené, projednávané věci)

1. Obecná činnost Tribunálu – Zahájené, ukončené, projednávané věci (2010–2014)^{1 2}



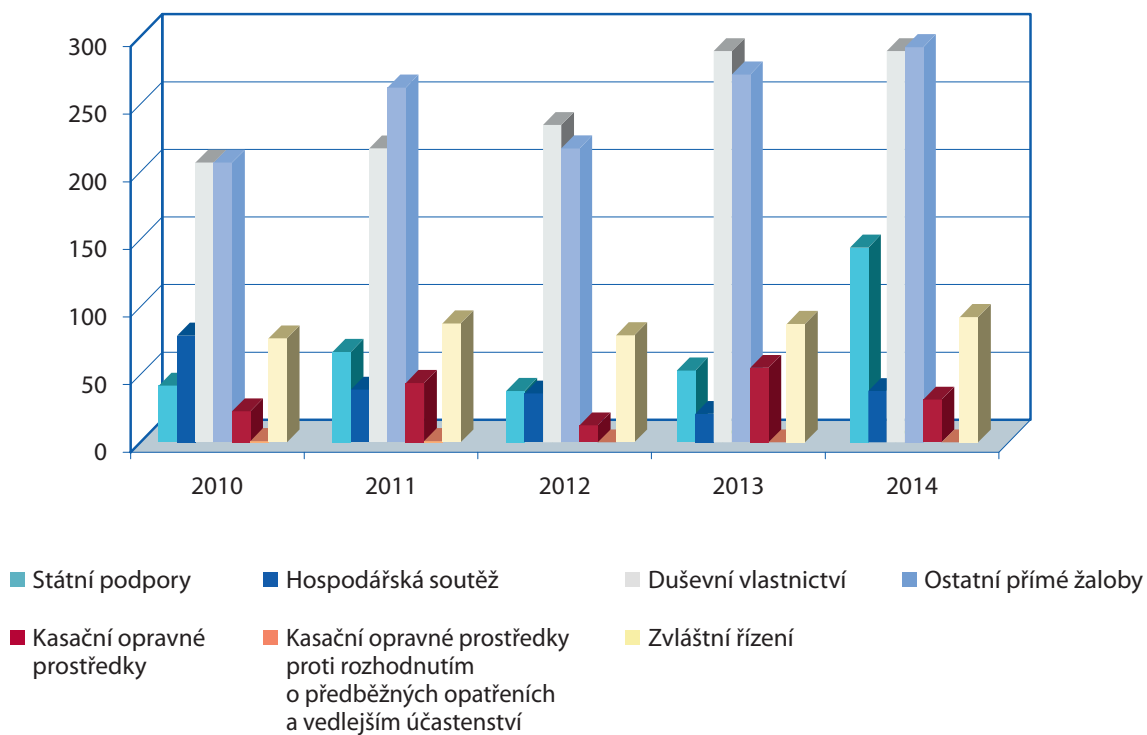
	2010	2011	2012	2013	2014
Zahájené věci	636	722	617	790	912
Ukončené věci	527	714	688	702	814
Projednávané věci	1 300	1 308	1 237	1 325	1 423

¹ Není-li uvedeno jinak, tato tabulka a tabulky na následujících stranách zohledňují zvláštní řízení.

Za „zvláštní řízení“ jsou považována: odpor proti rozsudku (článek 41 statutu Soudního dvora; článek 122 jednacího řádu Tribunálu); námitky třetí osoby (článek 42 statutu Soudního dvora; článek 123 jednacího řádu Tribunálu); obnova řízení (článek 44 statutu Soudního dvora; článek 125 jednacího řádu Tribunálu); výklad rozsudku (článek 43 statutu Soudního dvora; článek 129 jednacího řádu Tribunálu); určení nákladů řízení (článek 92 jednacího řádu Tribunálu); právní pomoc (článek 96 jednacího řádu Tribunálu) a oprava rozsudku (článek 84 jednacího řádu Tribunálu).

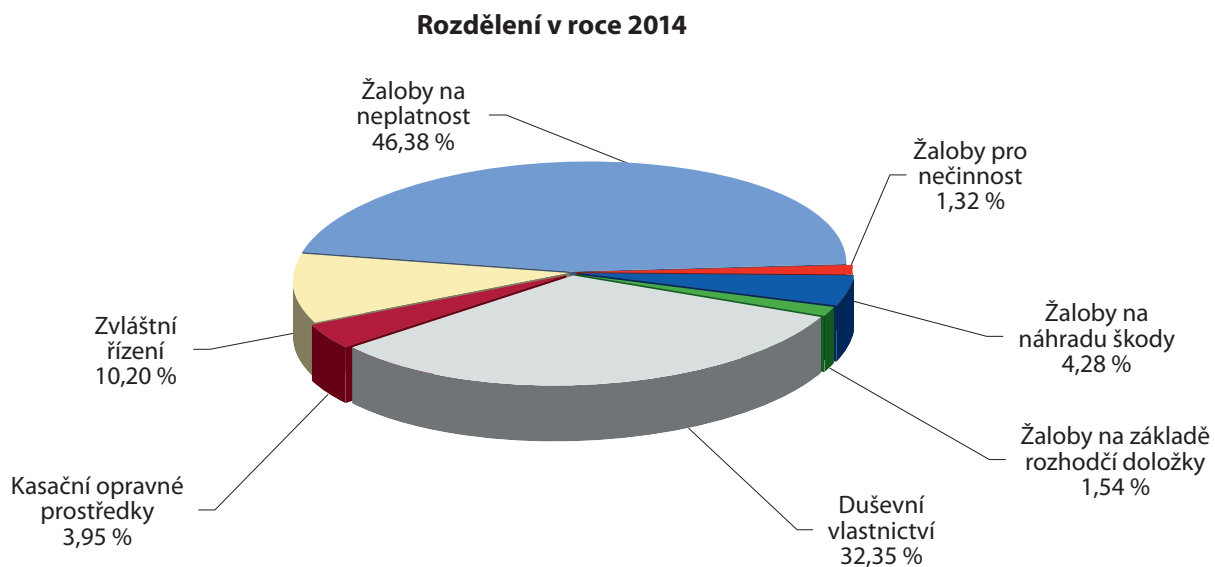
² Není-li uvedeno jinak, tato tabulka a tabulky na následujících stranách zohledňují řízení o předběžných opatřeních.

2. Zahájené věci – Povaha řízení (2010–2014)



	2010	2011	2012	2013	2014
Státní podpory	42	67	36	54	148
Hospodářská soutěž	79	39	34	23	41
Duševní vlastnictví	207	219	238	293	295
Ostatní přímé žaloby	207	264	220	275	299
Kasační opravné prostředky	23	44	10	57	36
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	1	1	1		
Zvláštní řízení	77	88	78	88	93
Celkem	636	722	617	790	912

3. Zahájené věci – Povaha žalob (2010–2014)

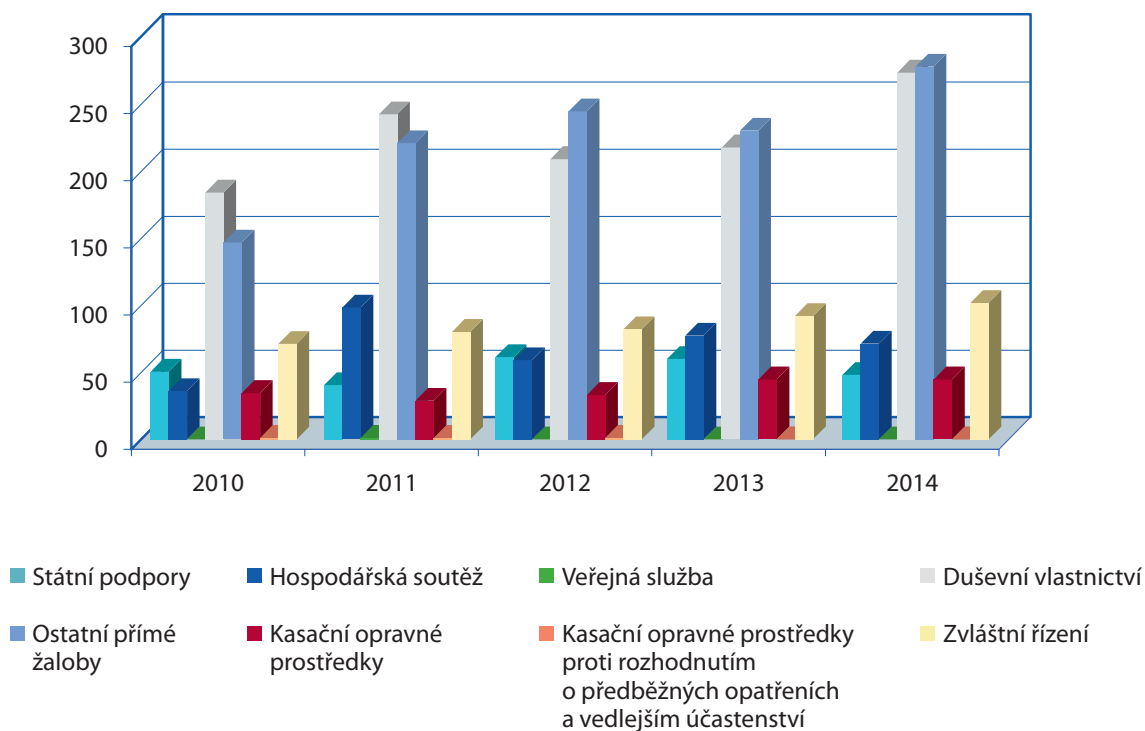


	2010	2011	2012	2013	2014
Žaloby na neplatnost	304	341	257	319	423
Žaloby pro nečinnost	7	8	8	12	12
Žaloby na náhradu škody	8	16	17	15	39
Žaloby na základě rozhodčí doložky	9	5	8	6	14
Duševní vlastnictví	207	219	238	293	295
Kasační opravné prostředky	23	44	10	57	36
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	1	1	1		
Zvláštní řízení	77	88	78	88	93
Celkem	636	722	617	790	912

4. Zahájené věci – Předmět žalob (2010–2014)

	2010	2011	2012	2013	2014
Celní unie a společný celní tarif	4	10	6	1	7
Cestovní ruch				2	
Daně	1	1	1	1	1
Doprava	1	1		5	1
Duševní a průmyslové vlastnictví	207	219	238	294	295
Energie		1		1	3
Evropské občanství					1
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům)			1		5
Hospodářská a měnová politika	4	4	3	15	4
Hospodářská soutěž	79	39	34	23	41
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	24	3	4	3	3
Institucionální právo	17	44	41	44	67
Kultura				1	
Obchodní politika	9	11	20	23	31
Ochrana spotřebitele				1	1
Omezující opatření (vnější činnost)	21	93	59	41	68
Politika rybolovu	19	3		3	3
Právo podniků					1
Přidružení zámořských zemí a území				1	
Přistoupení nových států				1	
Přístup k dokumentům	19	21	18	20	17
Prostor svobody, bezpečnosti a práva		1		6	1
Průmyslová politika					2
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)	8	3	2	12	3
Rozhodčí doložka	9	5	8	6	14
Sbližování právních předpisů				13	
Sociální politika	4	5	1		
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků				1	
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	1			2	
Státní podpory	42	67	36	54	148
Svoboda usazování					1
Transevropské sítě				3	
Veřejné zakázky	15	18	23	15	17
Veřejné zdraví	4	2	12	5	11
Vnější činnost Evropské unie	1	2	1		3
Volný pohyb osob	1				
Volný pohyb služeb	1		1		1
Volný pohyb zboží				1	
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	3	4	3	5	2
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport		2	1	2	
Zaměstnanost				2	
Zemědělství	24	22	11	27	15
Životní prostředí	15	6	3	11	10
Celkem Smlouva o ES/SFEU	533	587	527	645	777
Celkem Smlouva o ESAE	1				
Služební řád úředníků	25	47	12	57	42
Zvláštní řízení	77	88	78	88	93
CELKEM	636	722	617	790	912

5. Ukončené věci – Povaha řízení (2010–2014)



	2010	2011	2012	2013	2014
Státní podpory	50	41	63	60	51
Hospodářská soutěž	38	100	61	75	72
Veřejná služba		1			
Duševní vlastnictví	180	240	210	217	275
Ostatní přímé žaloby	149	222	240	226	279
Kasační opravné prostředky	37	29	32	39	42
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	1	1	1		
Zvláštní řízení	72	80	81	85	95
Celkem	527	714	688	702	814

6. Ukončené věci – Předmět žalob (2014)

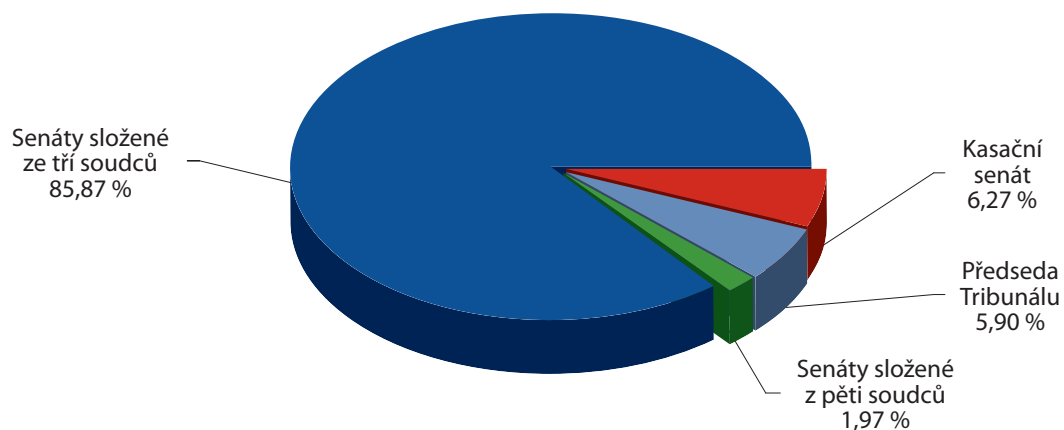
	Rozsudky	Usnesení	Celkem
Celní unie a společný celní tarif		6	6
Cestovní ruch	1		1
Daně		2	2
Doprava	1	2	3
Duševní a průmyslové vlastnictví	207	68	275
Energie		3	3
Evropské občanství		1	1
Hospodářská a měnová politika		13	13
Hospodářská soutěž	54	18	72
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	1		1
Institucionální právo	6	27	33
Obchodní politika	8	10	18
Omezující opatření (vnější činnost)	38	30	68
Politika rybolovu	12	3	15
Přidružení zámořských zemí a území		1	1
Přístup k dokumentům	8	15	23
Prostor svobody, bezpečnosti a práva		1	1
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)	1	2	3
Rozhodčí doložka	5	5	10
Sbližování právních předpisů		13	13
Společná zahraniční a bezpečnostní politika		2	2
Státní podpory	30	21	51
Transevropské sítě		1	1
Veřejné zakázky	16	2	18
Veřejné zdraví	4	6	10
Volný pohyb služeb		1	1
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír		1	1
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport	2		2
Zemědělství	8	7	15
Životní prostředí	5	5	10
Celkem Smlouva o ES/SFEU	407	266	673
Služební řád úředníků	21	25	46
Zvláštní řízení		95	95
CELKEM	428	386	814

7. Ukončené věci – Předmět žalob (2010–2014) (rozsudky a usnesení)

	2010	2011	2012	2013	2014
Celní unie a společný celní tarif	4	1	6	9	6
Cestovní ruch				1	1
Daně	1		2		2
Doprava	2	1	1		3
Duševní a průmyslové vlastnictví	180	240	210	218	275
Energie	2			1	3
Evropské občanství					1
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům)			2		
Hospodářská a měnová politika	2	3	2	1	13
Hospodářská soutěž	38	100	61	75	72
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	2	9	12	14	1
Institucionální právo	26	36	41	35	33
Obchodní politika	8	10	14	19	18
Ochrana spotřebitele	2	1			
Omezující opatření (vnější činnost)	10	32	42	40	68
Politika rybolovu		5	9	2	15
Právo podniků	1				
Přidružení zámořských zemí a území					1
Přístup k dokumentům	21	23	21	19	23
Prostor svobody, bezpečnosti a práva			2	7	1
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)		4	1	6	3
Rozhodčí doložka	12	6	11	8	10
Sbližování právních předpisů					13
Sociální politika	6	5	1	4	
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků				1	
Společná zahraniční a bezpečnostní politika					2
Státní podpory	50	41	63	59	51
Transevropské sítě					1
Veřejné zakázky	16	15	24	21	18
Veřejné zdraví	2	3	2	4	10
Vnější činnost Evropské unie	4	5		2	
Volný pohyb osob		2	1		
Volný pohyb služeb	2	3	2		1
Volný pohyb zboží				1	
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	3	5	3	4	1
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport	1	1	1	1	2
Zaměstnanost				2	
Zemědělství	16	26	32	16	15
Životní prostředí	6	22	8	6	10
Celkem Smlouva o ES/SFEU	417	599	574	576	673
Celkem Smlouva o ESUO				1	
Celkem Smlouva o ESAE		1			
Služební řád úředníků	38	34	33	40	46
Zvláštní řízení	72	80	81	85	95
CELKEM	527	714	688	702	814

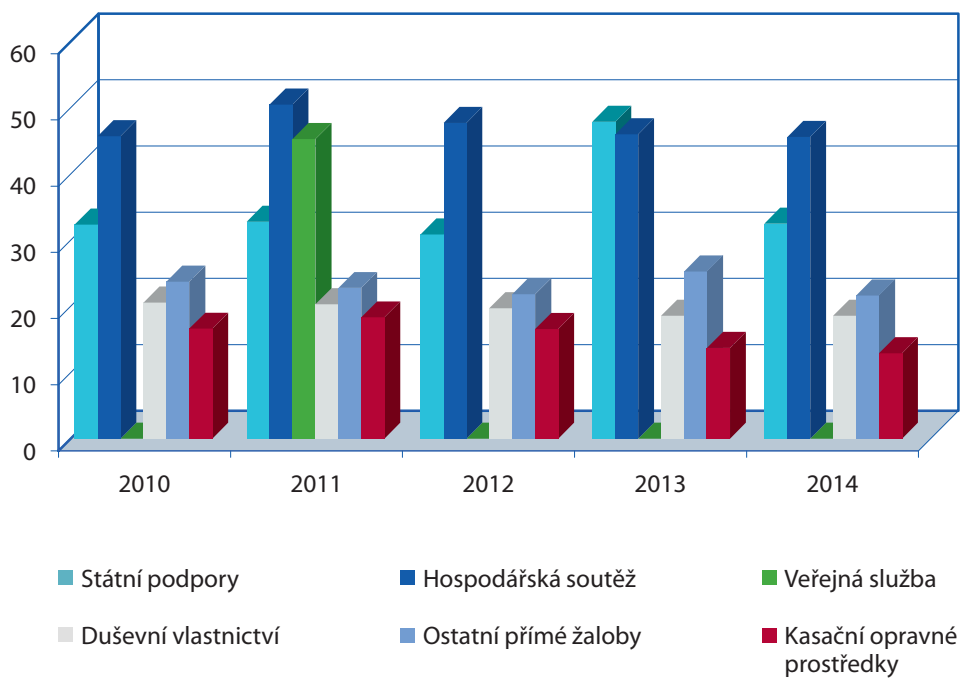
8. Ukončené věci – Soudní kolegia (2010–2014)

Rozdělení v roce 2014



	2010			2011			2012			2013			2014		
	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem
Velký senát		2	2												
Kasační senát	22	15	37	15	14	29	17	20	37	13	45	58	21	30	51
Předseda Tribunálu		54	54		56	56		50	50		40	40		48	48
Senáty složené z pěti soudců	8		8	19	6	25	9		9	7	1	8	9	7	16
Senáty složené ze tří soudců	255	168	423	359	245	604	328	264	592	378	218	596	398	301	699
Samosoudce	3		3												
Celkem	288	239	527	393	321	714	354	334	688	398	304	702	428	386	814

9. Ukončené věci – Délka trvání řízení v měsících (2010–2014) (rozsudky a usnesení)

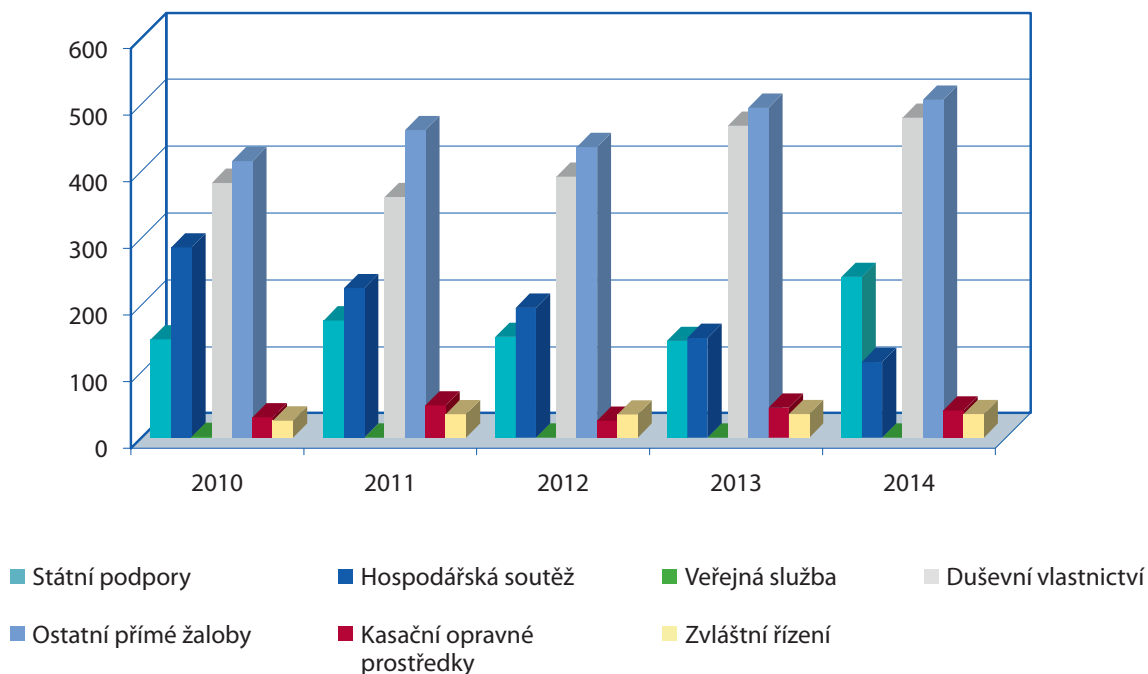


	2010	2011	2012	2013	2014
Státní podpory	32,4	32,8	31,5	48,1	32,5
Hospodářská soutěž	45,7	50,5	48,4	46,4	45,8
Veřejná služba		45,3			
Duševní vlastnictví	20,6	20,3	20,3	18,7	18,7
Ostatní přímé žaloby	23,7	22,8	22,2	24,9	22,1
Kasační opravné prostředky	16,6	18,3	16,8	13,9	12,8

¹ Výpočet průměrné délky trvání řízení nezohledňuje: věci, ve kterých bylo rozhodnuto mezitímním rozsudkem; zvláštní řízení; související kasační opravné prostředky nebo kasační opravné prostředky proti předběžným opatřením.

Délka trvání je vyjádřena v měsících a desetinách měsíce.

10. Věci projednávané k 31. prosinci – Povaha řízení (2010–2014)



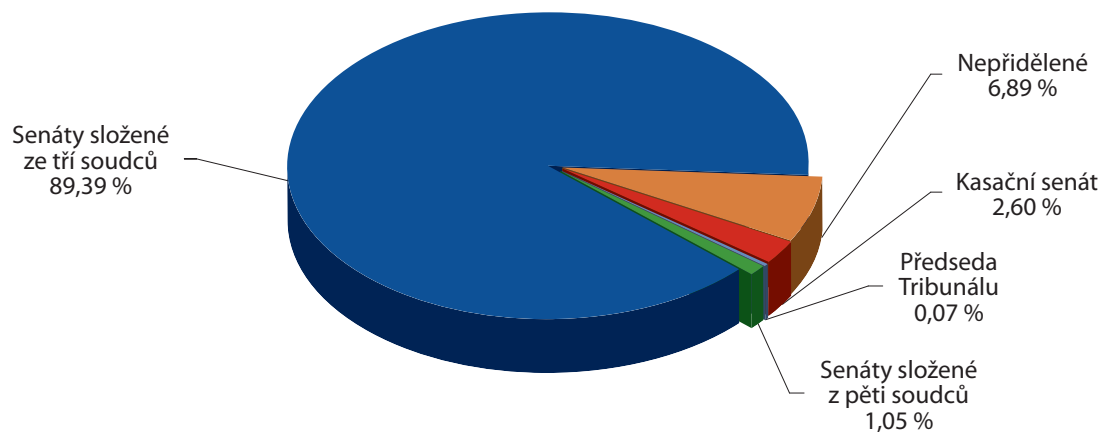
	2010	2011	2012	2013	2014
Státní podpory	153	179	152	146	243
Hospodářská soutěž	288	227	200	148	117
Veřejná služba	1				
Duševní vlastnictví	382	361	389	465	485
Ostatní přímé žaloby	416	458	438	487	507
Kasační opravné prostředky	32	47	25	43	37
Zvláštní řízení	28	36	33	36	34
Celkem	1 300	1 308	1 237	1 325	1 423

11. Věci projednávané k 31. prosinci – Předmět žalob (2010–2014)

	2010	2011	2012	2013	2014
Celní unie a společný celní tarif	6	15	15	7	8
Cestovní ruch				1	
Daně		1		1	
Doprava	1	1		5	3
Duševní a průmyslové vlastnictví	382	361	389	465	485
Energie		1	1	1	1
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům)	2	2	1	1	6
Hospodářská a měnová politika	2	3	4	18	9
Hospodářská soutěž	288	227	200	148	117
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	38	32	24	13	15
Institucionální právo	33	41	41	50	84
Kultura				1	1
Obchodní politika	34	35	41	45	58
Ochrana spotřebitele	1			1	2
Omezující opatření (vnější činnost)	28	89	106	107	107
Politika rybolovu	27	25	16	17	5
Právo podniků					1
Přidružení zámořských zemí a území				1	
Přistoupení nových států				1	1
Přístup k dokumentům	42	40	37	38	32
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	2	3	1		
Průmyslová politika					2
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)	8	7	8	14	14
Rozhodčí doložka	19	18	15	13	17
Sbližování právních předpisů				13	
Sociální politika	4	4	4		
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	1	1	1	3	1
Státní podpory	152	178	151	146	243
Svoboda usazování					1
Transevropské sítě				3	2
Veřejné zakázky	40	43	42	36	35
Veřejné zdraví	6	5	15	16	17
Vnější činnost Evropské unie	5	2	3	1	4
Volný pohyb osob	3	1			
Volný pohyb služeb	4	1			
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	8	7	7	8	9
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport		1	1	2	
Zemědělství	65	61	40	51	51
Životní prostředí	34	18	13	18	18
Celkem Smlouva o ES/SFEU	1 235	1 223	1 176	1 245	1 349
Celkem Smlouva o ESUO	1	1	1		
Celkem Smlouva o ESAE	1				
Služební řád úředníků	35	48	27	44	40
Zvláštní řízení	28	36	33	36	34
CELKEM	1 300	1 308	1 237	1 325	1 423

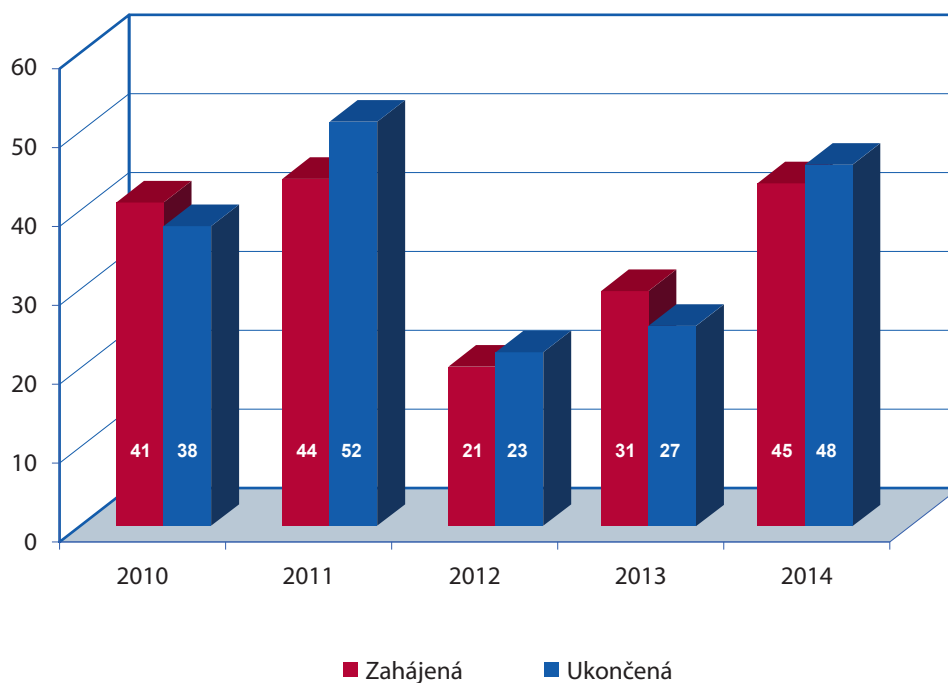
12. Věci projednávané k 31. prosinci – Soudní kolegia (2010–2014)

Rozdělení v roce 2014



	2010	2011	2012	2013	2014
Kasační senát	32	51	38	51	37
Předseda Tribunálu	3	3	3	1	1
Senáty složené z pěti soudců	58	16	10	12	15
Senáty složené ze tří soudců	1 132	1 134	1 123	1 146	1 272
Nepřidělené	75	104	63	115	98
Celkem	1 300	1 308	1 237	1 325	1 423

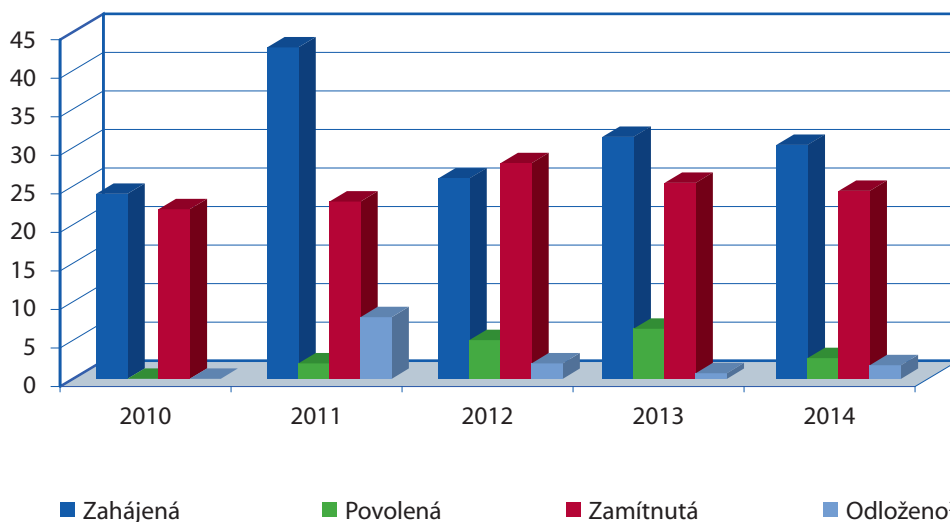
13. Různé – Řízení o předběžných opatřeních (2010–2014)



Rozdělení v roce 2014

	Zahájená řízení o předběžných opatřeních	Ukončená řízení o předběžných opatřeních	Směr rozhodnutí		
			Souhlas	Vyškrtnutí/ Nevydání rozhodnutí ve věci	Zamítnutí
Institucionální právo	3	4		2	2
Obchodní politika	2	2			2
Omezující opatření (vnější činnost)	2	2			2
Přidružení zámořských zemí a území		1			1
Přístup k dokumentům	1	3	1	2	
Rozhodčí doložka	1	1			1
Státní podpory	29	27	1	2	24
Veřejné zakázky	5	4	1		3
Veřejné zdraví	1	1			1
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	1	1			1
Zemědělství		1	1		
Životní prostředí		1			1
Celkem	45	48	4	6	38

14. Různé – Zrychlená řízení (2010–2014)¹

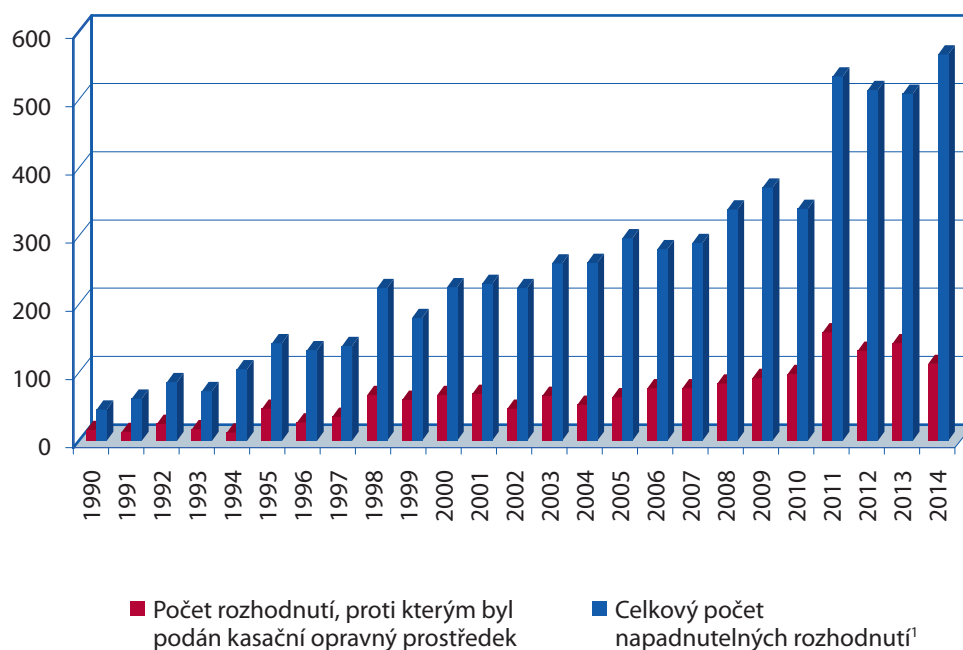


	2010			2011			2012			2013			2014		
	Zahájená	Směr rozhodnutí		Zahájená	Směr rozhodnutí		Zahájená	Směr rozhodnutí		Zahájená	Směr rozhodnutí		Zahájená	Směr rozhodnutí	
		Povolená	Zamítnutá		Odloženo ²	Povolená		Zamítnutá	Odloženo ²		Povolená	Zamítnutá		Odloženo ²	Povolená
Celní unie a společný celní tarif							1		1						
Energie										1		1			
Hospodářská soutěž	3	3		4		4	2		2	2		2	1		1
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	1	1					1		1						
Institucionální právo				1		1	1		1				1		1
Obchodní politika				3		2	3		2	15	2	14	1		
Omezující opatření (vnější činnost)	10	10		30	2	12	7	10	4	16	4		4	9	9
Přístup k dokumentům				2		1	1		2		1		1	2	2
Sociální politika				1		1									
Státní podpory	7	5				2	2			2				13	2
Veřejné zakázky	2	2									2		1	1	2
Veřejné zdraví							5	1	3		1		2	3	1
Vnější činnost Evropské unie	1	1													
Zemědělství											1		1		
Životní prostředí				2		2					5	5		1	
Celkem	24		22	43	2	23	9	26	5	28	2	32	7	26	1
				31	3	25	2								

¹ Zrychlené projednání věci před Tribunálem může být odsouhlaseno na základě článku 76a jednacího řádu. Toto ustanovení je použitelné od 1. února 2001.

² Do kategorie „odloženo“ spadají následující případy: zpětvzetí žádosti, zpětvzetí a případy, kdy je o žalobě rozhodnuto usnesením před tím, než je rozhodnuto o žádosti o projednání věci ve zrychleném řízení.

15. Různé – Rozhodnutí Tribunálu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru (1990–2014)



	Počet rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek	Celkový počet napadnutelných rozhodnutí ¹	Procentní podíl rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek
1990	16	46	35 %
1991	13	62	21 %
1992	25	86	29 %
1993	17	73	23 %
1994	12	105	11 %
1995	47	143	33 %
1996	27	133	20 %
1997	35	139	25 %
1998	67	224	30 %
1999	60	180	33 %
2000	67	225	30 %
2001	69	230	30 %
2002	47	225	21 %
2003	66	260	25 %
2004	53	261	20 %
2005	64	297	22 %
2006	77	281	27 %
2007	78	290	27 %
2008	84	339	25 %
2009	92	371	25 %
2010	98	338	29 %
2011	158	533	30 %
2012	132	514	26 %
2013	144	510	28 %
2014	110	561	20 %

¹ Celkový počet napadnutelných rozhodnutí – rozsudky, usnesení o předběžných opatřeních a o zamítnutí vedlejšího účastenství a všechna usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí a o postoupení – pro která uplynula lhůta pro podání kasačního opravného prostředku nebo byl kasační opravný prostředek podán.

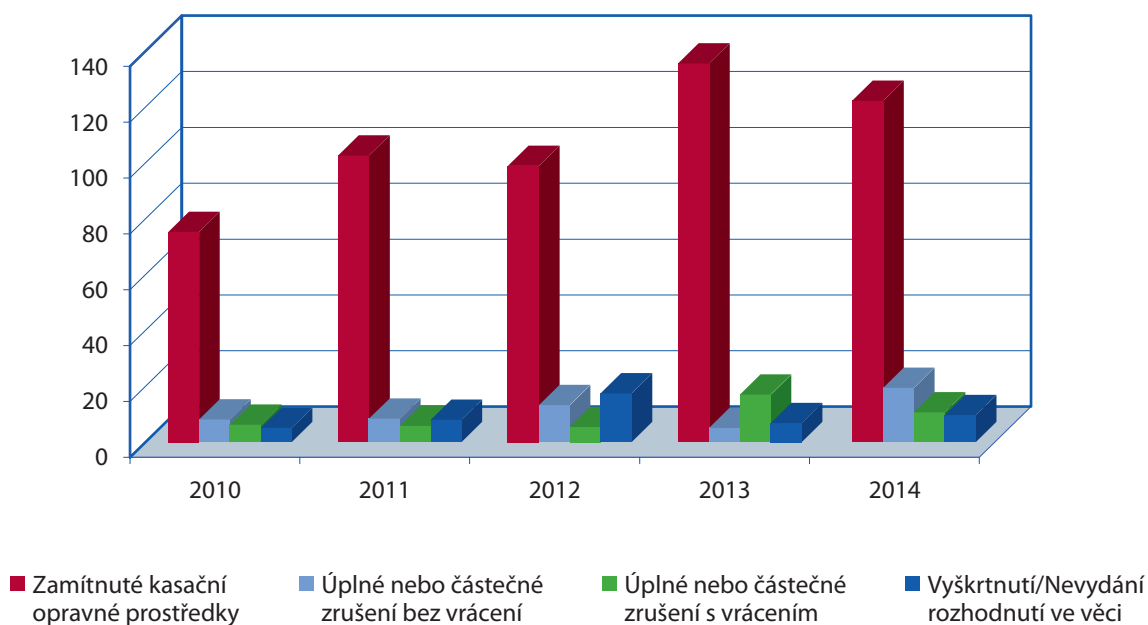
16. Různé – Rozdělení kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru podle povahy řízení (2010–2014)

	2010			2011			2012			2013			2014		
	Rozhodnutí, která jsou předmětem kasačního opravného prostředku	Napadnutelná rozhodnutí	Kasační opravné prostředky v %	Rozhodnutí, která jsou předmětem kasačního opravného prostředku	Napadnutelná rozhodnutí	Kasační opravné prostředky v %	Rozhodnutí, která jsou předmětem kasačního opravného prostředku	Napadnutelná rozhodnutí	Kasační opravné prostředky v %	Rozhodnutí, která jsou předmětem kasačního opravného prostředku	Napadnutelná rozhodnutí	Kasační opravné prostředky v %	Rozhodnutí, která jsou předmětem kasačního opravného prostředku	Napadnutelná rozhodnutí	Kasační opravné prostředky v %
Státní podpory	17	34	50 %	10	37	27 %	18	52	35 %	16	52	31 %	15	77	19 %
Hospodářská soutěž	15	33	45 %	49	90	54 %	24	60	40 %	28	73	38 %	15	44	34 %
Veřejná služba				1	1	100 %									
Duševní vlastnictví	32	140	23 %	39	201	19 %	41	190	22 %	38	183	21 %	33	209	16 %
Ostatní přímé žaloby	34	131	26 %	59	204	29 %	47	208	23 %	62	202	31 %	47	231	20 %
Kasační opravné prostředky							2		0 %						
Zvláštní řízení							2	2	100 %						
Celkem	98	338	29 %	158	533	30 %	132	514	26 %	144	510	28 %	110	561	20 %

17. Různé – Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2014) (rozsudky a usnesení)

	Zamítnuté kasační opravné prostředky	Úplné nebo částečné zrušení bez vrácení	Úplné nebo částečné zrušení s vrácením	Vyškrtnutí/Nevydaní rozhodnutí ve věci	Celkem
Duševní a průmyslové vlastnictví	40	2	5	5	52
Hospodářská soutěž	13	8	3		24
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	2	5			7
Institucionální právo	5	1			6
Obchodní politika	3			2	5
Politika rybolovu	3				3
Přístup k dokumentům	2	2		2	6
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	1				1
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)	5				5
Služební řád úředníků	1				1
Sociální politika	3				3
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	1				1
Státní podpory	30		2		32
Veřejné zakázky	1				1
Veřejné zdraví	1				1
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport	1				1
Zásady unijního práva	1				1
Zemědělství	8				8
Celkem	121	18	10	9	158

18. Různé – Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2010–2014) (rozsudky a usnesení)



	2010	2011	2012	2013	2014
Zamítnuté kasační opravné prostředky	73	101	98	134	121
Úplné nebo částečné zrušení bez vrácení	6	9	12	5	18
Úplné nebo částečné zrušení s vrácením	5	6	4	15	10
Vyškrtnutí/Nevydání rozhodnutí ve věci	4	8	15	6	9
Celkem	88	124	129	160	158

19. Různé – Obecný vývoj (1989–2014)

(Zahájené, ukončené, projednávané věci)

	Zahájené věci ¹	Ukončené věci ²	Věci projednávané k 31. prosinci každého roku
1989	169	1	168
1990	59	82	145
1991	95	67	173
1992	123	125	171
1993	596	106	661
1994	409	442	628
1995	253	265	616
1996	229	186	659
1997	644	186	1 117
1998	238	348	1 007
1999	384	659	732
2000	398	343	787
2001	345	340	792
2002	411	331	872
2003	466	339	999
2004	536	361	1 174
2005	469	610	1 033
2006	432	436	1 029
2007	522	397	1 154
2008	629	605	1 178
2009	568	555	1 191
2010	636	527	1 300
2011	722	714	1 308
2012	617	688	1 237
2013	790	702	1 325
2014	912	814	1 423
Celkem	11 652	10 229	

¹ 1989: Soudní dvůr postoupil 153 věcí nově zřízenému Soudu prvního stupně.

1993: Soudní dvůr postoupil 451 věcí z důvodu prvního rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně.

1994: Soudní dvůr postoupil 14 věcí z důvodu druhého rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně.

2004–2005: Soudní dvůr postoupil 25 věcí z důvodu třetího rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně.

² 2005–2006: Soud prvního stupně postoupil 118 věcí nově zřízenému Soudu pro veřejnou službu.



Kapitola III

Soud pro veřejnou službu

A – Činnost Soudu pro veřejnou službu v roce 2014

Autor: předseda Sean Van Raepenbusch

1. Ze soudních statistik Soudu pro veřejnou službu za rok 2014 vyplývá, že navzdory zaregistrování prvních věcí plynoucích ze skutečnosti, že dne 1. ledna 2014 vstoupila v platnost reforma služebního řádu úředníků Evropské unie (dále jen „služební řád“), se počet zahájených věcí (157) s ohledem na statistiky za rok 2011 (159) a za rok 2013 (160) patrně stabilizoval. V roce 2012 bylo k soudu podáno 178 nových návrhů, avšak daný rok se v současné době zdá být výjimkou.

Počet ukončených věcí v roce 2014 (152) je nižší ve srovnání s předchozím rokem (184), během kterého Soud pro veřejnou službu ovšem dosáhl nejlepšího kvantitativního výsledku od svého zřízení. Tento pokles lze vysvětlit tím, že dne 30. září 2014 uplynulo funkční období dvěma soudcům a že se soudci, jejichž funkční období končí, mají před jeho uplynutím soustředit na dokončení věcí, které mohou být před jejich odchodem ukončeny, a ve fázi projednávání ponechat věci, které v daném termínu ukončit nelze. Když se v září 2014 ukázalo, že Rada Evropské unie nedosáhne jednomyslnosti o jmenování nových soudců, oba dotyční soudci, kteří nyní vykonávají funkci na základě čl. 5 třetího pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie, se znovu ujali přezkumu nových věcí, které však nemohly být před koncem roku ukončeny.

Z výše uvedeného plyne, že počet projednávaných věcí ve srovnání s minulým rokem mírně vzrostl (216 v roce 2014 proti 211 k 31. prosinci 2013). Je však nutno poznamenat, že v roce 2014 bylo řízení přerušeno v 99 věcech proti 26 v roce 2013, takže počet věcí, které byly k 31. prosinci 2014 projednávány, činí 117. Je třeba zdůraznit, že ve většině z těchto věcí bylo řízení přerušeno až do vydání rozsudků Tribunálu Evropské unie. Tak je tomu v případě 64 věcí plynoucích ze sporů souvisejících s převodem důchodových nároků a 14 dalších věcí, které byly zahájeny v důsledku reformy služebního řádu.

Průměrná délka řízení, do které není zahrnuta doba případného přerušování řízení, se zkrátila z 14,7 měsíce v roce 2013 na 12,7 měsíce v roce 2014. Tento výsledek lze vysvětlit počtem přerušovaných řízení a poměrně vyšším využíváním usnesení k ukončení sporu, než jak tomu bylo v minulosti (55 % v roce 2014 proti 50 % v roce 2013).

Během daného období předseda Soudu pro veřejnou službu dále vydal 5 usnesení o předběžném opatření oproti 3 v roce 2013 a 11 v roce 2012.

Ze soudních statistik za rok 2014 také vyplývá, že proti rozhodnutím Soudu pro veřejnou službu bylo k Tribunálu Evropské unie podáno 36 kasačních opravných prostředků, což představuje pokles oproti roku 2013 (56), a to i v případě procentního podílu u napadnutelných rozhodnutí (36,36 % proti 38,89 %). Ze 42 kasačních opravných prostředků, o nichž bylo rozhodnuto v roce 2014, bylo navíc 33 zamítnuto a 8 bylo částečně nebo v plném rozsahu vyhověno; 5 věcí, v nichž bylo rozhodnutí zrušeno, bylo Soudu vráceno. U jediného kasačního opravného prostředku bylo nařízeno jeho vyškrtnutí.

Dále 12 věcí skončilo smírným narovnáním podle jednacího řádu oproti 9 věcem v předchozím roce, což s rokem 2010 představuje nejlepší výsledek, kterého Soud pro veřejnou službu v tomto ohledu dosáhl.

2. Je třeba rovněž uvést, že dne 21. května 2014 přijal Soud pro veřejnou službu nový jednací řád, jakož i nové pokyny pro vedoucího soudní kanceláře a nové praktické pokyny pro účastníky řízení. Tyto texty vstoupily v platnost dne 1. října 2014.

3. V následujícím textu jsou uvedena nejvýznamnější rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu.

I. Procesní otázky

Pravomoc

V uplynulém roce měl Soud pro veřejnou službu příležitost objasnit rozsah své soudní pravomoci rozhodovat spory týkající se zastupování zaměstnanců.

Soud pro veřejnou službu nejprve ve věci *Colart a další v. Parlament* (F-31/14, EU:F:2014:264) připomněl, že v oblasti volebních sporů týkajících se složení výborů zaměstnanců má unijní soud pravomoc rozhodovat podle článků 90 a 91 služebního řádu pouze o žalobách, které směřují proti dotyčnému orgánu a jejichž předmětem jsou jednání nebo opomenutí orgánu oprávněného ke jmenování (dále jen „OOJ“) v rámci jeho povinnosti předcházet zjevným pochybením ze strany orgánů pověřených pořádáním voleb nebo je napravit, aby byla zajištěna možnost úředníků určit si své zástupce zcela svobodně a při dodržení stanovených pravidel. V rámci soudního přezkumu jednání či opomenutí OOJ s ohledem na jeho povinnost zajistit řádný průběh voleb může tedy unijní soud pouze incidenčně přezkoumat, zda jsou akty přijaté sborem skrutátorů případně protiprávní.

Rozdělení soudní příslušnosti mezi Tribunál Evropské unie a Soud pro veřejnou službu bylo upřesněno v usnesení *Colart a další v. Parlament* (F-87/13, EU:F:2014:53). Žalobci byli legitimními zástupci odborové nebo profesní organizace (dále jen „OPO“) a zpochybňovali skutečnost, že Parlament určil osoby, které mají přístupová práva k e-mailové schránce této organizace. Soud pro veřejnou službu odmítl žalobu jako nepřipustnou a měl v podstatě za to, že je na OPO, aby k Tribunálu Evropské unie sama podala žalobu na neplatnost na základě článku 263 SFEU prostřednictvím svých zástupců, kteří jsou řádně zmocněni k přijetí rozhodnutí podat takovou žalobu, tedy mají postavení, kterého se žalobci dovolávali.

Podmínky přípustnosti

1. Akt nepříznivě zasahující do právního postavení

Z článku 90 odst. 2 a čl. 91 odst. 1 služebního řádu vyplývá, že úředníci mohou podat stížnost a následně žalobu proti každému „opatření obecné povahy“, které nepříznivě zasahuje do jejich právního postavení. Na tomto základě se ustálila judikatura v tom smyslu, že dotyčné osoby mají právo podat žalobu proti opatření obecné povahy, které přijal OOJ a které nepříznivě zasahuje do jejich právního postavení, pokud toto opatření nevyžaduje k založení právních účinků přijetí prováděcích opatření nebo při svém uplatnění neponechává orgánům pověřeným jeho provedením žádný prostor pro uvážení a pokud se bezprostředně dotýká zájmů úředníka, když podstatně mění jeho právní postavení. Soud pro veřejnou službu uplatnil tuto judikaturu v rozsudku *Julien-Malvy a další v. SEAE* (F-100/13, EU:F:2014:224) a v rozsudku *Osorio a další v. SEAE* (F-101/13, EU:F:2014:223, proti kterému byl podán kasační opravný prostředek k Tribunálu Unie) na rozhodnutí přijaté OOJ na základě článku 10 přílohy X služebního řádu, které vedlo ke zrušení příspěvku za životní podmínky v případě zaměstnanců přidělených k některým delegacím nebo úřadům Unie v třetích zemích. Soud pro veřejnou službu uznal přípustnost žaloby z důvodu, že

toto rozhodnutí bylo podle všeho dostatečně přesné a bezpodmínečné, aby nevyžadovalo žádné zvláštní prováděcí opatření. Je pravda, že jeho provedení předpokládalo přijetí správních opatření s individuální působností za účelem ukončení vyplácení příspěvku dotyčným zaměstnancům. Unijní soud však poznamenal, že přijetí těchto přechodných opatření nemůže být výsledkem jakéhokoli volného uvážení řídicích orgánů, a že tedy nemůže bránit bezprostřednímu dotčení právního postavení žalobců.

Podle ustálené judikatury kromě toho platí, že dopis, který zaměstnanci pouze připomíná ustanovení jeho smlouvy týkající se data uplynutí platnosti této smlouvy a který neobsahuje žádné nové skutečnosti oproti těmto ustanovením, není aktem nepříznivě zasahujícím do právního postavení. Soud pro veřejnou službu nicméně v rozsudku *Drakeford v. EMA* (F-29/13, EU:F:2014:10, proti kterému byl podán kasační opravný prostředek k Tribunálu Unie) připomněl, že může-li být smlouva obnovena, rozhodnutí o jejím neobnovení, které administrativa přijala po provedení přezkumu, je aktem nepříznivě zasahujícím do právního postavení, který se liší od dotčené smlouvy a může být předmětem stížnosti či žaloby podané ve lhůtách stanovených služebním řádem. Tak tomu je zejména v případě dopisu, který pouze formálně „připomíná“ datum uplynutí platnosti smlouvy, ale spadá do kontextu, ve kterém tato smlouva mohla být obnovena a který je výsledkem interního postupu na základě článku 8 pracovního řádu ostatních zaměstnanců Evropské unie (dále jen „PŘOZ“).

2. Dodržení postupu před zahájením soudního řízení

Z článku 91 odst. 2 služebního řádu vyvozuje judikatura pravidlo shody mezi stížností ve smyslu tohoto ustanovení a následnou žalobou. Toto pravidlo pod sankcí nepřipustnosti vyžaduje, aby žalobní důvod vznesený před unijním soudem byl uveden již v rámci postupu před zahájením soudního řízení, aby se OOI mohl obeznámit s výhradami, které má dotyčná osoba proti napadenému rozhodnutí. Soud pro veřejnou službu měl ve dvou rozsudcích *CR v. Parlament* (F-128/12, EU:F:2014:38) a *Cerafogli v. ECB* (F-26/12, EU:F:2014:218, proti kterému byl podán kasační opravný prostředek k Tribunálu Unie) nicméně za to, že toto pravidlo shody se nevztahuje na námitku protiprávnosti vznesenou poprvé v žalobě. Soud v tomto ohledu zaprvé uvedl, že zásada domněnky legality aktů orgánů Evropské unie znamená, že OOI se nemůže rozhodnout, že nepoužije platný obecný akt, který podle jeho názoru odporuje normě vyšší právní síly. Zadruhé připomněl, že námitka protiprávnosti je z povahy věci vyjádřením obecné zásady, která má uvést do souladu zásadu legality a zásadu právní jistoty. Zatřetí poznamenal, že článek 277 SFEU stanoví možnost zpochybnit akt s obecnou působností po uplynutí lhůty k podání žaloby jen ve sporu před unijním soudem, takže tato námitka nemůže v rámci řízení o správní stížnosti plně zakládat své účinky. Konečně začtvrté měl za to, že nepřipustnost námitky protiprávnosti vznesené poprvé v žalobě by představovala omezení práva na účinnou soudní ochranu, jež by nebylo přiměřené cíli sledovanému pravidlem shody, a sice umožnit smírné narovnání sporů mezi dotyčným úředníkem a administrativou. Námitka protiprávnosti totiž z povahy věci vyžaduje odůvodnění, které nelze požadovat od úředníka nebo zaměstnance, který nutně nemá odpovídající právní kvalifikaci, aby ji formuloval ve fázi před zahájením soudního řízení, a to pod hrozbou pozdější nepřipustnosti.

Soud pro veřejnou službu, který se naproti tomu uchýlil ke klasickému použití článků 90 a 91 služebního řádu, v rozsudku *Colart a další v. Parlament* (EU:F:2014:264), jenž byl vydán v rámci již zmíněných sporů souvisejících se zastupováním zaměstnanců, rozhodl, že žaloba znějící na zpochybnění výsledků voleb do výboru zaměstnanců v situaci, kdy OOI nebyla předložena žádná žádost nebo stížnost podle článku 90 služebního řádu, je nepřipustná. Je pravda, že žalobci podali „stížnost“ ke sboru skrutátorů podle právní úpravy přijaté shromážděním úředníků. Tato okolnost je však nezprošťuje povinnosti požádat OOI před podáním žaloby podle článku 270 SFEU a článku 91 služebního řádu, aby zasáhl do volebního procesu. I když výrazy použité v této právní úpravě

nebyly jednoznačné, Soud pro veřejnou službu měl za to, že shromáždění úředníků orgánu, stejně jako takové statutární orgány, jako je výbor zaměstnanců, nemají pravomoc se odchýlit od článku 90 služebního řádu v rámci „podmínek voleb do výboru zaměstnanců“, které mají přijmout na základě čl. 1 druhého pododstavce přílohy II daného služebního řádu.

V usnesení *Klar a Fernandez Fernandez v. Komise* (F-114/13, EU:F:2014:192, proti kterému byl podán kasační opravný prostředek k Tribunálu Unie) Soud pro veřejnou službu v tomtéž smyslu rozhodl o nepřipustnosti žaloby zpochybňující legalitu rozhodnutí žalovaného orgánu, ve kterém odmítl uznat legalitu rozhodnutí místní sekce výboru zaměstnanců, a to z toho důvodu, že žalobci nepodali nejprve stížnost ve lhůtě tří měsíců stanovené služebním řádem, která počíná běžet od prvního zaujetí jasného a zevrubného stanoviska orgánu.

3. Právní zájem

Během daného období měl Soud pro veřejnou službu rozhodnout o námitce nepřipustnosti vycházející z toho, že žalobce – bývalý úředník, který odešel do důchodu z důvodu dosažení důchodového věku – již nemá právní zájem na zpochybnění hodnotící zprávy, i když byla tato zpráva vypracována na základě předchozího zrušujícího rozsudku. Soud pro veřejnou službu v rozsudku *Cwik v. Komise* (F-4/13, EU:F:2014:263) připomněl, že právo na přístup k soudu by bylo iluzorní, pokud by bylo možné, aby konečné a závazné soudní rozhodnutí zůstalo neuplatněno v neprospěch jednoho účastníka řízení, a že splnění povinností vyplývajících z rozsudku musí být považováno za nedílnou součást řízení ve smyslu článku 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Za těchto podmínek měl soud za to, že každé odmítnutí přiznat žalobci právní zájem na podání žaloby na neplatnost nové zprávy by bylo v rozporu s jeho právem na řádné splnění povinností vyplývajících z prvního rozsudku, a tedy jeho právem na účinnou soudní ochranu.

4. Naléhavost rozhodnutí o předběžném opatření

Podle ustálené judikatury má odklad vykonatelnosti čistě akcesorickou povahu ve vztahu k hlavnímu řízení, s nímž souvisí. Rozhodnutí přijaté soudcem příslušným pro rozhodování o předběžných opatřeních musí být proto prozatímní v tom smyslu, že nesmí předjímat budoucí rozhodnutí ve věci samé ani ho nesmí učinit iluzorním tím, že ho zbaví užitečného účinku. Předseda Soudu pro veřejnou službu měl však v usnesení *DK v. SEAE* (F-27/14 R, EU:F:2014:67) za to, že pokud argumenty předložené žalobcem vyvolávají závažné pochybnosti o legalitě napadeného rozhodnutí z hlediska zásady, podle které trestní řízení přerušuje řízení disciplinární, nemůže zamítnout návrh na odklad vykonatelnosti pro nedostatek naléhavosti, aniž by mu bylo vytýkáno, že porušil uvedenou zásadu. Jinými slovy, pokud by *prima facie* došlo k porušení zásady, podle které trestní řízení přerušuje řízení disciplinární, nelze její ochranu ani prozatímně odložit do vynesení rozsudku ve věci samé, aniž by tím byla žalobci způsobena vážná a nenapravitelná újma, neboť již z povahy věci by mohl být výsledek trestního řízení vážně ovlivněn stanoviskem správního orgánu k věcné správnosti skutkového stavu v takovém řízení.

II. Hmotněprávní otázky

Obecné podmínky platnosti aktů

1. Povinnost nestrannosti

Podle ustálené judikatury je výběrová komise povinna zajistit, že její posouzení všech kandidátů zkoušených při ústních zkouškách jsou prováděna za podmínek rovnosti a objektivitu. V rozsudku *CG v. EIB* (F-115/11, EU:F:2014:187) použil Soud pro veřejnou službu tuto judikaturu na výběrovou komisi, jejímž úkolem bylo vybrat nejlepší kandidáty z těch, kteří se přihlásili po zveřejnění oznámení o volném pracovním místě. Soud pro veřejnou službu měl v důsledku toho za to, že všichni členové výběrové komise musí být nezávislí, aby nemohla být zpochybněna jejich objektivita. Pouhá okolnost, že kandidát podal proti členovi výběrové komise stížnost pro obtěžování, však nemůže sama o sobě znamenat povinnost dotyčného člena odstoupit. Nicméně vzhledem k tomu, že žalobkyně v projednávaném případě poznamenala, že tento člen se má stát přímým nadřízeným kandidáta, který bude jmenován, a poskytla objektivní, relevantní a shodující se nepřímé důkazy, že daný člen má osobní zájem na jejím znevýhodnění, měl Soud pro veřejnou službu za to, že tento člen výběrové komise porušil svou povinnost nestrannosti. Proto vzhledem k tomu, že každý člen výběrové komise musí být nezávislý, aby nebyla narušena objektivita výběrové komise jako celku, soud rozhodl, že povinnost nestrannosti výběrové komise jako celku byla porušena.

V jiné věci měl Soud pro veřejnou službu rozhodnout o platnosti výběrového řízení na pozici výkonného ředitele agentury, které zahrnovalo zejména zapojení výboru pro předběžný výběr, jenž je pověřený vyhotovením návrhu seznamu kandidátů považovaných za nejkvalifikovanější, přičemž správní rada agentury má pravomoc přistoupit ke jmenování. Soud pro veřejnou službu v rozsudku *Hristov v. Komise a EMA* (F-2/12, EU:F:2014:245) rozhodl, že i když návrh seznamu není závazný, pouhá skutečnost, že dva členové správní rady byli členy výboru pro předběžný výběr, je v rozporu s povinnostmi nestrannosti.

2. Právo být vyslechnut

Soud pro veřejnou službu, který posuzoval podmínky práva dočasného zaměstnance být vyslechnut, pokud jde o případné obnovení jeho smlouvy, v rozsudku *Tzikas v. AFE* (F-120/13, EU:F:2014:197) zdůraznil, že je nutné, aby dotyčná osoba byla jasně informována o předmětu pohovoru se svým nadřízeným, aby mohla před přijetím rozhodnutí, které se jí nepříznivě dotkne, účelně vyjádřit své stanovisko. I když neexistují ustanovení, která stanoví písemnou formu, a i když informace o předmětu pohovoru tedy může být podána ústně a vyplývat z kontextu, ve kterém má tento pohovor proběhnout, písemné předvolání dotyčné osoby může být vhodnější.

V rámci disciplinárního řízení je kromě toho právo být vyslechnut „provedeno“ ve smyslu Listiny základních práv Evropské unie zejména v čl. 16 odst. 1 přílohy IX služebního řádu a v článku 4 téže přílohy. Soud pro veřejnou službu v rozsudku *Brito Sequeira Carvalho v. Komise* (F-107/13, EU:F:2014:232) uvedl, že situace úředníka, který nebyl přítomen ani zastoupen na slyšení před disciplinární komisí a který ani nemohl předložit písemná vyjádření, ačkoli řádně odůvodnil, proč se nemohl zúčastnit slyšení ve stanoveném datu, a ačkoli během tohoto slyšení byl vyslechnut jediný svědek svědčící v jeho neprospěch, kterého navrhl OOJ, není v souladu s těmito ustanoveními vykládanými ve světle čl. 52 odst. 1 Listiny.

Služební postup úředníků a zaměstnanců

Soud pro veřejnou službu v rozsudku *Montagut Viladot v. Komise* (F-160/12, EU:F:2014:190, proti kterému byl podán kasační opravný prostředek k Tribunálu Unie) rozhodl, že neobsahují-li nařízení ani směrnice použitelné na výběrová řízení nebo oznámení o výběrovém řízení opačné ustanovení, musí být požadavek na vysokoškolský diplom, který podmiňuje přístup k otevřenému výběrovému řízení, nezbytně chápán v tom smyslu, který tomuto výrazu dávají právní předpisy členského státu, ve kterém kandidát ukončil studia, jež uplatňuje.

Soud pro veřejnou službu dále v rozsudku *De Mendoza Asensi v. Komise* (F-127/11, EU:F:2014:14) připomněl, že dodržování zásad rovného zacházení a objektivního hodnocení výběrovou komisí v zásadě předpokládá, že stabilita složení této výběrové komise bude po celou dobu konání zkoušek zachována v co nejvyšší možné míře. Soud nicméně připustil, že nelze vyloučit, že soudržnost hodnocení může být zaručena jinými prostředky. Soud v projednávané věci uznal platnost nové metody organizace práce výběrové komise, v rámci které byla stabilita této výběrové komise zaručena pouze během některých fází řízení. Soud pro veřejnou službu v tomto ohledu zaprvé uvedl, že tato stabilita je zajištěna v klíčových fázích, tedy nejprve při rozhodnutí o způsobu, jakým budou zkoušky probíhat, poté každé dva nebo tři dny při spojení známek udělených kandidátům za účelem posouzení schopností těch, kteří byli během této doby zkoušeni, a nakonec po ukončení všech zkoušek při ověřování soudržnosti mezi posouzeními. Zadruhé uvedl, že rovné zacházení s kandidáty je také zaručeno totožností pracovních metod, které zahrnují použití předem strukturovaných testů, a použitím stejných kritérií pro posouzení výkonů kandidátů. Zatřetí konstatoval, že předseda výběrové komise je přítomen při prvních minutách všech zkoušek. Konečně začtvrté poznamenal, že za účelem ověření soudržnosti hodnocení byly uskutečněny studie a analýzy.

Práva a povinnosti úředníků a zaměstnanců

Soud pro veřejnou službu, který měl v rozsudku *CG v. EIB* (F-103/11, EU:F:2014:185) a v rozsudku *De Nicola v. EIB* (F-52/11, EU:F:2014:243) upřesnit pojem „psychické obtěžování“ ve smyslu článku 3.6.1 kodexu chování zaměstnanců Evropské investiční banky ve spojení s článkem 2.1 politiky v oblasti důstojnosti v práci, kterou Banka rovněž vypracovala, podal podobný výklad jako na základě článku 12a služebního řádu, tedy výklad v tom smyslu, že není požadováno, aby postoje nebo jednání, které ohrožují sebeúctu a sebedůvěru oběti, byly úmyslné. Soud pro veřejnou službu proto zrušil dvě rozhodnutí Banky, že stížností pro psychické obtěžování nebude vyhověno z důvodu, že se nejedná, že uvedená jednání měla tento charakter.

Odměňování a sociální zabezpečení úředníků

1. Příspěvek za práci v zahraničí

V rámci určení existence nároku úředníka na příspěvek za práci v zahraničí Soud pro veřejnou službu v rozsudku *Ohrgaard v. Komise* (F-151/12, EU:F:2014:8) připomněl, že z čl. 4 odst. 1 písm. a) a b) přílohy VII služebního řádu vyplývá, že za účelem neutralizace dob pobytu, které je třeba zohlednit, unijní zákonodárce rozlišil mezi úředníkem, který není a nikdy nebyl státním příslušníkem státu, na jehož území byl vyslán, a úředníkem, který je nebo byl státním příslušníkem tohoto státu. V prvním případě jsou neutralizovány doby odpovídající „situacím vyplývajícím z práce konané pro některý jiný stát nebo mezinárodní organizaci“. Ve druhém případě jsou neutralizovány doby odpovídající situacím spočívajícím ve „výkonu funkce ve službách státu nebo mezinárodní organizace“. Soud pro veřejnou službu mimoto připomněl, že první výraz má mnohem širší dosah než druhý výraz. I když je pravda, že unijní soud měl za to, že doba stáže v unijních orgánech musí být neutralizována

z titulu „okolností vyplývajících z práce konané pro [...] mezinárodní organizací“, pokud úředník není a nikdy nebyl státním příslušníkem státu, do kterého byl vyslán, Soud pro veřejnou službu měl za to, že na stáž organizovanou Komisí, jejímž hlavním cílem je přispět k odbornému vzdělávání stážistů, nelze nahlížet tak, že spadá pod pojem „výkon funkce“, jenž se vztahuje na úředníky, kteří jsou nebo byli státními příslušníky tohoto státu. Na rozdíl od předchozího pojmu totiž posledně uvedený pojem vyžaduje, aby činnost přispívala především k uskutečnění cílů dotčeného státu nebo mezinárodní organizace.

2. Rodinné přídavky

Soud pro veřejnou službu, k němuž byla podána žaloba proti disciplinární sankci, měl upřesnit povinnosti, které má úředník z titulu subsidiární povahy rodinných přídavek vyplácených Uníí ve vztahu k vnitrostátním dávkám. Soud pro veřejnou službu v rozsudku *EH v. Komise* (F-42/14, EU:F:2014:250) nejprve rozhodl, že požádá-li úředník o dávku podle služebního řádu a tato je mu v souvislosti s jeho rodinnou situací přiznána, posledně uvedený se nemůže dovolávat toho, že údajně neznal situaci svého manžela či manželky. V odpověď na výtku vycházející z toho, že administrativa u vnitrostátního poskytovatele dávek neověřila, zda skutečně rodinné přídavky nevyplácel, Soud pro veřejnou službu dále rozhodl, že lze sice očekávat, že administrativa postupující s řádnou péčí aktualizuje alespoň jednou ročně osobní údaje příjemců dávek podle služebního řádu, jež jsou vypláceny měsíčně, avšak situaci administrativy, která má zajistit platbu tisíců platů a různých přídavek, nelze srovnávat se situací úředníka, jehož osobním zájmem je ověřovat částky, které jsou mu vypláceny, a oznámit vše, co by mohlo představovat pochybení v jeho neprospěch či v jeho prospěch. Soud pro veřejnou službu konečně rozhodl, že skutečnost, že administrativa získala některé informace pouze náhodně nebo nepřímo, je irelevantní, neboť příjemci dávky podle služebního řádu přísluší, aby příslušnému útvaru svého orgánu jasně a jednoznačně oznámil každé rozhodnutí o přiznání rovnocenné vnitrostátní dávky.

Z ustanovení čl. 2 odst. 1 přílohy VII služebního řádu ve spojení s čl. 2 odst. 2 prvním pododstavcem uvedené přílohy kromě toho vyplývá, že úředníci pobírají příspěvek na vyživované dítě, pokud úředníci o děti „skutečně pečují“. V rozsudku *Armani v. Komise* (F-65/12, EU:F:2014:13) měl Soud pro veřejnou službu možnost v tomto ohledu připomenout, že tento pojem „skutečné péče“ odpovídá skutečnému pokrytí všech nebo části základních potřeb dětí, zejména co se týče bydlení, výživy, odívání a výchovy, zdravotní péče a léčebných výdajů. Pokud tedy úředník skutečně pokrývá všechny uvedené základní potřeby dítěte svého manžela či manželky nebo jejich část, je třeba na něj nahlížet tak, že skutečně pečuje o toto dítě, a že jej tedy vyživuje. V tomto kontextu a při neexistenci jakéhokoli jiného ustanovení v opačném smyslu není nárok tohoto úředníka na přídavky na vyživované dítě pro dítě jeho manžela či manželky podmíněn tím, že uvedený manžel či manželka není úředníkem či zaměstnancem Unie. Při této příležitosti Soud pro veřejnou službu v tomto rozsudku dále upřesnil, že ačkoli jsou rodinné přídavky součástí odměny, nejsou určeny na výživu úředníků, ale výhradně na výživu dětí.

3. Vracení přeplatků

Soud pro veřejnou službu měl ve věci *CR v. Parlament* (EU:F:2014:38) rozhodnout o legalitě čl. 85 druhého pododstavce druhé věty služebního řádu, který uvádí, že je-li administrativa schopna prokázat, že ji příjemce úmyslně oklamal za účelem získání uvedené částky, může být žádost předložena i po uplynutí lhůty pěti let, během které může být přeplatek od úředníků a zaměstnanců požadován. Soud pro veřejnou službu nejprve připomněl, že rozsah, v němž se promlčení uplatní, vyplývá ze střetu mezi požadavky právní jistoty a požadavky legality podle historických a společenských okolností, které v dané době ve společnosti panují, a že z toho důvodu závisí pouze na volbě zákonodárce, a poté měl za to, že nemožnost namítat vůči administrativě výše

uvedenou pětiletou lhůtu nemůže sama o sobě představovat protiprávnost s ohledem na dodržení zásady právní jistoty. Z ustálené judikatury ostatně vyplývá, že při neexistenci promlčecí lhůty upravené unijním zákonodárcem brání základní požadavek právní jistoty tomu, aby administrativa mohla stále odkládat výkon svých pravomocí, přičemž tato administrativa je tedy povinna jednat v přiměřené lhůtě, jakmile se obeznámila s danými skutečnostmi.

V tomtéž rozsudku Soud pro veřejnou službu dále rozhodl, že nemožnost namítat vůči administrativě pětiletou promlčecí lhůtu k zahájení postupu vrácení neoprávněně vyplacených částek není v rozporu ani se zásadou proporcionality. Cílem sledovaným článkem 85 služebního řádu je totiž cíl ochrany finančních zájmů Unie ve zvláštním kontextu vztahů mezi unijními orgány a jejich zaměstnanci, tj. osobami, které jsou k těmto orgánům vázány zvláštní povinností loajality upravenou v článku 11 služebního řádu.

Soud pro veřejnou službu v rozsudku *López Cejudo v. Komise* (F-28/13, EU:F:2014:55) konečně upřesnil, že čl. 85 druhý pododstavec druhá věta služebního řádu se vztahuje na situaci, kdy zaměstnanec ve snaze o neoprávněné získání platby úmyslně oklame OJ zejména tím, že mu opomene poskytnout veškeré informace týkající se jeho osobní situace nebo ho opomene seznámit se změnami, jež nastaly v jeho osobní situaci, nebo podnikne kroky, aby OJ ztížil zjištění neoprávněnosti vyplacených částek, jež zaměstnanec přijal, včetně poskytnutí nesprávných nebo nepřesných informací.

Disciplinární opatření

Soud pro veřejnou službu v rozsudku *EH v. Komise* (EU:F:2014:250) rozhodl, že administrativa sice může rozhodnout, že zohlední skutečnost, že se dotyčná osoba blíží věku odchodu do důchodu, avšak nic ve znění článku 10 přílohy IX služebního řádu neukládá OJ povinnost mít za to, že tato okolnost odůvodňuje zmírnění disciplinární sankce.

Spory v oblasti smluv

Soud pro veřejnou službu ve dvou rozsudcích *Bodson a další v. EIB* (F-73/12, EU:F:2014:16, a F-83/12, EU:F:2014:15, proti kterým byly podány kasační opravné prostředky k Tribunálu Unie) vyvrátil argumenty žalobců, že smluvní povaha jejich pracovního poměru a závazná povaha smluv brání tomu, aby Banka jednostranně měnila základní prvky pracovních podmínek zaměstnanců. Soud měl v tomto ohledu za to, že jsou-li smlouvy uzavřeny se subjektem Unie, který je pověřen úkolem obecného zájmu a je oprávněn stanovit prostřednictvím nařízení ustanovení použitelná na jeho zaměstnance, je vůle stran pracovní smlouvy nutně omezena povinnostmi, které vyplývají z tohoto zvláštního úkolu a které mají řídicí orgány tohoto subjektu i jeho zaměstnanci. Souhlasný projev vůle stran je omezen na přijetí všech práv a povinností stanovených v uvedeném nařízení, a i když mají jejich vztahy smluvní povahu, spadají v zásadě pod regulační režim. Soud pro veřejnou službu v důsledku toho rozhodl, že Banka má za účelem plnění svého úkolu obecného zájmu pravomoc měnit jednostranně odměny svých zaměstnanců bez ohledu na právní akty smluvní povahy, které jsou základem pracovních poměrů.

Dále je třeba připomenout, že podle čl. 8 prvního pododstavce PŘOZ může být smlouva dočasného zaměstnance podle čl. 2 písm. a) PŘOZ obnovena jednou na dobu určitou a „každé další obnovení“ musí být na dobu neurčitou. Soud pro veřejnou službu měl v rozsudku *Drakeford v. EMA* (EU:F:2014:10) za to, že toto ustanovení nelze vykládat v tom smyslu, že každá změna služebních povinností, která má za následek novou smlouvu, může přerušit kontinuitu pracovního poměru vedoucího ke smlouvě na dobu neurčitou. V důsledku takového výkladu by byla působnost čl. 8 prvního pododstavce PŘOZ omezena do té míry, že by již neodpovídal svému základnímu cíli,

jelikož by vedl k tomu, že jmenování každého dočasného zaměstnance, který je již zaměstnán, na hierarchicky nadřazené místo prostřednictvím formálně odlišné smlouvy by za všech okolností a bez skutečného odůvodnění vedlo k tomu, že by se tento zaměstnanec z hlediska doby trvání svého „pracovního poměru“ nacházel ve stejné situaci jako nově přijatý zaměstnanec. Tento výklad by navíc vedl k penalizaci zvláště zasloužilých zaměstnanců, kteří právě z důvodu svého pracovního výkonu dosáhli služebního postupu. Podle Soudu pro veřejnou službu by takový důsledek vyvolal vážné výhrady s ohledem na zásadu rovného zacházení, která je uvedena v článku 20 Listiny. Byl by rovněž v rozporu s vůlí zákonodárce výslovně vyjádřenou v čl. 12 odst. 1 PŘOZ, a to dbát na to, aby dočasní zaměstnanci zajišťovali v orgánech služby osob s co nejvyšší mírou schopnosti, výkonnosti a bezúhonnosti.

B – Složení Soudu pro veřejnou službu



(Protokolární pořádek k 1. říjnu 2014)

Zleva doprava:

soudci E. Perillo a H. Kreppel; předseda senátu R. Barents; předseda Soudu pro veřejnou službu S. Van Raepenbusch; předseda senátu K. Bradley, soudkyně M. I. Rofes i Pujol; soudce J. Svenningsen; vedoucí soudní kanceláře W. Hakenberg

1. Členové Soudu pro veřejnou službu

(podle data nástupu do funkce)



Sean Van Raepenbusch

narozen v roce 1956; diplom v oboru právo (Svobodná univerzita v Bruselu, 1979); zvláštní diplom v oboru mezinárodní právo (Brusel, 1980); doktor práv (1989); odpovědný za právní útvar Société anonyme du canal et des installations maritimes v Bruselu (1979–1984); úředník u Komise Evropských společenství (generální ředitelství pro sociální věci, 1984–1988); člen právní služby Komise Evropských společenství (1988–1994); referendář u Soudního dvora Evropských společenství (1994–2005); vyučující na univerzitním středisku v Charleroi (mezinárodní a evropské sociální právo, 1989–1991), na univerzitě v Mons-Hainaut (evropské právo, 1991–1997), na univerzitě v Lutychu (právo evropské veřejné služby, 1989–1991; institucionální právo Evropské unie, 1995–2005; evropské sociální právo, 2004–2005) a od roku 2006 na svobodné univerzitě v Bruselu (institucionální právo Evropské unie); četné publikace v oblasti evropského sociálního práva a institucionálního práva Evropské unie; soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005; předseda Soudu pro veřejnou službu od 7. října 2011.



Horstpeter Kreppel

narozen v roce 1945; univerzitní studia v Berlíně, Mnichově, Frankfurtu nad Mohanem (1966–1972); první státní zkouška (1972); justiční čekatel ve Frankfurtu nad Mohanem (1972–1973 a 1974–1975); Collège d'Europe v Bruggách (1973–1974); druhá státní zkouška (Frankfurt nad Mohanem, 1976); zaměstnán na Spolkovém úřadě práce a jako advokát (1976); soudce u pracovního soudu (Spolková země Hesensko, 1977–1993); vyučující na Fachhochschule für Sozialarbeit ve Frankfurtu nad Mohanem a na Verwaltungsfachhochschule ve Wiesbadenu (1979–1990); národní expert u právní služby Komise Evropských společenství (1993–1996 a 2001–2005); atašé pro sociální věci na velvyslanectví Spolkové republiky Německo v Madridu (1996–2001); soudce u pracovního soudu ve Frankfurtu nad Mohanem (únor – září 2005); soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

**Maria Isabel Rofes i Pujol**

narozena v roce 1956; studium práv (licenciatura en derecho, Universidad de Barcelona, 1981); specializace v mezinárodním obchodu (Mexiko, 1983); studium evropské integrace (Obchodní komora v Barceloně, 1985) a práva Společenství (Escola d'Administració Pública de Catalunya, 1986); úřednice v Generalitat de Catalunya (členka právní služby na ministerstvu průmyslu a energie, duben 1984 – srpen 1986); členka advokátní komory v Barceloně (1985–1987); rada, poté vrchní rada v oddělení výzkumu a dokumentace Soudního dvora Evropských společenství (1986–1994); referendářka Soudního dvora (kabinet generálního advokáta Ruiz-Jaraba Colomera, leden 1995 – duben 2004; kabinet soudce Lõhmuse, květen 2004 – srpen 2009); lektorka práva soudních sporů Společenství, právnická fakulta (Universitat Autònoma v Barceloně, 1993–2000); četné publikace a kurzy v oblasti evropského sociálního práva; členka odvolacího senátu Odrůdového úřadu Společenství (2006–2009); soudkyně Soudu pro veřejnou službu od 7. října 2009.

**Ezio Perillo**

narozen v roce 1950; doktor práv a advokát zapsaný v advokátní komoře v Padově; asistent a poté řádný výzkumný pracovník v oboru občanské a srovnávací právo na právnické fakultě univerzity v Padově (1977–1982); vyučující práva Společenství na Collegio Europeo v Parmě (1990–1998) a na právnických fakultách v Padově (1985–1987), v Maceratě (1991–1994), v Neapoli (1995) a na Università degli Studi v Milánu (2000–2001); člen vědeckého výboru „Master in European integration“ na univerzitě v Padově; úředník Soudního dvora, ředitelství knihovny, výzkumu a dokumentace (1982–1984); referendář generálního advokáta M. Manciniho (1984–1988); právní poradce generálního tajemníka Evropského parlamentu Enrica Vinciho (1988–1993); v tomtéž orgánu rovněž vedoucí odboru v rámci právní služby (1995–1999); ředitel pro legislativní záležitosti a dohodovací řízení, interinstitucionální vztahy a vztahy s vnitrostátními parlamenty (1999–2004); ředitel ředitelství pro vnější vztahy (2004–2006); ředitel legislativních záležitostí právní služby (2006–2011); autor mnoha publikací v oboru italského občanského práva a práva Evropské unie; soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2011.

**René Barents**

narozen v roce 1951; diplom v oboru právo a v oboru ekonomie (Erasmova univerzita Rotterdam, 1973); doktor práv (univerzita v Utrechtu, 1981); výzkumný pracovník v oboru evropské právo a mezinárodní ekonomické právo (1973–1974) a přednášející evropského práva a ekonomického práva na Institutu Evropa univerzity v Utrechtu (1974–1979) a na univerzitě v Leidenu (1979–1981); referendář Soudního dvora Evropských společenství (1981–1986), poté vedoucí oddělení „Statutární práva“ Soudního dvora (1986–1987); člen právní služby Komise Evropských společenství (1987–1991); referendář Soudního dvora (1991–2000); vedoucí odboru (2000–2009) poté ředitel ředitelství „Výzkum a dokumentace“ Soudního dvora Evropské unie (2009–2011); řádný profesor (1988–2003) a čestný profesor (od 2003) evropského práva na univerzitě v Maastrichtu; poradce odvolacího soudu v 's-Hertogenbosch (1993–2011); člen Královské akademie věd Nizozemska (od 1993); početné publikace v oboru evropské právo; soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2011.

**Kieran Bradley**

narozen v roce 1957; diplom v oboru právo (Trinity College, Dublin, 1975–1979); asistent pro potřeby rešerší senátorky Mary Robinson (1978–1979 a 1980); stipendium „Pádraig Pearse“ ke studiu na Collège d'Europe (Bruggy, 1979); postgraduální studium evropského práva na Collège d'Europe (1979–1980); diplom Master of Law na univerzitě v Cambridge (1980–1981); stážista v Evropském parlamentu (Lucemburk, 1981); úředník sekretariátu právního výboru Evropského parlamentu (Lucemburk, 1981–1988); člen právní služby Evropského parlamentu (Brusel, 1988–1995); referendář Soudního dvora (1995–2000); přednášející evropského práva na Harvard Law School (2000); člen právní služby Evropského parlamentu (2000–2003), poté vedoucí oddělení (2003–2011) a ředitel (2011); autor početných publikací; soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2011.

**Jesper Svenningsen**

narozen v roce 1966; studium práva (Candidatus juris) na univerzitě v Aarhusu (1989); advokátní koncipient u právního poradce dánské vlády (1989–1991); referendář na Soudním dvoře (1991–1993); zápis do seznamu advokátů dánské advokátní komory (1993); advokát u právního poradce dánské vlády (1993–1995); vysokoškolský učitel evropského práva na univerzitě v Kodani; docent u lucemburské pobočky Evropského institutu veřejné správy, poté zastupující ředitel (1995–1999); administrátor u právní služby Kontrolního úřadu ESVO (1999–2000); úředník Soudního dvora (2000–2013); referendář (2003–2013); soudce Soudu pro veřejnou službu od 7. října 2013.

**Waltraud Hakenberg**

narozena v roce 1955; studia práv v Řezně a Ženevě (1974–1979); první státní zkouška (1979); postgraduální studia v oboru právo Společenství na Collège d'Europe v Bruggách (1979–1980); justiční čekatelka v Řezně (1980–1983); doktorka práv (1982); druhá státní zkouška (1983); advokátka v Mnichově a Paříži (1983–1989); úřednice Soudního dvora Evropských společenství (1990–2005); referendářka Soudního dvora Evropských společenství (kabinet soudce Janna, 1995–2005); vyučující na několika univerzitách v Německu, Rakousku, Švýcarsku a Rusku; honorární profesorka na univerzitě v Sársku (od roku 1999); členka různých právních výborů, sdružení a porot; četné publikace v oblasti práva a soudní agendy Společenství; vedoucí kanceláře Soudu pro veřejnou službu od 30. listopadu 2005.

2. Změny ve složení Soudu pro veřejnou službu v roce 2014

V roce 2014 nedošlo k žádné změně ve složení Soudu pro veřejnou službu.

3. Protokolární pořádek

od 1. ledna 2014 do 30. září 2014

pan S. VAN RAEPENBUSCH, předseda Soudu
pan H. KREPPEL, předseda senátu
paní M. I. ROFES i PUJOL, předsedkyně senátu
pan E. PERILLO, soudce
pan R. BARENTS, soudce
pan K. BRADLEY, soudce
pan J. SVENNINGSSEN, soudce

paní W. HAKENBERG, vedoucí soudní kanceláře

od 1. října 2014 do 31. prosince 2014

pan S. VAN RAEPENBUSCH, předseda Soudu
pan R. BARENTS, předseda senátu
pan K. BRADLEY, předseda senátu
pan H. KREPPEL, soudce
paní M. I. ROFES i PUJOL, soudkyně
pan E. PERILLO, soudce
pan J. SVENNINGSSEN, soudce

paní W. HAKENBERG, vedoucí soudní kanceláře

4. Bývalí členové Soudu pro veřejnou službu

Kanninen Heikki (2005–2009)

Tagaras Haris (2005–2011)

Gervasoni Stéphane (2005–2011)

Boruta Irena (2005–2013)

Předseda

Mahoney Paul J. (2005–2011)

C – Soudní statistiky Soudu pro veřejnou službu

Obecná činnost Soudu pro veřejnou službu

1. Zahájené, ukončené, projednávané věci (2010–2014)

Zahájené věci

2. Procentní podíl počtu věcí podle hlavních žalovaných orgánů (2010–2014)
3. Jednací jazyk (2010–2014)

Ukončené věci

4. Rozsudky a usnesení – Soudní kolegia (2014)
5. Směr rozhodnutí (2014)
6. Předběžná opatření (2010–2014)
7. Délka trvání řízení v měsících (2014)

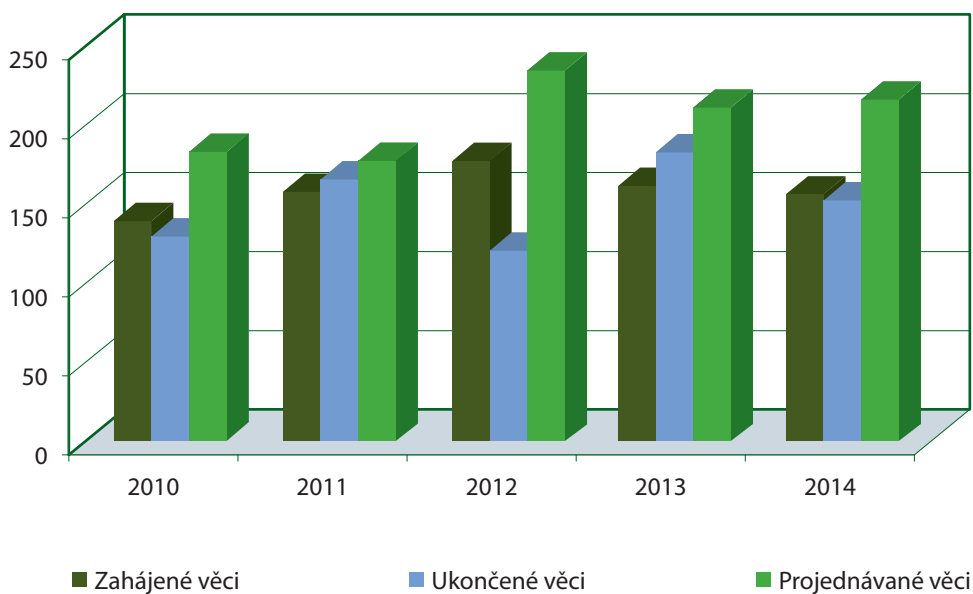
Věci projednávané k 31. prosinci

8. Soudní kolegia (2010–2014)
9. Počet žalobců (2014)

Různé

10. Rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Tribunálu (2010–2014)
11. Výsledky kasačních opravných prostředků podaných k Tribunálu (2010–2014)

1. *Obecná činnost Soudu pro veřejnou službu – Zahájené, ukončené, projednávané věci (2010–2014)*



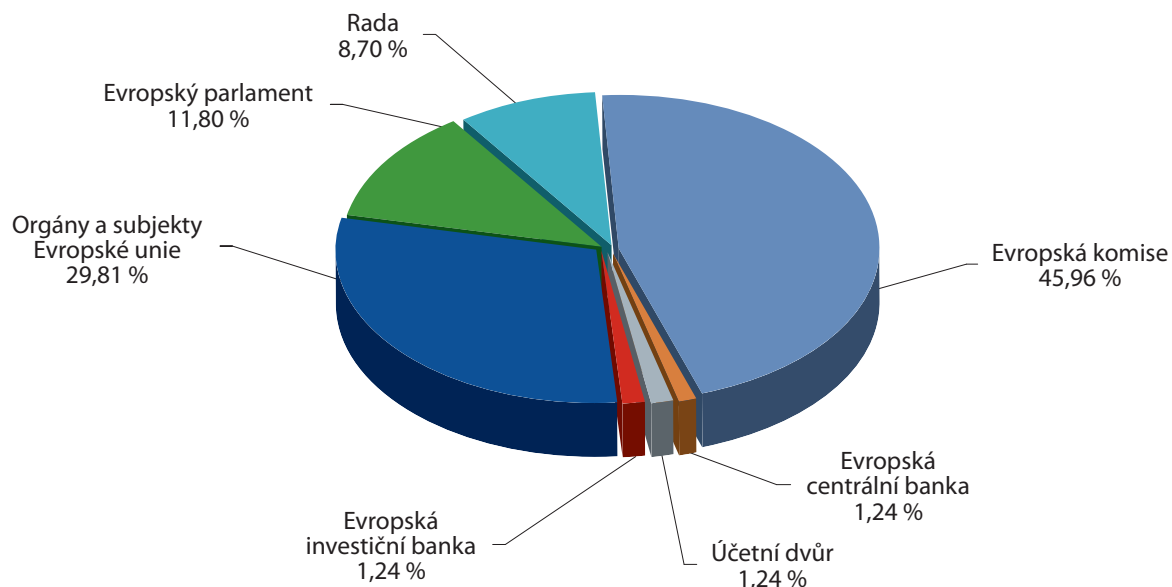
	2010	2011	2012	2013	2014
Zahájené věci	139	159	178	160	157
Ukončené věci	129	166	121	184	152
Projednávané věci	185	178	235	211	216 ¹

Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisí (jedno číslo věci = jedna věc).

¹ Z toho 99 přerušených řízení.

2. Zahájené věci – Procentní podíl počtu věcí podle hlavních žalovaných orgánů (2010–2014)

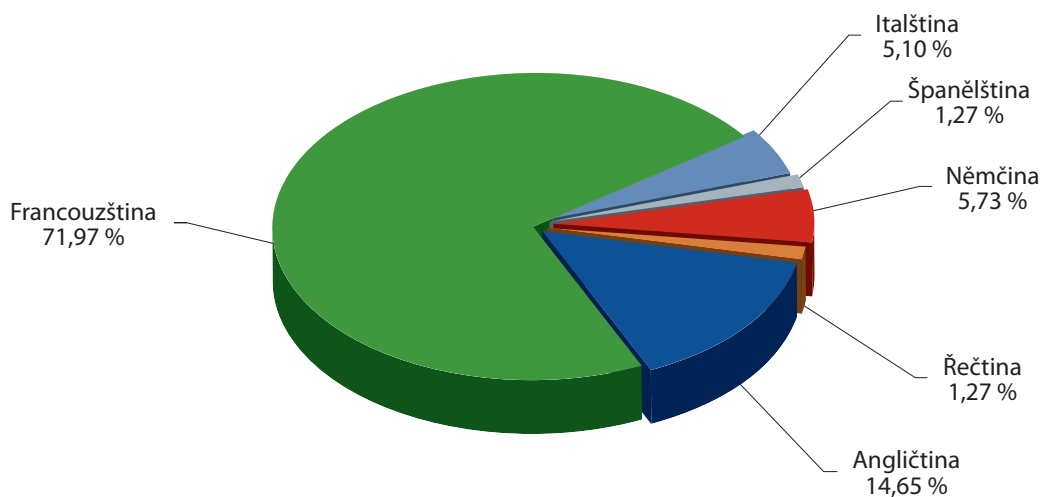
Procentní podíl věcí zahájených v roce 2014



	2010	2011	2012	2013	2014
Evropský parlament	9,35 %	6,29 %	6,11 %	5,66 %	11,80 %
Rada	6,47 %	6,92 %	3,89 %	3,77 %	8,70 %
Evropská komise	58,99 %	66,67 %	58,33 %	49,69 %	45,96 %
Soudní dvůr Evropské unie	5,04 %	1,26 %		0,63 %	
Evropská centrální banka	2,88 %	2,52 %	1,11 %	1,89 %	1,24 %
Účetní dvůr		0,63 %	2,22 %	0,63 %	1,24 %
Evropská investiční banka	5,76 %	4,32 %	4,44 %	5,03 %	1,24 %
Orgány a subjekty Evropské unie	11,51 %	11,40 %	23,89 %	32,70 %	29,81 %
Celkem	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

3. Zahájené věci – Jednací jazyk (2010–2014)

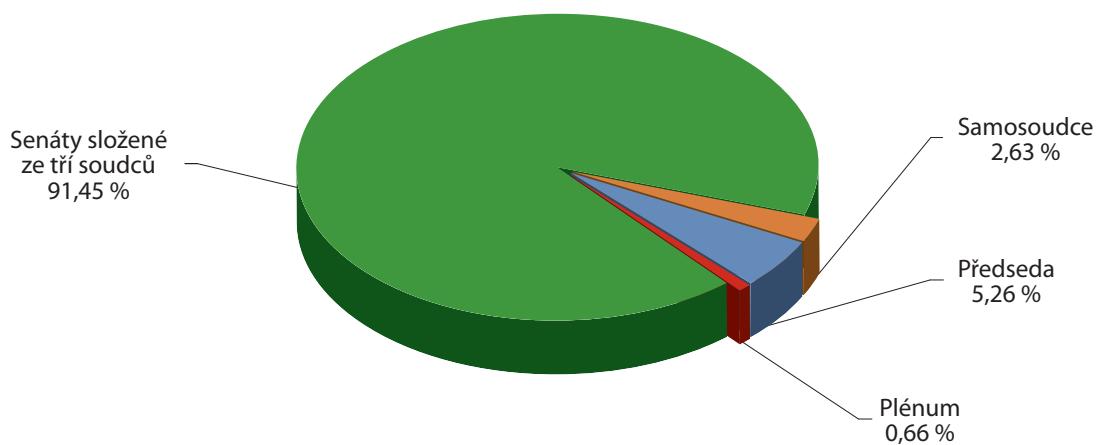
Rozdělení v roce 2014



Jednací jazyk	2010	2011	2012	2013	2014
Bulharština			2		
Španělština	2	2	3		2
Němčina	6	10	5	2	9
Řečtina	2	4	1	4	2
Angličtina	9	23	14	26	23
Francouzština	105	87	108	95	113
Italština	13	29	35	21	8
Maďarština		1			
Nizozemština	2	1	6	12	
Polština		1	2		
Rumunština			2		
Slovenština		1			
Celkem	139	159	178	160	157

Jednací jazyk odpovídá jazyku, ve kterém byla podána žaloba, nikoliv mateřskému jazyku nebo státní příslušnosti žalobce.

4. Ukončené věci – Rozsudky a usnesení – Soudní kolegia (2014)



	Rozsudky	Usnesení o vyřknutí věci na základě smírného urovnání ¹	Ostatní usnesení ukončující řízení	Celkem
Plénium	1			1
Senáty složené ze tří soudců	64	11	64	139
Samosoudce	3	1		4
Předseda			8	8
Celkem	68	12	72	152

¹ V průběhu roku 2014 se Soud pro veřejnou službu bez úspěchu pokusil o smírné urovnání 14 dalších věcí.

5. Ukončené věci – Směr rozhodnutí (2014)

	Rozsudky		Usnesení				Celkem
	Žaloby, jimž bylo plně vyhověno	Žaloby zamítnuté v plném rozsahu, nevydání rozhodnutí ve věci	Žaloby/Žádosti [zjevně] nepřipustné nebo neopodstatněné	Smírná urovnání po zásahu soudního kolegia	Vyškrtnutí z jiného důvodu, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení	Žádosti, jimž bylo v plném rozsahu nebo částečně vyhověno (zvláštní řízení)	
Disciplinární řízení	1	1					2
Důchody a příspěvky v invaliditě	1	1	4				6
Hodnocení/ Povýšení	5	6	2	1	2		16
Odměny a příspěvky	4	7	3	2	3		19
Pracovní podmínky/Dovolená			2				2
Přidělení/Přeřazení	1	2		1			4
Přijetí/ Jmenování/ Zařazení do platové třídy	4	5	1		1		11
Sociální zabezpečení/ Nemoc z povolání/ Úrazy		1	1	1	3		6
Ukončení nebo neobnovení smlouvy zaměstnance	3	11	3	4	2		23
Výběrové řízení	1	2	2				5
Ostatní	3	9	15	3	4	24	58
Celkem	23	45	33	12	15	24	152

6. Předběžná opatření (2010–2014)

Ukončená řízení o předběžných opatřeních		Směr rozhodnutí		
		Úplné nebo částečné připuštění	Zamítnutí	Vyškrtnutí
2010	6		4	2
2011	7		4	3
2012	11		10	1
2013	3		3	
2014	5	1	4	
Celkem	32	1	25	6

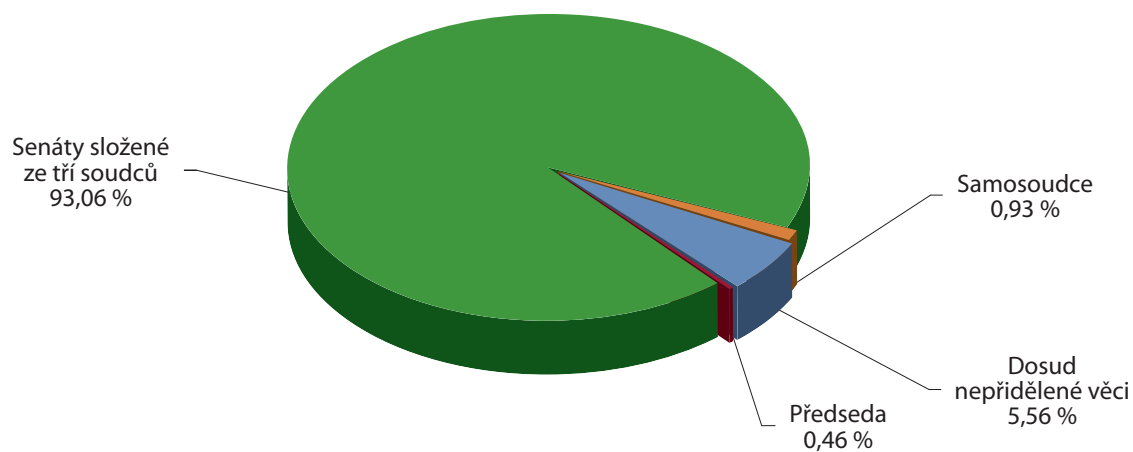
7. Ukončené věci – Délka trvání řízení v měsících (2014)

Ukončené věci		Průměrná délka	
		Délka celého řízení	Délka řízení bez případné doby přerušení
Rozsudky	68	17,3	17,1
Usnesení	84	10,7	9,1
Celkem	152	13,7	12,7

Délky trvání jsou vyjádřeny v měsících a desetinách měsíců.

8. Věci projednávané k 31. prosinci – Soudní kolegia (2010–2014)

Rozdělení v roce 2014



	2010	2011	2012	2013	2014
Plénium	1		1	1	
Předseda	1	1		2	1
Senáty složené ze tří soudců	179	156	205	172	201
Samosoudce		2	8	3	2
Dosud nepřidělené věci	4	19	21	33	12
Celkem	185	178	235	211	216

9. Věci projednávané k 31. prosinci – Počet žalobců

Projednávané věci, které sdružují nejvyšší počet žalobců v jediné věci v roce 2014

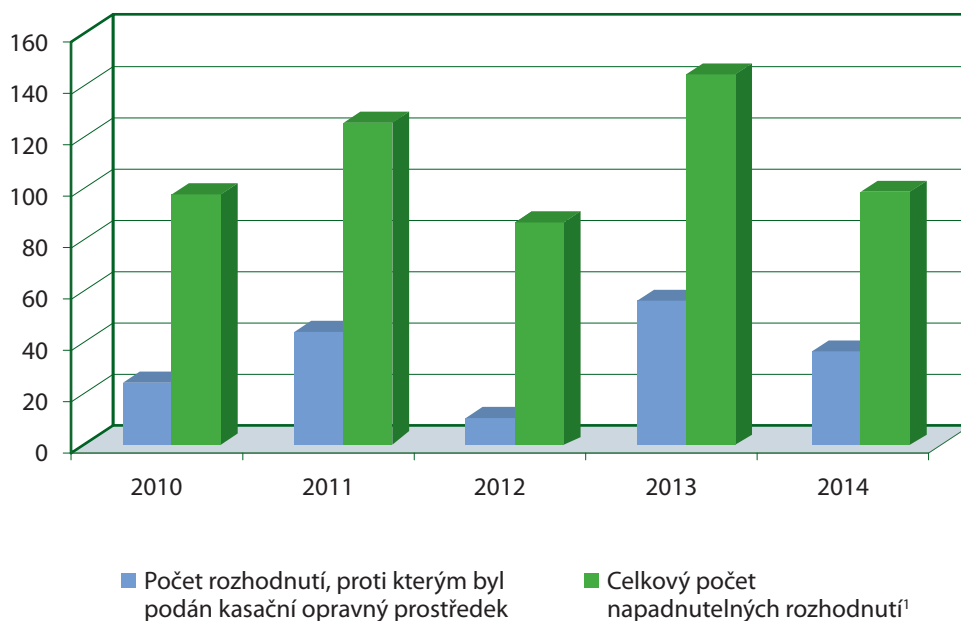
Počet žalobců	Oblasti
486	Služební řád – EIB – Odměna – Roční úprava platů
484	Služební řád – EIB – Odměna – Reforma systému odměňování a zvyšování mezd EIB
451	Služební řád – EIB – Odměna – Nový výkonnostní systém – Přiznávání příplatku
35	Služební řád – Vrácení věci po přezkumu rozsudku Tribunálu – EIB – Důchody – Reforma z roku 2008
33	Služební řád – EIB – Důchody – Reforma důchodového systému
30	Služební řád – Evropský investiční fond (EIF) – Odměna – Roční úprava platů
29	Služební řád – Evropský investiční fond (EIF) – Odměna – Reforma systému odměňování a zvyšování mezd EIF
26 (4 věci)	Služební řád – Služební řád úředníků – Reforma Služebního řádu ze dne 1. ledna 2014 – Nová pravidla výpočtu cestovních výdajů z místa zaměstnání do místa původu – Vazba mezi přiznáním této výhody a postavením úředníka s pobytem v zahraničí a úředníka s prací v zahraničí – Zrušení doby na cestu
25	Služební řád – Povýšení – Povýšovací řízení 2010 a 2011 – Stanovení limitů pro povýšení
20	Služební řád – Služební řád úředníků – Reforma Služebního řádu ze dne 1. ledna 2014 – Nová pravidla služebního postupu a povyšování – Zařazení jako „hlavní administrátor v přechodném období“ – Odlišné zacházení s právníky stejné platové třídy (AD 13) v právní službě Evropské komise – Zásada rovného zacházení

Výraz „služební řád“ označuje služební řád úředníků Evropské unie a pracovní řád ostatních zaměstnanců Unie.

Celkový počet žalobců ve všech projednávaných věcech (2010–2014)

	Celkový počet žalobců	Celkový počet projednávaných věcí
2010	812	185
2011	1 006	178
2012	1 086	235
2013	1 867	211
2014	1 902	216

10. Různé – Rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Tribunálu (2010–2014)

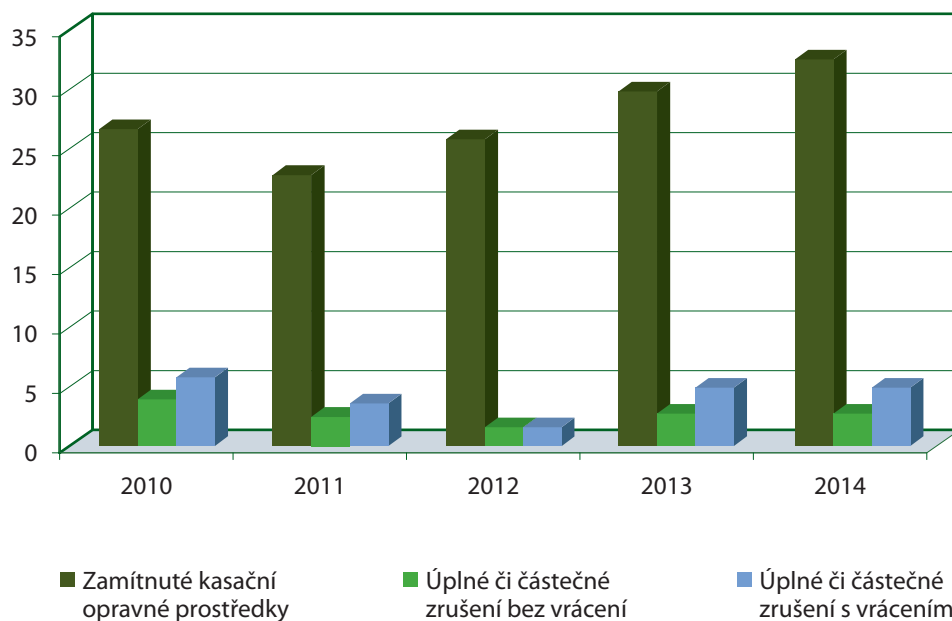


	Počet rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek	Celkový počet napadnutelných rozhodnutí ¹	Procentní podíl rozhodnutí, proti nimž lze podat kasační opravný prostředek ²
2010	24	99	24,24 %
2011	44	126	34,92 %
2012	11	87	12,64 %
2013	56	144	38,89 %
2014	36	99	36,36 %

¹ Rozsudky a usnesení (prohlašující žalobu za nepřipustnou, zjevně nepřipustnou nebo zjevně neopodstatněnou, usnesení o předběžných opatřeních, o nevydání rozhodnutí ve věci nebo o zamítnutí vedlejšího účastenství), které byly vyhlášeny a která byla přijata během sledovaného roku.

² Tento procentní podíl nemusí v daném roce korespondovat s rozhodnutími, proti nimž mohl být podán kasační opravný prostředek, která byla vydána ve sledovaném roce, vzhledem k tomu, že lhůta pro podání kasačního opravného prostředku může překrývat dva kalendářní roky.

11. Různé – Výsledky kasačních opravných prostředků podaných k Tribunálu (2010–2014)



	2010	2011	2012	2013	2014
Zamítnuté kasační opravné prostředky	27	23	26	30	33
Úplné či částečné zrušení bez vrácení	4	3	2	3	3
Úplné či částečné zrušení s vrácením	6	4	2	5	5
Vyškrtnutí / Nevydání rozhodnutí ve věci			3		1
Celkem	37	30	33	38	42

JAK ZÍSKAT PUBLIKACE EU

Bezplatné publikace:

- jeden výtisk:
prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- více výtisků, plakáty či pohlednice:
v zastoupeních Evropské unie (http://ec.europa.eu/represent_cs.htm)
a v delegacích Evropské unie v zemích mimo EU (http://eeas.europa.eu/delegations/index_cs.htm);
můžete se také obrátit na síť Europe Direct na adrese http://europa.eu/europedirect/index_cs.htm
nebo na telefonní lince 00 800 6 7 8 9 10 11 (zdarma v rámci EU) (*).

(*) Informace jsou poskytovány zdarma, stejně jako většina telefonních hovorů (někteří operátoři, telefonní automaty nebo hotely však mohou telefonické spojení zpoplatnit).

Placené publikace:

- prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).



■ Úřad pro publikace

